

Lagrådsremiss

Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning – del 2

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 31 mars 2022

Anna Hallberg

Charlotte Kugelberg
(Utrikesdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås nya bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar som genomför och kompletterar bestämmelser i EU:s produktlagstiftning. Det föreslås även ändringar av befintliga bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar. Bestämmelserna är nödvändiga för att komplettera EU:s marknadskontrollförordning i svensk rätt.

Bestämmelserna innebär att marknadskontrollmyndigheterna får utökade befogenheter att kontrollera att produkter som tillhandahålls på EU:s inre marknad uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller krav för att skydda människors hälsa eller miljön.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 25 juli 2022.

Innehållsförteckning

1	Beslut	7
2	Lagtext	9
2.1	Förslag till lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter	9
2.2	Förslag till lag om ändring i miljöbalken	11
2.3	Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)	17
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet	21
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon	25
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor	28
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas	32
2.8	Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	35
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner	36
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten	40
2.11	Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)	41
2.12	Förslag till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)	47
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods	48
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign	51
2.15	Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)	55
2.16	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	59
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	66
2.18	Förslag till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318)	70
2.19	Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)	74
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet	78
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll	81
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket	82
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om	

	marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn	86
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning	87
2.25	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar	90
2.26	Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)	93
2.27	Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)	94
2.28	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering.....	97
2.29	Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)	98
2.30	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning	102
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel.....	105
2.32	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling	106
2.33	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna	107
2.34	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning	108
2.35	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning	110
2.36	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däkmärkningsförordning.....	112
2.37	Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138).....	114
2.38	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar	115
2.39	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter	117
2.40	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter	121
3	Ärendet och dess beredning	124
4	Marknadskontrollen i EU och Sverige	125
4.1	Vad är marknadskontroll?	125
4.2	Förhållandet till begreppet tillsyn	125
4.3	Organiseringen av marknadskontroll i Sverige	126
4.4	EU:s marknadskontrollförordning.....	126
5	Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning	129

5.1	Marknadskontrollmyndigheterna ska ha de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning	129
5.2	Det bör inte införas en rätt att begära varuprover kostnadsfritt	156
5.3	Marknadskontrollmyndigheter ska ha möjlighet att ta hjälp av Polismyndigheten	157
5.4	Förelägganden och andra beslut i samband med marknadskontroll	159
5.5	Ytterligare sanktioner vid överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftningen behövs inte	168
5.6	Förbud mot dubbelbestraffning	171
5.7	Ansvariga marknadskontrollmyndigheter	173
5.8	Avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning	174
5.9	Tystnadsplikt	178
5.10	Utbyte av uppgifter hos Tullverket som rör import eller export av varor	181
5.11	Överklagande	182
5.12	Följändringar	184
6	Kommunernas roll	187
7	Marknadskontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde	194
7.1	Marknadskontrollmyndigheterna ska ges befogenheter genom befintliga bestämmelser i miljöbalken	194
7.2	Ändring av en straffbestämmelse i 29 kap. miljöbalken	203
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	203
9	Konsekvenser	205
10	Författningskommentar	213
10.1	Förslaget till lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter	213
10.2	Förslaget till lag om ändring i miljöbalken	220
10.3	Förslaget till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)	227
10.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet	234
10.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon	241
10.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor	247
10.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas	254
10.8	Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	261
10.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner	262

10.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten	270
10.11	Förslaget till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)	271
10.12	Förslaget till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)	279
10.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods	279
10.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign.....	285
10.15	Förslaget till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)	292
10.16	Förslaget till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	299
10.17	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	308
10.18	Förslaget till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318)	315
10.19	Förslaget till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)	322
10.20	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet.....	330
10.21	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll	334
10.22	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket.....	334
10.23	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn	341
10.24	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning	342
10.25	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar	346
10.26	Förslaget till lag om ändring i tullagen (2016:253)	350
10.27	Förslaget till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)	351
10.28	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering.....	355
10.29	Förslaget till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)	356
10.30	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning	363
10.31	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel.....	367
10.32	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling	368
10.33	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna	368

10.34	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.....	369
10.35	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning	372
10.36	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning	376
10.37	Förslaget till lag om ändring i spellagen (2018:1138).....	379
10.38	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar	379
10.39	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter	383
10.40	Förslaget till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter	391
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.....	398
Bilaga 2	Utdrag ur sammanfattning av betänkandet Enhetlig och effektiv marknads kontroll (SOU 2020:49)	442
Bilaga 3	Utdrag ur lagförslag i betänkandet Enhetlig och effektiv marknads kontroll (SOU 2020:49).....	444
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna (SOU 2020:49).....	484
Bilaga 5	Sammanfattning av utkastet till lagrådsremiss	486
Bilaga 6	Lagförslag i utkastet till lagrådsremiss	488
Bilaga 7	Förteckning över remissinstanserna (utkastet till lagrådsremiss).....	588

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om marknads kontroll av EU-gödselprodukter,
2. lag om ändring i miljöbalken,
3. lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160),
4. lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet,
5. lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätDon,
6. lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor,
7. lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
8. lag om ändring i körkortslagen (1998:488),
9. lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner,
10. lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten,
11. lag om ändring i fordonslagen (2002:574),
12. lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451),
13. lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods,
14. lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign,
15. lag om ändring i luftfartslagen (2010:500),
16. lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900),
17. lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
18. lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318),
19. lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319),
20. lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet,
21. lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll,
22. lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket,
23. lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn,
24. lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning,
25. lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar,
26. lag om ändring i tullagen (2016:253),
27. lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392),
28. lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering,
29. lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732),
30. lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning,
31. lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel,
32. lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
33. lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,
34. lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning,

35. lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning,
36. lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning,
37. lag om ändring i spellagen (2018:1138),
38. lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar,
39. lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter,
40. lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter

Härigenom föreskrivs följande.

1 § I denna lag finns bestämmelser om marknadskontroll över att produkter överensstämmer med kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 av den 5 juni 2019 om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter och om ändring av förordningarna (EG) nr 1069/2009 och (EG) nr 1107/2009 samt om upphävande av förordning (EG) nr 2003/2003.

2 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3 § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

4 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

5 § Ett beslut om föreläggande enligt 3 eller 4 § får förenas med vite.

6 § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 3 eller 4 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

7 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

8 § Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

9 § En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.2 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 15 kap. 34 §, 26 kap. 30, 32 och 33 §§, 27 kap. 1 §, 29 kap. 5 § och 30 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 26 kap. 30 a, 31 a och 32 a §§ och 27 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

34 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Föreskrifter enligt första stycket får endast avse åtgärder som krävs av återanvändnings- eller återvinningskäl eller andra hälso- eller miljöskäl.

26 kap.

30 §²

I följande EU-förordningar finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs:

1. *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och* 1. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig*

¹ Senaste lydelse 2016:782.

² Senaste lydelse 2020:627.

marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

I förordningen (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

I förordning (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

30 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020.

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

31 a §

Kontrollmyndigheterna ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning.

32 §³

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *de behöriga myndigheterna* meddelar enligt förordningarna,

2. i 14, 14 a, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *kontrollmyndigheterna* meddelar enligt förordningarna,

3. i 21 § gälla *de uppgifter och handlingar som behövs för kontrollen,*

3. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

4. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

4. i 28 § gälla testköp som *de behöriga myndigheterna* gör.

5. i 28 § gälla testköp som *kontrollmyndigheterna* gör.

Första stycket gäller inte om annat följer av förordningarna.

32 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.

³ Senaste lydelse 2020:627.

Det som anges i 27 § om förbud mot att röja eller utnyttja uppgifter gäller även den som *i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 utför delegerade uppgifter som ingår i sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 §.*

Det som anges i 27 § om förbud mot att röja eller utnyttja uppgifter gäller även den som

1. utför delegerade uppgifter i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 och som ingår i sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i den förordningen, eller

2. utför uppgifter i enlighet med förordning (EU) 2019/1020 och som ingår i sådan kontroll som avses i den förordningen.

27 kap.

1 §⁵

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde,

2. sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §, och

3. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap.

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.

1 a §

Bestämmelser om avgifter för kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads-kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

⁴ Senaste lydelse 2020:627.

⁵ Senaste lydelse 2020:627.

29 kap.

5 §⁶

För försvårande av miljökontroll döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning, tillsyn eller kontroll, om uppgiften finns i en ansökan, anmälan eller annan handling som lämnas in till eller visas upp för en myndighet enligt

a) denna balk,

b) artikel 16 b, 16 d, 16 e, 18.1, 18.2, 18.3, 50.4 a eller 50.4 c i förordning (EG) nr 1013/2006,

c) artikel 62 i förordning (EG) nr 1907/2006,

d) artikel 33.1, 33.2 eller 33.3 i förordning (EG) nr 1107/2009,

e) artikel 20 i förordning (EU) nr 528/2012,

f) artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 eller artikel 15 i förordning (EU) 2017/625, i fråga om sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §, f) artikel 14.4 a och b i förordning (EU) 2019/1020 eller artikel 15 i förordning (EU) 2017/625, i fråga om sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §,

g) en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av balken, eller

h) ett beslut som i det enskilda fallet har meddelats med stöd av balken, artikel 46 i förordning (EG) nr 1907/2006 eller regeringens föreskrifter,

2. i fråga om en verksamhet eller åtgärd som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 9, 11, 13 eller 14 kap. eller enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av de bestämmelserna bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en driftsstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan skada människors hälsa eller miljön,

3. bryter mot en bestämmelse i 10 kap. 11 §, 12 § första stycket eller 13 § om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en förorening, överhängande fara för en allvarlig miljöskada eller allvarlig miljöskada,

4. i fråga om innesluten användning, avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 13 kap. om skyldighet att anmäla kännedom om nya uppgifter eller ändrade förhållanden,

5. i fråga om yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter bryter mot 14 kap. 10 § eller mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap. 11 § genom att inte göra en anmälan för registrering i produktregistret enligt de föreskrifter som regeringen meddelat,

6. i fråga om ett godkänt växtskyddsmedel inte lämnar den information om medlet som krävs enligt artikel 56.1 i förordning (EG) nr 1107/2009,

7. i fråga om kosmetiska produkter inte lämnar information till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 eller 16.3 i förordning (EG) nr 1223/2009 eller inte uppdaterar

⁶ Senaste lydelse 2020:627.

informationen till Europeiska kommissionen enligt artikel 13.7 i samma förordning, eller

8. i fråga om en godkänd biocidprodukt inte lämnar den information om produkten som krävs enligt artikel 47.1 i förordning (EU) nr 528/2012.

30 kap.

3 §

Tillsynsmyndigheten beslutar om miljöstraffavgift.

Tillsynsmyndigheten *eller den myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020* beslutar om miljöstraffavgift.

Innan *tillsynsmyndigheten* beslutar om avgift *skall* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Innan *myndigheten* beslutar om avgift *ska* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.3 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs i fråga om arbetsmiljölagen (1977:1160)¹
dels att 1 kap. 2 § och 9 kap. 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas sex nya paragrafer, 7 kap. 15–20 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §²

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. *Denna lag gäller också marknadskontroll.* I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

I fråga om fartyg och fartygsarbete ska vad som sägs i denna lag om Arbetsmiljöverket i stället gälla Transportstyrelsen. Vad som sägs om en arbetsgivare i denna lag ska såvitt avser fartyg också gälla en redare, även då fartygsarbete utförs av någon annan än den som är anställd av redaren. Med redare likställs i denna lag den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift.

Om skyldigheter i vissa avseenden för andra än arbetsgivare och arbetstagare finns bestämmelser i 3 och 5 kap.

7 kap.

15 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

¹ Lagen omtryckt 1991:677.

² Senaste lydelse 2018:126.

16 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

17 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

18 §

Ett beslut om föreläggande enligt 16 eller 17 § får förenas med vite.

19 §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 16 §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

20 §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

9 kap.

2 §³

Arbetsmiljöverkets beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

En myndighets beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

³ Senaste lydelse 2008:297.

5 §⁴
En tillsynsmyndighet får förordna att dess beslut *skall* gälla omedelbart. En tillsynsmyndighet *eller en marknadskontrollmyndighet* får *bestämna* att dess beslut *ska* gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

dels att 1 a och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 6 a–6 f §§, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §¹

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

6 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i förordning (EU) 2019/1020.

6 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

¹ Senaste lydelse 2021:756.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

6 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som

behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

6 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.

6 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

6 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

12 §²

En tillsynsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om förbud gäller omedelbart och får verkställas utan hinder av att det inte vunnit laga kraft.

En tillsynsmyndighets eller marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om förbud enligt 6 § och beslut enligt 6 b eller 6 c § gäller omedelbart och får verkställas utan hinder av att det inte fått laga kraft.

² Senaste lydelse 2016:362.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon¹

dels att nuvarande 6 a § ska betecknas 6 h §,

dels att 7 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 6 a § ska sättas närmast före 6 h §,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 6 a–6 g §§, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

6 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

6 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

¹ Senaste lydelse av

6 a § 2016:330

rubriken närmast före 6 a § 2016:330.

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

6 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

6 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.

6 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt

6 b eller 6 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

6 f §

*På begäran av marknads-
kontrollmyndigheten ska Polis-
myndigheten lämna den hjälp som
behövs när marknadskontroll-
myndigheten vidtar åtgärder enligt
6 b §, om*

- 1. det på grund av särskilda
omständigheter kan befaras att
åtgärden inte kan utföras utan att
en polismans särskilda befogen-
heter enligt 10 § polislagen
(1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga
skäl.*

6 g §

*Den som har tagit befattning
med ett ärende som gäller
marknadskontroll enligt denna
lag får inte obehörigen röja eller
utnyttja vad denne har fått veta
om någons affärs- eller
driftförhållanden.*

*I det allmännas verksamhet
tillämpas i stället bestäm-
melserna i offentlighets- och
sekretesslagen (2009:400).*

7 §²

En tillsynsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

En tillsynsmyndighets eller marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

² Senaste lydelse 1995:1726.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:669) om märkning av skor dels att 4–6 §§ och rubriken närmast före 4 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas sex nya paragrafer, 4 a–4 f §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn

Marknadskontroll

4 §

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall se till att de föreskrifter följs som har meddelats med stöd av denna lag eller ett bemyndigande enligt lagen.*

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska vara marknads-kontrollmyndighet.*

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att föreskrifterna skall följas. Ett sådant föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.

4 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

4 b §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

4 c §

Ett beslut om föreläggande enligt 4 a eller 4 b § får förenas med vite.

4 d §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt

4 a eller 4 b §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

4 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 4 a §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

4 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att en näringsidkare är skyldig att betala kostnader för provtagning och undersökning av skor,

2. att en näringsidkare är skyldig att lämna sådana upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för att tillsynsmyndigheten skall kunna se till att de föreskrifter följs som har meddelats med stöd av denna lag eller ett bemyndigande enligt lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en näringsidkare är skyldig att betala kostnader för provtagning och undersökning av skor.

6 §

Tillsynsmyndighetens beslut i enskilda fall enligt denna lag eller

Marknadskontrollmyndighetens beslut i enskilda fall enligt denna

enligt föreskrifter som har lag eller enligt föreskrifter som har
meddelats med stöd av lagen får meddelats med stöd av lagen får
överklagas *hos* allmän förvalt- överklagas *till* allmän förvaltnings-
ningsdomstol. domstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas¹

dels att nuvarande 6 § ska betecknas 12 §,

dels att 5 § och rubriken närmast före 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 6–11 och 13 §§, och närmast före 13 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn och sanktioner

Marknadskontroll och sanktioner

5 §

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.*

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska vara marknads-kontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.

6 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

7 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

8 §

Ett beslut om föreläggande enligt 6 eller 7 § får förenas med vite.

9 §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 6 eller 7 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

10 §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

11 §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande

13 §

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.8 Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 26 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

26 §¹

Innan en viss typ av alkohol får godkännas ska den genomgå teknisk provning. Den tekniska provningen får utföras endast av godkända provorgan. Provorgan ska godkännas genom ackreditering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller motsvarande förfarande.

Innan en viss typ av alkohol får godkännas ska den genomgå teknisk provning. Den tekniska provningen får utföras endast av godkända provorgan. Provorgan ska godkännas genom ackreditering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller motsvarande förfarande.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 2012:874.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

dels att 8, 10 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tio nya paragrafer, 10 a–10 i och 15 a §§, och närmast före 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Tillsynsmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *skall efterlevas*.

Tillsynsmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *ska följas*.

10 §

Beslut om förelägganden och förbud får förenas med vite.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Marknadskontroll

10 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommunala myndigheter när det gäller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

10 b §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 har befogenhet att besluta om

följande åtgärder enligt förordningen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h, och

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

Myndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

10 c §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020.

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en

skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

10 d §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

10 e §

Ett beslut om föreläggande enligt 10 b, 10 c eller 10 d § får förenas med vite.

10 f §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får, när den fattar beslut enligt 10 b, 10 c eller 10 d §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

10 g §

På begäran av en myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när myndigheten vidtar åtgärder enligt 10 b eller 10 c §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

10 h §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

10 i §

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.

12 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att särskilda avgifter ska tas ut för prövning för EU-typgodkännande och ansökan om undantag samt tillsyn enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

15 a §

Till ansvar döms inte om gärningen omfattas av ett föreläggande om vite, om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 2011:323.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹

En tillverkare eller importör kan låta ett kontrollorgan som är ackrediterat för uppgiften kontrollera finhalten i ett ädelmetallarbete som har försetts med finhaltsstämpel. Om kontrollorganet finner att den uppgivna finhalten är riktig, ska organet bekräfta detta med en kontrollstämpel. Kontrollorganet ska vara ackrediterat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

En tillverkare eller importör kan låta ett kontrollorgan som är ackrediterat för uppgiften kontrollera finhalten i ett ädelmetallarbete som har försetts med finhaltsstämpel. Om kontrollorganet finner att den uppgivna finhalten är riktig, ska organet bekräfta detta med en kontrollstämpel. Kontrollorganet ska vara ackrediterat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Om arbetet inte kan kontrollstämplas utan att det skadas, får organet i stället utfärda bevis om att arbetet uppfyller fordringarna för kontrollstämpling.

Med kontrollstämpel enligt första stycket jämställs kontrollstämpel från ett kontrollorgan i något annat land inom EES under förutsättning att organet är oberoende och kontrollen kan bedömas som likvärdig.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.11 Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonslagen (2002:574)

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 6 § och 4 kap. 2 och 2 g §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 5 kap. 2 a och 3 d–3 i §§, och närmast före 5 kap. 3 d § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om

1. kontroll av fordon samt därtill hörande system, komponenter och separata tekniska enheter,

2. kontroll av fordons last,

3. kontroll av färdskrivare, taxameter och sådan särskild utrustning för taxifordon som avses i 2 b kap. 1 § taxitrafiklagen (2012:211) och kontroll av användningen av dessa, samt

4. den verksamhet som bedrivs av besiktningsorgan på fordonsområdet.

Lagen innehåller dessutom bemyndiganden att meddela föreskrifter i dessa ämnen samt om fordons beskaffenhet och utrustning.

I denna lag finns även bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga fordon, *och*

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG.

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga fordon,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG, *och*

¹ Senaste lydelse 2020:533.

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3 kap.

6 §²

Transportstyrelsen, en polisman, ett besiktningsorgan eller en bilinspektör får i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 5 kap. 8 § meddela de förelägganden, körförbud och andra beslut som behövs med hänsyn till ett fordons säkerhet eller lämplighet i trafik. För ett sådant fall får det föreskrivas att fordonet kan godkännas på grundval av ett intyg som har utfärdats efter reparation och provning vid en verkstad som är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Körförbud får meddelas vid registreringsbesiktning, kontrollbesiktning och flygande inspektion om det kontrollerade fordonet är så bristfälligt att det inte kan användas utan uppenbar fara för trafiksäkerheten. Körförbud kan inträda även med anledning av att ett fordon inte har genomgått en kontroll som ska ske enligt meddelade föreskrifter eller särskilt föreläggande.

4 kap.

2 §³

Registreringsbesiktningar, mopedsbesiktningar, lämplighetsbesiktningar och kontrollbesiktningar får utföras endast av sådana besiktningsorgan som är

Registreringsbesiktningar, mopedsbesiktningar, lämplighetsbesiktningar och kontrollbesiktningar får utföras endast av sådana besiktningsorgan som är

² Senaste lydelse 2011:792.

³ Senaste lydelse 2011:792.

ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ska underrätta Transportstyrelsen om sådana beslut om ackreditering som avses i första stycket liksom om återkallelser av sådana beslut.

2 g §⁴

I ansökan om ackreditering ska sökanden ange det eller de län där besiktningsverksamheten ska bedrivas.

Ett beslut om ackreditering enligt 2 a § ska förenas med villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att besiktningsorganet i ett och samma län ska erbjuda och utföra besiktningar för de fordon som anges i beslutet.

ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Ett beslut om ackreditering enligt 2 a § ska förenas med villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att besiktningsorganet i ett och samma län ska erbjuda och utföra besiktningar för de fordon som anges i beslutet.

5 kap.

2 a §

Till ansvar döms inte om gärningen omfattas av ett föreläggande om vite, om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömmande av vitet.

Marknadskontroll

3 d §⁵

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

⁴ Senaste lydelse 2011:792.

⁵ Tidigare 3 d § upphävd genom 2010:39.

*Bestämmelser om marknads-
kontroll finns i Europa-
parlamentets och rådets förordning
(EU) 2019/1020 av den 20 juni
2019 om marknadskontroll och
överensstämmelse för produkter
och om ändring av direktiv
2004/42/EG och förordningarna
(EG) nr 765/2008 och (EU) nr
305/2011.*

3 e §

*En marknadskontrollmyndighet
har befogenhet att besluta om
följande åtgärder enligt förordning
(EU) 2019/1020:*

*1. att kräva handlingar,
specifikationer, data eller uppgifter
enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*

*2. att utföra oanmälda
inspektioner på plats och fysiska
kontroller av produkter enligt
artikel 14.4 d,*

*3. att få tillträde till lokaler, mark
eller transportmedel enligt
artikel 14.4 e,*

*4. att inleda undersökningar på
eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*

*5. att kräva åtgärder för att få en
bristande överensstämmelse att
upphöra eller att eliminera en risk
enligt artikel 14.4 g,*

*6. att själv vidta åtgärder enligt
artikel 14.4 h,*

*7. att införskaffa, inspektera och
demontera varuprover enligt
artikel 14.4 j, och*

*8. att kräva att innehåll på ett
onlinegränssnitt avlägsnas, att en
varning visas eller att åtkomsten
begränsas enligt artikel 14.4 k.*

*En marknadskontrollmyndighet
får införskaffa ett varuprov under
dold identitet enligt artikel 14.4 j i
förordning (EU) 2019/1020 endast
om det är nödvändigt för att uppnå
syftet med kontrollen. Efter
införskaffandet ska myndigheten
underrätta den ekonomiska aktören
om det, så snart det går utan att
åtgärden förlorar i betydelse.*

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

3 f §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

3 g §

Ett beslut om föreläggande enligt 3 e eller 3 f § får förenas med vite.

3 h §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 e §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

3 i §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.12 Förslag till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)

Härigenom föreskrivs att 27 § produktsäkerhetslagen (2004:451) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §¹

Tillsynsmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska *efterlevas*.

Ett föreläggande *eller förbud* får *meddelas* även om en vara ska anses säker enligt 11 § eller en vara eller tjänst uppfyller sådana kriterier som anges i 12 §, om det visar sig att varan eller tjänsten trots detta är farlig.

Särskilda bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheterna att ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Tillsynsmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska *följas*.

Ett föreläggande får *beslutas* även om en vara ska anses säker enligt 11 § eller en vara eller tjänst uppfyller sådana kriterier som anges i 12 §, om det visar sig att varan eller tjänsten trots detta är farlig.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 2011:1215. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2006:263) om transport av farligt gods ska införas sex nya paragrafer, 15 a–15 f §§, och närmast före 15 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

15 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

15 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

15 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

15 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 15 b eller 15 c § får förenas med vite.

15 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 15 b eller 15 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

15 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-

myndigheten vidtar åtgärder enligt 15 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:112) om ekodesign

dels att nuvarande 18 § ska betecknas 25 §,

dels att 8 § och den nya 25 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 18 § ska sättas närmast före 25 §,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 18–24 §§, och närmast före 18 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹

En energirelaterad produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av energirelaterade produkter och delar.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Marknadskontroll

18 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

¹ Senaste lydelse 2011:800.

19 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

20 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

21 §

Ett beslut om föreläggande enligt 19 eller 20 § får förenas med vite.

22 §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 19 eller 20 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

23 §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 19 §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

24 §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

18 §

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 14 och 15 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.* Ett föreläggande angående en tillverkare eller dennes representants skyldigheter enligt 9 § andra stycket får dock inte överklagas.

25 §

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 14 eller 15 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett föreläggande angående en tillverkare eller dennes representants skyldigheter enligt 9 § andra stycket får dock inte överklagas.

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.15 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs i fråga om luftfartslagen (2010:500)

dels att 11 kap. 4 § och 13 kap. 8 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 12 kap. 3 a–3 g §§, och närmast före 12 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter och andra ersättningar för förrättningar och tillstånd enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt enligt EU-förordningar på den civila luftfartens område. Beslut om avgifter och andra ersättningar som är förfallna till betalning får verkställas enligt utsökningsbalken.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

12 kap.

Marknadskontroll

3 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna

(EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en

skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

3 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

3 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 3 b eller 3 c § får förenas med vite.

3 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 3 b eller 3 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

3 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

3 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

13 kap.

8 §

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket *eller 12 kap. 3 g §* finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.16 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (2010:900)

dels att 8 kap. 21, 22 och 25 §§, 10 kap. 8 och 9 §§ och 11 kap. 26, 37, 38 och 65 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 11 kap. 26 a–26 d §§, och närmast före 11 kap. 26 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

21 §¹

Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 338/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011,
2. förordning (EU) 2016/424, eller
3. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

22 §²

Material, konstruktioner och anordningar får typgodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådant typgodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om

Material, konstruktioner och anordningar får typgodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådant typgodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller som uppfyller motsvarande

¹ Senaste lydelse 2018:59.

² Senaste lydelse 2011:795.

ackreditering och teknisk kontroll eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 4 ska ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning vara typgodkänd för att få användas i ett byggnadsverk (obligatoriskt typgodkännande). Även om ett typgodkännande inte är obligatoriskt, får ett typgodkännande meddelas på ansökan (frivilligt typgodkännande).

Ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning som är typgodkänd ska anses uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § i de avseenden som typgodkännandet gäller.

25 §³

Om det med stöd av 16 kap. 11 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 4 § första stycket 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant som är certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det med stöd av 16 kap. 11 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 4 § första stycket 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant som är certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

10 kap.

8 §⁴

Av kontrollplanen ska det framgå i vilken omfattning kontrollen ska utföras

³ Senaste lydelse 2011:795.

⁴ Senaste lydelse 2011:795.

1. inom ramen för byggherrens dokumenterade egenkontroll, eller
2. av någon som har särskild sakkunskap och erfarenhet i fråga om sådana åtgärder som kontrollen avser (sakkunnig) och som kan styrka sin sakkunnighet med ett certifikat som har utfärdats av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och *marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

9 §⁵

För den kontroll som avses i 5 § ska det finnas en eller flera kontrollansvariga som

1. har den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering, och
2. har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Om det finns flera kontrollansvariga, ska byggherren se till att någon av dem samordnar de kontrollansvarigas uppgifter.

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och *marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbets-

⁵ Senaste lydelse 2011:795.

Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete.

11 kap.

26 §⁶

Om en byggprodukt som omfattas av förordning (EU) nr 305/2011 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 56–59.

Om en byggprodukt som omfattas av förordning (EU) 2016/424 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 39–43.

Om en byggprodukt inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 får tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008.

Tillsynsmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om det föreläggande som behövs för att de krav på byggprodukter som avses i första–tredje styckena ska uppfyllas.

Tillsynsmyndigheten får besluta om de förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 ska följas.

Marknadskontroll

26 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europa-

parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

26 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser

som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

26 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

26 d §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 26 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

37 §⁷

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 eller 26 § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Frågor om utdömande av vite prövas av mark- och miljödomstol.

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 26 b eller 26 c § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

38 §⁸

I ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23 eller 24 § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller

I ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26 b eller 26 c § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden respektive marknadskontrollmyndigheten

⁷ Senaste lydelse 2014:900.

⁸ Senaste lydelse 2014:900.

beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har *vunnit* laga kraft.

bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har *fått* laga kraft.

Beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

65 §

Den som i ett ärende som gäller tillsyn enligt denna lag eller EU-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller en sådan EU-förordning har fått information om någons affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar, får inte obehörigen röja eller utnyttja informationen.

Den som i ett ärende som gäller tillsyn *eller marknads kontroll* enligt denna lag eller EU-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller en sådan EU-förordning har fått information om någons affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar, får inte obehörigen röja eller utnyttja informationen.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att 22 och 27 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 25 a–25 f §§, och närmast före 25 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utövar *marknads-* kontroll över

1. brandfarliga och explosiva varors egenskaper, utsläppande och tillhandahållande på marknaden, samt

2. sådana produkter som används för hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och för vilka myndigheten har utfärdat föreskrifter.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utövar *tillsyn* över

2. *utsläppande och tillhandahållande på marknaden* av sådana produkter som används för hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och för vilka myndigheten har utfärdat föreskrifter.

Marknadskontroll

25 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads- kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads- kontroll finns i *Europa-* parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

25 b §

En marknads kontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

25 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som

behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

25 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 25 b eller 25 c § får förenas med vite.

25 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 25 b eller 25 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

25 f §

På begäran av marknads-kontrollmyndigheten ska Polis-myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-myndigheten vidtar åtgärder enligt 25 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

27 §¹

Avgifter enligt denna lag får tas ut för tillståndsprovning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare och deltagare, godkännande av explosiv vara och beslut om huruvida en vara är att anse som en explosiv vara.

För sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt denna lag får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

För tillsyn enligt 22 § får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om

*marknadskontroll av varor och
annan närliggande tillsyn.*

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.18 Förslag till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318)

Härigenom föreskrivs i fråga om avgasreningslagen (2011:318)

dels att 34 och 39 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 37 a–37 g §§, och närmast före 37 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsning av utsläpp,
2. motorfordons och motorers utrustning och beskaffenhet,
3. skyldighet att underhålla motorfordon så att utsläpps begränsande anordningar fungerar,
4. skyldighet att använda visst bränsle,
5. tillsyn och annan kontroll,
6. förfarandet i samband med typgodkännande och återkallande av typgodkännande,
7. förfarandet i samband med godkännande av åtgärdsplaner och genomförande av åtgärdsplaner,
8. ibruktagande och försäljning av motorfordon, motorer och motorers utrustning,
9. skyldighet för tillverkaren att tillhandahålla information och dokumentation om motorfordon, motorer och motorers utrustning, reparation och underhåll,
10. förfarandet i samband med motorfordons indelning i klasser i fråga om utsläpp av avgaser och andra föroreningar enligt 30–32 §§,
11. att motorfordon som inte kan klassificeras enligt 30–32 §§ får klassificeras i utsläppsklasser som överensstämmer med EU-direktiv om sådan klassificering,
12. avgifter för tillsyn och prövning enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen,
13. att beslut om betalning av avgift enligt denna lag ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas, och
14. sådana undantag från 11–16, 19 och 20 §§ som det finns särskilda skäl för.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU)

nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

37 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i förordning (EU) 2019/1020.

37 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för

att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

37 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

37 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 37 b eller 37 c § får förenas med vite.

37 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 37 b eller 37 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

37 f §

På begäran av marknads-kontrollmyndigheten ska Polis-myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-myndigheten vidtar åtgärder enligt 37 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

37 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

39 §

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33 eller 37 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33, 37 eller 37 d § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.19 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs i fråga om drivmedelslagen (2011:319)

dels att 22 och 34 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 24 a–24 g §§, och närmast före 24 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som bedriver verksamhet med att tillhandahålla ett flytande eller gasformigt drivmedel, eller i en sådan verksamhet tillhandahåller el som drivmedel, att informera konsumenter om

a) drivmedlets utsläpp av växthusgaser och andra förhållanden som har betydelse för att bedöma drivmedlets miljöpåverkan, och

b) hur stor andel biodrivmedel som en bensin eller ett dieselbränsle har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

3. hur koldioxidekvivalenter ska beräknas,

4. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolvmotorer i luftfartyg,

5. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

6. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i den paragrafen,

7. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

8. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten,

9. hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp enligt 21 § och hur minskning av utsläpp ska beräknas, och

10. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter

och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

24 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i förordning (EU) 2019/1020.

24 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i

förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

24 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

24 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 24 b eller 24 c § får förenas med vite.

24 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 24 b eller 24 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

24 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 24 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

24 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

34 §²

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24, 24 b eller 24 c § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

² Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2017:903.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet

Härigenom föreskrivs att 24, 24 a, 27 och 32 §§ och rubriken närmast före 27 § lagen (2011:579) om leksakers säkerhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §¹

Marknadskontrollen ska utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer. Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

24 a §²

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska

¹ Senaste lydelse 2021:676.

² Senaste lydelse 2021:676.

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, *och*

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, *i den ursprungliga lydelsen*, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Förelägganden och förbud

En marknadskontrollmyndighet får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att denna lag *och* föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska *efterlevas*.

kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, *och*

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden

27 §

En marknadskontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen *och*

förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

32 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot 7, 8, 16 § första stycket, 19, 20, 21, 22 eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till 18 eller 19 §.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, när det gäller ackreditering och CE-märkning.

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, när det gäller ackreditering och CE-märkning.

Denna lag tillämpas också beträffande

1. organ som anmäls till Europeiska kommissionen och de andra medlemsstaterna för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt harmoniserad unionslagstiftning,

2. organ som anmäls till Europeiska kommissionen för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt avtal som Europeiska unionen träffat med tredje land,

3. riksmätplatser och laboratorier för mätning, samt

4. övrig ackreditering genom Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:849) om EU-miljömärket dels att 2, 4 och 5 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas sex nya paragrafer, 2 a–2 f §§, och närmast före 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10).

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1 i förordning (EG) nr 66/2010) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 i förordning (EG) nr 66/2010) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 i förordning (EG) nr 66/2010).

Marknadskontroll

2 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överens-stämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

2 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

2 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

2 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 2 b eller 2 c § får förenas med vite.

2 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 2 b eller 2 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

2 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 2 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

4 §

Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) *eller* marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10) får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 *i förordning (EG) nr 66/2010*), marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 *i förordning (EG) nr 66/2010*) *eller marknadskontroll enligt denna lag* får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

5 §

Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och förbud mot att använda EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

*En marknadskontrollmyndighets
beslut enligt denna lag får
överklagas till allmän förvaltnings-
domstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn ska införas en ny paragraf, 2 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

dels att 2, 2 a och 3 §§ och rubriken närmast före 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 a §, och närmast före 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s textilmärkningsförordning och denna lag. *Bestämmelser om marknadskontroll finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.*

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s textilmärkningsförordning och denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

2 a §²

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, *i den ursprungliga lydelsen:*

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

¹ Senaste lydelse 2021:677

² Senaste lydelse 2021:677.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s textilmärkningsförordning ska följas.

Förelägganden

3 §

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s textilmärkningsförordning och *förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

Hjälp av Polismyndigheten

5 a §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 2 a §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.25 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

dels att 26 a, 28, 29 och 30 §§ och rubriken närmast före 28 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 30 a §, och närmast före 30 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, *i den ursprungliga lydelsen:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a *och 14.4 b,*

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, *och*

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, *och*

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i

förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen samt direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG ska följas.

Ett beslut enligt första stycket eller enligt 26 a § ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt första stycket eller enligt 26 a §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Förelägganden

28 §²

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG samt förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

29 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt denna lag och enligt föreskrifter

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt denna lag och enligt föreskrifter

² Senaste lydelse 2021:678.

³ Senaste lydelse 2021:678.

som har meddelats med stöd av lagen *samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020*, i den ursprungliga lydelsen.

som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

30 §

En tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller privatimportör ska åläggas att betala en sanktionsavgift om denne eller någon som handlar på dennes vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot någon av 10–19 §§ eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till dessa paragrafer.

Sanktionsavgift enligt första stycket för en privatimportör får endast åläggas om det finns synnerliga skäl.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för en överträdelse av ett förbud eller för en underlåtenhet att följa ett föreläggande som har förenats med vite.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för att den inte har följt ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Tystnadsplikt

30 a §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.26 Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § tullagen (2016:253) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §¹

Tullverket ska på begäran tillhandahålla följande myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor:

- Arbetsmiljöverket,
- Boverket,
- Elsäkerhetsverket,

– *Folkhälsomyndigheten*

- Havs- och vattenmyndigheten,
- Kemikalieinspektionen,
- Kommerskollegium,
- Konsumentverket,
- Kronofogdemyndigheten,
- Livsmedelsverket,
- Läkeemedelsverket,
- Myndigheten för press, radio och tv,
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
- Naturvårdsverket,
- Post- och telestyrelsen,
- Skatteverket,
- Skogsstyrelsen,
- Statens energimyndighet,
- Statens jordbruksverk,
- Statistiska centralbyrån,
- Strålsäkerhetsmyndigheten,
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,
- Sveriges riksbank, och
- Transportstyrelsen.

Tullverket ska på begäran tillhandahålla Inspektionen för strategiska produkter och Säkerhetspolisen uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör export av varor.

I lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet finns bestämmelser om Tullverkets behandling av uppgifter i vissa fall.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 2021:753.

2.27 Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Härigenom föreskrivs i fråga om radioutrustningslagen (2016:392)

dels att 11 a, 12 och 16 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 14 a §, och närmast före 14 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, *i den ursprungliga lydelsen*:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a *och 14.4 b*,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, *och*

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, *i den ursprungliga lydelsen*, endast om

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, *och*

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå

det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

syftet med kontrollen. Efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

12 §

En marknads-kontrollmyndighet får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/53/EU ska följas.

En marknads-kontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/53/EU och *förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

I fråga om radioutrustning som uppfyller föreskrivna krav men ändå utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra intressen som de väsentliga kraven avser att skydda, får en marknads-kontrollmyndighet *meddela* förelägganden och *förbud* som begränsar eller förbjuder tillhandahållande av utrustningen på marknaden eller som avser att utrustning ska dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

I fråga om radioutrustning som uppfyller föreskrivna krav men ändå utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra intressen som de väsentliga kraven avser att skydda, får en marknads-kontrollmyndighet *besluta* förelägganden som begränsar eller förbjuder tillhandahållande av utrustningen på marknaden eller som avser att utrustning ska dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

Tystnadsplikt

14 a §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknads-kontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

16 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot 4 § första stycket eller 10 § första eller andra stycket eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket, 7 § eller 10 § tredje stycket.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.28 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Bestämmelser om ackreditering av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som i enlighet med artikel 20 i EU:s förordning om elektronisk identifiering ska granska kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Bestämmelser om ackreditering av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som i enlighet med artikel 20 i EU:s förordning om elektronisk identifiering ska granska kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse,
2. hur bedömningar av överensstämmelse ska göras, och
3. rapportering av bedömningar av överensstämmelse.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.29 Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)

Härigenom föreskrivs i fråga om elsäkerhetslagen (2016:732)

dels att 47 och 53 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 46 a–46 g §§, och närmast före 46 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

46 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

46 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

46 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

46 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 46 b eller 46 c § får förenas med vite.

46 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 46 b eller 46 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

46 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polis-

myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 46 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

46 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

47 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beskaffenhet, placering, provning, kontroll, besiktning, användning och skötsel av elektriska starkströmsanläggningar och elektrisk utrustning som är avsedd att anslutas till en starkströmsanläggning samt om arbete på eller i anslutning till sådana anläggningar och sådan utrustning,

2. tillståndsplikt eller anmälningsplikt för uppförande, ändring eller borttagning av starkströmsanläggningar,

3. skyldighet för innehavare av nätkoncession enligt ellagen (1997:857) eller en starkströmsanläggning att anmäla olycksfall eller driftstörningar,

4. skyldigheter vid framdragande av svagströmsledning,

5. säkerhetskrav som avses i 16–18 §§,

6. skyldigheter i fråga om information som ska följa med elektrisk utrustning,

7. skyldigheter att i fråga om elektrisk utrustning vidta skadeförebyggande arbete och vidta åtgärder när det finns anledning att anta att sådan utrustning inte överensstämmer med säkerhetskraven,

8. vilken utbildning och praktisk erfarenhet som krävs för att bli auktoriserad som elinstallatör,

9. de slag av elinstallationsarbete för vilka auktorisation kan ges enligt 20 § andra stycket och de för vilka anmälan kan göras enligt 25 §,

10. vad ett egenkontrollprogram ska innehålla,

11. avgifter för en myndighets verksamhet enligt denna lag,

12. ersättning för uttaget prov enligt 39 § och om skyldighet att ersätta kostnaderna för provningen, och

13. sådana undantag från kraven i 16–27 §§ som det finns särskilda skäl för.

*Bestämmelser om avgifter för
marknadskontroll enligt förordning
(EU) 2019/1020 finns i lagen
(2014:140) med bemyndigande att
meddela vissa föreskrifter om
marknadskontroll av varor och
annan närliggande tillsyn.*

53 §

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 20, 37–39 och 41–46 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 20, 37–39 och 41–46 §§ samt en marknadskontrollmyndighets beslut enligt 46 b eller 46 c § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.30 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning

Härigenom föreskrivs att 17 a, 19, 22 och 23 §§ och rubriken närmast före 19 § lagen (2016:768) om marin utrustning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den *ursprungliga lydelsen*:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den *ursprungliga lydelsen*, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten

införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Den myndighet som utför marknadskontroll och övrig tillsyn får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs och i övrigt vidta de åtgärder som behövs

1. för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/90/EU ska följas,

2. om marin utrustning som uppfyller kraven enligt denna lag och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen ändå utgör en risk för sjösäkerheten, hälsan eller miljön.

Förelägganden

19 §

Den myndighet som utför marknadskontroll och övrig tillsyn får *besluta* de förelägganden som behövs och i övrigt vidta de åtgärder som behövs

1. för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/90/EU och förordning (EU) 2019/1020 ska följas,

22 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning

² Senaste lydelse 2021:680.

(EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

23 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som har handlat på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot

1. 10 eller 11 § eller mot föreskrifter meddelade i anslutning till dessa bestämmelser,

2. föreskrifter meddelade med stöd av 6, 7, 12 eller 13 §, eller

3. beslut meddelade med stöd av 7 § andra meningen.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt ett föreläggande* som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.31 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel

Härigenom föreskrivs att 7 d § lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 d §¹

En kommun får ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att det ackrediterade organet ska bistå kommunen i de uppgifter som kommunen har enligt 7 a–7 c §§. Avtalet får inte omfatta uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

En kommun får ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att det ackrediterade organet ska bistå kommunen i de uppgifter som kommunen har enligt 7 a–7 c §§. Avtalet får inte omfatta uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 2017:941.

2.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 9 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

9 §

En upphandlande myndighet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, *i den ursprungliga lydelsen.*

En upphandlande myndighet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020.*

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.33 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 9 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

9 §

En upphandlande enhet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den *ursprungliga lydelsen*.

En upphandlande enhet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i *lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020*.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.34 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Härigenom föreskrivs att 2 a, 4 och 9 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, *i den ursprungliga lydelsen:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a *och 14.4 b,*

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, *och*

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, *i den*

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, *och*

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast

ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska följas.

4 §

Förelägganden

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och *förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

9 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot kraven i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller för en underlåtenhet att följa* ett föreläggande som har förenats med vite.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.35 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att 2, 3 a och 4 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag betyder

EU:s marknadskontrollförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, *i den ursprungliga lydelsen*, och

marknadskontrollmyndighet: den myndighet som utövar marknadskontroll enligt EU:s energimärkningsförordning, EU:s marknadskontrollförordning och denna lag.

– EU:s marknadskontrollförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, och

– marknadskontrollmyndighet: den myndighet som utövar marknadskontroll enligt EU:s energimärkningsförordning, EU:s marknadskontrollförordning och denna lag.

3 a §²

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

¹ Senaste lydelse 2021:682.

² Senaste lydelse 2021:682.

5. att kräva åtgärder för att få en
bristande överensstämmelse att
upphöra eller att eliminera en risk
enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt
artikel 14.4 h,

3. att införskaffa, inspektera och
demontera varuprover enligt
artikel 14.4 j.

7. att införskaffa, inspektera och
demontera varuprover enligt
artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett
onlinegränssnitt avlägsnas, att en
varning visas eller att åtkomsten
begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold
identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast
det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet
ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det
går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

*Befogenheten enligt första
stycket 8 gäller inte för databaser
som omfattas av tryckfrihets-
förordningens eller yttrandefrihets-
grundlagens skydd.*

*När ändrade förhållanden ger
anledning till det, ska marknads-
kontrollmyndigheten besluta att en
skyldighet att vidta en åtgärd enligt
första stycket 8 inte längre ska
gälla.*

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten
får besluta de förelägganden *och*
förbud som behövs i ett enskilt fall
för att EU:s energimärknings-
förordning ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten
får besluta de förelägganden som
behövs i ett enskilt fall för att EU:s
energimärkningsförordning *och*
EU:s marknadskontrollförordning
ska följas.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.36 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att 2, 3 a och 4 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag betyder

EU:s marknadskontrollförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, *i den ursprungliga lydelsen*, och marknadskontrollmyndighet: den myndighet som utövar marknadskontroll enligt EU:s däckmärkningsförordning, EU:s marknadskontrollförordning och denna lag.

– EU:s marknadskontrollförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, och – marknadskontrollmyndighet: den myndighet som utövar marknadskontroll enligt EU:s däckmärkningsförordning, EU:s marknadskontrollförordning och denna lag.

3 a §²

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

¹ Senaste lydelse 2021:683

² Senaste lydelse 2021:683.

5. att kräva åtgärder för att få en
bristande överensstämmelse att
upphöra eller att eliminera en risk
enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt
artikel 14.4 h,

3. att införskaffa, inspektera och
demontera varuprover enligt
artikel 14.4 j.

7. att införskaffa, inspektera och
demontera varuprover enligt
artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett
onlinegränssnitt avlägsnas, att en
varning visas eller att åtkomsten
begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold
identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast
om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet
ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det
går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

*Befogenheten enligt första
stycket 8 gäller inte för databaser
som omfattas av tryckfrihets-
förordningens eller yttrandefrihets-
grundlagens skydd.*

*När ändrade förhållanden ger
anledning till det, ska marknads-
kontrollmyndigheten besluta att en
skyldighet att vidta en åtgärd enligt
första stycket 8 inte längre ska
gälla.*

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten
får besluta de förelägganden *och*
förbud som behövs i ett enskilt fall
för att EU:s däckmärknings-
förordning ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten
får besluta de förelägganden som
behövs i ett enskilt fall för att EU:s
däckmärkningsförordning *och*
EU:s marknadskontrollförordning
ska följas.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.37 Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 3 § spellagen (2018:1138) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

3 §

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.38 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar

Härigenom föreskrivs att 2 a, 4 och 9 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, *i den ursprungliga lydelsen*:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a *och 14.4 b*,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, *och*

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, *i den*

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, *och*

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast

¹ Senaste lydelse 2021:684.

ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs för att EU:s förordning om gasanordningar ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs för att EU:s förordning om gasanordningar och *förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

9 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om aktören eller någon som handlar för dennes räkning uppsåtligt eller av oaktsamhet har brutit mot de skyldigheter som gäller för ekonomiska aktörer enligt EU:s förordning om gasanordningar.

En sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite.

En sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.39 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

dels att nuvarande 7 kap. 16 § och 8 kap. 4 § ska betecknas 7 kap. 19 a § och 8 kap. 5 §,

dels att 1 kap. 3 §, den nya 7 kap. 19 a § och 7 kap. 21 § ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 7 kap. 16 § och 8 kap. 4 § ska sättas närmast före 7 kap. 19 a § respektive 8 kap. 5 §,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 7 kap. 19 b–19 g §§ och 8 kap. 4 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

I denna lag avses med

1. elektronisk cigarett: produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke, eller beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank,

2. påfyllningsbehållare: behållare som innehåller vätska som innehåller nikotin och som kan användas för att fylla på en elektronisk cigarett,

3. örtprodukter för rökning: produkter som är baserade på växter, örter eller frukter som inte innehåller tobak och som kan förbrukas via förbränning,

4. detaljhandel: försäljning till konsumenter,

5. partihandel: annan försäljning än detaljhandel,

6. försäljningsställe: en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel,

8. gränsöverskridande distansförsäljning: försäljning där, vid tidpunkten för beställningen av varan eller produkten, konsumenten finns i Sverige och återförsäljningsstället i ett annat land, eller där återförsäljningsstället finns i Sverige och konsumenten i en annan medlemsstat, och

9. medlemsstat: en stat som är medlem i Europeiska unionen eller en annan stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har genomfört bestämmelserna i direktiv 2014/40/EU i nationell rätt.

9. medlemsstat: en stat som är medlem i Europeiska unionen eller en annan stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har genomfört bestämmelserna i *Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade*

produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG i nationell rätt.

7 kap.

16 §

Folkhälsomyndigheten ska i fråga om sådana krav på innehåll och utformning som följer av 2 kap. 8 § utöva marknadskontroll av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som omfattas av denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15.3 och 16–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

19 a §¹

Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 när det gäller produkter som omfattas av direktiv 2014/40/EU.

19 b §

Folkhälsomyndigheten har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att

upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

Folkhälsomyndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska Folkhälsomyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

19 c §

Folkhälsomyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

19 d §

Ett beslut om föreläggande enligt 19 b eller 19 c § får förenas med vite.

19 e §

Folkhälsomyndigheten får, när den fattar beslut enligt 19 b eller 19 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

19 f §

På begäran av Folkhälso- myndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när Folkhälsomyndigheten vidtar åtgärder enligt 19 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

19 g §

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknads kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

21 §

Kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn.

Kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn eller för myndighetens marknads kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

8 kap.

4 §

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2.40 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter¹

dels att nuvarande 3 kap. 3–5 §§ ska betecknas 3 kap. 6–8 §§,

dels att de nya 3 kap. 6 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 4 § ska sättas närmast före 3 kap. 7 §,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 3 kap. 3–5 §§, och närmast före 3 kap. 3 och 6 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2021:602

Föreslagen lydelse

3 kap.

Marknadskontroll

3 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

4 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2021:602 3 kap. 5 § 2021:602.

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

5 §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 4 § eller, i enlighet med 6 §, fattar beslut om de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Förelägganden och vite

3 §

En tillsynsmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746, denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas. En tillsynsmyndighet får också besluta om förelägganden om tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen enligt 2 § vägras.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

4 §

På begäran av en tillsynsmyndighet ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

6 §²

En tillsynsmyndighet *eller marknadskontrollmyndighet* får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746, *förordning (EU) 2019/1020*, denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas. En tillsynsmyndighet får också besluta om förelägganden om tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen enligt 2 § vägras.

7 §³

På begäran av en tillsynsmyndighet *eller en marknadskontrollmyndighet* ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten *eller marknadskontrollmyndigheten* vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om

-
1. Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.
 2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 3–7 §§ tillämpas på marknadskontroll av de medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som
 - a) har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022, eller
 - b) släpps ut, tas i bruk eller tillhandahålls i enlighet med punkt 8 eller 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

² Senaste lydelse av tidigare 3 kap. 3 § 2021:602.

³ Senaste lydelse av tidigare 3 kap. 4 § 2021:602.

3 Ärendet och dess beredning

Den 20 juni 2019 beslutade Europaparlamentet och rådet förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (EU:s marknadskontrollförordning). Förordningen trädde i kraft den 15 juli 2019 och ska tillämpas i sin helhet från och med den 16 juli 2021. Förordningen finns i *bilaga 1*.

Regeringen beslutade den 13 juni 2019 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag på kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Utredningen, som tog namnet 2019 års marknadskontrollutredning (UD 2019:01), överlämnade den 31 augusti 2020 betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49). En sammanfattning av betänkandet respektive lagförslagen i relevanta delar finns i *bilaga 2* och *3*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga i Utrikesdepartementet (UD2020/11744).

Vissa av förslagen från 2019 års marknadskontrollutredning har därefter behandlats vidare och lett till lagstiftning, se propositionen Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning (prop. 2020/21:189). Den nya lagstiftningen, som trädde i kraft den 16 juli 2021, innebär att det i nio sektorslagar har införts bestämmelser som innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 a, b, e och j i EU:s marknadskontrollförordning.

För att komplettera beredningsunderlaget har ett utkast till lagrådsremissen Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning – del 2 tagits fram inom Utrikesdepartementet (UD2021/17423), härefter benämnt utkastet. En sammanfattning av utkastet finns i *bilaga 5*. Utkastets lagförslag finns i *bilaga 6*. Utkastet har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 7*. Remissvaren finns tillgängliga i Utrikesdepartementet (UD2021/17423).

I detta lagstiftningsärende behandlas de förslag i betänkandet och övriga kompletteringar av EU:s marknadskontrollförordning som inte har tagits om hand genom det lagstiftningsärende som innebar lagändringar den 16 juli 2021. Vidare behandlas utkastets förslag.

Upplysningsvis kan nämnas att Utrikesdepartementet har tagit fram promemorian Kompletterande promemoria till betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49) – förslag till förordningsändringar del 2 (UD2022/02424). I promemorian föreslås bland annat nya bestämmelser om marknadskontrollansvar för vissa myndigheter i flera förordningar. De bestämmelserna är nödvändiga för att fullt ut komplettera EU:s marknadskontrollförordning i svensk rätt. Promemorian har remitterats med sista svarsdag den 24 maj 2022.

4 Marknadskontrollen i EU och Sverige

4.1 Vad är marknadskontroll?

En av hörnstenarna inom EU är principen om den fria rörligheten för varor på den inre marknaden. Principen innebär att varor ska kunna cirkulera fritt mellan EU:s medlemsländer och EES-länderna Norge, Island och Liechtenstein utan att hindras av tullar, avgifter, diskriminering eller nationella krav.

För att uppnå fri rörlighet för varor har EU bland annat beslutat ett stort antal gemensamma regler med produktkrav som gäller i alla medlemsstater. Reglerna bygger oftast på tillämpning av gemensamma standarder. Sådana enhetliga regler finns för bland annat radioutrustning, leksaker och personlig skyddsutrustning. Reglerna är tänkta att underlätta för till exempel tillverkare som bara behöver förhålla sig till gemensamma produktstandarder för att kunna sälja sin produkt på hela den inre marknaden. Detta kan i sin tur gynna konsumenter som får tillgång till ett större utbud av produkter, vilket även ökar konkurrensen.

Det är som huvudregel tillverkarens ansvar att en produkt uppfyller gällande krav och det krävs inte någon förhandskontroll av produkten från en myndighet innan den får släppas ut på marknaden. För att säkerställa att produkter på marknaden överensstämmer med gällande krav används i stället marknadskontroll. Marknadskontroll syftar inte bara till att upptäcka och undvika farliga produkter och produkter som inte uppfyller vissa funktionskrav, utan även till att säkerställa en väl fungerande inre marknad. Genom att tillverkare vars produkter inte uppfyller gällande krav kan hindras från att sälja sina produkter, motverkas osund konkurrens samtidigt som slutanvändare skyddas från farliga produkter. För att säkerställa att produkter uppfyller en hög skydds nivå och för att förhindra en snedvriden konkurrens är det nödvändigt att marknadskontroll sker likvärdigt inom hela EU.

4.2 Förhållandet till begreppet tillsyn

Bestämmelser som rör marknadskontroll finns i ett stort antal svenska lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter. Begreppet marknadskontroll används emellertid inte genomgående i de olika rättsakterna, utan i vissa fall återfinns bestämmelser om kontroll av produkter i stället under benämningen tillsyn. Det finns därför anledning att här beröra hur begreppet marknadskontroll förhåller sig till begreppet tillsyn. Begreppet tillsyn förekommer i ett stort antal svenska författningar. Någon enhetlig och vedertagen definition av begreppet finns dock inte i svensk rätt. Tillsyn kan avse vitt skilda verksamheter och riktas vanligtvis mot ett föremål, en anläggning, en verksamhet eller en typ av vara, så kallade tillsynsobjekt. I förhållande till detta är marknadskontroll en mer

avgränsad form av tillsyn eftersom den enbart avser produkter som tillhandahålls på marknaden och riktar sig mot ekonomiska aktörer.

4.3 Organiseringen av marknadskontroll i Sverige

Sverige har ett decentraliserat system för marknadskontroll och ansvaret för kontrollen är uppdelat mellan flera statliga myndigheter som har olika ansvarsområden enligt sektorsspecifika författningar. Därtill utövar Sveriges 290 kommuner kontroll av produktkrav på ett begränsat antal områden.

Uppdelningen av marknadskontrollansvaret utgår oftast från olika egenskaper eller risker hos produkterna snarare än själva produktslaget, till exempel att en produkt är avsedd att användas på arbetsplatser respektive för privat bruk eller att den är brandfarlig. Det medför att det kan finnas flera ansvariga myndigheter för samma produktslag men för olika egenskaper hos produkten. Ett exempel på ett delat ansvar är leksaker, för vilka Konsumentverket har huvudansvaret för marknadskontrollen medan Kemikalieinspektionen utövar marknadskontroll när det gäller leksakers brännbarhet och kemiska egenskaper samt Elsäkerhetsverket när det gäller leksakers elektriska egenskaper utom strålning.

Vid Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) finns ett råd för marknadskontroll (marknadskontrollrådet) och Swedac är dessutom utsett till centralt samordningskontor för marknadskontroll enligt artikel 10.3 i EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontrollrådet, som består av 18 myndigheter, är det nationella samordningsorganet för marknadskontroll i Sverige. Marknadskontrollrådet fungerar framför allt som ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte mellan myndigheter och har bland annat till uppgift att fungera som ett samordningsorgan i frågor om marknadskontroll.

4.4 EU:s marknadskontrollförordning

EU:s marknadskontrollförordning tillämpas från och med den 16 juli 2021. Förordningen innebär att artiklarna 15–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 tas bort och ersätts med bestämmelser i EU:s marknadskontrollförordning. I fråga om tullmyndigheternas kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden medför de nya bestämmelserna endast små förändringar. De nya bestämmelserna medför i övriga delar bland annat utökade befogenheter för marknadskontrollmyndigheterna. Förutom bestämmelser om marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och om kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden innehåller EU:s marknadskontrollförordning även bestämmelser om bland annat sanktioner och samarbete mellan medlemsstater.

Artikel 2 anger tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning. Förordningen ska tillämpas på produkter som omfattas av den

harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I (harmoniserad unionslagstiftning) i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser med samma syfte i harmoniserad unionslagstiftning som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknads kontroll och tillsyn. Bilaga I rymmer 70 förordningar och direktiv på produktområdet som EU har beslutat.

I artikel 3.3 definieras marknads kontroll. Marknads kontroll är den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknads kontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen. Begreppet marknads kontrollmyndighet definieras i artikel 3.4. En marknads kontrollmyndighet är en myndighet som av en medlemsstat enligt artikel 10 utses som ansvarig för att utföra marknads kontroll inom den medlemsstatens territorium. I artikel 3.13 definieras ekonomisk aktör. En ekonomisk aktör är tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören, leverantören av distributionstjänster eller en annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning. Det kan tilläggas att denna definition av ekonomisk aktör är, som utredningen uppmärksammar, något snävare än definitionen i vissa av de unionsrättsakter som anges i bilaga I till EU:s marknads kontrollförordning.

I artikel 10.2 anges att varje medlemsstat ska utse en eller flera marknads kontrollmyndigheter och underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater om sina marknads kontrollmyndigheter och behörighetsområdena för var och en av dessa myndigheter. Varje medlemsstat ska enligt artikel 10.3 tillsätta ett centralt samordningskontor, som bland annat ska ha ansvaret för att representera en samordnad ståndpunkt från marknads kontrollmyndigheterna och de myndigheter som ansvarar för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden samt för att meddela de nationella strategierna för marknads kontroll.

I artikel 14.1 i EU:s marknads kontrollförordning anges att medlemsstaterna ska tilldela sina marknads kontrollmyndigheter de befogenheter för marknads kontroll, utredning och tillsyn som behövs för att tillämpa förordningen och harmoniserad unionslagstiftning. I artikel 14.2 anges bland annat att marknads kontrollmyndigheterna ska utöva de befogenheter som anges i artikel 14 i enlighet med proportionalitetsprincipen och i enlighet med unionsrätten och nationell rätt, inbegripet principerna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt i enlighet med principerna i nationell rätt i fråga om yttrandefrihet och mediernas frihet och mångfald. När medlemsstaterna tilldelar befogenheter får de, enligt artikel 14.3, utifrån vad som är lämpligt föreskriva att befogenheten ska kunna utövas direkt av marknads kontrollmyndigheterna inom ramen för deras egen myndighetsutövning, med hjälp av andra myndigheter, eller via ansökningar till domstolar som är behöriga att godkänna utövandet av befogenheten. I artikel 14.4 anges ett antal minimibefogenheter. Dessa befogenheter är medlemsstaterna skyldiga att

tildela sina marknadskontrollmyndigheter. Minimibefogenheterna anges i artikel 14.4 a–14.4 k.

I artikel 16 finns bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. I artikel 16.1 anges att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet, eller inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning. I artikel 16.2 och 16.3 finns bestämmelser om att marknadskontrollmyndigheterna ska kräva att den ekonomiska aktören vidtar lämpliga och korrigerande åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller för att eliminera en risk. Den åtgärd som den ekonomiska aktören ska vidta kan bland annat inbegripa åtgärder för att förhindra att produkten tillhandahålls på marknaden och åtgärder för att bringa produkten i överensstämmelse med gällande krav.

Artikel 18 innehåller processuella rättigheter för ekonomiska aktörer. Det anges bland annat att alla åtgärder, beslut eller förelägganden som fattas eller vidtas av marknadskontrollmyndigheterna enligt harmoniserad unionslagstiftning eller EU:s marknadskontrollförordning ska ange de grunder som de baseras på. Varje sådan åtgärd, beslut eller föreläggande ska utan dröjsmål meddelas den berörda ekonomiska aktören som samtidigt ska underrättas om vilka rättsmedel som står till dennes förfogande enligt lagstiftningen i medlemsstaten. Innan en åtgärd, ett beslut eller ett föreläggande fattas eller vidtas ska den berörda ekonomiska aktören ges tillfälle att yttra sig inom rimlig tid som inte får vara kortare än tio arbetsdagar, förutsatt att det inte är möjligt att ge den ekonomiska aktören den möjligheten därför att åtgärden, beslutet eller föreläggandet är brådskande på grund av skäl som omfattas av den berörda harmoniserade unionslagstiftningen.

Artiklarna 22–24 reglerar gränsöverskridande ömsesidig assistans. I artikel 22 anges att en marknadskontrollmyndighet kan begära information om bristande överensstämmelse från en marknadskontrollmyndighet i en annan medlemsstat. Enligt artikel 23 kan en myndighet begära att en myndighet lämna in en begäran om tillsynsåtgärder hos en myndighet i en annan medlemsstat.

I artiklarna 25–28 finns bestämmelser om kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Enligt artikel 25.3 ska produkter som omfattas av unionsrätten och som ska hänföras till tullförfarandet för övergång till fri omsättning vara föremål för myndighetskontroll. I artikel 26 anges att den ansvariga kontrollmyndigheten ska skjuta upp övergången till fri omsättning om det konstateras att produkten inte åtföljs av korrekt dokumentation, märkning eller kontaktuppgifter till relevanta ekonomiska aktörer, eller om det av andra skäl finns anledning att tro att produkten inte överensstämmer med den tillämpliga unionsrätten eller att produkten utgör en allvarlig risk för till exempel hälsa, säkerhet eller miljö. Kontrollmyndigheten ska omedelbart underrätta marknadskontrollmyndigheterna om att man har skjutit upp övergången till fri omsättning.

Artiklarna 29–35 innehåller bestämmelser om samordnad tillsyn och internationellt samarbete. Det skapas bland annat ett unionsnätverk för produktöverensstämmelse och särskilda administrativa grupper för samarbete om frågor om marknadskontroll. I artikel 34 anges att Europeiska kommissionen ska vidareutveckla och underhålla ett

informations- och kommunikationssystem för insamling, behandling och lagring av information om frågor som rör tillsyn av harmoniserad unionslagstiftning, i syfte att förbättra utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna.

I artikel 41 anges att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas i enlighet med nationell rätt. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Enligt artikel 44 ska EU:s marknadskontrollförordning tillämpas i sin helhet från och med den 16 juli 2021.

5 Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning

5.1 Marknadskontrollmyndigheterna ska ha de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning

Regeringens förslag: Det ska i sektorslagstiftningen anges att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning besluta om att

- kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter
- utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter
- få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel
- inleda undersökningar på eget initiativ
- kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk
- själv vidta åtgärder
- införskaffa, inspektera och demontera varuprover
- kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas.

Hänvisningarna till artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning ska vara dynamiska.

Regleringen ska tas in i en ny lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter och i följande sektorslagar:

- arbetsmiljölagen
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätdon
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- fordonslagen

- lagen om transport av farligt gods
- lagen om ekodesign
- luftfartslagen
- plan- och bygglagen
- lagen om brandfarliga och explosiva varor
- avgasreningsslagen
- drivmedelslagen
- lagen om leksakers säkerhet
- lagen om EU-miljömärket
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförfordning
- lagen om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen
- elsäkerhetslagen
- lagen om marin utrustning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförfordning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförfordning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar
- lagen om tobak och liknande produkter
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

En marknadskontrollmyndighet ska få införskaffa varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Myndigheten ska underrätta den ekonomiska aktören om åtgärden så snart det går utan att den förlorar i betydelse.

Befogenhet att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k ska inte gälla för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. När ändrade förhållanden ger anledning till det ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd avseende ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas särskilda bestämmelser i sektorslagarna om förutsättningar för när inspektioner ska få genomföras. Det bör inte heller anges i lagarna att befogenheten att få tillträde till lokaler även omfattar bostäder. Det finns inte behov av att använda beteckningen anonymt köp för införskaffande av varuprover under dold eller fingerad identitet.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att befogenheterna för marknadskontrollmyndigheterna ska framgå av bestämmelser i en

sektorsövergripande lag. Utredningen föreslår att oanmälda inspektioner i utrymmen som inte är tillgängliga för allmänheten ska få genomföras endast under vissa förutsättningar. Utredningen föreslår att det i den sektorsövergripande lagen ska anges att befogenheten i artikel 14.4 e omfattar bostäder. Utredningen föreslår även att en marknadskontrollmyndighets införskaffande av varuprover under dold eller fingerad identitet ska betecknas anonymt köp. Utredningen föreslår att onlinegränssnitt ska undantas från yttrandefrihetsgrundlagens skydd. Utredningen föreslår inte något undantag för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens skydd.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot den av utredningen föreslagna sektorsövergripande lagen. *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll* anser att en sektorsövergripande lag ger ökade möjligheter till samverkan mellan myndigheterna och tydlighet i förhållande till marknadens olika aktörer. *Naturvårdsverket* och *Kemikalieinspektionen* avstyrker att harmoniserad unionslagstiftning på miljöområdet omfattas av en sektorsövergripande lag. Marknadskontroll på miljöområdet bör även fortsättningsvis ske med stöd av miljölagstiftningen. *Naturvårdsverket* anser att en annan ordning än samlad tillsyn via sektorslagstiftningen försvårar en effektiv användning av tillsynsmyndigheternas resurser och kompetens.

Stiftelsen för internetinfrastruktur påpekar vikten av att marknadskontrollmyndigheterna beaktar proportionalitetsprincipen vid tillämpningen av alla sina befogenheter. *Justitiekanslern* lyfter fram att det kan finnas skäl att överväga om proportionalitetsprincipen bör komma till uttryck i lagen.

Konsumentverket anser i fråga om befogenheterna enligt artiklarna 14.4 a–14.4 c att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter att marknadskontrollmyndigheterna bör ges möjlighet att inhämta information och handlingar från var och en, det vill säga även från andra än ekonomiska aktörer. Detta för att öka marknadskontrollmyndigheternas möjligheter att identifiera ekonomiska aktörer.

Vad gäller befogenheten enligt artikel 14.4 e att få tillträde till lokaler, inklusive bostäder, stödjer *Sveriges Konsumenter* att inspektioner ska kunna utföras även i bostäder då det är allt vanligare att näringsverksamhet sker i eller i anslutning till hemmiljön. *Folkhälsomyndigheten* understryker avseende tobak och liknande produkter behovet av att kunna göra inspektioner i bostäder. *Småföretagarnas Riksförbund* anser att förslaget går längre än EU:s marknadskontrollförordning som inte nämner möjligheten till intrång i privatliv, och efterfrågar vad som ligger bakom skärpningen. *Svensk Handel* anser att förslaget att inkludera bostäder är alltför långtgående. Om det genomförs bör villkoren noga specificeras och det bör definieras vad som utgör en bostad. *Teknikföretagen* kan se behov av att i vissa fall kunna utföra inspektioner i hemmet men anser att det bör ställas höga krav på skälen för en sådan inspektion och ifrågasätter om inte beslut om intrång i människors privatliv först bör prövas i någon rådgivande funktion. *Sveriges Advokatsamfund* delar uppfattningen att inspektioner i bostäder utgör ett intrång i den enskildes privatliv och betonar att grundlagsskyddet mot husrannsakan och liknande intrång även omfattar ekonomiska aktörer. *Arbetsmiljöverket* delar inte utredningens synsätt att marknadskontroll inte ska ske hos tredje part. Kontroll av

produkter som byggs på plats hos slutanvändare kan enligt myndigheten endast ske där produkten finns.

Folkhälsomyndigheten anser att frågan om när en marknadskontrollmyndighet själv får vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h inte är tillräckligt utredd. Konsumentverket uppmärksammar att möjligheten att själv vidta åtgärder kan medföra höga kostnader om den ekonomiska aktören inte ersätter kostnaderna. Enligt Konsumentverket bör det därför avsättas ett belopp som marknadskontrollmyndigheterna gemensamt förfogar för att täcka kostnader.

I fråga om utredningens förslag vad gäller införskaffande av varuprover enligt artikel 14.4 j efterfrågar *Läkemedelsverket* ytterligare vägledande exempel på hur varuprover kan införskaffas anonymt utan att använda fingerad identitet. *Post- och telestyrelsen* anser inte att den ekonomiska aktören ska underrättas i efterhand om ett anonymt köp. Underrättelser i efterhand kan leda till att ekonomiska aktörer försvårar anonyma köp. Folkhälsomyndigheten tillstyrker anonyma köp men påpekar att anonyma köp av tobaksprodukter i webbutiker försvåras av att 18 års ålder måste styrkas. Advokatsamfundet och *Sveriges Konsumenter* betonar vikten av att dolda köp görs med stor restriktivitet. Sveriges Konsumenter påpekar att det är ganska vanligt att personnummer behöver anges vid köpet och det finns en risk att en väsentlig del av marknaden undslipper kontroll om köp inte kan genomföras i dessa fall. *IKEM Innovations- och kemiindustrierna* efterfrågar råd eller vägledning kring hur myndigheter ska ta ut varuprover för produkter som har serieproducerats.

Post- och telestyrelsen och Läkemedelsverket välkomnar förslaget om onlinegränssnitt (artikel 14.4 k) men ser båda behov av att kunna inhämta uppgifter om ägande av webbsidor från andra än ekonomiska aktörer. Läkemedelsverket ser gärna att det förtydligas med stöd av vilka bestämmelser en marknadskontrollmyndighet kan kräva uppgifter om äganderätten till en webbplats från en godkänd återförsäljare (eng. *registrar*) eller den som förvaltar en toppdomän. *Myndigheten för press, radio och tv* påpekar att det kan uppstå tillämpningsproblem när det gäller att avgöra vilka onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd. Det kan inte uteslutas att tryckfrihetsförordningen i undantagsfall skulle kunna vara tillämplig på databaser som berörs av EU:s marknadskontrollförordning. Stiftelsen för internetinfrastruktur anser att marknadskontrollmyndigheterna bör föra dialog med relevanta mellanhänder, till exempel internetleverantörer, för att säkerställa att åtgärderna som mellanhanden vidtar är proportionerliga. Stiftelsen anser att beslut om att åtgärder ska riktas mot internetleverantörer, innehållsleverantörer eller värdtjänstleverantörer bör fattas av domstol. Advokatsamfundet anser att bedömningen av vad som skyddas av yttrandefrihetsgrundlagens tillämpningsområde och vad som kan anses utgöra en godtagbar inskränkning i yttrande- och informationsfriheten innefattar gränsdragningsfrågor som inte är lämpliga att understålla marknadskontrollmyndigheterna och understryker vikten av att överväganden av sådan karaktär uteslutande prövas av domstol. Enligt Advokatsamfundet bör även varningsmeddelanden underställas domstol.

Förslaget och bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utkastet föreslår statiska hänvisningar till artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. I utkastet

föreslås inte en ny lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter utan endast ändringar i lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel. I utkastet föreslås att bestämmelserna om marknadskontroll i 22 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska upphöra att gälla. I utkastet föreslås en särskild bestämmelse i plan- och bygglagen (2010:900) om att en marknadskontrollmyndighet får besluta om de förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 av den 9 mars 2016 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG ska följas.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. Några remissinstanser, *Sveriges Advokatsamfund*, *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap*, *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)* och *Svensk Handel*, invänder mot förslaget att bestämmelser om marknadskontroll ska finnas samlade i respektive sektorslag och förordar en sektorsövergripande lag. *Boverket* välkomnar lagförslaget som innebär att tillsyn av såväl harmoniserade som icke harmoniserade byggprodukter kommer att hanteras i samma lagstiftning. *Kommerskollegium* ser positivt på att marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och sanktionsmöjligheter tydliggörs och anges i alla produktlagar. *Kemikalieinspektionen*, *Läkemedelsverket* och *Naturvårdsverket* är positiva till att kompletteringar till EU:s marknadskontrollförordning på deras respektive områden huvudsakligen görs genom ändringar i miljöbalken.

Kemikalieinspektionen föreslår att begreppet ”EG-förordning” i 1 och 2 §§ lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel ersätts med antingen uttrycket ”EU-förordning” eller en fullständig hänvisning till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 av den 5 juni 2019 om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter och om ändring av förordningarna (EG) nr 1069/2009 och (EG) nr 1107/2009 samt om upphävande av förordning (EG) nr 2003/2003.

Arbetsmiljöverket föreslår att det införs en bestämmelse som anger att en marknadskontrollmyndighet har rätt att vid begäran av en utländsk marknadskontrollmyndighet få tillgång till de upplysningar och handlingar i den utsträckning som behövs för att följa den utländska marknadskontrollmyndighetens begäran. *Arbetsmiljöverket* tar i sammanhanget även upp att det behövs ett tydligare mandat för en svensk marknadskontrollmyndighet att kunna förelägga en ekonomisk aktör att vidta åtgärder efter att en marknadskontrollmyndighet i en annan medlemsstat har framställt en begäran om tillsynsåtgärder enligt artikel 23 i EU:s marknadskontrollförordning.

När det gäller utkastets förslag rörande oanmälda inspektioner och tillträde till lokaler (artiklarna 14.4 d och e) anser *Transportstyrelsen* att myndigheten även bör ges befogenhet att kontrollera marin utrustning ombord på fartyg hos slutanvändare. *Boverket* anser att det finns skäl att ge marknadskontrollmyndigheten tillträde till bostäder vid kontroll av hissar eftersom det i avsaknad av sådant tillträde endast är möjligt att utföra dokumentationskontroll av hissar som installerats i bostäder.

Arbetsmiljöverket vidhåller sin synpunkt att myndigheten bör ges möjlighet att vid marknads kontroll besöka slutanvändare men stödjer, för det fall någon sådan befogenhet inte föreslås, en fortsatt utredning av frågan.

Advokatsamfundet och Svensk Handel anser att inspektioner bör få ske först efter beslut av domstol på ansökan av marknads kontrollmyndigheten. Advokatsamfundet och Svensk Handel anser även att frågan om inspektioner i bostäder borde regleras i sektorslagstiftningen och att det av bestämmelserna bör framgå att det endast är bostäder som har koppling till näringsverksamhet som kan underställas inspektion.

Justitiekanslern anser att förslagen i utkastet gällande oanmälda inspektioner i utrymmen som inte är allmänna innebär att det saknas tydliga förutsättningar för när sådana inspektioner får göras. Enligt Justitiekanslern tillgodoser utkastets förslag grundläggande rättighets- och rättssäkerhetsaspekter i än mindre grad än utredningens förslag.

I fråga om utkastets förslag vad gäller införskaffande av varuprover enligt artikel 14.4 j anser *Konsumentverket* att det finns behov av en bestämmelse som ger uttryckligt stöd för att förelägga ekonomiska aktörer att inkomma med varuprover oberoende av hur eventuell ersättning för varuprovet ska hanteras enligt tillämplig sektorslag. Advokatsamfundet och Svensk Handel vill understryka vikten av att dolda köp används som en sista utväg och tillämpas med mycket stor restriktivitet. *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* anser att det med anledning av att artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 har upphävts bör läggas till en möjlighet i lagen om brandfarliga och explosiva varor för tillsynsmyndigheten att begära provexemplar. Myndigheten ser gärna att marknads kontrollmyndigheternas befogenhet att införskaffa varuprover inte begränsas till inköp. Myndigheten avstyrker också utkastets förslag att 22 § lagen om brandfarliga och explosiva varor ska upphävas.

Advokatsamfundet och Svensk Handel anser att frågor om begränsning av onlinegränssnitt och varningsmeddelanden enligt artikel 14.4 k utslutande bör underställas domstol.

Folkhälsomyndigheten föreslår att ordet åtgärd inte ska användas i den paragraf där marknads kontrollmyndigheten ges befogenheter enligt artikel 14.4 i EU:s marknads kontrollförordning. Myndigheten anser också att utkastets föreslagna bestämmelse om vitesföreläggande bör kompletteras med begreppet förbud för att tydliggöra att marknads kontrollmyndigheten kan rikta både förelägganden och förbud mot ekonomiska aktörer.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

En enhetlig lagteknisk lösning med undantag för miljöbalken

Bestämmelserna i EU:s marknads kontrollförordning utgör ett ramverk som kompletterar och stärker befintliga bestämmelser i harmoniserad unionslagstiftning på produktområdet. Förordningen är av delvis blandad karaktär. Det innebär att utrymmet för nationell reglering är något större än vad som vanligtvis är fallet vid EU-förordningar och att förordningen förutsätter viss nationell reglering för att den ska kunna tillämpas effektivt i Sverige. Förordningen berör ett större antal sektorslagar. Att komplettera förordningen med nödvändig nationell reglering innebär alltså att ett större antal sektorslagar behöver ändras. Som utredningen konstaterar är

merparten av de kompletterande bestämmelser som behövs av generell karaktär, i betydelsen att de rör flertalet och inte bara en viss sektor. Oavsett vilken lagstiftningsteknik som används är regeringens utgångspunkt därför att kompletteringarna ska göras enhetliga beträffande såväl innehåll som form för all berörd sektorslagstiftning.

Förhållandena på miljöområdet är emellertid speciella vilket motiverar en särskild lagteknisk lösning för det området. Frågan om kontroll av produkter som omfattas av miljöbalkens tillämpningsområde behandlas därför i avsnitt 7. I detta avsnitt behandlas övriga sektorslagar som berörs av EU:s marknadskontrollförordning.

Val av lagstiftningsteknik – reglering bör ske i varje sektorslag

Utredningens förslag har lett till ny lagstiftning som kompletterar EU:s marknadskontrollförordning (se prop. 2020/21:189). Den nya lagstiftningen, som gäller från och med den 16 juli 2021, innebär att det i nio sektorslagar har införts bestämmelser som innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 a, b, e och j i EU:s marknadskontrollförordning. Det rör sig om följande sektorslagar:

- lagen (2011:579) om leksakers säkerhet
- lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning
- lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen (2016:392)
- lagen (2016:768) om marin utrustning
- lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning
- lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning
- lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning
- lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar.

För att Sverige ska fullgöra sina unionsrättsliga skyldigheter är det nödvändigt att alla svenska marknadskontrollmyndigheter som har ansvar för att kontrollera att produkterna överensstämmer med kraven i den harmoniserade unionslagstiftningen har de befogenheter som framgår i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Utredningen föreslår att detta görs genom att befintliga bestämmelser om marknadskontroll upphävs i sektorslagstiftning som i dag genomförs eller kompletterar de 70 unionsrättsakter som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. Bestämmelser om marknadskontroll ska enligt utredningens förslag samlas i en sektorsövergripande lag som ska gälla för kontrollen av produktkraven i de 70 unionsrättsakterna. I utkastet föreslås att bestämmelser om marknadskontroll tas in i sektorslagstiftningen.

Som utredningen och några remissinstanser lyfter fram, bland dem *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll*, finns det fördelar med en sektorsövergripande lag. En sektorsövergripande lag kan bidra till en ökad

tydlighet för de ekonomiska aktörerna och även främja en enhetlig begreppsanvändning i fråga om marknadskontroll. En sektorsövergripande lag kan även ligga till grund för en framtida reglering som gäller för fler produkter och produktkrav än som omfattas av EU:s marknadskontrollförordning.

Det finns å andra sidan även fördelar med att bevara dagens systematik där produktkraven i sig och bestämmelser om marknadskontroll finns samlad i sektorslagstiftningen. Som utredningen påpekar kan en ordning där befogenheterna i artikel 14.4 tilldelas marknadskontrollmyndigheterna genom att det införs nya bestämmelser i sektorslagstiftningen ses som den minst ingripande lagstiftningstekniken och tekniken gör även att behovet av produktspecifik särreglering, nu eller i framtiden, kan beaktas i hög utsträckning. Som *Naturvårdsverket*, som tillsammans med *Kemikalieinspektionen* avstyrker en sektorsövergripande lag, framför kan en samlad tillsyn via sektorslagstiftningen i många fall antas utgöra en effektiv användning av tillsynsmyndigheternas resurser och kompetens. En samlad tillsyn innebär då att kontrollmyndigheten inte bara utför marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning utan även annan kontroll eller tillsyn med stöd av den enskilda sektorslagstiftningen (till exempel med stöd av bestämmelserna i arbetsmiljölagen [1977:1160]). Detta sätt att reglera befogenheterna i artikel 14.4 ligger även i linje med den lagstiftningsteknik som har använts för de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021. Även om det till skillnad från det lagstiftningsärendet nu är fråga om att tilldela marknadskontrollmyndigheterna samtliga befogenheter i artikel 14.4 visar ärendet att befogenheterna kan tilldelas myndigheterna med mindre tillägg i de aktuella sektorslagarna.

Det finns sammanfattningsvis starka skäl att, i enlighet med utkastets förslag, tilldela befogenheterna i artikel 14.4 i sektorslagstiftningen, i stället för i en sektorsövergripande lag. Det bör således i sektorslagarna framgå att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4. Av skäl som framgår nedan ska marknadskontrollmyndighetens befogenheter vid utövandet av marknadskontroll över att produkter överensstämmer med kraven i förordning (EU) 2019/1009 dock tilldelas genom en ny lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter. Befogenheterna ska framgå av bestämmelser i följande sektorslagar:

- arbetsmiljölagen (1977:1160)
- lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätidon
- lagen (1995:669) om märkning av skor
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas
- lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- fordonslagen (2002:574)
- lagen (2006:263) om transport av farligt gods
- lagen (2008:112) om ekodesign
- luftfartslagen (2010:500)
- plan- och bygglagen (2010:900)
- lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

- avgasreningslagen (2011:318)
- drivmedelslagen (2011:319)
- lagen (2011:579) om leksakers säkerhet
- lagen (2013:849) om EU-miljömärket
- lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning
- lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen (2016:392)
- elsäkerhetslagen (2016:732)
- lagen (2016:768) om marin utrustning
- lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning
- lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning
- lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning
- lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar
- lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter
- lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter
- lagen (2022:XX) om marknads kontroll av EU-gödselprodukter.

Ny lag om marknads kontroll av EU-gödselprodukter

I utkastet föreslås att befogenheterna även ska införas i lagen om EG-gödselmedel. Lagen om EG-gödselmedel kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 av den 13 oktober 2003 om gödselmedel, som är en av de unionsrättsakter som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning (se punkt 14 i bilagan).

Förordning (EG) nr 2003/2003 kommer den 16 juli 2022 att upphävas och ersättas av förordning (EU) 2019/1009. Av artikel 51 i förordning (EU) 2019/1009 framgår att hänvisningar till förordning (EG) 2003/2003 ska ses som hänvisningar till den nya gödselproduktförordningen. Därför kommer även den nya förordningen att falla under tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning.

Som framgår av avsnitt 8 föreslås lagändringarna i denna lagrådsremiss träda i kraft den 25 juli 2022, det vill säga efter det att förordning (EG) nr 2003/2003 har upphört att gälla och den nya förordningen (EU) 2019/1009 har trätt i kraft. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande arbetet med att ta fram förslag till kompletterande bestämmelser till förordning (EU) 2019/1009 på såväl lag- som förordningsnivå.

Tillämpningsområdet för lagen om EG-gödselmedel omfattar förordning (EG) nr 2003/2003 och det är därmed inte möjligt att, utan att också ändra tillämpningsområdet, genom ändringar i den lagen ge marknadskontrollmyndigheten befogenheter att utöva marknads kontroll över att produkter uppfyller kraven i förordning (EU) 2019/1009. I utkastet föreslås endast ändringar av tillsynsbestämmelserna i lagen om EG-gödselmedel. Det saknas sålunda beredningsunderlag för att i enlighet med *Kemikalieinspektionens* förslag ändra tillämpningsområdet för lagen om

EG-gödsel. Då någon ny lag med kompletterande bestämmelser till förordning (EU) 2019/1009 inte kommer finnas på plats den 25 juli 2022 saknas det därmed en lag där nödvändiga kompletteringar till EU:s marknadskontrollförordning kan införas.

För att ta om hand Kemikalieinspektionens synpunkt ska de i utkastet föreslagna befogenhetsbestämmelserna avseende förordning (EG) nr 2003/2003 därför placeras i en ny lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter. När den lag som kompletterar förordning (EU) 2019/1009 träder i kraft kan det övervägas om den här föreslagna lagen om marknadskontroll av EU-gödselprodukter ska upphävas och dess bestämmelser tas om hand inom ramen för den nya sektorslagen.

Eftersom det följer av artikel 51 i förordning (EU) 2019/1009 att hänvisningar till förordning (EG) 2003/2003 ska ses som hänvisningar till den nya gödselproduktförordningen görs bedömningen att bestämmelserna om marknadskontroll i EU:s marknadskontrollförordning förhåller sig på samma sätt till EU-gödselprodukter som EG-gödselmedel. De överväganden som gjorts i utkastet avseende behovet av anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning när det gäller förordning (EG) 2003/2003 är därför tillämpliga även när det gäller förordning (EU) 2019/1009.

Hänvisningsteknik

Hänvisningar till unionsrättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Utredningen föreslår dynamiska hänvisningar till artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. De ändringar i nio sektorslagar som trädde i kraft den 16 juli 2021 innehåller statiska hänvisningar till artikel 14.4 a, b, e och j. Vid dessa ändringar ersattes hänvisningar till förordning (EG) nr 765/2008 med hänvisningar till EU:s marknadskontrollförordning. Att en statisk hänvisningsmetod valdes motiverades med att den existerande hänvisningen till förordning (EG) nr 765/2008 i de flesta av dessa lagar var statisk (prop. 2020/21:189 s. 38). Även i utkastet föreslås en statisk hänvisning till punkterna i artikel 14.4.

Genom förslagen i denna lagrådsremiss tilldelas marknadskontrollmyndigheterna samtliga befogenheter enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Därför införs en hänvisning till artikel 14.4 i ytterligare 19 lagar, utöver de nio lagar i vilka ändringar gjordes den 16 juli 2021. Dessa nio lagar kompletteras också på så sätt att marknadskontrollmyndigheterna nu föreslås få alla befogenheter enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning, och inte enbart de befogenheter som anges i artikel 14.4 a, b, e och j.

Under senare år har det blivit allt vanligare med dynamiska hänvisningar till EU-förordningar (se till exempel propositionen Kvarstad på bankmedel inom EU, prop. 2015/16:148 s. 18, propositionen Miljöbalken och EU:s kemikalielagstiftning, prop. 2015/16:160 s. 45 och propositionen Genomförande av direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, prop. 2021/22:136 s. 345). En dynamisk

hänvisning har även använts för att tilldela en tillsynsmyndighet befogenheter, se 4 § lagen (2021:553) med kompletterande bestämmelser till EU:s cybersäkerhetsakt samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s cybersäkerhetsakt (prop. 2020/21:186 s. 22).

Det finns därmed anledning att överväga om en dynamisk hänvisning bör användas även i detta lagstiftningsärende. Som framgår nedan tilldelas befogenheterna i artikel 14.4 genom att det i bestämmelsen hänvisas till de olika punkterna i artikeln. För att minska risken för framtida oklarheter och brister i lagstiftningen och för att säkerställa att ändringar i artikel 14.4 a–h, j och k får omedelbart genomslag finns det anledning att utforma hänvisningarna så att de avser EU-bestämmelserna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Hänvisningen till befogenheterna i artikel 14.4 a–h, j och k ska därför vara dynamisk.

Ett paket av bestämmelser om marknadskontroll med nödvändiga anpassningar utifrån befintlig reglering

I det lagstiftningsärende som innebar ändringar i nio sektorslagar, i vilka ändringar trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189), infördes bestämmelser i respektive sektorslag som innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 a, b, e och j i EU:s marknadskontrollförordning.

I det nu aktuella lagstiftningsärendet lämnas förslag som syftar till att fullt ut anpassa svensk rätt till EU:s marknadskontrollförordning. Framst föreslås bestämmelser i alla sektorslagar – inkluderat de nio sektorslagar som omfattades av det tidigare lagstiftningsärendet – som innebär att samtliga befogenheter enligt artikel 14.4 tilldelas marknadskontrollmyndigheterna.

Regeringens förslag innebär att ett paket av bestämmelser om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning förs in i alla berörda sektorslagar. Den nuvarande regleringen i lagarna uppvisar emellertid en tämligen stor variation i fråga om vad som redan är reglerat och hur det är reglerat. Det innebär att regeringens förslag i många fall måste anpassas eller justeras utifrån befintliga bestämmelser i respektive sektorslag. Om det i en sektorslag redan finns bestämmelser som materiellt huvudsakligen motsvarar regeringens förslag i övriga sektorslagar i något avseende, föreslås inte någon ny sådan bestämmelse. Av det skälet föreslås exempelvis inte någon bestämmelse rörande överklagande i fordonslagen, eftersom en sådan bestämmelse redan finns i 5 kap. 4 § i den lagen. I lagen om transport av farligt gods finns bestämmelser om dubbelbestraffningsförbud i 16 §, överklagande i 17 § och tystnadsplikt i 19 §. Därför föreslås inte några nya sådana bestämmelser i den lagen.

I utkastet föreslås att den nuvarande 11 kap. 26 § plan- och bygglagen ska betecknas 11 kap. 26 b § och att det efter ändring av bestämmelsen ska framgå att marknadskontrollmyndigheten får besluta om de förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i förordning (EU) nr 305/2011, förordning (EU) 2016/424 och föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 ska följas. Den myndighet som utses till marknadskontrollmyndighet för en viss unionsrättsakt som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning har, i enlighet med förslaget ovan, befogenhet att besluta om de

förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i dessa unionsrättsakter ska följas. Det saknas därmed skäl att, så som föreslås i utkastet, särskilt reglera detta i ytterligare en bestämmelse. Såväl förordning (EU) nr 305/2011 som förordning (EU) 2016/424 återfinns i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning och hänvisningen till dessa ska därför tas bort från bestämmelsen. Befogenheten att besluta om de förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 ska följas ska dock kvarstå. Skälet till detta är att det annars saknas möjlighet att besluta om förelägganden i de fall meddelade föreskrifter inte genomför något av de direktiv som listas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. Mot bakgrund av dessa ändringar i förhållande till utkastets förslag ska det även följas av bestämmelsen att det är en tillsynsmyndighet som ges befogenhet att besluta om förelägganden med stöd av bestämmelsen. Det saknas även skäl att, så som utkastet föreslagit, ge bestämmelsen en ny beteckning och placera den under rubriken marknadskontroll.

Förhållandet mellan bestämmelserna om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning och andra bestämmelser om produktkontroll.

Det finns regelmässigt, i sektorslagarna, befintliga bestämmelser om tillsyn av produkter. I några fall omfattar dessa bestämmelser om tillsyn till fullo kontroll av produktkrav enligt den harmoniserade unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning, och ingen annan form av tillsyn. I dessa fall innebär regeringens förslag att de befintliga tillsynsbestämmelserna upphävs och ersätts av bestämmelser om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det gäller lagen om märkning av skor och lagen om marknadsföring av kristallglas.

I andra fall finns det tillsynsbestämmelser som både omfattar kontroll av produktkrav enligt harmoniserad unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning och kontroll av andra produktkrav. Sådana tillsynsbestämmelser bör inte upphävas utan i stället fortsätta att gälla vid sidan av och komplettera de föreslagna nya bestämmelserna om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Vid kontroll av sådana andra produktkrav kan det därmed förekomma att tillsynsmyndigheten saknar några av de befogenheter som nu tilldelas för den marknadskontroll som utförs enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I utkastet föreslås att 22 § lagen om brandfarliga och explosiva varor ska upphävas. Den bestämmelsen omfattar kontroll av andra produktkrav än enligt den harmoniserade unionslagstiftningen och bör därför, som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap påpekar, fortsätta att gälla. I syfte att renodla begrepps användningen i lagen bör dock 22 och 27 §§ utformas i enlighet med vad utredningen och även Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreslår.

Det förekommer också att tillsynsbestämmelser som omfattar kontroll av produktkrav enligt harmoniserad unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning ger tillsynsmyndigheten befogenheter som går utöver de befogenheter som ska tilldelas enligt artikel 14.4. Enligt artikel 14.4 ska medlemsstaterna tilldela sina

marknadskontrollmyndigheter *åtminstone* de befogenheter som framgår av artikeln. I de fall en marknadskontrollmyndighet enligt tillämpliga tillsynsbestämmelser har ytterligare befogenheter finns det sålunda inget som hindrar att dessa används inom ramen för den marknadskontroll myndigheten ansvarar för. Därför bör inte tillsynsbefogenheterna i exempelvis lagen (2008:112) om ekodesign anpassas även om dessa, som *Statens energimyndighet* har uppmärksammat, endast avser kontroll av produktkrav som följer av den harmoniserade unionslagstiftningen. Om det i ett specifikt ärende – avseende kontroll av produktkrav enligt harmoniserad unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning – finns förutsättningar för kontrollmyndigheten att tillämpa såväl bestämmelserna om marknadskontroll som tillsynsbestämmelserna bör myndigheten använda marknadskontrollbestämmelserna som grund för sin kontroll. Detta i enlighet med principen om EU-rättens företräde framför nationell rätt.

Det finns även i unionsrätten bestämmelser om produktkontroll som på olika sätt tangerar bestämmelserna om marknadskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. I artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning anges att förordningen ska tillämpas på produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till förordningen i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser med samma syfte i harmoniserad unionslagstiftning som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknadskontroll och tillsyn. I den anknyttande texten i skäl 4 till förordningen anges, som exempel, att det finns sådana särskilda bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 om medicintekniska produkter samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik. Som ett exempel på en mer specifik bestämmelse om produktkontroll kan nämnas artikel 93.5 i förordning (EU) 2017/745, som ger de behöriga myndigheterna rätt att beslagta, förstöra eller på annat sätt göra sådana produkter som utgör en oacceptabel risk eller förfalskade produkter obrukbara, om de anser att detta är nödvändigt för att skydda folkhälsan. En svensk marknadskontrollmyndighet ska således, när bestämmelsen är tillämplig, använda den bestämmelsen som grund för sitt agerande i stället för en bestämmelse i EU:s marknadskontrollförordning med ett liknande tillämpningsområde. Detta i enlighet med artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning och principen om *lex specialis*.

De materiella bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning och befogenheterna för marknadskontroll enligt artikel 14.4 bör således betraktas som komplement till mer specialiserade regler om produktkontroll i övrig unionslagstiftning.

Den närmare innebörden och omfattningen av befogenheterna enligt artikel 14.4 framgår av EU:s marknadskontrollförordning

I det lagstiftningsärende som innebar ändringar i nio sektorslagar, i vilka ändringar trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189), har befogenhetstilldelningen rent lagtekniskt reglerats på så sätt att det i respektive paragraf hänvisas till de aktuella punkterna i artikel 14.4 i

förordningen, tillsammans med en kortfattad beskrivning av vad respektive befogenhet avser. Befogenheterna tilldelas således genom paragrafen. För att ta del av den fullständiga omfattningen och innebörden av respektive befogenhet hänvisas till artikeltexten. Det finns inte skäl att i detta lagstiftningsärende använda någon annan metod för befogenhetstilldelningen.

De befogenheter som genom förslagen tilldelas de svenska marknadskontrollmyndigheterna har således samma innebörd och omfattning som den som avses enligt EU:s marknadskontrollförordning. Beträffande två av befogenheterna, befogenheten enligt artikel 14.4 j att införskaffa varuprover och befogenheten enligt artikel 14.4 k att begränsa onlinegränssnitt föreslås dessutom vissa kompletterande nationella bestämmelser (se vidare nedan under rubrikerna Införskaffande av varuprover och Begränsning av onlinegränssnitt).

Genom den valda metoden för befogenhetstilldelning tydliggörs att marknadskontrollmyndigheterna ska tillämpa befogenheterna i överensstämmelse med vad som anges i respektive punkt i artikel 14.4 samt EU:s marknadskontrollförordning i övrigt, exempelvis artikel 14.2 som anger att myndigheterna ska tillämpa befogenheterna effektivt och ändamålsenligt och i enlighet med proportionalitetsprincipen. Vidare får rättspraxis från EU-domstolen om hur de aktuella artiklarna ska tolkas och tillämpas direkt betydelse för hur de svenska marknadskontrollmyndigheterna får tillämpa befogenheterna.

Regeringen övergår nu till att närmare beskriva innebörden av befogenheterna i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning.

Befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter av ekonomiska aktörer

I artikel 14.4 a och 14.4 b i EU:s marknadskontrollförordning anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller handlingar, specifikationer, data eller uppgifter för att bedöma produkters överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. I artikel 14.4 c anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna har samband med föremålet för undersökningen.

I likhet med artikel 19.1 andra stycket i förordning (EG) nr 765/2008 gäller befogenheterna att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter i artikel 14.4 a–14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning endast gentemot ekonomiska aktörer. En marknadskontrollmyndighet kan således inte med stöd av artikel 14.4 a–14.4 c begära att till exempel en konsument tillhandahåller handlingar. Utredningen har inte sett något behov av att utvidga befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 c. *Konsumentverket* anser att befogenheterna bör utökas så att en marknadskontrollmyndighet kan inhämta information och handlingar även från andra än ekonomiska aktörer. Detta för att öka marknadskontrollmyndigheternas möjligheter att identifiera ekonomiska aktörer.

Definitionen av ekonomiska aktörer i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning omfattar många olika aktörer som har skyldigheter

avseende tillverkning, tillhandahållande eller ibruktagande av produkter på marknaden enligt harmoniserad unionslagstiftning. En marknadskontrollmyndighet har därigenom möjlighet att vända sig till en vid krets av aktörer – däribland tillverkare, importörer, distributörer och leverantörer av distributionstjänster – för att begära in den information som myndigheten anser behövs. Befogenhet att ålägga andra aktörer än ekonomiska aktörer, som saknar förpliktelser i förhållande till den produkt som ska kontrolleras, skyldighet att tillhandahålla information och handlingar bör endast införas efter noggranna överväganden. I nuläget finns det inte tillräckligt underlag för att, som Konsumentverket föreslår, frångå utredningens förslag och bedömning att befogenheterna att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter endast ska gälla i förhållande till ekonomiska aktörer.

Enligt artikel 14.2 i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheternas befogenheter utövas i överensstämmelse med nationell rätt. Marknadskontrollmyndigheterna är därmed skyldiga att i utövandet av befogenheterna i artikel 14.4 a–14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning följa bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen om bland annat anonymitetsskydd och efterforskningsförbud.

En marknadskontrollmyndighet ska, i enlighet med artikel 14.1 i EU:s marknadskontrollförordning, använda de tilldelade befogenheterna för att tillämpa förordningen. En marknadskontrollmyndighet kan exempelvis använda befogenheten enligt artikel 14.4 a för att kräva handlingar från en ekonomisk aktör i syfte att verkställa en utländsk marknadskontrollmyndighets begäran om ömsesidig assistans enligt artikel 22.2. Regeringen anser därför att det inte behövs en särskild bestämmelse om att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att begära handlingar för att kunna verkställa en utländsk marknadskontrollmyndighets begäran om ömsesidig assistans, vilket *Arbetsmiljöverket* efterfrågar. Det gränsöverskridande samarbetet är centralt för en effektiv marknadskontroll och för en välfungerande inre marknad.

Oanmälda inspektioner och tillträde till lokaler, mark eller transportmedel

Enligt artikel 14.4 d i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Enligt artikel 14.4 e ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den ekonomiska aktören använder i sin verksamhet.

Befogenheten enligt artikel 14.4 e att få tillträde till de ekonomiska aktörernas lokaler är inte ny utan följer av artikel 19.1 i förordning (EG) nr 765/2008. Av artikel 19.1 följer även att marknadskontrollmyndigheterna ska utföra fysiska kontroller av produkter för att bedöma om de överensstämmer med gällande krav. Artikel 19.1 ger stöd för tillträde till utrymmen som är tillgängliga för allmänheten och till utrymmen som inte är det. Man kan argumentera för att artikeln även ger stöd för att utföra oanmälda tillträden hos ekonomiska aktörer eftersom artikeln inte innehåller någon begränsning av vilka tillträden som är

tillåtna. Enligt jämförelsetabellen i bilaga III till EU:s marknadskontrollförordning ska man dock inte läsa det som att artikel 14.4 d i EU:s marknadskontrollförordning motsvarar artikel 19.1 i förordning (EG) nr 765/2008 (jämför prop. 2020/21:189 s. 38).

Den översyn av berörd svensk sektorslagstiftning som utredningen har utfört visar på att många marknadskontrollmyndigheter med stöd av andra bestämmelser än artikel 19.1 i förordning (EG) nr 765/2008, till exempel med stöd av bestämmelser om tillsyn, har befogenheter för kontroll av produkter som motsvarar befogenheterna enligt artikel 14.4 e. Flera marknadskontrollmyndigheter anser även att de med stöd av gällande regelverk har befogenhet att utföra oanmälda inspektioner hos ekonomiska aktörer. Utredningen anger att i dag utförs inspektioner ofta efter en skriftlig eller muntlig förfrågan till den berörda ekonomiska aktören eller genom besök i en butik. Det utförs såväl rutinmässiga stickprovskontroller som kontroller när det finns en misstanke om brister i överensstämmelse.

Marknadskontrollmyndigheternas befogenheter enligt artikel 14.4 d och 14.4 e får därmed i stora delar anses vara väl kända för de ekonomiska aktörer som berörs av EU:s marknadskontrollförordning. Aktörerna bör vara införstådda med att de i sina verksamhetslokaler kan komma att bli föremål för kontroll av om gällande produktkrav är uppfyllda.

Utredningen för fram att inspektioner i utrymmen som inte är tillgängliga för allmänheten generellt sett är mer betungande för de ekonomiska aktörerna och när det gäller en oanmäld inspektion saknas det möjlighet för den ekonomiska aktören att få inspektionsbeslutet prövat av en domstol innan inspektionen genomförs. Utredningen föreslår därför att en oanmäld inspektion enligt artikel 14.4 d i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten endast ska få genomföras om det kan befaras att en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion, eller om inspektionen annars skulle förlora i betydelse. I utkastet görs bedömningen att det inte bör införas särskilda bestämmelser i sektorslagarna om förutsättningar för när inspektioner ska få genomföras.

I artikel 14.2 anges att marknadskontrollmyndigheterna ska utöva sina befogenheter effektivt och ändamålsenligt, i enlighet med proportionalitetsprincipen, i den utsträckning detta stämmer överens med föremålet för och syftet med åtgärderna samt den övergripande karaktären hos den faktiska eller potentiella skada som följer av bristande överensstämmelse. Detta innebär att marknadskontrollmyndigheterna har en skyldighet att tillförsäkra sig om att deras åtgärder i det enskilda ärendet sett till innehåll och form inte går utöver vad som är nödvändigt för att nå målet med åtgärderna. Kan målet nås med för den ekonomiska aktören lindrigare åtgärder ska dessa väljas. Det är som *Stiftelsen för internetinfrastruktur* påpekar viktigt – till och med en skyldighet – att beakta proportionalitetsprincipen vid tillämpningen av alla befogenheter enligt artikel 14.4.

Det kan antas att för den ekonomiska aktören är det i de allra flesta fall mindre betungande om en inspektion eller annat tillträde utförs i ett utrymme som är tillgängligt för allmänheten, till exempel i en butik, och efter föregående anmälan av marknadskontrollmyndigheten. Det är därmed naturligt och balanserat att oanmälda inspektioner i utrymmen som inte är tillgängliga för allmänheten, till exempel en lagerlokal, endast

utförs om det är nödvändigt, till exempel när sådana omständigheter som utredningen pekar på är för handen, det vill säga om det kan befaras att en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion, eller om inspektionen annars skulle förlora i betydelse.

Artikel 3.20 i EU:s marknadskontrollförordning innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. En inspektion kan, som utredningen pekar på, förlora i betydelse till exempel om det kan befaras att den ekonomiska aktör som är föremål för åtgärden kommer att förflytta eller undanskaffa produkter eller dokumentation eller på annat sätt försvåra en kontroll, om denna på förhand informeras om att marknadskontrollmyndigheten avser att utföra en inspektion.

Justitiekanslern invänder mot utkastets bedömning att det inte behövs särskilda bestämmelser i sektorslagarna om förutsättningar för när inspektioner ska få genomföras. *Justitiekanslern* anser att avsaknaden av begränsningsregler innebär att det saknas tydliga förutsättningar för när oanmälda inspektioner i utrymmen som inte är allmänna får ske och ifrågasätter om denna ordning tillgodoser grundläggande rättighets- och rättssäkerhetsaspekter.

EU:s marknadskontrollförordning är förenlig med de grundläggande rättigheterna och principerna i EU:s rättighetsstadga (se skäl 68 till förordningen). Marknadskontrollmyndigheterna ska enligt artikel 14.2 utöva sina befogenheter effektivt, ändamålsenligt, i enlighet med proportionalitetsprincipen och i enlighet med unionsrätt och nationell rätt, inbegripet principerna i EU:s rättighetsstadga. Denna rättsliga ram med beaktande av förvaltningslagen, tillsammans med möjligheterna att få inspektionsbeslut rättsligt prövade, innebär enligt regeringens bedömning att de ekonomiska aktörernas rättighets- och rättssäkerhetsaspekter är tillgodosedda. Marknadskontrollmyndigheternas skyldigheter enligt artikel 14.2 i EU:s marknadskontrollförordning innebär sammanfattningsvis att det inte är nödvändigt att införa en sådan ytterligare begränsningsregel vad gäller oanmälda inspektioner som utredningen föreslår.

Det finns inte heller behov av att, som *Justitiekanslern* tar upp, låta proportionalitetsprincipen komma till uttryck i sektorslagstiftningen då denna princip redan regleras i förvaltningslagen (2017:900) och följer av unionsrätten.

Mot bakgrund av marknadskontrollmyndigheternas skyldigheter enligt artikel 14.2 i förordningen anser regeringen inte heller att det är nödvändigt att föreskriva att inspektioner endast ska få ske efter beslut i domstol, så som Advokatsamfundet föreslår.

Arbetsmiljöverket delar inte utredningens synsätt att marknadskontroll inte ska ske hos tredje part och invänder även mot utkastets bedömningar i denna del. Kontroll av produkter som byggs på plats hos slutanvändare kan enligt verket endast ske där produkten finns. Så som konstateras i utkastet krävs det i denna del ytterligare utredning för att frångå utredningens förslag och utsträcka tillträdesrätten enligt artikel 14.4 e till att även gälla hos slutanvändare som till exempel konsumenter eller andra

tredje parter. Sådana generellt givna, långtgående befogenheter för marknadskontrollmyndigheterna skulle, som utredningen lyfter fram, innebära risker för att enskildas personliga integritet kränks. Rätt till tillträde hos slutanvändare kan däremot finnas för marknadskontrollmyndigheter med stöd av harmoniserad unionslagstiftning som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknadskontroll och tillsyn, eller med stöd av annan nationell lagstiftning (se artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning samt ovan under rubriken Förhållandet mellan bestämmelserna om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning och andra bestämmelser om kontroll av produkter).

Transportstyrelsen påpekar att kontroll av marin utrustning även förutsätts göras genom fysiska kontroller ombord på fartyg hos tredje part. Myndigheten anser därför att vissa av befogenheterna i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning bör utsträckas till att gälla även hos slutanvändare såsom redare och fartygsägare. Regeringen kan konstatera att Transportstyrelsen i dag har möjlighet att göra undersökningar av marin utrustning som redan har placerats på fartyg som kan utföras samtidigt som den berörda utrustningen förblir fullt fungerande ombord (se 5 § förordningen [2016:770] om marin utrustning). Det finns inte beredningsunderlag för att nu utvidga kontrollbefogenheterna ytterligare på sätt som Transportstyrelsen föreslår.

Utredningen redogör för att fler och fler produkter släpps ut på marknaden på andra sätt än genom traditionell butiksförsäljning. Det handlar bland annat om en ökad handel via internet. Förändringarna i handelsmönster innebär, som även *Sveriges Konsumenter* påpekar, att bostäder i större utsträckning än tidigare används i leveranskedjan. Utredningen föreslår mot denna bakgrund att det i lag ska anges att befogenheten för marknadskontrollmyndigheterna att få tillträde till lokaler även ska omfatta bostäder som den ekonomiska aktören använder för verksamheten. Även *Sveriges Konsumenter*, *Boverket* och *Folkhälsomyndigheten* förespråkar att kontroll av produkter ska kunna ske i bostäder. Advokatsamfundet anser att frågan borde regleras i sektorslagstiftningen och att det då bör framgå att det endast är bostäder som har koppling till näringsverksamhet som kan underställas inspektion.

Som regeringen påpekar i förarbetena till de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189 s. 39–40) anges det varken i artikel 14.4 e eller något tillhörande skäl tydligt huruvida befogenheterna enligt artikeln omfattar tillträde till bostäder som används i den ekonomiska aktörens verksamhet.

EU:s marknadskontrollförordning hindrar inte att medlemsstaterna i nationell rätt tilldelar sina marknadskontrollmyndigheter ytterligare befogenheter för kontrollen av produkter än de minimibefogenheter i artikel 14.4 som medlemsstaterna är skyldiga att tilldela. Sverige har alltså möjlighet att i nationell rätt komplettera artikel 14.4 e med en reglering som anger att tillträde till bostäder för kontrolländamål ska vara tillåtet. Som regeringen för fram i nämnda förarbeten finns det dock många aspekter att ta hänsyn till. Vidare anges i skrivelsen En tydlig, rättssäker och effektiv tillsyn (skr. 2009/10:79 s. 51) att det av integritetsskäl bör prövas särskilt noga om ett tillsynsorgans tillträdesrätt även ska inkludera bostäder. En sådan rätt bör endast ges om det är nödvändigt för att kunna bedriva en effektiv tillsyn. Så är fallet inom vissa områden, där den

tillsynspliktiga verksamheten ofta bedrivs i bostäder eller där det kan vara svårt att dra en tydlig gräns mellan verksamhetslokaler och bostäder.

Som till exempel *Småföretagarnas Riksförbund* och Advokatsamfundet påpekar utgör inspektioner i bostäder ett intrång i den enskildes privatliv och det är som *Svensk Handel* framför viktigt att, om svensk lag ska ange att inspektioner i bostäder är tillåtet, noga specificera villkoren. En särskild lagreglering som generellt anger att marknadskontrollmyndigheter får företa inspektioner i bostäder innebär dock att Sverige föregår den kommande praxisutvecklingen inom EU, vilket skulle kunna få olyckliga konsekvenser. En sådan lagreglering skulle i flera fall även innebära en nyhet i förhållande till gällande sektorslagstiftning. Denna lagstiftning innehåller i många fall ett förbud mot att bedriva tillsyn i bostäder. I 3 § 3 lagen om elektromagnetisk kompatibilitet, 9 § andra stycket lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, 11 kap. 8 § första stycket 3 plan- och bygglagen och 3 kap. 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter anges att tillsynsmyndigheten har rätt att för tillsynen få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder. I 28 kap. 1 och 6 §§ miljöbalken anges att en myndighet har rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar och transportmedel och där utföra undersökningar och andra åtgärder. Tillträde till bostäder får endast ske i den utsträckning det behövs för att förebygga eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Av ovannämnda skäl är det regeringens sammantagna bedömning att det i nuläget inte är lämpligt att införa kompletterande bestämmelser i svensk rätt som anger att marknadskontrollmyndigheterna har rätt till tillträde till bostäder. Huruvida och i vilken utsträckning artikel 14.4 e i EU:s marknadskontrollförordning ger stöd för sådant tillträde får som nämnts utvecklas i praxis.

Befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ

Enligt artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar på eget initiativ om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

I marknadskontrollmyndigheternas uppgifter enligt artikel 11.3 i EU:s marknadskontrollförordning ingår bland annat att utföra kontroller av produkter baserat på ett adekvat urval. För att följa den riskbaserade metod som föreskrivs i artikeln är det en förutsättning att undersökningar kan inledas på marknadskontrollmyndighetens eget initiativ. Det är också en självklarhet för att proaktiv marknadskontroll ska kunna utföras.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att den omständigheten att undersökningar uttryckligen får inledas på marknadskontrollmyndigheternas eget initiativ inte innebär någon begränsning av befogenheten att inleda undersökningar efter anmälan. Att utredningar får inledas efter anmälan behöver dock inte uttryckligen anges i lagtexten.

Arbetsmiljöverket anser att det är oklart om det är tillåtet för myndigheten att i marknadskontrollverksamheten använda sig av material

– såsom bristfälliga produkter – som myndigheten har påträffat i samband med arbetsmiljöinspektioner hos tredje part. Enligt regeringens mening kan det som sägs i artikel 14.4 e i EU:s marknadskontrollförordning om att inleda undersökningar på eget initiativ inte anses innebära att en sådan användning av materialet skulle vara utesluten.

Befogenheter för att få bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk

Enligt artikel 14.4 g i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas.

Innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår även via artikel 16. I artikel 16.1 anges att marknadskontrollmyndigheterna har en skyldighet att vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning – när den används i enlighet med sitt avsedda syfte eller under omständigheter som rimligen kan förutses och den är korrekt installerad och underhållen – kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet, eller om produkten inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning. I artikel 16.2 anges att om marknadskontrollmyndigheterna upptäcker en produkt som kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet eller som inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning, ska de utan dröjsmål kräva att den relevanta ekonomiska aktören vidtar lämpliga och proportionerliga korrigerande åtgärder för att få den bristande överensstämmelsen att upphöra eller eliminera risken inom en tidsfrist som de anger.

I artikel 16.3 ges en exemplifierande uppräknning av de åtgärder som marknadskontrollmyndigheterna kan kräva av de ekonomiska aktörerna, till exempel att aktören ska korrigera en formell bristande överensstämmelse, att aktören ska säkerställa att en produkt inte längre utgör en risk eller att aktören omedelbart ska dra tillbaka eller återkalla produkten. I artikel 16.5 anges att om den ekonomiska aktören underlåter att vidta korrigerande åtgärder eller om en bristande överensstämmelse eller risk kvarstår, ska marknadskontrollmyndigheterna säkerställa att produkten dras tillbaka eller återkallas eller att dess tillhandahållande på marknaden förbjuds eller inskränks samt att allmänheten, Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater informeras om detta.

I artikel 19.1 anges att marknadskontrollmyndigheterna ska säkerställa att produkter som utgör en allvarlig risk dras tillbaka eller återkallas när det inte finns några andra effektiva medel att tillgå för att eliminera den allvarliga risken, och att tillhandahållandet av dem på marknaden förbjuds.

Folkhälsomyndigheten anser att det är oklart vad som menas med lämpliga åtgärder enligt artikel 14.4 h och att frågan om när en marknadskontrollmyndighet ska få vidta åtgärder på egen hand inte är tillräckligt utredd. Frågan om hur artikel 14.4 h ska tolkas och tillämpas

får dock besvaras i praxis. Innebörden av artikel 14.4 h tydliggörs som nämnts via artikel 16, som innehåller exempel på åtgärder för marknadskontroll. Konsumentverket anser att det bör avsättas ett belopp som marknadskontrollmyndigheterna gemensamt förfogar för att täcka kostnaderna i de fall en myndighet själv vidtar åtgärder och den ekonomiska aktören inte kan ersätta kostnaderna. Verket föreslår även att det införs en möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att besluta om interimistiska förbud. Utredningen har inte utrett dessa frågor och det är därför inte möjligt att i detta lagstiftningsärende gå vidare med Konsumentverkets förslag.

Om en marknadskontrollmyndighet i en annan medlemsstat begär tillsynsåtgärder enligt artikel 23 i EU:s marknadskontrollförordning följer det av artikel 23.2 att den tillfrågade marknadskontrollmyndigheten utan dröjsmål ska vidta alla nödvändiga tillsynsåtgärder genom att utöva de befogenheter som fastställs i artikel 14 och eventuella ytterligare befogenheter som den har tilldelats enligt nationell rätt. Det är därför inte nödvändigt att, så som Arbetsmiljöverket efterfrågar, särskilt reglera detta i svensk rätt.

Införskaffande av varuprover

Artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning anger i den svenska språkversionen att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att införskaffa varuprover under dold identitet. Utredningen har valt att benämna ett köp där marknadskontrollmyndigheten inte uppger sin identitet som ett dolt köp samtidigt som ett köp där myndigheten inte uppger sin rätta identitet kategoriseras som ett köp där myndigheten använder fingerade uppgifter. Utredningen föreslår att det i lag ska anges att köp under dold eller fingerad identitet ska betecknas som ett anonymt köp.

I de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021 anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att införskaffa varuprover under dold identitet. I förarbetena till lagändringarna (prop. 2020/21:189 s. 40–41) påpekar regeringen att begreppet dold identitet används i flera lagar på konsumentskyddsområdet och livsmedelsområdet och är etablerat i svensk rätt. Begreppet förekommer bland annat i marknadsföringslagen (2008:486) och livsmedelslagen (2006:804).

Det finns inte anledning att i detta lagstiftningsärende använda något annat begrepp än dold identitet. Det ska därför i samtliga sektorslagar anges att marknadskontrollmyndigheterna har befogenhet att införskaffa varuprover under dold identitet. Det saknas skäl att införa den av utredningen föreslagna terminologin anonymt köp.

Eftersom artikel 14.4 j inte åtföljs av någon definition eller något tillhörande skäl som kan ge närmare stöd i tolkningen av artikeln är det svårt att redan nu, när EU:s marknadskontrollförordning nyligen har börjat tillämpas fullt ut, göra någon mer säker bedömning av vilka typer av införskaffanden som artikeln ger rättsligt stöd för. Det är som regeringen för fram i de nämnda förarbetena (prop. 2020/21:189 s. 40–41) dock rimligt att anta att marknadskontrollmyndigheterna med stöd av artikel 14.4 j kan införskaffa varuprover på flera olika sätt. Artikeln får förstås som att införskaffanden kan ske öppet, det vill säga i myndighetens

eget namn, och dolt, alltså att myndigheten inte ger sig till känna vid införskaffandet och därmed skymmer den bakomliggande myndighetsutövningen. Omfattningen av befogenheten att införskaffa varuprover med stöd av artikeln får utvecklas vidare i praxis. Regeringen finner således inte skäl att göra de tillägg som Konsumentverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreslår i fråga om möjligheten att skaffa varuprover. Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet bör vara tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp.

När det gäller Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps synpunkt att 24 § i lagen om brandfarliga och explosiva varor bör utvidgas till att omfatta behövliga provexemplar kan tilläggas att denna bestämmelse avser tillsynsmyndighetens befogenhet. Ovan under rubriken Förhållandet mellan bestämmelserna om marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning och andra bestämmelser om produkt kontroll redogörs för hur befogenheterna enligt EU:s marknads kontrollförordning läggs till vid sidan av befintliga tillsynsbestämmelser i sektorslagar som den aktuella. Enligt regeringen finns inte anledning till ytterligare kompletteringar i lagen om brandfarliga och explosiva varor utöver hänvisningarna i 25 b § för att tilldela de minimibefogenheter som behövs (se särskilt artikel 14.4 a, b och j).

Läkemedelsverket efterfrågar exempel på hur köp i praktiken kan genomföras. Som regeringen påpekar i de nämnda förarbetena (prop. 2020/21:189 s. 40–41) kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet i en butik gå till så att myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och inte talar om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid köp över internet eller vid annan distansförsäljning kan myndighetsföreträdaren använda sig av ett påhittat namn och påhittade kontaktuppgifter. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknads kontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Större problem uppstår vid köp som kräver att personnummer anges, till exempel vid köp av tobaksprodukter som Folkhälsomyndigheten lyfter fram. Det är som regeringen påpekar i de nämnda förarbetena (prop. 2020/21:189 s. 40–41) i realiteten inte möjligt för marknads kontrollmyndigheter att konstruera ett påhittat personnummer som kan användas vid ett köp. I stället skulle det krävas att myndigheten använder ett på särskilt sätt framtaget fingerat personnummer. Det är, som Sveriges Konsumenter anför, viktigt att marknads kontroll kan ske även i de fall personnummer behöver anges vid köpet. Det finns dock i nuläget inte någon lagstadgad möjlighet för marknads kontrollmyndigheter att använda fingerade personnummer för att införskaffa varuprover. Det finns inte heller tillräckligt underlag att i detta lagstiftningsärende införa någon sådan lagstadgad möjlighet.

IKEM Innovations- och kemiindustrierna efterfrågar råd eller vägledning kring hur myndigheter ska ta ut varuprover för produkter som har serieproducerats. Detta får framför allt ses som en praktisk fråga. Det finns inte några hinder för att marknads kontrollmyndigheterna enskilt eller

i samverkan, nationellt eller internationellt, tar fram vägledande dokument om varuprover.

I de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021 anges att en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen och efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I förarbetena till lagändringarna (prop. 2020/21:189 s. 42) anför regeringen att en marknadskontrollmyndighet som ska införskaffa ett varuprov i första hand bör överväga om det är möjligt att genomföra ett öppet köp där myndigheten anges som köpare. Först om det inte bedöms möjligt att nå det avsedda resultatet genom ett öppet köp, alltså till exempel att myndigheten inte får den produkt som har efterfrågats eller beställts, bör dold identitet användas för att införskaffa ett eller flera varuprover. Det finns inte anledning att i detta lagstiftningsärende göra någon annan bedömning. Det bör därför i samtliga sektorslagar anges att ett varuprov får införskaffas under dold identitet endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Därmed tillgodoses att dolda köp görs med stor restriktivitet, vilket även Advokatsamfundet, Svensk Handel och Sveriges Konsumenter eftersträvar.

Det bör även, i samtliga sektorslagar, anges att en marknadskontrollmyndighet som har införskaffat ett varuprov med användande av dold identitet är skyldig att underrätta den ekonomiska aktören om åtgärden när den har ägt rum, oavsett om varuprovet har uppvisat brister i överensstämmelse eller inte. En ekonomisk aktör bör underrättas så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. Genom att underrätta den ekonomiska aktören om åtgärden i efterhand blir, som regeringen påpekar i nämnda förarbeten, marknadskontrollmyndighetens dolda agerande mindre påtagligt. Post- och telestyrelsen för fram att det finns en risk att underrättelser i efterhand kan leda till att ekonomiska aktörer försvarar framtida införskaffande av varuprover under dold identitet. Fördelarna med att underrätta den ekonomiska aktören får dock anses väga över.

Begränsning av onlinegränssnitt

Enligt artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att besluta om begränsningar av onlinegränssnitt. Termen onlinegränssnitt definieras i artikel 3.15 som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter. Befogenheterna enligt artikel 14.4 k får endast användas när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. En förutsättning för att befogenheterna att begränsa onlinegränssnitt ska vara tillämpliga är således att det inte är möjligt att med hjälp av andra befogenheter som följer av artikel 14.4 eller på något annat sätt effektivt eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva

ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara.

Artikel 14.4 k innehåller två led. Enligt det första ledet ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att, när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk, kräva att innehåll som hänvisar till de relaterade produkterna avlägsnas från ett onlinegränssnitt, eller att kräva tydlig visning av en varning till slutanvändarna när de använder ett onlinegränssnitt. Enligt det andra ledet ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att, om en begäran i enlighet med det första ledet inte har iakttagits, kräva att leverantörer av informationssamhällets tjänster begränsar åtkomsten till onlinegränssnittet, inbegripet genom att begära att en relevant tredje part genomför sådana åtgärder. I artikel 3.14 hänvisas till direktiv (EU) 2015/1535 för en definition av leverantör av informationssamhällets tjänster. I direktivet framgår att termen avser en leverantör av alla informationssamhällets tjänster, det vill säga tjänster som vanligtvis utförs mot ersättning på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare.

I dag har inte någon marknadskontrollmyndighet lagreglerad befogenhet att begära att visst innehåll avlägsnas från ett onlinegränssnitt eller att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas. Det finns dock fler lagar som ger behöriga myndigheter viss rätt att ingripa mot information på webbplatser. Se exempelvis 3 b § lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, 8 kap. 3 c § lagen (2010:751) om betaltjänster, 14 kap. 2 b § läkemedelslagen (2015:315), 6 kap. 13 a § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och 3 § lagen (2019:59) med kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning. I marknadsföringslagen finns det i 41 a § en möjlighet för Konsumentombudsmannen att förelägga en näringsidkare, värdtjänstleverantör eller internetleverantör att upprätta ett varningsmeddelande som tydligt visas i samband med besök på en webbplats. Ett föreläggande får meddelas om näringsidkarens marknadsföring på internet är otillbörlig och inga andra effektiva medel är tillgängliga. Webbplatser som omfattas av tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens skydd undantas. Konsumentombudsmannen ska enligt 41 b § ”när ändrade förhållanden föranleder det” besluta att en skyldighet att upprätta ett varningsmeddelande inte längre ska gälla.

Det finns inte något utrymme för Sverige att avstå från att tilldela marknadskontrollmyndigheterna befogenheterna i artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning. Sverige måste i arbetet med att komplettera förordningen med nationella bestämmelser emellertid ta hänsyn till yttrandefrihetsgrundlagen. Det så kallade hinderförbudet i 1 kap. 11 § yttrandefrihetsgrundlagen innebär bland annat att det är förbjudet för en myndighet eller ett annat allmänt organ att på grund av innehållet exempelvis hindra framställning, offentliggörande eller spridning bland allmänheten av ett program eller en teknisk upptagning, om åtgärden inte har stöd i yttrandefrihetsgrundlagen. Ett sådant organ får enligt den så kallade exklusivitetsprincipen i 1 kap. 14 § yttrandefrihetsgrundlagen inte utan stöd i den grundlagen ingripa mot någon för att han eller hon i ett program eller en teknisk upptagning har missbrukat yttrandefriheten eller medverkat till ett sådant missbruk. Inte heller får allmänna organ utan stöd

i denna grundlag av sådan anledning ingripa mot programmet eller upptagningen. Vidare innebär principen om redaktionell självständighet att det är den som sänder program som självständigt avgör vad som ska förekomma i programmen (3 kap. 6 § yttrandefrihetsgrundlagen). Det är därmed inte möjligt att ge en marknadskontrollmyndighet befogenhet att kräva att exempelvis en näringsidkare visar ett varningsmeddelande på en webbplats som omfattas av grundlagsskydd utan att det strider mot grundlagen. Genom artikel 14.2 i EU:s marknadskontrollförordning ges medlemsstaterna utrymme att beakta nationella principer om yttrandefrihet och mediernas frihet och mångfald när marknadskontrollmyndigheternas befogenheter tilldelas. Det finns därmed utrymme att, som utredningen föreslår, undanta onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd från marknadskontrollmyndigheternas befogenheter enligt artikel 14.4 k. I yttrandefrihetsgrundlagen används dock begreppet databas för att ange vilka tillhandahållanden på internet som har skydd enligt yttrandefrihetsgrundlagen, se den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen. Till skillnad från vad utredningen föreslår, och i enlighet med utkastets förslag, anser regeringen därför att det är databaser som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd som ska undantas från marknadskontrollmyndigheternas befogenheter enligt artikel 14.4 k.

Myndigheten för press, radio och tv och Advokatsamfundet påpekar att det kan uppstå tillämpningsproblem när det gäller att avgöra vilka onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd eller andra skydd eller friheter. Myndigheten för press, radio och tv anser att det inte kan uteslutas att tryckfrihetsförordningen i undantagsfall skulle kunna vara tillämplig på databaser som berörs av EU:s marknadskontrollförordning. Det finns mot bakgrund av dessa synpunkter anledning att i sektorslagarna även göra undantag för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens skydd. Den föreslagna bestämmelsen tar här sikte på de databaser som regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen. I den mån gränsdragningsfrågor uppkommer får detta hanteras i den praxis som kommer att skapas. Det finns även möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att diskutera gränsdragningsfrågor i de forum de medverkar i.

Det bedöms inte finnas behov av att också i berörda lagar göra undantag när det gäller webbsändningar eftersom det utifrån ändamålet med bestämmelsen inte framstår som att det finns något praktiskt behov av det.

Marknadskontrollmyndigheterna bör, i likhet med vad utredningen föreslår, utöva befogenheterna i artikel 14.4 k inom ramen för den egna myndighetsutövningen. Detta överensstämmer med Konsumentombudsmannens befogenhet att själv få förelägga näringsidkare, värdtjänstleverantörer och internetleverantörer att ta in varningsmeddelanden som visas i samband med besök på en webbplats. Med tanke på att befogenheterna i artikel 14.4 k endast får användas när det är fråga om att eliminera en allvarlig risk, som innebär att det krävs ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, är det till skillnad från Advokatsamfundets, Svensk Handels och Stiftelsen för internetinfrastrukturs inställning inte ändamålsenligt att ställa som krav att befogenheterna endast får utövas efter godkännande av en domstol. Det är tillräckligt att

ett fattat beslut av en marknadskontrollmyndighet i efterhand kan överklagas till domstol (se avsnitt 5.11).

Post- och telestyrelsen och Läkemedelsverket ser behov av att inhämta uppgifter om äganderätten till webbsidor från andra än ekonomiska aktörer och verket önskar att det förtydligas med stöd av vilka bestämmelser en marknadskontrollmyndighet kan kräva uppgifter om äganderätten till en webbplats från den som registrerar eller förvaltar domäner. Det kan konstateras att befogenheterna i artikel 14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning att kräva uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser gäller endast i förhållande till ekonomiska aktörer. Frågan om uppgifter ska kunna krävas in från andra än ekonomiska aktörer, till exempel en internetoperatör, har inte berörts av utredningen. Det kan dock finnas anledning att återkomma till frågan i framtiden.

Stiftelsen för internetinfrastruktur anser att marknadskontrollmyndigheterna bör föra dialog med relevanta mellanhänder för att säkerställa att åtgärderna som en mellanhand vidtar är proportionerliga. Det finns som stiftelsen påpekar tydliga fördelar med att marknadskontrollmyndigheterna, när så är möjligt, samtalar med leverantörer av informationssamhällets tjänster eller tredje part om hur befogenheterna i artikel 14.4 k kan utövas på bästa och minst ingripande sätt.

Ett beslut som en marknadskontrollmyndighet fattar med stöd av befogenheterna i artikel 14.4 k är inte begränsat i tid. Beslutet bör dock endast gälla så länge som förutsättningarna för beslutet uppfylls. Om till exempel en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre innebär en allvarlig risk finns inte längre förutsättningar för de befogenheter som anges i artikel 14.4 k. Av rättssäkerhetsskäl bör, som utredningen påpekar, därför den som ett beslut är riktat mot snabbt få besked om att beslutet inte längre ska gälla. När en marknadskontrollmyndighet har fattat beslutet kan myndigheten med stöd av 37 § förvaltningslagen själv ändra beslutet. När beslutet har överklagats av en aktör till domstol, och handlingarna i ärendet har överlämnats dit, är huvudregeln enligt bestämmelserna i 39 § förvaltningslagen om så kallad litispensens att myndigheten inte får ändra beslutet. Om en domstol efter överklagande har fastställt en marknadskontrollmyndighets beslut har marknadskontrollmyndigheten vidare inte någon allmän befogenhet att ändra sitt tidigare beslut i sak.

Beslut om åtgärder mot onlinegränssnitt kan många gånger behöva rikta sig inte bara mot den enskilde näringsidkaren utan även mot en värdtjänstleverantör eller internetleverantör. Om näringsidkaren har anlitat en värdtjänstleverantör för lagring av informationen på internet, bör uppmaningen snarare i första hand riktas mot värdtjänstleverantören. I andra fall kan i stället internetleverantören uppmanas att vidta åtgärder, såsom att ta in ett varningsmeddelande (jämför propositionen Nya befogenheter på konsumentområdet, prop. 2019/20:120 s. 100–101). Inte sällan är det alltså en tredje part inblandad i genomförandet av åtgärden mot gränssnittet. Om det inte längre finns skäl för åtgärden talar rättssäkerhetsskäl för att den ekonomiska aktören enkelt och smidigt ska kunna få ett beslut från marknadskontrollmyndigheten om att skyldigheten inte består, för att kunna visa upp för värdtjänstleverantören eller internetleverantören. Det bör därför, på liknande sätt som regleringen i 41 b § marknadsföringslagen, anges i sektorslagarna att när ändrade

förhållanden motiverar det ska en marknadskontrollmyndighet besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Den föreslagna bestämmelsen är en sådan bestämmelse som, enligt 4 § förvaltningslagen, avviker från och ska tillämpas i stället för den allmänna regeln om litispensens i 39 § förvaltningslagen. Om en myndighet med stöd av den föreslagna bestämmelsen skulle ändra sitt beslut under en pågående domstolsprocess förutsätts myndigheten givetvis omgående meddela domstolen om sitt nya beslut.

Åtgärdernas formella form och vem åtgärder kan riktas mot

I det lagstiftningsärende som innebar ändringar i nio sektorslagar, i vilka ändringar trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189), har det beträffande de där tilldelade befogenheterna angetts i lagtexten att marknadskontrollmyndigheten har befogenhet att besluta om vissa närmare angivna åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning. Samma metod bör användas i detta lagstiftningsärende.

Åtgärdernas formella form preciseras därmed inte. Det är inte heller nödvändigt att göra det. Det är dock naturligt att åtgärder som att till exempel kräva handlingar från en ekonomisk aktör eller kräva att få tillträde till en lokal sker i form av ett föreläggande som riktas mot den ekonomiska aktören (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 73 och propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning, prop. 2017/18:51 s. 28).

Folkhälsomyndigheten anser att den föreslagna bestämmelsen om vitesföreläggande bör kompletteras med begreppet förbud för att tydliggöra att marknadskontrollmyndigheten kan rikta både förelägganden och förbud mot ekonomiska aktörer. Det kan med anledning av den synpunkten förtydligas att i begreppet föreläggande ligger såväl att det kan röra sig om ett påbud att vidta en viss åtgärd som ett förbud mot att vidta en åtgärd (se även avsnitt 5.4). Regeringen föreslår i avsnitt 5.4 att beslut om förelägganden ska få förenas med vite.

Folkhälsomyndigheten påpekar också att det anges i artikel 16 i EU:s marknadskontrollförordning vilka åtgärder för marknadskontroll som en marknadskontrollmyndighet ska vidta. Myndigheten föreslår därför att den paragraf där marknadskontrollmyndigheten ges befogenheter enligt artikel 14.4 endast ska innehålla en uppräkningslista av de befogenheter som ges, utan att ordet åtgärd används. Artikel 14.4 är emellertid utformad på så sätt att marknadskontrollmyndigheten ges befogenhet att vidta vissa specifika åtgärder. Det bör återges i lagtexten. Beträffande artikel 16 i förordningen ger den artikeln närmare innehåll åt de befogenheter som marknadskontrollmyndigheten har enligt artikel 14.4 g och h i förordningen att kräva eller själv vidta lämpliga åtgärder vid bristande överensstämmelse.

I förekommande fall kan ett föreläggande behöva riktas mot fler än en ekonomisk aktör. Att en marknadskontrollmyndighet har denna möjlighet behöver dock inte anges uttryckligen i lagtexten i sektorslagarna.

5.2 Det bör inte införas en rätt att begära varuprover kostnadsfritt

Regeringens bedömning: Det bör inte införas en befogenhet för marknadskontrollmyndigheterna att förelägga ekonomiska aktörer att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår en bestämmelse i en sektorsövergripande lag om att en marknadskontrollmyndighet ska få förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som uttalar sig i frågan är negativa till utredningens förslag. *Småföretagarnas Riksförbund* och *Teknikföretagen* påpekar att möjligheten att begära varuprover kostnadsfritt kan slå hårt mot små företag.

Bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har inga synpunkter på utkastets bedömning men några remissinstanser instämmer i bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Som framgår i avsnitt 5.1 kan marknadskontrollmyndigheterna med stöd av artikel 14.4 j införskaffa varuprover på olika sätt, i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis.

Utredningen anför att de flesta marknadskontrollmyndigheter i dag har möjlighet att begära varuprover kostnadsfritt från ekonomiska aktörer. Utredningen anser att en sådan möjlighet även bör finnas framöver och har därför föreslagit att det i en sektorsövergripande lag ska framgå att en marknadskontrollmyndighet får förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

Det finns sektorsreglering i unionsrätten som innebär att den ekonomiska aktören kan avkrävas provexemplar av produkterna kostnadsfritt (se exempelvis artikel 93.3 a i förordning (EU) 2017/745). Det finns också flera sektorslagar där huvudregeln är att varuprover och liknande ska vara kostnadsfria, men där marknadskontrollmyndigheten ska ersätta den ekonomiska aktören för dessa om det finns särskilda skäl för det (se exempelvis 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning och 9 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning).

Om det i samtliga sektorslagar skulle införas en generell rätt för marknadskontrollmyndigheterna att begära varuprover kostnadsfritt, skulle det minska risken för att kostnaden blir styrande vid marknadskontrollmyndighetens val av vilka produkter som ska kontrolleras. En marknadskontrollmyndighet skulle självfallet också ha att beakta proportionalitetsprincipen vid utövandet av en sådan befogenhet och således behöva överväga andra, för den ekonomiska aktören mindre ingripande, alternativ än att begära att få ett varuprov kostnadsfritt.

Å andra sidan kan, som *Småföretagarnas Riksförbund* och *Teknikföretagen* framhåller, en möjlighet att begära varuprover kostnadsfritt slå hårt mot små företag. En sådan reglering är inte heller

något som krävs för att Sverige ska uppfylla de unionsrättsliga förpliktelser som följer av EU:s marknadskontrollförordning.

När de befintliga bestämmelserna om kostnadsfria varuprover har införts i vissa av sektorslagarna har det föregåtts av överväganden rörande lämpligheten av en sådan reglering inom just den berörda sektorn. Om ett generellt kostnadsansvar för ekonomiska aktörer skulle införas, i samtliga sektorslagar, skulle det kunna få orimliga konsekvenser för enskilda aktörer i vissa sektorer. Små företag skulle kunna behöva betala höga kostnader för att tillhandahålla varuprover, vilka efter kontroll av marknadskontrollmyndigheten kan visa att företagen följer gällande regelverk.

Regeringen bedömer därför sammantaget att utredningens förslag om att marknadskontrollmyndigheterna ska få förelägga ekonomiska aktörer att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt inte bör genomföras.

5.3 Marknadskontrollmyndigheter ska ha möjlighet att ta hjälp av Polismyndigheten

Regeringens förslag: På begäran av en marknadskontrollmyndighet ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder för marknadskontroll enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Det ska gälla om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda våldsbefogenheter enligt polislagen behöver tillgripas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas bestämmelser om rätt för en marknadskontrollmyndighet att vid en inspektion omhänderta handlingar eller varuprover eller om att begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra sådana omhändertaganden eller för att få tillträde till lokaler.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska få begära att Polismyndigheten lämnar den hjälp som behövs för att tillträde i samband med en inspektion ska kunna ske. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet vid en inspektion på plats ska få omhänderta handlingar och liknande som avses i artikel 14.4 a–14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning och varuprover som avses i artikel 14.4 j, om det kan befaras att en produkt utgör en allvarlig risk och den ekonomiska aktören inte följer ett föreläggande om att omedelbart lämna ut handlingen eller varuprovet eller om det kan befaras att aktören kommer att undanhålla, förvanska eller förstöra handlingar eller varuprover. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska få begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra sådana omhändertaganden av handlingar eller varuprover samt för att få tillträde vid en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten. Vid handräckning gäller enligt utredningen bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller har inga synpunkter på utredningens förslag. *Kronofogdemyndigheten* anser att även avlägsnande bör anges i bestämmelsen om tillämpliga bestämmelser i utskningsbalken. *Stockholms universitet* anser att det bör finnas en uttalad skyldighet för marknadskontrollmyndigheter att återlämna det som omhändertags i samband med en inspektion om misstankarna visar sig vara orgrundade.

Förslaget och bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har inga synpunkter på utkastets förslag och bedömning. *Polismyndigheten* har inte något att invända mot att förslagen i utkastet genomförs. *Konsumentverket* påpekar att det krävs biträde av Kronofogden för åtgärden att omhändertaga bevisning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Vid utövandet av befogenheterna enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning kan marknadskontrollmyndigheterna i vissa situationer behöva hjälp av Polismyndigheten. Det kan till exempel handla om att en ekonomisk aktör motsätter sig att en marknadskontrollmyndighet får tillträde till aktörens lokaler för att kontrollera att produkterna uppfyller gällande krav.

Det finns som utredningen redogör för i flera fall i sektorslagarna möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att produktkontroll i praktiken ska kunna utföras. I åtta av de nio sektorslagar där nya bestämmelser om marknadskontroll trädde i kraft den 16 juli 2021 anges det att Polismyndigheten på begäran av en marknadskontrollmyndighet ska lämna den hjälp som behövs när myndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a, 14.4 b, 14.4 e eller 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning. Detta gäller under förutsättning att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller om det annars finns synnerliga skäl. I 10 § 6 polislagen anges att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om polismannen med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område, biträda någon i myndighetens utövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet om detta.

För att marknadskontrollmyndigheterna effektivt ska kunna använda sig av de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning bör det för kontrollen av produkterna finnas möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att när så är nödvändigt ta hjälp av Polismyndigheten. Samtliga sektorslagar bör därför innehålla en möjlighet för en marknadskontrollmyndighet att begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4. En förutsättning för en begäran bör vara att det kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter

eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 och propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska införas bestämmelser om rätt för en marknadskontrollmyndighet att vid en inspektion på plats omhänderta handlingar eller varuprover om det kan befaras att en produkt utgör en allvarlig risk och den ekonomiska aktören inte följer ett föreläggande om att omedelbart lämna ut handlingen eller varuprovet, eller om det kan befaras att den ekonomiska aktören kommer att undanhålla, förvanska eller förstöra handlingar eller varuprover. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska få begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra sådana omhändertaganden samt för att kunna få tillträde vid en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten.

Utredningen har dock inte angett i vilken omfattning marknadskontrollmyndigheterna i praktiken har behov av att kunna omhänderta handlingar eller varuprover vid en inspektion på plats. Det kan i sammanhanget konstateras att en marknadskontrollmyndighet med stöd av artikel 19.1 andra stycket förordning (EG) nr 765/2008 sedan år 2010 har haft rätt att kräva handlingar och provexemplar av ekonomiska aktörer och att ha tillträde till de ekonomiska aktörernas lokaler. I avsaknad av underlag som visar på ett tydligt behov för marknadskontrollmyndigheterna att kunna omhänderta handlingar och varuprover finns det inte anledning att i nuläget gå vidare med en reglering som innebär att det i alla sektorslagar finns sådana bestämmelser om omhändertagande och hjälp av Kronofogdemyndigheten som utredningen föreslår. Med stöd av de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning kommer marknadskontrollmyndigheterna att ha flera olika verktyg för att kontrollera och ingripa mot produkter som utgör en allvarlig risk.

Eftersom det föreslås att en marknadskontrollmyndighet under vissa förutsättningar ska kunna begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4, däribland tillträde till en ekonomisk aktörs lokaler, finns det inte behov av att även Kronofogdemyndigheten ska kunna ge sådan hjälp.

Eftersom det inte lämnas några sådana lagförslag om omhändertagande av handlingar eller varuprover som utredningen föreslår är synpunkterna från *Kronofogdemyndigheten*, *Stockholms universitet* och *Konsumentverket* inte aktuella i detta lagstiftningsärende.

5.4 Förelägganden och andra beslut i samband med marknadskontroll

Regeringens förslag: En marknadskontrollmyndighet ska få besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning ska vara dynamisk.

Ett beslut om föreläggande enligt artikel 14.4 i förordningen eller ett beslut om föreläggande om att förordningen ska följas ska få förenas med vite.

Marknadskontrollmyndigheten ska få bestämma att beslut om åtgärder för marknadskontroll enligt artikel 14.4 och beslut om förelägganden om att förordningen ska följas ska gälla omedelbart.

I flera sektorslagar ska det göras redaktionella anpassningar som innebär att ordet förbud tas bort från lagtexten.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas särskilda bestämmelser om inspektionsbeslut i sektorslagarna. Det bör inte särskilt anges att rätten att besluta förelägganden även innefattar en rätt att besluta om förbud.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att bestämmelser om förelägganden, vite och besluts omedelbara verkställbarhet ska finnas i en sektorsövergripande lag. Utredningen föreslår att det i den sektorsövergripande lagen ska framgå att ett beslut om en inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska innehålla vissa obligatoriska uppgifter. När en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten inleds, ska inspektionsbeslutet enligt lagen överlämnas till den som inspektionen ska genomföras hos. Om detta inte är möjligt ska den berörda ekonomiska aktören underrättas om beslutet i efterhand.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot utredningens förslag om förelägganden, vite och besluts omedelbara verkställbarhet. *Konsumentverket* anser att det bör införas en möjlighet att fatta interimistiska beslut i avvaktan på att kontrollen av en produkt slutförs. *Arbetsmiljöverket* anser att det bör förtydligas i den sektorsövergripande lagen att det ska finnas ett beslut om inspektion vid inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten. *Sveriges Advokatsamfund* anser att det bör framgå av den sektorsövergripande lagen att samtliga beslut och åtgärder av marknadskontrollmyndigheter ska motiveras i enlighet med förvaltningslagen och artikel 18 i EU:s marknadskontrollförordning.

Förslaget och bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utkastet föreslår statiska hänvisningar till EU:s marknadskontrollförordning. Vidare förtydligas i regeringens förslag att det är förelägganden som kan förenas med vite.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot utkastets förslag och bedömning. *Arbetsmiljöverket* instämmer inte i utkastets uppfattning att det räcker med att införa nya bestämmelser om vite som sanktion för överträdelser av EU:s marknadskontrollförordning. *Arbetsmiljöverket* instämmer inte heller i utkastets bedömning att det inte bör införas särskilda bestämmelser om inspektionsbeslut i lagarna. Enligt *Konsumentverket* bör det komma till uttryck att beslut om att inleda undersökningar enligt artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning inte omfattas av möjligheten att förena förelägganden med vite. *Transportstyrelsen* ifrågasätter om bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/945 om obemannade luftfartygssystem och om tredjelandoperatorer av obemannade luftfartygssystem omfattas av marknadskontrollmyndig-

hetens föreslagna sanktionsmöjligheter enligt luftfartslagen (2010:500). *Post- och telestyrelsen* anser att lydelsen av bestämmelsen om vite i 13 § radioutrustningslagen (2016:392) bör ändras.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Om artikel 14.4 i och artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning

Artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning innehåller två moment. Artikeln innebär dels att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av sådana bestämmelser i förordningen som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Artikeln innebär även en skyldighet för medlemsstaterna att fastställa regler om sådant slag av sanktioner för överträdelse av bestämmelser som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer i den harmoniserade produktlagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen. Det gemensamma för de unionsrättsakter som anges i bilaga II är att de saknar bestämmelser om sanktioner.

Artikel 14.4 i har en nära koppling till artikel 41. Av artikel 14.4 i följer att marknadskontrollmyndigheter ska ges befogenhet att fastställa påföljder i enlighet med artikel 41. Innebörden av artikel 14.4 i är således endast att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att besluta om de sanktioner som medlemsstaterna enligt artikel 41 ska se till finns på plats. De svenska marknadskontrollmyndigheterna har i dag befogenhet att besluta om sanktioner enligt befintliga bestämmelser om detta i sektorslagstiftningen och de ges även befogenhet att besluta om de sanktioner som föreslås i detta lagstiftningsärende.

Den del av artikel 41 som gäller överträdelse av harmoniserad unionslagstiftning behandlas i avsnitt 5.5 under rubriken Det behövs inga nya sanktionsbestämmelser för överträdelse av den harmoniserade unionslagstiftningen. I detta avsnitt under rubriken närmast nedan behandlas behovet av bestämmelser om sanktioner för överträdelse av EU:s marknadskontrollförordning.

Sanktioner för överträdelse av EU:s marknadskontrollförordning

EU:s marknadskontrollförordning utgör ett ramverk med bestämmelser om marknadskontrollåtgärder men innehåller också några bestämmelser som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer. Ekonomiska aktörer är skyldiga att samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför (artikel 7). Det kan exempelvis handla om att en ekonomisk aktör ska tillhandahålla kontaktuppgifter till andra ekonomiska aktörer, om den ekonomiska aktören har tillgång till denna information (jämför skäl 24 till förordningen). Vilka ytterligare samarbetsåtgärder som kan krävas med hänvisning till artikel 7 i förordningen får ytterst klargöras genom EU-domstolens praxis.

Även i artikel 4 i förordningen åläggs ekonomiska aktörer vissa skyldigheter. Enligt artikeln krävs det, oberoende av de skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen, en ansvarig ekonomisk aktör som är etablerad inom EU för att vissa produkter

ska få släppas ut på unionsmarknaden. Vilka produkter som omfattas framgår av artikel 4.5, där det anges ett antal unionsrättsakter. Det är fråga om produkter på områden där EU-lagstiftaren med en riskbaserad metod har identifierat ett behov av att en ekonomisk aktör agerar som kontaktpunkt genom att vara etablerad i unionen (se skäl 21 till förordningen), exempelvis byggprodukter, maskiner och leksaker. Det handlar om följande unionsrättsakter:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/426 av den 9 mars 2016 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen och om upphävande av direktiv 2009/142/EG
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG av den 8 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om buller i miljön från utrustning som är avsedd att användas utomhus
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG av den 17 maj 2006 om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG av den 18 juni 2009 om leksakers säkerhet
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU av den 12 juni 2013 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/29/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av enkla tryckkärl
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/31/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av icke-automatiska vågar
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om

utrustning och skyddssystem som är avsedda för användning i potentiellt explosiva atmosfärer

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/35/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/53/EU av den 16 april 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/68/EU av den 15 maj 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av tryckbärande anordningar.

Om en produkt som omfattas av någon av dessa unionsrättsakter släpps ut på marknaden utan att det finns en ansvarig ekonomisk aktör eller om aktören inte fullgör sina uppgifter bör det kunna leda till att den relevanta ekonomiska aktören åläggs en sanktion. På motsvarande sätt bör tillverkaren eller tillverkarens representant kunna åläggas en sanktion om de inte uppfyller sina skyldigheter enligt artikel 5, som är tillämplig för samma produkter som artikel 4.

Sammanfattningsvis följer av artikel 41 i förordningen att samtliga marknadskontrollmyndigheter ska kunna besluta om sanktioner om en ekonomisk aktör inte samarbetar enligt artikel 7 i förordningen. De marknadskontrollmyndigheter som ansvarar för marknadskontroll av produkter som omfattas av de unionsrättsakter som anges i artikel 4.5 i förordningen och i punktlistan ovan ska även ha möjlighet att besluta om sanktioner för överträdelser av de krav på ekonomiska aktörer som ställs i artikel 4 och 5 i förordningen. Sanktionsbestämmelser för överträdelser av EU:s marknadskontrollförordning bör därför införas i samtliga sektorslagar.

Med tanke på arten av de skyldigheter som åläggs de ekonomiska aktörerna genom de aktuella artiklarna i förordningen framstår vite som en lämplig sanktion. Det är en effektiv och avskräckande ekonomisk sanktion som många ekonomiska aktörer och även marknadskontrollmyndigheterna är bekanta med och som redan förekommer i flertalet sektorslagar. Vite som beslutas ska enligt 3 § lagen (1985:206) om viten (härefter kallad viteslagen) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om mottagarens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antas förmå den som det riktas mot att följa det föreläggande som är förenat med vite. Möjligheten att förena nödvändiga förelägganden med vite i syfte att säkerställa att regelverket följs är också en proportionerlig åtgärd. Sanktionsmöjligheten är anpassningsbar då beloppet kan bestämmas bland annat med hänsyn till hur angeläget det är att föreläggandet följs och då det både kan fastställas till ett bestämt eller löpande vite. Om ett föreläggande inte följs kan myndigheten behöva upprepa föreläggandet. Det kan i dessa fall vara lämpligt att höja vitesbeloppet.

Ett tänkbart alternativ är att, antingen tillsammans med eller i stället för en vitessanktion, införa en möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att utfärda en sanktionsavgift vid överträdelser av förordningen. En

sanktionsavgift skulle emellertid i enskilda fall kunna ge oproportionerliga effekter i förhållande till den begångna överträdelsens art. Det bedöms varken lämpligt eller nödvändigt att införa sanktionsavgifter för överträdelser av EU:s marknadskontrollförordning. Regeringen bedömer, till skillnad från *Arbetsmiljöverket*, att vite är en tillräcklig sanktion för att ekonomiska aktörer ska agera i överensstämmelse med EU:s marknadskontrollförordning och att vite uppfyller kraven enligt artikel 41 i förordningen. Som anges i avsnitt 5.5 bör det i sektorslagarna inte heller införas några bestämmelser om sanktionsavgifter vid överträdelser av kraven i den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

Det bör därför anges i sektorslagarna att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas av en ekonomisk aktör.

Hänvisningar till unionsrättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Som framgår ovan åläggs ekonomiska aktörer skyldigheter genom artiklarna 4, 5 och 7 i EU:s marknadskontrollförordning. Om ytterligare skyldigheter för ekonomiska aktörer läggs till i förordningen är medlemsstaterna i enlighet med artikel 41 skyldiga att fastställa regler om sanktioner för överträdelser även av dessa tillkommande skyldigheter. Används en statisk hänvisning till EU:s marknadskontrollförordning blir det vid en ändring av förordningen därmed nödvändigt att uppdatera sektorslagarna utan att några överväganden i sak aktualiseras. När det gäller bestämmelsen som ger marknadskontrollmyndigheten rätt att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas ska hänvisningen till förordningen därför vara dynamisk.

Ett beslut om föreläggande bör få förenas med vite. Om en ekonomisk aktör inte följer ett föreläggande som är förenat med vite har marknadskontrollmyndigheten möjlighet att ansöka om utdömande av vitet.

Enligt 2 § viteslagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det saknas därmed skäl att, såsom *Konsumentverket* efterfrågar, låta det komma till uttryck att beslut om att inleda undersökningar enligt artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning inte omfattas av möjligheten att förena beslut om förelägganden med vite.

Beslut om åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning

Det påtryckningsmedel som vite utgör behöver även finnas tillgängligt för marknadskontrollmyndigheterna när de fattar beslut om föreläggande med stöd av befogenheterna i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Det kan till exempel handla om att marknadskontrollmyndigheten förelägger en ekonomisk aktör att tillhandahålla sådana handlingar som avses i artikel 14.4 a (se även avsnitt 5.1). Det bör därför framgå av sektorslagarna att ett föreläggande enligt artikel 14.4 får förenas med vite.

En marknadskontrollmyndighet har därmed befogenhet att vid vite besluta de förelägganden som behövs för att säkerställa att produkter som omfattas av unionsrättsakterna i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning och som tillhandahålls på marknaden uppfyller gällande krav. Genom att besluta förelägganden kan en marknadskontrollmyndighet exempelvis kräva att en ekonomisk aktör vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g. Förelägganden kan även beslutas för att en marknadskontrollmyndighet ska kunna bedriva en effektiv kontrollverksamhet, till exempel för att myndigheten ska kunna få tillträde till de lokaler som en ekonomisk aktör använder.

Transportstyrelsen ställer sig frågande till om de föreslagna sanktionsmöjligheterna i 12 kap. 3 c och 3 d §§ luftfartslagen även omfattar bestämmelserna i förordning (EU) 2019/945. De föreslagna bestämmelserna i 12 kap. 3 c och 3 d §§ luftfartslagen kommer att kunna tillämpas av den myndighet som av regeringen utses till marknadskontrollmyndighet. Som framgår av avsnitt 5.7 kommer detta att regleras på förordningsnivå.

Det lagstiftningsärende som innebar ändringar i nio sektorslagar, i vilka ändringar trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189), innebar bland annat ändringar i respektive sektorslag i syfte att tillgodose att de möjligheter en marknadskontrollmyndighet hade att förena beslut med vite skulle gälla även vid utövandet av befogenheterna i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. I det syftet ändrades 13 § radioutrustningslagen. Den paragrafen innehöll redan innan 2021 års lagändring en kvalificering i skärpande riktning på så sätt att det anges att förelägganden ska förenas med vite om det inte är uppenbart obehövligt. Lagändringen innebar således inte någon ändring i det avseendet. *Post- och telestyrelsen* föreslår nu att denna kvalificering ska tas bort. Frågan om det är lämpligt att göra en sådan ändring i radioutrustningslagen kräver emellertid specifika överväganden om förhållandena på radioutrustningsområdet som inte låter sig göras inom ramen för detta sektorsövergripande lagstiftningsärende.

Anpassningar av befintliga bestämmelser om förelägganden och förbud

I flera av de sektorslagar som behandlas i detta lagstiftningsärende finns det bestämmelser som anger att en tillsynsmyndighet får besluta om förelägganden eller förbud. I begreppet föreläggande ligger såväl att det kan röra sig om ett påbud att vidta en viss åtgärd som ett förbud mot en åtgärd. Därför bör endast begreppet föreläggande användas i dessa bestämmelser, utan att detta ändrar tillämpningen av bestämmelserna. Ändring bör göras i följande sektorslagar:

- lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- lagen om leksakers säkerhet
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning
- lagen om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen
- lagen om marin utrustning

- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar.

Marknadskontrollmyndigheten bör få bestämma att beslut gäller omedelbart

Artikel 18 i EU:s marknadskontrollförordning innehåller processuella rättigheter för ekonomiska aktörer. Enligt artikel 18.1 ska alla åtgärder, beslut eller förelägganden som fattas eller vidtas av marknadskontrollmyndigheterna enligt harmoniserad unionslagstiftning eller enligt EU:s marknadskontrollförordning ange de exakta grunder som de baseras på. Varje sådan åtgärd, beslut eller föreläggande ska enligt artikel 18.2 utan dröjsmål meddelas den berörda ekonomiska aktören, som samtidigt ska underrättas om vilka rättsmedel som står till dennes förfogande enligt lagstiftningen i medlemsstaten i fråga och vilka tidsfrister som gäller för dessa rättsmedel. Innan en åtgärd, ett beslut eller ett föreläggande enligt artikel 18.1 fattas eller vidtas ska den berörda ekonomiska aktören, enligt artikel 18.3, ges tillfälle att yttra sig inom rimlig tid som inte får vara kortare än tio arbetsdagar, förutsatt att det inte är möjligt att ge den ekonomiska aktören den möjligheten därför att åtgärden, beslutet eller föreläggandet är brådskande på grund av hälso- eller säkerhetskrav eller andra skäl som rör de allmänintressen som omfattas av den berörda harmoniserade unionslagstiftningen. Om åtgärden, beslutet eller föreläggandet fattas eller vidtas utan att den ekonomiska aktören har fått möjlighet att yttra sig ska den ekonomiska aktören ges denna möjlighet så snart som möjligt i efterhand, och åtgärden, beslutet eller föreläggandet ska skyndsamt ses över av marknadskontrollmyndigheten.

I 35 § förvaltningslagen finns bestämmelser om när beslut får verkställas. Huvudregeln är, enligt paragrafens första stycke, att ett beslut som får överklagas inom en viss tid får verkställas när överklagandetiden har gått ut. I paragrafens tredje stycke anges, som ett undantag från huvudregeln, att en myndighet får verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock i sådana fall först noggrant överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av att beslutet medför mycket ingripande verkningar för någon enskild, att verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs, eller någon annan omständighet. Undantaget träffar sådana situationer där ett angeläget allmänt intresse, till exempel upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet och avvärjandet av omedelbar fara för andras liv eller hälsa, kräver en snabb verkställighet. Som en förutsättning för tillämpningen av undantagsregeln i tredje stycket gäller också att myndigheten gör bedömningen att skyddet av nämnda intressen verkligen kräver att beslutet verkställs omedelbart. Det måste med andra ord ligga en viss fara i att en försening leder till beaktansvärda skadeverkningar i dessa fall (se

propositionen En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, prop. 2016/17:180 s. 214).

Om en annan lag innehåller en från förvaltningslagen avvikande bestämmelse, tillämpas den bestämmelsen (4 §). Det finns därmed ett visst utrymme att meddela bestämmelser som tillåter omedelbar verkställighet av förvaltningsbeslut i högre utsträckning än vad som följer av 35 § förvaltningslagen, om det kan motiveras av bärande sakliga och funktionella skäl (jämför prop. 2016/17:180 s. 39).

Som utredningen framhåller finns det ett behov av att en marknadskontrollmyndighet ska kunna bestämma att ett beslut om åtgärd enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning eller ett förläggande om att förordningen ska följas ska gälla omedelbart. Så är särskilt fallet om produkten medför en risk för skada. Också vid annan bristande överensstämmelse är det angeläget att förhindra att produkter fortsätter att tillhandahållas efter ett beslut om försäljningsförbud. Redan i dag gäller enligt flera av sektorslagarna att myndigheten i enskilda fall kan besluta att dess beslut gäller omedelbart. Det framstår enligt regeringens bedömning som ändamålsenligt om marknadskontrollmyndigheterna har enhetliga befogenheter i detta avseende.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att samtliga marknadskontrollmyndigheter, när de fattar beslut om åtgärd enligt artikel 14.4 eller beslutar ett föreläggande för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas, bör kunna bestämma att beslutet ska gälla omedelbart. En sådan möjlighet till omedelbar verkställbarhet ryms inte inom artikel 18.3 i EU:s marknadskontrollförordning och kan heller inte garanteras genom en tillämpning av förvaltningslagens allmänna bestämmelser. Regleringen bör därför finnas i sektorslagarna och utnyttjas i de fall då det är särskilt angeläget att verkställa beslutet. *Konsumentverket* anser att det bör införas en möjlighet att fatta interimistiska beslut i avvaktan på att kontrollen av en produkt slutförs. Utredningen har inte utrett frågan om interimistiska förbud närmare. Det är därmed inte möjligt att i detta sammanhang föreslå sådana förbud.

Det behövs inga särskilda bestämmelser om inspektionsbeslut

Utredningen föreslår att ett beslut om en inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska innehålla vissa obligatoriska uppgifter. Beslutet ska innehålla uppgifter om föremålet för inspektionen, tidpunkten när inspektionen ska börja, marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och möjligheten för den ekonomiska aktören att överklaga beslutet. Vidare föreslår utredningen att när en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten inleds, ska inspektionsbeslutet överlämnas till den som inspektionen ska genomföras hos. Om detta inte är möjligt ska den ekonomiska aktören underrättas om beslutet i efterhand.

Artikel 18 i EU:s marknadskontrollförordning innehåller processuella rättigheter för ekonomiska aktörer som, när artikeln tillämpas av marknadskontrollmyndigheterna, tillgodoser motsvarande processuella rättssäkerhetsgarantier som utredningen önskar fastställa genom lagförslagen. Regeringen anser därför, till skillnad från Arbetsmiljöverket, att det inte finns behov av att gå vidare med utredningens förslag i denna del.

Advokatsamfundet anser att det i den av utredningen föreslagna sektorsövergripande lagen bör framgå att samtliga beslut och åtgärder av marknadskontrollmyndigheter ska motiveras i enlighet med artikel 18 och förvaltningslagen. Arbetsmiljöverket anser att det i den sektorsövergripande lagen bör förtydligas att det ska finnas ett beslut om inspektion vid inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten.

Det behövs ingen reglering i sektorslagarna för att förvaltningslagen och artikel 18 ska gälla för marknadskontrollmyndigheterna. Av artikel 18.1 följer att samtliga beslut – inklusive beslut om inspektioner – som marknadskontrollmyndigheterna fattar enligt harmoniserad unionslagstiftning eller enligt EU:s marknadskontrollförordning ska ange de exakta grunder som de baseras på. Förvaltningslagen och dess bestämmelser om motivering av beslut gäller för marknadskontrollmyndigheterna i den mån inte en annan lag eller en förordning innehåller en bestämmelse som avviker från lagen (4 §). Vid tillämpningen av 4 § jämförs en EU-förordning med svensk lag. I artikel 18.2 och 18.3 i förordningen ges vidare regler som sammantaget innebär att en marknadskontrollmyndighet är skyldig att handlägga ärenden och beslut skyndsamt och transparent, och att myndigheten ska tillförsäkra den ekonomiska aktörens rättssäkerhet. Reglerna i artikel 18 i förordningen är av central betydelse för marknadskontrollmyndigheternas handläggning.

5.5 Ytterligare sanktioner vid överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftningen behövs inte

Regeringens bedömning: Det bör inte införas nya bestämmelser om sanktioner för överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska införas gemensamma bestämmelser om sanktioner för överträdelser av bestämmelser i EU:s marknadskontrollförordning och i den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till förordningen. Enligt utredningens förslag ska de gemensamma bestämmelserna tillämpas i stället för de sanktionsbestämmelser som nu finns i de enskilda sektorslagarna när överträdelsen avser produktrelaterade krav i den harmoniserade unionslagstiftningen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot utredningens förslag. Flera remissinstanser, bland annat *Boverket*, *Kemikalieinspektionen*, *Läkemedelsverket* och *Naturvårdsverket*, framhåller att det inte framgår av utredningens förslag vilka överträdelser som ska omfattas av sanktionssystemet. Kemikalieinspektionen anser att det finns sådana brister i det föreslagna sanktionsavgiftssystemet att det inte kan tillstyrkas. Myndigheten framhåller att det i åtskilliga tidigare lagstiftningsärenden har ansetts att ett system med sanktionsavgifter bara bör omfatta sådana överträdelser som typiskt sett är lätta att konstatera, utan någon mer ingående utredning och som är klara

och tydliga för den enskilde. Myndigheten anser att det saknas underlag för att avgöra om samtliga överträdelse som föreslås leda till sanktionsavgift lämpar sig för sanktionsavgift. *Sveriges Advokatsamfund* har uppfattningen att reglerna i EU:s marknadskontrollförordning är utformade på ett sådant sätt att det kan uppkomma situationer som kräver betydande skönsmässiga bedömningar, varför ett strikt ansvar inte bör tillämpas.

Bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De remissinstanser som uttalar sig i frågan är negativa till utkastets bedömning. *Arbetsmiljöverket* instämmer inte i utkastets uppfattning att det saknas tillräckliga skäl att införa nya bestämmelser om sanktionsavgifter. *Elsäkerhetsverket* har uppfattningen att vite inte är en tillräckligt effektiv sanktion och anser att en möjlighet till sanktionsavgift bör införas i elsäkerhetslagen. *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* instämmer inte i utkastets bedömning. Att inte införa nya sanktioner innebär enligt myndigheten att överträdelse av EU:s marknadskontrollförordning fortfarande kommer att bedömas olika inom Sverige.

Skälen för regeringens bedömning

Vad kraven i EU:s marknadskontrollförordning innebär

I artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning anges att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas i enlighet med nationell rätt. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Vidare anges i artikel 14.4 i att medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter ska tilldelas befogenhet att fastställa påföljder i enlighet med artikel 41.

Att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen innebär att det ska finnas nationella bestämmelser om sanktioner för en ekonomisk aktör som överträder bestämmelser i förordningen. I avsnitt 5.4 föreslås att en marknadskontrollmyndighet ska få besluta de förelägganden som behövs för att förordningen ska följas. Ett sådant beslut om föreläggande ska få förenas med vite.

När det gäller de 19 unionsrättsakter som förtecknas i bilaga II till förordningen saknar dessa akter egna bestämmelser om sanktioner. Artikel 41 i förordningen innebär därmed ett krav på medlemsstaterna att tillgodose att befintlig nationell reglering, som införlivar eller kompletterar dessa unionsrättsakter, innehåller sanktioner.

Det behövs inte några nya sanktionsbestämmelser för överträdelse av den harmoniserade unionslagstiftningen

I sektorslagarna finns det, som utredningen redogör för, någon form av sanktionsmöjlighet i förhållande till samtliga unionsrättsakter som omfattas av EU:s marknadskontrollförordning – det vill säga de unionsrättsakter som anges i bilaga I till förordningen. Sverige uppfyller således

det grundläggande kravet i artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning på att ha fastställda regler om sanktioner för överträdelse av de unionsrättsakter som anges i den särskilda förteckningen i bilaga II till förordningen. Det finns därför inte något unionsrättsligt krav att införa ytterligare regler om sanktioner vid sådana överträdelse.

Det finns en stor variation när det gäller val av sanktioner och utformning av sanktionsregler i sektorslagarna. Som exempel kan nämnas att det i vissa fall finns möjlighet till vite medan överträdelse i andra fall även kan leda till sanktionsavgift eller straff samt att det i vissa fall krävs uppsåt, oaktsamhet eller synnerliga skäl för sanktionsavgift medan det i andra fall gäller ett strikt ansvar.

Det förhållande att sanktionsbestämmelserna varierar mellan olika sektorslagar kan, som utredningen och *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* framhåller, innebära att regelverket uppfattas som inkonsekvent och otydligt. Det kan utgöra ett skäl för att, så som utredningen gör, föreslå enhetliga sanktionsmöjligheter vid överträdelse av all harmoniserad unionslagstiftning i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

När sanktionsavgifter ska införas på ett rättsområde bör detta föregås av överväganden om dels lämpligheten av en sanktionsavgift som sådan, dels för vilka överträdelse en sanktionsavgift specifikt ska kunna utgå. I förarbetena till bestämmelsen om förverkande i 36 kap. 4 § brottsbalken uttalades att sanktionsavgifter bara bör förekomma inom speciella och klart avgränsade rättsområden där det är relativt lätt att fastställa om en överträdelse skett eller inte (propositionen om ändring i brottsbalken [ekonomiska sanktioner vid brott i näringsverksamhet], prop. 1981/82:142 s. 21–22). Lagstiftaren har hänvisat till dessa uttalanden i senare lagstiftningsärenden.

Som flera remissinstanser framhåller framgår det inte av utredningens förslag vilka överträdelse som skulle kunna komma att beläggas med sanktionsavgift. Regeringen instämmer i *Kemikalieinspektionens* uppfattning att det saknas tillräckligt underlag för att kunna avgöra om samtliga överträdelse som skulle kunna leda till sanktionsavgift, om enhetliga sanktionsbestämmelser skulle införas, faktiskt lämpar sig för sanktionsavgift. Som *Advokatsamfundet* framhåller kan det vid en tillämpning av EU:s marknadskontrollförordning uppkomma situationer som kräver betydande skönsmässiga bedömningar. I sådana situationer kan det vara olämpligt med sanktionsavgifter.

Till detta kommer att, som framhållits ovan i detta avsnitt, Sverige genom nuvarande reglering i sektorslagstiftningen uppfyller det grundläggande kravet i artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning på att fastställa regler om sanktioner för överträdelse av de unionsrättsakter som förtecknas i bilaga II till EU:s marknadskontrollförordning. Förordningen innebär således inte i sig ett behov av eller krav på att införa enhetliga sanktionsbestämmelser.

Regeringen instämmer därför sammantaget, till skillnad från *Arbetsmiljöverket* och *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap*, i utkastets bedömning att utredningens förslag om att införa enhetliga sanktionsbestämmelser för överträdelse av den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning inte bör genomföras. Vidare finns det inte skäl att nu, som *Elsäkerhetsverket*

föreslår, införa en möjlighet till sanktionsavgift i elsäkerhetslagen. Frågan om det är lämpligt att införa en sådan avgift kräver specifika överväganden om förhållandena inom den sektorn som inte låter sig göras inom ramen för detta sektorsövergripande lagstiftningsärende.

5.6 Förbud mot dubbelbestraffning

Regeringens förslag: Det ska i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner samt i fordonslagen införas en ny bestämmelse med innebörden att en gärning som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite inte får medföra straffansvar, om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska införas en gemensam bestämmelse om förbud mot att besluta sanktionsavgift för en överträdelse som har lett till straff eller som omfattas av ett föreläggande eller förbud vid vite om samma överträdelse ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet. Utredningen föreslår vidare att det i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner ska införas en bestämmelse som stadgar att den som har åsidosatt ett vitesföreläggande eller vitesförbud inte får dömas till straff för en gärning som ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Remissinstanserna: Det är endast ett fåtal remissinstanser som berör utredningens förslag om dubbelbestraffningsförbud. *Arbetsmiljöverket* efterfrågar en diskussion om vad som utgör samma gärning vid marknads kontroll utifrån Europadomstolens och EU-domstolens praxis samt ett förtydligande avseende hur lagstiftaren ser på frågan om olika överträdelser jämfört med samma gärning.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer i sak med regeringens men förslaget till författningstext har en annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Endast ett par remissinstanser berör förslaget och de har inget att erinra mot det.

Skälen för regeringens förslag: När sektorslagarna kompletteras med bestämmelser om marknads kontrollmyndigheternas faktiska kontrollbefogenheter (se avsnitt 5.1–5.4) finns det behov av följdändringar kopplade till bland annat förslaget att marknads kontrollmyndigheterna ska få förena ett beslut med vite.

I flera sektorslagar finns det bestämmelser som innebär möjligheter för myndigheterna att besluta om sanktionsavgift eller om straff för vissa gärningar.

Av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna framgår det att ingen får bli lagförd eller straffad två gånger för samma brott (gärning), det så kallade dubbelbestraffningsförbudet. Som regeringen har konstaterat i flera lagstiftningsärenden får begreppet straff i den mening som avses i Europakonventionen anses omfatta vite (se propositionen Administrativa

sanktioner på yrkesfiskets område, prop. 2007/08:107 s.24 och propositionen Effektivare sanktioner för arbetsmiljö- och arbetstidsreglerna, prop. 2012/13:143 s. 69). Om ett vite har dömts ut bör det därför inte vara möjligt att besluta om en sanktion – administrativ eller straffrättslig – för samma sak. Sådant hinder uppkommer när det inleds en domstolsprocess angående frågan om utdömmande av vite (jämför NJA 2013 s. 502 och propositionen Effektiv bekämpning av marknadsmissbruk, prop. 2016/17:22 s. 228 och 389). Ett föreläggande om vite bör därför inte hindra ett senare straff eller ingripande med sanktionsavgift så länge som marknadskontrollmyndigheten inte har ansökt om utdömmande av vitet. När marknadskontrollmyndigheten har ansökt om utdömmande av vitet bör myndigheten dock vara förhindrad att besluta om sanktionsavgift för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, och inte heller bör då straff få dömas ut för en gärning som omfattas av vitesföreläggandet.

Det har inte framkommit behov av att införa förbud mot att meddela förelägganden vid vite mot en ekonomisk aktör efter det att ett straffrättsligt förfarande inletts. Enligt regeringens mening motiverar den eventuella risken för en sådan tillämpning av det nu aktuella regelverket inte att innebörden av dubbelbestraffningsförbudet enligt Europakonventionen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i en sådan situation behöver komma till särskilt uttryck i lagtexten.

Till skillnad från utredningen föreslår regeringen inte någon generell möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att besluta om sanktionsavgift vid överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning (se avsnitt 5.5). I de sektorslagar som ger en möjlighet att ta ut sanktionsavgift när produktrelaterade krav inte uppfylls finns det i de flesta fallen redan bestämmelser om förbud mot att ålägga en sådan avgift för en underlåtelse att följa ett föreläggande som har förenats med vite, vilka också hindrar dubbla prövningar. Därför finns det inget behov av att i fråga om dessa lagar, med anledning av de föreslagna nya bestämmelserna som ger en möjlighet att förena en marknadskontrollmyndighets beslut med vite, införa ett förbud som syftar till att förhindra risken för dubbla processer och bestraffning av både sanktionsavgift och vite.

Däremot saknas motsvarande förbud i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner respektive i fordonslagen. För att undvika att samma gärning blir föremål för dubbla prövningar och straff bör det i dessa lagar anges att till ansvar döms inte om gärningen omfattas av ett föreläggande om vite, om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömmande av vitet.

En utförligare diskussion, som *Arbetsmiljöverket* efterfrågar, om vad som utgör samma gärning i förhållande till olika överträdelser vid marknadskontroll låter sig inte göras inom ramen för detta lagstiftningsärende, utan får närmare tydliggöras i praxis.

5.7 Ansvariga marknadskontrollmyndigheter

Regeringens förslag: Det ska i sektorslagarna anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet. Sektorslagarna ska även innehålla en upplysning om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning ska vara dynamisk.

Det ska i lagen om tobak och liknande produkter anges att Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet enligt EU:s marknadskontrollförordning när det gäller produkter som omfattas av direktiv 2014/40/EU.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår att regeringen ska utse marknadskontrollmyndigheter och att dessa ska anges i en sektorsövergripande förordning.

Remissinstanserna har inga invändningar mot utredningens förslag i denna del. *Folkhälsomyndigheten* tillstyrker förslaget att myndigheten ska utses till marknadskontrollmyndighet för produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har inga synpunkter på utkastets förslag. *Boverket* efterfrågar att det i lagstiftningen förtydligas att de befogenheter som medföljer EU:s marknadskontrollförordning även gäller för hissar och säkerhetskomponenter till hissar. *Svenskt Näringsliv* vill se ett förtydligande när det gäller vilken eller vilka myndigheter som avses med begreppet marknadskontrollmyndighet i arbetsmiljölagen.

Skälen för regeringens förslag: Av artikel 10.2 i EU:s marknadskontrollförordning följer att medlemsstaterna har en skyldighet att utse en eller flera marknadskontrollmyndigheter i sina territorier. Medlemsstaterna ska också ange behörighetsområdena för de marknadskontrollmyndigheter som utses.

Det ligger inom regeringens kompetens enligt 8 kap. 7 § regeringsformen att besluta om uppgifter för statliga myndigheter under regeringen. Marknadskontrollmyndigheterna och deras respektive behörighetsområden avseende produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning kan därför framgå av bestämmelser på förordningsnivå. Genom bestämmelser på förordningsnivå kommer det sålunda att, som *Svenskt Näringsliv* efterfrågar, framgå vilka myndigheter som avses med begreppet marknadskontrollmyndighet enligt respektive sektorslag.

Det bör därför anges i sektorslagarna att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet. Den myndighet som enligt bestämmelser på förordningsnivå ges ansvaret som marknadskontrollmyndighet för en av unionsrättsakterna i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning kommer vid utövandet av marknads-

kontrollen att ha de befogenheter som enligt förslaget i avsnitt 5.1 införs i sektorslagarna. Det är sålunda först genom bestämmelser på förordningsnivå som det i enlighet med *Boverkets* önskemål kommer att tydliggöras att den myndighet som är marknadskontrollmyndighet för en viss unionsrättsakt har befogenhet att besluta om åtgärder i enlighet med vad som föreskrivs i respektive sektorslag. Sektorslagarna bör även innehålla en upplysning om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Eftersom det är fråga om en upplysningsbestämmelse som inte tillför sektorslagarna något materiellt innehåll ska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning enligt regeringens mening vara dynamisk, det vill säga avse den vid varje tidpunkt gällande lydelsen av förordningen. I avsnitt 6 gör regeringen bedömningen att endast statliga myndigheter bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I lagen om tobak och liknande produkter regleras ansvaret för produktkontroll direkt i lagen (se 7 kap. 1–8 §§) och således inte på förordningsnivå. Därför bör marknadskontrollansvaret framgå direkt i lagen, genom nya bestämmelser i 7 kap. Som utkastet föreslår och *Folkhälsomyndigheten* tillstyrker ska det i lagen anges att Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet enligt EU:s marknadskontrollförordning när det gäller produkter som omfattas av direktiv 2014/40/EU. Detta innebär ett utökad ansvar jämfört med i dag, där myndigheten utför marknadskontroll i fråga om krav på innehåll och utformning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

För att fördelningen av marknadskontrollansvaret ska ske i överensstämmelse med skyldigheten i artikel 10.2 i EU:s marknadskontrollförordning ska hänvisningen till direktiv 2014/40/EU utformas på samma sätt som i bilaga I till förordningen. Hänvisningen till direktivet ska därmed vara dynamisk.

5.8 Avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. En kommun ska få meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Bemyndigandena ska ges i lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning ska vara dynamisk.

Vissa sektorslagar samt miljöbalken ska innehålla hänvisningar till bemyndigandena.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska anges att en marknadskontrollmyndighet får återkräva alla kostnader för utförd marknadskontroll om det vid kontrollen visar sig att produkten inte

överensstämmer med gällande krav samt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om ersättning för kostnader för marknadskontroll. Utredningen gör bedömningen att EU:s marknadskontrollförordning inte medger att avgifter tas ut för marknadskontroll i de fall den kontrollerade produkten uppfyller gällande krav, vilket bland annat påverkar avgifter på radioutrustningsområdet.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* har inga synpunkter på slutsatsen att avgifter bara får tas ut vid bristande överensstämmelse men poängterar att en legal möjlighet att ta ut avgifter inte är tillräcklig finansiering för kommunernas verksamhet. *Kemikalieinspektionen* avstyrker förslaget eftersom utredningen är bristfällig. Marknadskontroll på kemikalieområdet finansieras i dag delvis genom årsavgifter. Enligt *Kemikalieinspektionen* bör årsavgifter för kontroll av bekämpningsmedel och biocidprodukter inte påverkas av förslaget eftersom det finns bestämmelser som är tillämpliga som *lex specialis*. I övrigt gör myndigheten bedömningen att årsavgifterna enligt utredningens förslag inte på samma sätt som i dag kommer att kunna användas för att finansiera myndighetens marknadskontroll. *Läkemedelsverket* gör bedömningen att bestämmelser om medicintekniska produkter i EU-lagstiftningen är tillämpliga som *lex specialis*. När det gäller kosmetiska produkter tas en årsavgift ut av alla ansvariga personer och översättande distributörer som har sitt säte i Sverige. För övriga aktörer tas en avgift ut i form av timkostnad efter avslutad marknadskontroll. *Svensk Handel* anser att det är viktigt att kravet på ersättning för kostnader förtydligas genom en ram som anger för vilka moment en marknadskontrollmyndighet ska anses ha rätt att återkräva sina kostnader.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot utkastets förslag. *Post- och telestyrelsen* instämmer i utkastets slutsats att artikel 15 i EU:s marknadskontrollförordning inte innebär någon harmonisering av avgifter som begränsar medlemsstaternas möjligheter att helt eller delvis finansiera marknadskontrollmyndigheternas verksamhet genom att ta ut avgifter från ekonomiska aktörer. *Arbetsmiljöverket* instämmer inte i den slutsatsen utan delar utredningens bedömning att artikel 15 i förordningen inte medger att avgifter tas ut för marknadskontroll i de fall den kontrollerade produkten uppfyller gällande krav. *Kalmar kommun* avstyrker förslaget att kommunernas marknadskontroll ska finansieras genom avgifter och förordar att kommunerna i stället tillförs statliga medel för detta. Kommunen anser att det är osäkert om självkostnadsprincipen kan uppnås genom en avgiftsfinansiering.

Skälen för regeringens förslag: I sektorslagarna finns det, som utredningen redogör för, i flera fall möjlighet för myndigheterna att ta ut en avgift för kontroll av om produkten uppfyller gällande krav i den harmoniserade unionslagstiftningen. I flera fall saknas det dock bestämmelser om avgift för kontroller. För att möjliggöra för marknadskontrollmyndigheterna att i framtiden kunna finansiera kontrollen av produkter bör det finnas en möjlighet för myndigheterna att, vid sidan av statlig finansiering, ta ut en avgift från ekonomiska aktörer.

EU:s medlemsstater har stor frihet när det gäller att fastställa vilka skatter och avgifter som ska tas ut. Enligt artikel 110 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) är det dock förbjudet att belägga varor från andra medlemsstater med högre avgifter än vad som gäller för liknande inhemska varor. De avgifter som tas ut i samband med marknadskontroll får därför inte, varken direkt eller indirekt, diskriminera varor från andra medlemsstater. Om avgifter tas ut i samband med marknadskontroll ska dessa avgifter därför ingå i ett allmänt system för inhemska avgifter som tillämpas systematiskt enligt samma villkor för både inhemska och importerade produkter (dom *Bresciani mot Amministrazione delle finanze dello Stato* C-87/75, EU:C:1976:18, punkt 11). Under förutsättning att samma avgift tas ut av såväl inhemska producenter som importörer finns det inte något som hindrar att en myndighets kostnader för kontroll av de produkter dessa sätter på marknaden finansieras genom uttag av en årlig avgift (dom *Dansk Denkvit mot Landbruksministeriet* C-29/87, EU:C:1988:299, punkt 36). Det är även värt att framhålla att artikel 110 inte hindrar att en medlemsstat diskriminerar sina inhemska producenter genom att ta ut högre avgifter av dessa (dom *Peureux* C-86/78, EU:C:1979:64, punkt 32).

Flera remissinstanser uttrycker osäkerhet kring vilken verkan artikel 15 i EU:s marknadskontrollförordning är avsedd att ha och vilken effekt den får för uttaget av avgifter i Sverige, såväl årsavgifter som timtaxa. Flera remissinstanser framhåller vidare att det i praktiken kan vara svårt att särskilja marknadskontroll från annan tillsyn. I artikel 15 anges att medlemsstaterna får ge sina marknadskontrollmyndigheter rätt att från den relevanta ekonomiska aktören återkräva alla kostnader för sin verksamhet vid fall av bristande överensstämmelse. I artikel 15.2 anges att kostnaderna får inkludera kostnader för utförd provning, kostnader för att vidta vissa åtgärder vid vägrad övergång till fri omsättning, kostnader för lagring och kostnader för verksamhet avseende produkter som inte överensstämmer med gällande krav och som undergår korrigerande åtgärder innan de övergår till fri omsättning eller släpps ut på marknaden. I skäl 49 anges att medlemsstaterna bör ha möjlighet att komplettera den offentliga finansieringen genom att från berörda ekonomiska aktörer återkräva de kostnader som uppstår vid marknadskontroll av produkter som finns vara icke överensstämmande.

Artikel 15 är fakultativ vilket innebär att den ger medlemsstaterna en möjlighet att införa eller behålla en reglering som innebär att marknadskontrollmyndigheterna får återkräva kostnader för sin verksamhet vid bristande överensstämmelse, samtidigt som artikeln inte innebär någon harmonisering på så sätt att den begränsar medlemsstaternas möjligheter att helt eller delvis finansiera marknadskontrollmyndigheternas verksamhet genom att ta ut avgifter från ekonomiska aktörer. En harmoniserande reglering med sådan innebörd hade inneburit ett betydande ingrepp i medlemsstaternas hittillsvarande rätt att själva bestämma över finansieringen av marknadskontrollverksamhet. En sådan reglering hade också ställt krav på ytterligare överväganden av EU-lagstiftaren, bland annat utifrån frågor om subsidiaritet, proportionalitet och kompetensfördelning. Vidare hade det nödvändiggjort ytterligare reglering i EU:s marknadskontrollförordning.

Regeringen instämmer därför, till skillnad från *Arbetsmiljöverket* men i likhet med *Post- och telestyrelsen*, i utkastets slutsats att artikel 15 i EU:s marknadskontrollförordning inte innebär att avgifter för kontroll av produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I får tas ut endast vid bristande överensstämmelse. Det står däremot medlemsstaterna fritt att införa sådana begränsningar, med stöd i nationell rätt.

För att tillgodose att det finns förutsättningar att ta ut avgifter för kontrollen av samtliga produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning – såväl i fråga om årsavgifter, som timtaxa eller andra uttag av avgift för marknadskontroll – är det lämpligt att införa en generell reglering i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Det bör i lagen anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till förordningen bör vara dynamisk så att framtida ändringar i förordningen kan få direkt genomslag i lagen.

Bemyndigandet gör det möjligt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om avgifter för kontroll av produkter uppfyller gällande krav i den harmoniserade unionslagstiftningen. Sådana föreskrifter kan avse skyldighet att betala en årsavgift för att finansiera marknadskontrollen eller skyldighet att betala en avgift för kostnader som uppkommer i samband med en kontroll. I dag finns en skyldighet för vissa aktörer att betala årsavgift för Kemikalieinspektionens tillsyn av kemiska produkter samt årsavgift eller timbaserad avgift för Läkemedelsverket tillsyn av kosmetiska produkter (6 kap. förordningen [1998:940] om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och Läkemedelsverkets föreskrifter [LVFS 2013:10] om kosmetiska produkter). Bemyndigandet kan användas för att utforma liknande föreskrifter på marknadskontrollområdet.

Bemyndigandet kan även användas för att föreskriva att avgifter får tas ut endast om den kontrollerade produkten brister i överensstämmelse med kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. Bristande överensstämmelse definieras i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning. En sådan utformning av föreskrifter svarar mot att det i sektorslagarna förekommer begränsningar som innebär att avgift endast får tas ut om produkten brister i överensstämmelse. Som ett exempel kan nämnas att det i 8 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning anges att en leverantör ska ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för granskning av handlingar samt för provtagning och undersökning av prov, om det vid kontrollen visar sig att produkten inte uppfyller kraven enligt EU:s däckmärkningsförordning.

I föreskrifter om avgifter som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer finns det utrymme att, som *Svensk Handel* efterlyser, sätta ramar och närmare specificera vilka avgifter som kan tas ut av ekonomiska aktörer för marknadskontroll. Föreskrifterna bör inte omfatta avgifter från andra än ekonomiska aktörer enligt definitionen i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I den mån sektorslagarna innehåller avgiftsbestämmelser som motsvarar bemyndigandet bör dessa bestämmelser upphävas eller justeras för att undvika dubbelreglering. Om det finns särskilda bestämmelser (lex specialis) om avgifter för produktkontroll i unionslagstiftningen ska dessa tillämpas av marknadskontrollmyndigheterna. *Läkemedelsverket* och *Kemikalieinspektionen* lyfter fram att det i sektorslagstiftningen för medicintekniska produkter respektive för biocidprodukter finns sådana särskilda avgiftsbestämmelser.

I avsnitt 6 beskrivs den kontroll av produkter som kommunala myndigheter i dag utför. Det handlar om kontroll av kemiska produkter och varor, kosmetiska produkter, viss utomhusutrustning, vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner samt tobak och liknande produkter. Kontrollerna motsvarar rent praktiskt i vissa delar sådan marknadskontroll som avses i EU:s marknadskontrollförordning. För att göra det möjligt för kommunala myndigheter att ta ut avgifter för produktkontrollerna bör lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn även innehålla ett bemyndigande för kommunfullmäktige att meddela föreskrifter om avgifter. *Sveriges Kommuner och Regioner* och *Kalmar kommun* anser att en möjlighet att ta ut avgifter inte är tillräcklig finansiering. I avsnitt 9 görs bedömningen att Sveriges kommuner bör tilldelas statliga medel för viss rapportering till statliga marknadskontrollmyndigheter. Därutöver bedömer regeringen att det är möjligt för kommunerna att finansiera sin produktkontroll genom avgiftsuttag.

För att lagstiftningen ska vara överskådlig bör vissa sektorslagar som i dag innehåller avgiftsbestämmelser samt miljöbalken innehålla en upplysningsbestämmelse som hänvisar till bemyndigandena i lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

5.9 Tystnadsplikt

Regeringens förslag: Sektorslagarna samt miljöbalken ska innehålla bestämmelser om tystnadsplikt som innebär att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Sektorslagarna ska ange att i det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen.

Luftfartslagen ska innehålla en upplysning om att det i brottsbalken finns bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten.

Regeringens bedömning: Det behövs ingen upplysning om brottsbalkens bestämmelser i andra sektorslagar än luftfartslagen.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att bestämmelser om tystnadsplikt ska finnas i en sektorsövergripande lag och föreslår att det ska anges att den som utför marknadskontroll inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes. Utredningen föreslår att det i lagen även ska införas en upplysningsbestämmelse om att

bestämmelser om straffansvar för överträdelse av tystnadsplikten finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Remissinstanserna lämnar inga synpunkter på utredningens förslag.

Förslaget och bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga invändningar mot utkastets förslag. *Svenskt Näringsliv* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: EU:s marknadskontrollförordning ger marknadskontrollmyndigheterna befogenhet att från ekonomiska aktörer kräva information och dokumentation om bland annat specifika produkter, leveranskedjor och distributionsnäts utformning. Inom ramen för en marknadskontrollmyndighets verksamhet kan det därmed förekomma uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat. Det kan även förekomma uppgifter om ekonomiska eller personliga förhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för marknadskontrollen.

Enligt 30 kap. 23 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller sekretess, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, för den beskrivna typen av uppgifter i en statlig myndighets verksamhet som består i bland annat tillsyn med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt. Sekretess gäller för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat endast om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Marknadskontroll är en form av tillsyn och 30 kap. 23 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen är tillämplig på sådan verksamhet. Bestämmelsen förutsätter att regeringen föreskriver om sekretess. Sådana föreskrifter finns i 9 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) och i bilagan till den förordningen.

Sekretessbestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen innebär att tystnadsplikt gäller för personer som har fått kännedom om sekretesskyddade uppgifter genom att för det allmännas räkning delta i en myndighets verksamhet på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten, på grund av tjänsteplikt eller på annan liknande grund (2 kap. 1 §). Tystnadsplikten omfattar i många fall även konsulter eller andra organ utanför den offentliga sektorn som marknadskontrollmyndigheterna anlitar för att utföra vissa kontroller eller andra uppgifter.

Vid marknadskontroll uppstår dock inte sällan situationer när uppgifter som kommer fram behöver hanteras av en vidare krets av personer än de som omfattas av denna reglering. Därför behövs det i dessa fall en särskild bestämmelse om tystnadsplikt.

Författningsreglerad tystnadsplikt, oavsett om den följer av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen eller av annan lag, utgör en inskränkning av yttrandefriheten. Den som bryter mot tystnadsplikten kan dömas för brott mot tystnadsplikten enligt 20 kap. 3 § brottsbalken. Regeringen anser dock, till skillnad från utredningen, inte att detta behöver framgå av lagtexten. Eftersom luftfartslagen redan innehåller en upplysning om bestämmelser om ansvar för brott mot tystnadsplikt (13 kap. 8 §) lägger utkastet i det fallet till den nya bestämmelsen om tystnadsplikt vid befattning med marknadskontrollärende i uppräknningen av bestämmelser om tystnadsplikt.

I de sektorslagar som genomför eller kompletterar unionsrättsakterna i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning finns det i flera fall särskilda bestämmelser om tystnadsplikt i ärenden som gäller marknadskontroll eller tillsyn (se till exempel 8 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och 11 kap. 65 § plan- och bygglagen). Bestämmelserna kan dock skilja sig åt i sin utformning och i vissa sektorslagar saknas det bestämmelser om tystnadsplikt.

För att skyddet för de aktuella uppgifterna ska bli heltäckande och likartat är det nödvändigt att i följande lagar införa bestämmelser om tystnadsplikt i marknadskontrollverksamhet:

- miljöbalken
- arbetsmiljölagen
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätdon
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- fordonslagen
- lagen om ekodesign
- luftfartslagen
- avgasreningsslagen
- drivmedelslagen
- lagen om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen
- elsäkerhetslagen
- lagen om marknadskontroll av EU-gödselprodukter.

Marknadskontroll är den verksamhet som bedrivs av och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna. För att det inte ska råda någon tvekan om att tystnadsplikten gäller även de som befattar sig med ett ärende som gäller marknadskontroll, till exempel den som i egenskap av extern tjänsteleverantör biträder marknadskontrollmyndigheten i dess kontrollverksamhet, bör bestämmelsen om tystnadsplikt i sak motsvara innehållet i utredningens förslag, men däremot utformas något annorlunda. Bestämmelsen bör utformas på så sätt att det anges att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Att den föreslagna tystnadsplikten avgränsas med ett obehörighetsrekvisit innebär bland annat att uppgifter kan lämnas ut med samtycke, till marknadskontrollmyndigheten eller annars som en följd av en skyldighet i lag eller författning.

För att marknadskontrollen ska fungera tillfredsställande är det av stor betydelse att ekonomiska aktörer känner förtroende för att de kan lämna uppgifter om sina ekonomiska förhållanden utan att känsliga uppgifter riskerar att lämnas ut till obehöriga. I sammanhanget är det av särskild vikt att uppgifter som är sekretessreglerade till skydd för enskilda affärs- eller driftförhållanden får ett ändamålsenligt skydd vid marknadskontroll. Detta är lika viktigt oavsett om det är en myndighet eller en privat tjänsteleverantör som hanterar uppgifterna i marknadskontrollärendet. Därför

bedömer regeringen att behovet av tystnadsplikt för den som deltar eller har deltagit i sådan verksamhet väger tyngre än intresset av yttrandefrihet för dessa personer. Regeringen anser således att förslaget om tystnadsplikt är proportionerligt och även i övrigt uppfyller de krav som gäller för begränsningar i yttrandefriheten enligt regeringsformen och Europakonventionen.

Det bör också framgå av lagtexten att offentlighets- och sekretesslagen är tillämplig i det allmännas verksamhet. Det allmännas verksamhet innefattar till exempel den författningsreglerade verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

I plan- och bygglagen och lagen om EU-miljömärket finns det redan bestämmelser om tystnadsplikt som innehållsmässigt motsvarar den reglering som föreslås införas i de nämnda sektorslagarna. Dessa bestämmelser i de två lagarna behöver inte ersättas men däremot justeras så att det är tydligt att de även är tillämpliga i den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övriga sektorslagar behöver inte ändras eftersom de redan innehåller tillämpliga bestämmelser om tystnadsplikt.

5.10 Utbyte av uppgifter hos Tullverket som rör import eller export av varor

Regeringens förslag: Tullverket ska på begäran lämna uppgifter som rör import och export av varor till Folkhälsomyndigheten.

Utredningens förslag: Utredningen föreslår att Folkhälsomyndigheten ska läggas till listan i tullagen (2016:253) över myndigheter som Tullverket ska tillhandahålla uppgifter.

Remissinstanserna lämnar inga synpunkter på utredningens förslag.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer inte med regeringens. I utkastet föreslås inte någon komplettering av listan i 1 kap. 4 § tullagen.

Remissinstanserna: *Tullverket* framhåller att det finns behov av att lägga till Folkhälsomyndigheten i tullagens uppräkningslista av myndigheter som Tullverket på begäran ska tillhandahålla uppgifter som förekommer hos verket rörande import eller export av varor.

Skälen för regeringens förslag: Tullagen innehåller en bestämmelse om att Tullverket är skyldig att på begäran lämna uppgifter som rör import och export till ett antal angivna myndigheter (1 kap. 4 §). 1 kap. 4 § tullagen kompletterar artikel 12.1 om tystnadsplikt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen och syftar till att möjliggöra det utbyte av uppgifter mellan behöriga myndigheter och med EU-kommissionen som avses i artikel 47.2 i kodexen. Vidare följer av artikel 25.4 a i EU:s marknadskontrollförordning att riskrelaterad information ska utbytas mellan utsedda tull- och marknadskontrollmyndigheter i enlighet med artikel 47.2 i förordning (EU) nr 952/2013. Det är fråga om uppgiftsskyldighet som innebär att Tullverket får lämna även sekretessbelagda uppgifter till angivna myndigheter (10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen). För att

uppfylla kraven i EU:s marknadskontrollförordning på samverkan och informationsutbyte med marknadskontrollmyndigheter, bör Tullverkets möjlighet att lämna sekretessbelagd information rörande import eller export av varor omfatta alla myndigheter med marknadskontrollansvar för produkter som omfattas av EU-förordningen. I jämförelse med regeringens förslag till utpekade marknadskontrollmyndigheter enligt artikel 10.2 i EU:s marknadskontrollförordning saknas Folkhälsomyndigheten i listan. Listan ska därför, som utredningen och *Tullverket* föreslår, kompletteras med Folkhälsomyndigheten.

5.11 Överklagande

Regeringens förslag: Det ska i följande sektorslagar finnas bestämmelser om rätt att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut:

- arbetsmiljölagen
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätdon
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om ekodesign
- lagen om EU-miljömärket
- elsäkerhetslagen
- lagen om marknadskontroll av EU-gödselprodukter.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utredningens förslag regleras möjligheten att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut i en sektorsövergripande lag.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot utredningens förslag. De flesta remissinstanser har varit positiva till förslaget om reglering i en sektorsövergripande lag.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer i sak med regeringens. Utkastets författningsförslag har i vissa fall en annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Flertalet av remissinstanserna har inga synpunkter på utkastets förslag. *Arbetsmiljöverket* anser att en marknadskontrollmyndighets besök i lokaler dit allmänheten har tillträde inte är en sådan ingripande åtgärd att den går att överklaga. *Konsumentverket* anser att det bör framgå tydligare av sektorslagarna vilka av marknadskontrollmyndigheternas beslut om att använda sina befogenheter som inte kan överklagas.

Skälen för regeringens förslag: I den mån en marknadskontrollmyndighets beslut kan antas påverka en enskilds situation på ett inte obetydligt sätt följer det av allmänna förvaltningsrättsliga principer och förvaltningslagens allmänna bestämmelser om överklagande att sådana beslut får överklagas av den som beslutet har gått emot (se 41 och 42 §§ förvaltningslagen, prop. 2016/17:180 s. 248, 251 och 252, se även prop. 2010/11:65 s. 84 och propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017/18:178 s. 35–36). Med

anledning av *Arbetsmiljöverkets* synpunkt kan det även hänvisas till förarbetena till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning. Där anges det att överklagande kan ske av en marknadskontrollmyndighets beslut som grundar sig på befogenheter som anges i förordning (EG) nr 765/2008 och som innebär förpliktelser för ekonomiska aktörer (prop. 2017/18:51 s. 47). Det saknas skäl att göra någon annan bedömning nu. Detta innebär att även en marknadskontrollmyndighets beslut att utöva befogenheten i artikel 14.4 e bör få överklagas om utövandet av befogenheten innebär förpliktelser för en ekonomisk aktör.

Även om beslut av en marknadskontrollmyndighet får överklagas enligt förvaltningslagens regler bör det av tydlighetsskäl anges uttryckligen i sektorslagarna, bland annat för att inte de befintliga överklagandebestämmelserna i sektorslagarna ska kunna läsas motsatsvis som att sådana beslut inte går att överklaga. Även en marknadskontrollmyndighets beslut att införskaffa varuprover under dold identitet bör kunna överklagas. Det bör då vara möjligt att begära domstolens prövning av om det funnits förutsättningar för marknadskontrollmyndigheten att göra ett sådant införskaffande.

I vissa sektorslagar saknas det tydliga bestämmelser om rätt att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut. Sådana bestämmelser bör finnas i följande lagar:

- arbetsmiljölagen
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätton
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om ekodesign
- lagen om EU-miljömärket
- elsäkerhetslagen
- lagen om marknads kontroll av EU-gödselprodukter.

Den nuvarande regleringen i dessa lagar varierar och regeringens förslag har därför anpassats efter den nuvarande utformningen. I vissa sektorslagar är det tillräckligt att anpassa den existerande överklagandebestämmelsen genom att uttryckligen ange att det är marknadskontrollmyndighetens beslut som får överklagas. I andra lagar ska överklagandebestämmelsen kompletteras så att det anges att de beslut en marknadskontrollmyndighet fattar enligt lagen som får överklagas. Enligt 53 § elsäkerhetslagen får tillsynsmyndighetens beslut enligt vissa närmare angivna paragrafer överklagas, medan andra beslut enligt lagen inte får överklagas. Den paragrafen ska kompletteras med en föreskrift om att en marknadskontrollmyndighets beslut med stöd av befogenheterna i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning eller beslut om ett föreläggande om att förordningen ska följas får överklagas. I lagen om marknadsföring av kristallglas saknas det överklagandebestämmelser. I lagen ska det därför införas en bestämmelse om överklagande av en marknadskontrollmyndighets beslut enligt lagen. En motsvarande bestämmelse ska tas in i den föreslagna lagen om marknads kontroll av EU-gödselprodukter.

Enligt *Konsumentverket* bör det framgå av lagtexten vilka av en marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder som inte får överklagas. Verket anser att exempelvis en marknadskontrollmyndighets beslut om undersökningar och att köpa varuprover i eget namn uttryckligen ska undantas från överklagbarhet i sektorslagarna. Som redogjorts för ovan i detta avsnitt är det förvaltningslagen och de principer som kommer till uttryck där som är avgörande för om beslutet i fråga får överklagas.

Vissa rent språkliga och redaktionella ändringar ska göras i de aktuella bestämmelserna i sektorslagarna.

5.12 Följdändringar

Regeringens förslag: Hänvisningar i miljöbalken till bestämmelser om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 ska ändras så att de i stället avser EU:s marknadskontrollförordning. I lagen om tobak och liknande produkter, plan- och bygglagen samt produktsäkerhetslagen ska hänvisningen till bestämmelser om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 tas bort. I fordonslagen införs en bestämmelse som anger att lagen innehåller bestämmelser som kompletterar EU:s marknadskontrollförordning. I arbetsmiljölagen införs en bestämmelse som anger att lagen gäller marknadskontroll.

Förordning (EG) nr 765/2008 ska anges med dess nya titel i hänvisningar till bestämmelser om ackreditering eller CE-märkning. Ändringar införs i dessa fall därför i följande lagar:

- miljöbalken
- körkortslagen
- lagen om handel med ädelmetallarbeten
- fordonslagen
- lagen om ekodesign
- plan- och bygglagen
- lagen om ackreditering och teknisk kontroll
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering
- lagen om offentlig upphandling
- lagen om upphandling inom försörjningssektorerna
- spellagen.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår inte någon ändring av titeln på förordning (EG) nr 765/2008 i körkortslagen, lagen om handel med ädelmetallarbeten, fordonslagen, lagen om ekodesign, plan- och bygglagen, lagen om ackreditering och teknisk kontroll, lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering, lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna eller spellagen. Utredningen föreslår inte att hänvisningen till förordning (EG) nr 765/2008 i produktsäkerhetslagen ska tas bort. Utredningen föreslår inte att upplysningsbestämmelsen i fordonslagen kompletteras. Utredningen föreslår inte en ändring av arbetsmiljölagens tillämpningsområde.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte några invändningar mot utredningens förslag att hänvisningen till bestämmelser om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 i miljöbalken ändras så att den i stället avser EU:s marknadskontrollförordning eller mot att hänvisningen till förordningen i lagen om tobak och liknande produkter tas bort. *Konsumentverket* anser att hänvisningen i produktsäkerhetslagen till förordning (EG) nr 765/2008 bör justeras så att den i stället avser EU:s marknadskontrollförordning.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utkastet föreslås även att ändringar görs i järnvägslagen (2004:519).

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har inga invändningar mot utkastets förslag. *Konsumentverket* tillstyrker att upplysningsbestämmelsen i 27 § tredje stycket produktsäkerhetslagen tas bort.

Skälen för regeringens förslag

Anpassningar av upplysningsbestämmelser

I 26 kap. 30 § första stycket 1 miljöbalken hänvisas det till förordning (EG) nr 765/2008 och anges att det i den förordningen finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs. Dessa bestämmelser om kontroll i förordning (EG) nr 765/2008 togs bort den 16 juli 2021 och har ersatts av bestämmelser i EU:s marknadskontrollförordning (prop. 2020/21:189). Hänvisningen i bestämmelsen till förordning (EG) nr 65/2008 bör därför justeras och det bör i stället anges att bestämmelser om kontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

I 7 kap. 16 § andra stycket lagen om tobak och liknande produkter anges att bestämmelser om marknadskontroll finns i förordning (EG) nr 765/2008. Denna upplysningsbestämmelse kan tas bort då regeringens förslag medför att det direkt av lagen framgår att Folkhälsomyndigheten ska vara marknadskontrollmyndighet enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I 27 § tredje stycket produktsäkerhetslagen anges att särskilda bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheterna att ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land finns i förordning (EG) nr 765/2008. De artiklar i förordning (EG) nr 765/2008 som reglerar införandet av produkter på unionsmarknaden har ersatts av artiklarna 25–28 i EU:s marknadskontrollförordning. Det följer av 4 kap. 19 § första stycket tullförordningen (2016:287) att Tullverket ska utföra de uppgifter som enligt artiklarna 25–28 i EU:s marknadskontrollförordning de myndigheter som ansvarar för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden ska sköta. Det blir därmed missvisande att i produktsäkerhetslagen ange att särskilda bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheterna att ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land finns i förordning (EG) nr 765/2008. Upplysningsbestämmelsen i 27 § tredje stycket produktsäkerhetslagen ska därför inte justeras utan, såsom *Konsumentverket* tillstyrker, i stället tas bort.

I 1 kap. 1 § tredje stycket fordonslagen anges att lagen innehåller bestämmelser som kompletterar vissa unionsrättsakter. Regeringens

förslag medför att fordonslagen tillförs bestämmelser som kompletterar EU:s marknadskontrollförordning och uppräknningen av vilka unionsrättsakter som kompletteras genom bestämmelser i lagen bör därför anpassas så att detta framgår.

I 1 kap. 2 § första stycket arbetsmiljölagen anges att lagen gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. Regeringens förslag medför att arbetsmiljölagen tillförs bestämmelser om marknadskontroll och det ska därför införas en bestämmelse som anger att lagens tillämpningsområde även omfattar marknadskontroll.

11 kap. 26 § tredje stycket plan- och bygglagen innehåller en hänvisning till förordning (EG) nr 765/2008. Enligt bestämmelsen får en tillsynsmyndighet vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008 om en byggprodukt inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2. Bestämmelsen avser produkter som omfattas av sektorsdirektiv. Detta gäller till exempel för hissar. Om en byggprodukt har CE-märkts trots att den inte överensstämmer med gällande krav för CE-märkning, finns i dag en möjlighet för tillsynsmyndigheten att förelägga den som omfattas av tillsynen att vidta vissa angivna åtgärder. I de fall en unionsrättsakt som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning uppställer krav på CE-märkning har en marknadskontrollmyndighet, i enlighet med regeringens förslag i avsnitt 5.1, befogenhet att vidta åtgärder när dessa krav inte följs. Det saknas därmed skäl att ersätta hänvisningen till artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008 med en hänvisning till motsvarande artiklar i EU:s marknadskontrollförordning.

Ändringar till följd av att förordning (EG) nr 765/2008 har ny titel

I följande lagar finns det hänvisningar till förordning (EG) nr 765/2008 som avser bestämmelser om ackreditering och CE-märkning:

- miljöbalken
- körkortslagen
- lagen om handel med ädelmetallarbeten
- fordonslagen
- produktsäkerhetslagen
- lagen om ekodesign
- plan- och bygglagen
- lagen om ackreditering och teknisk kontroll
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering
- lagen om offentlig upphandling
- lagen om upphandling inom försörjningssektorerna
- spellagen.

Dessa bestämmelser har inte upphävts genom EU:s marknadskontrollförordning och hänvisningarna i dessa lagar bör därför endast ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

I utkastet fanns ett förslag om en sådan ändring i järnvägslagen. Regeringen har i propositionen Fjärde järnvägspaketet (prop. 2020/21/89)

föreslagit att den lagen ska upphävas vid utgången av maj 2022 genom en särskild lag om upphävande av järnvägslagen. Av det skälet lämnas nu inga förslag om justering i järnvägslagen.

6 Kommunernas roll

Regeringens förslag: Det ska i lagen om tobak och liknande produkter och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner anges att regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning. I lagen om tobak och liknande produkter ska det föreskrivas att kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för myndighetens marknads kontroll. Det ska i miljöbalken och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner anges att regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunala myndigheter som ska utföra marknads kontroll att lämna upplysningar om kontrollen till en marknads kontrollmyndighet.

Regeringens bedömning: Kommunala myndigheter bör inte utses till marknads kontrollmyndigheter enligt EU:s marknads kontrollförordning och myndigheterna bör fortsätta att bedriva kontroll av produkter i samma utsträckning som i dag.

Det bör på miljöbalkens område vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknads kontrollmyndighet om att kommunen även ska genomföra andra aktiviteter för att främja överensstämmelse med gällande krav när den utför vissa uppgifter enligt EU:s marknads kontrollförordning.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår att det i lagen om tobak och liknande produkter ska anges att kommuner inom sina ansvarsområden ska utföra vissa uppgifter som en marknads kontrollmyndighet har.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. *Sveriges Kommuner och Regioner* (SKR) avstyrker att kommuner ska utföra uppgifter som innebär marknads kontroll. SKR anser att hela marknads kontrollen bör läggas på statliga marknads kontrollmyndigheter. Utredningen har enligt SKR inte klargjort omfattningen av kommunernas uppdrag. Det skulle innebära praktiska svårigheter och administrativa problem om kommuner skulle tillämpa olika regler för den del av tillsynsuppdraget som utgör marknads kontroll. Det är enligt SKR oklart hur omfattande rapporteringen till marknads kontrollmyndigheten skulle bli, men nya krav på rapportering från samtliga kommuner framstår som mindre välbetänkt. *Stockholms kommun*, *Göteborgs kommun* och *Malmö kommun* anser att ansvarsfördelningen mellan marknads kontrollmyndigheterna och kommunerna, gränsdragningen av kommunernas tillsyns- respektive marknads kontrolluppgifter samt finansieringen av kommunernas marknads kontroll inte är tillräckligt utrett. Att olika myndigheter har olika

befogenheter kan enligt Stockholms kommun framstå som otydligt för de ekonomiska aktörer som kontrolleras. Stockholms kommun har inget att erinra mot att enbart statliga myndigheter utses till marknadskontrollmyndigheter. Göteborgs kommun är positiv till att statliga myndigheter utses till marknadskontrollmyndigheter och att kommuner fortsatt ges möjlighet att utföra kontroller på lokal nivå. Malmö kommun anser att det är lämpligt att statliga myndigheter bär det huvudsakliga ansvaret för marknadskontroll och anser att det finns goda skäl att låta kommuner utföra delar av marknadskontrollen men efterfrågar en begränsning av vilken typ av uppgifter kommuner ska utföra. Malmö kommun instämmer i att kommunal marknadskontroll bör bedrivas med stöd av miljöbalkens tillsynsbestämmelser. *Örebro kommun* ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag men framhåller vikten av att statliga marknadskontrollmyndigheter kan ge kommunerna tillräcklig tillsynsvägledning. Örebro kommun anser att uppdelningen mellan statligt och kommunalt ansvar är otydlig. Örebro kommun är positiv till att kommunerna ska få samma befogenheter och sanktionsmöjligheter som vid övrig tillsyn och anser att förslaget att marknadskontrollmyndigheter och kommuner ges olika verktyg är det mest rimliga. Förslaget om rapportering av tillsynen kommer enligt kommunen att innebära en ökad arbetsbörda.

Kemikalieinspektionen tillstyrker att det införs en bestämmelse om att kommuner som utför uppgifter som innebär marknadskontroll ska lämna upplysningar om kontrollen till statliga myndigheter. *Naturvårdsverket* och *Folkhälsomyndigheten* anser att det är oklart vilka kontrolluppgifter som kommunerna ska utföra och vilka upplysningar de ska lämna till statliga myndigheter. Folkhälsomyndigheten anser att gränsdragningen mellan statliga myndigheters och kommuners ansvar bör tydliggöras. Kommuner kan inte utföra vissa specifika uppgifter i EU:s marknadskontrollförordning inom tobakssektorn eftersom de bara utövar tillsyn över detaljister. Folkhälsomyndigheten avstyrker därför att kommuner inom ramen för sitt tillsynsansvar enligt lagen om tobak och liknande produkter ska utföra vissa uppgifter som innebär marknadskontroll. Folkhälsomyndigheten ifrågasätter även om alla Sveriges kommuner har förutsättningar för att utföra marknadskontroll på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Kommuner bör i stället bibehålla sin nuvarande roll vid tillsynen.

Svensk Handel, *Teknikföretagen* och *Statskontoret* tillstyrker att kommuner inte ska vara marknadskontrollmyndigheter men alltjämt utföra uppgifter som innebär marknadskontroll i samband med sin ordinarie tillsyn. Svensk Handel anser samtidigt att ansvarsfördelningen mellan marknadskontrollmyndigheterna och kommunerna inte har tydliggjorts i tillräcklig omfattning. Statskontoret instämmer i att kommuner ska vara skyldiga att rapportera resultat av kontroller till ansvariga myndigheter, men lyfter fram vikten av att uppgiftslämningen inte blir mer omfattande än nödvändigt. *Småföretagarnas Riksförbund* anser att kommuner ska fortsätta utföra kontroller enligt sektorslagstiftningen men att rollen borde renodlas och att produktkontroll inte bör ses som en primär uppgift för kommuner. *MaskinLeverantörerna* efterfrågar en större tydlighet i fördelningen av ansvaret mellan marknadskontrollmyndighet och kommun samt vilken typ av tillsyn som kommuner ska kunna göra.

Förslaget och bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utkastet saknas dock förslag till bemyndigande i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner om att regeringen får meddela föreskrifter om att kommunerna ska lämna upplysningar om kontrollen till marknadskontrollmyndigheten.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser instämmer i utkastets bedömning att kommunala myndigheter inte bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning. *Transportstyrelsen* har uppmärksammat att det i utkastets förslag till lag om ändring i lagen om åtgärd mot buller och avgaser från mobila maskiner saknas en bestämmelse om skyldighet för kommunerna att rapportera till marknadskontrollmyndigheten. Transportstyrelsen anser att lagen bör kompletteras med en bestämmelse avseende rapporteringsskyldigheten, motsvarande den bestämmelse som i utkastet föreslås i 26 kap. 32 a § miljöbalken.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Vilken produktkontroll utför kommunerna i dag?

Kommunernas ansvar för kontroll av produkter regleras i respektive sektorslag. Varje kommun bestämmer i dag själv hur och med vilken frekvens kontroller ska utföras och vilken avgift som ska tas ut för kontrollen.

I fråga om tillsynen av kemiska produkter och varor samt kosmetiska produkter framgår ansvarsfördelningen mellan statliga myndigheter och kommuner i miljötillsynsförordningen (2011:13). På kemikalieområdet ansvarar kommuner för tillsyn i fråga om hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som hanteras av återförsäljare inom Sverige och för detaljhandelsledet när produkterna är köpta från svenska leverantörer (2 kap. 31 § 5 miljötillsynsförordningen). Kommunernas ansvarsområde skiljer sig från Kemikalieinspektionens genom att de utövar tillsyn över olika aktörer. Ansvarsfördelningen mellan kommunerna och Kemikalieinspektionen är densamma oavsett om försäljning sker i fysiska butiker eller över internet. Det innebär att en kommun är ansvarig för tillsynen av exempelvis kemiska produkter hos en aktör med säte i kommunen som över internet vidareförsäljer produkter som har tillverkats av någon annan i Sverige eller som tidigare har importerats till Sverige av någon annan. Den del av tillsynen som enligt definitionen av marknadskontroll i den upphävda förordningen (EG) nr 765/2008 har utgjort marknadskontroll innefattar främst kontroller av klassificering, innehåll av förbjudna ämnen samt märkning av produkter.

När det gäller kosmetiska produkter är både Läkemedelsverket och kommunerna tillsynsmyndigheter. Läkemedelsverket ansvarar för tillsyn i fråga om kosmetiska produkter enligt förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter och är utpekad behörig myndighet enligt 2 kap. 23 § miljötillsynsförordningen samt 9 § förordningen (2013:413) om kosmetiska produkter. Till skillnad från kemiska produkter, där det kommunala ansvaret inte täcker primärleverantörer, har dock kommuner ansvar för samtliga aktörers hantering av kosmetiska produkter. Kommunerna ska enligt 2 kap. 34 § miljötillsynsförordningen därutöver

utföra vissa tillsynsuppgifter som enligt förordningen om kosmetiska produkter ska utföras av en behörig myndighet.

När kommuner utövar tillsyn av kemiska produkter och varor samt kosmetiska produkter har de, med stöd av bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken, bland annat befogenhet att vid vite besluta om förelägganden för att miljöbalkens bestämmelser ska följas och att förelägga bland annat näringsidkare att lämna uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Om det är nödvändigt för att skydda människors hälsa eller miljön får kommuner köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet (testköp). Kommuner har rätt till tillträde till exempelvis fastigheter och byggnader för att utföra undersökningar och andra åtgärder (28 kap. miljöbalken). Tillträde till bostäder får dock bara ske i den utsträckning det behövs för att förebygga eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Kommuner får begära hjälp av Polismyndigheten för att få tillträde. En kommun får bestämma att dess tillsynsbeslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Transportstyrelsen ansvarar för den centrala tillsynen när det gäller buller från viss utomhusutrustning och avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner. För samma produkter utövar den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet den lokala tillsynen i varje kommun (9 § förordningen [2001:1084] om buller från viss utomhusutrustning och 8 § förordningen [1998:1709] om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner). Kommunerna ansvarar för tillsyn gentemot lokala försäljningsställen och kontrollerar bland annat märkning av produkter. Kommunerna får enligt lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner meddela de förelägganden eller förbud som behövs i ett enskilt fall, även vid vite. Kommunerna får vidare bland annat begära upplysningar, handlingar, produktprover samt utföra de undersökningar som behövs för tillsynen.

I fråga om tobak och liknande produkter har Folkhälsomyndigheten och kommunerna tillsynsansvar över samma produkter och delvis över samma tillsynsområde. Det som skiljer är tillsynsobjekten. Folkhälsomyndigheten ansvarar för tillsyn över tillverkare, importörer och partihandel medan kommunerna har tillsynsansvar över detaljhandel. Kommunerna ansvarar bland annat för att kontrollera att tobaksprodukter som tillhandahålls konsumenterna i butiker är försedda med korrekt märkning. Kommunernas befogenheter framgår av 7 kap. lagen om tobak och liknande produkter. Kommuner får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen ska följas, även förenat med vite. Kommuner har bland annat rätt att begära de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen.

Kommunala myndigheter bör inte utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning

Enligt definitionen i artikel 3.4 i EU:s marknadskontrollförordning är marknadskontrollmyndighet en myndighet som av en medlemsstat enligt artikel 10 utses som ansvarig för att utföra marknadskontroll inom den medlemsstatens territorium. Marknadskontroll är, enligt definitionen i artikel 3.3 i förordningen, den verksamhet som bedrivs och de åtgärder

som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

För att en myndighet i en medlemsstat ska få status av en marknadskontrollmyndighet krävs alltså att myndigheten formellt utses till marknadskontrollmyndighet av medlemsstaten.

En marknadskontrollmyndighet ska säkerställa en effektiv marknadskontroll inom sitt ansvarsområde. Det åligger vidare bland annat en marknadskontrollmyndighet att delta i kommissionens arbetsgrupper för administrativt samarbete, att kommunicera med marknadskontrollmyndigheter i andra medlemsstater genom det gemensamma informations- och kommunikationssystemet samt att delta i gränsöverskridande samarbete. Om Europeiska kommissionen utnyttjar befogenheten att besluta genomförandeakter som innehåller villkor för kontroller och hur ofta kontroller ska utföras åligger det marknadskontrollmyndigheterna att se till att kraven i genomförandeakten uppfylls.

En marknadskontrollmyndighet har ett omfattande och övergripande ansvar för marknadskontrollen och det ansvaret bör endast en myndighet ha inom varje behörighetsområde. Detta innebär att endast statliga myndigheter bör utses till marknadskontrollmyndigheter. De statliga myndigheterna får därigenom ett ansvar för marknadskontrollen av samtliga produkter i alla led inom sina ansvarsområden.

Enligt artikel 14.3 i EU:s marknadskontrollförordning kan medlemsstaterna föreskriva att marknadskontrollmyndigheterna ska utöva sina befogenheter med hjälp av andra myndigheter, vilka exempelvis kan vara kommunala nämnder.

Som utredningen och flera remissinstanser för fram finns det stora fördelar med den produktkontroll på lokal nivå som i dag bedrivs i Sveriges kommuner. Kommunerna har en god lokalkännedom vilket är en fördel vid kontroll av produkter som tillhandahålls på marknaden inom kommunens gränser. Den geografiska närheten mellan de kommunala nämnderna och de ekonomiska aktörer som ska kontrolleras kan vidare ge mervärden i form av ökad service till företag och en möjlighet till snabbt agerande vid klagomål från allmänheten. För att marknadskontrollen ska vara effektiv i alla led i distributionskedjan bör kommunerna därför även fortsättningsvis bära ett ansvar för att kontrollera produkter som tillhandahålls inom kommunen.

Vad ska kommunerna göra inom ramen för marknadskontrollen?

Utredningen föreslår att kommuner ska utföra vissa uppgifter som innebär marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Utredningen föreslår exempelvis att det i lagen om tobak och liknande produkter ska anges att kommuner inom sina ansvarsområden ska utföra de uppgifter som en marknadskontrollmyndighet har enligt artiklarna 11.1 a, 11.1 b, 11.2 och 11.3 i förordningen. *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* och flera andra remissinstanser är positiva till att endast statliga myndigheter utses till marknadskontrollmyndigheter, men lyfter fram att utredningens förslag innebär oklarheter i fråga om omfattningen av kommunernas

uppdrag, ansvarsfördelningen och vilka kontrolluppgifter som kommunerna ska utföra.

Regeringen gör bedömningen, i likhet med utredningen och utkastet, att även kommuner bör kunna få ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, men detta utan att utses till marknadskontrollmyndigheter. En sådan reglering kan lämpligen tas in på förordningsnivå för de aktuella produkterna. Därför bör det införas ett bemyndigande i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner samt lagen om tobak och liknande produkter för regeringen att meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I miljöbalken finns redan bemyndiganden som möjliggör att sådana bestämmelser meddelas på förordningsnivå.

Bemyndigandet ger en möjlighet att ange på förordningsnivå exempelvis hur kommunerna ska utföra sina uppgifter, det vill säga vilket ansvar kommunerna har enligt EU:s marknadskontrollförordning vid sin produktkontroll. Vid produktkontroll på miljöbalkens område bör även omfattningen av kommunernas kontrollansvar klargöras på förordningsnivå, det vill säga vilka uppgifter som kommunerna ska utföra. På förordningsnivå kan det regleras att kommunernas uppgifter begränsas till kontroll av endast vissa ekonomiska aktörer och vissa produktkrav, till exempel kontroll i distributionsledet av märkning på kemiska produkter, kosmetiska produkter och förpackningar, information och sådan förekomst av förbjudna beståndsdelar som kan konstateras utifrån redovisat produktinnehåll. Kommunernas ansvar för den kontrollen blir då delad med marknadskontrollmyndigheterna eftersom dessa har det övergripande ansvaret för kontrollen av samtliga produkter i alla led inom sina ansvarsområden.

För att kommunerna ska ha samma befogenheter som de har i dag bör det i miljöbalken och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner anges att befogenheterna vid marknadskontroll ges till de myndigheter som utför uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning. Befogenheten att vidta åtgärder mot onlinegränssnitt bör dock i dessa lagar endast tilldelas en marknadskontrollmyndighet.

På tobaksområdet framgår omfattningen av kommunernas kontrollansvar av befintliga bestämmelser i 7 kap. lagen om tobak och liknande produkter. Kommunernas uppgifter kan utföras inom ramen för befintliga befogenheter. Skulle det framkomma att kommunerna behöver ytterligare befogenheter kan det finnas anledning att återkomma i frågan. Genom den nu föreslagna ordningen kan de oklarheter som SKR och flera andra remissinstanser befarar undvikas.

Enligt artikel 9.1 i EU:s marknadskontrollförordning får marknadskontrollmyndigheter komma överens med bland annat andra relevanta myndigheter för att utföra gemensamma aktiviteter som syftar till att främja överensstämmelse med gällande krav. Vissa kommuner, framför allt i storstadsregionerna, bedriver en omfattande produktkontroll i dag och har en stor kompetens på området. Den kompetensen bör tillvaratas för ett effektivt resursutnyttjande. Det bör därför, på miljöbalkens område, vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att utföra även andra uppgifter när den utför vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, under

förutsättning att marknadskontrollmyndigheten anser att detta är lämpligt. En sådan överenskommelse bör till exempel kunna ske inom ramen för ett projekt, för en begränsad tid eller avse en särskild aktör. Förutsättningarna för sådana överenskommelser bör regleras på förordningsnivå.

Samarbete mellan kommuner och marknadskontrollmyndigheterna

Även när de statliga marknadskontrollmyndigheterna får ett ansvar för den samlade marknadskontrollen i Sverige bör de, på samma sätt som i dag, samarbeta med kommunerna och dra nytta av den produktkontroll som kommunerna utför, för en effektiv resursanvändning och ett utnyttjande av kommunernas upparbetade kontakter med lokala ekonomiska aktörer.

I dag förekommer regelbundna kontakter mellan kommuner och statliga marknadskontrollmyndigheter, till exempel inom ramen för tillsynsvägledningen på miljöområdet. Eftersom de statliga marknadskontrollmyndigheterna ska ansvara för marknadskontroll i alla led, inklusive på den kommunala nivån, är det viktigt – bland annat för ett effektivt resursutnyttjande, och för att marknadskontrollmyndigheterna ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning – att kommunerna även fortsättningsvis har täta kontakter med de statliga marknadskontrollmyndigheterna. Som ett komplement till de beskrivna kontakterna bör det finnas bestämmelser som innebär att kommuner ska vara skyldiga att rapportera till en marknadskontrollmyndighet sådana uppgifter om utförd kontroll som har betydelse för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Marknadskontrollmyndigheterna behöver få information om den kontroll som har bedrivits i kommunerna för att kunna bedöma om marknadskontrollen är effektiv i hela landet. På miljöområdet kan rapporteringsskyldigheten till exempel fullgöras genom att kommunerna till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten lämnar in den utvärdering av kontrollverksamheten som ska göras årligen enligt 1 kap. 12 § miljö-tillsynsförordningen. Därutöver behöver marknadskontrollmyndigheterna få information om farliga produkter som kan kräva ingripande på nationell nivå eller inom EU samt förhållanden som har uppmärksammats av en kommun och som bör lyftas på en mer övergripande nivå, till exempel i marknadskontrollrådet.

Det bör därför, i linje med vad bland andra *Kemikalieinspektionen* förordar, i miljöbalken, lagen om tobak om liknande produkter och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner finnas bestämmelser som innebär att, eller gör det möjligt att föreskriva att, kommuner ska vara skyldiga att rapportera till en marknadskontrollmyndighet sådana uppgifter om utförd produktkontroll som kan ha betydelse för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna fullgöra sina skyldigheter. *Transportstyrelsen* har uppmärksammat att det i utkastets förslag till lag om ändring i lagen om åtgärd mot buller och avgaser från mobila maskiner saknas en sådan bestämmelse. Som myndigheten föreslår bör den lagen kompletteras med en bestämmelse avseende rapporteringsskyldigheten, motsvarande den bestämmelse som i utkastet och denna lagrådsremiss föreslås i 26 kap. 32 a § miljöbalken.

Statskontoret lyfter fram att uppgiftslämningen inte bör bli mer omfattande än nödvändigt. Regeringen instämmer i detta. Det är, som

Örebro kommun är inne på, lämpligt att den ansvariga statliga marknads-kontrollmyndigheten klargör innebörden av rapporteringsskyldigheten inom ramen för sin tillsynsvägledning. På så sätt kan det undvikas att arbetsbördan för kommunerna ökar i större omfattning än nödvändigt.

7 Marknadskontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde

7.1 Marknadskontrollmyndigheterna ska ges befogenheter genom befintliga bestämmelser i miljöbalken

Regeringens förslag: Befintliga bestämmelser i miljöbalken om tillsynsmyndigheters befogenheter, tillsynsvägledning, samarbete mellan tillsynsmyndigheter, passivitetsrätt vid brottsmisstanke och miljö sanktionsavgifter ska tillämpas vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Bestämmelserna om befogenhet att utfärda föreläggande om att lämna uppgifter eller handlingar samt bestämmelserna om passivitetsrätt vid brottsmisstanke och miljö sanktionsavgifter ska gälla även vid kontroll enligt EU:s kontrollförordning.

En marknadskontrollmyndighet på miljöområdet ska även ha befogenhet att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning. Befogenheten ska inte gälla för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. När ändrade förhållanden ger anledning till det ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd avseende ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Bemyndigandet i miljöbalken för regeringen att meddela föreskrifter om avgifter ska endast gälla avgifter som tas ut för offentlig kontroll enligt EU:s kontrollförordning. Bestämmelsen som ger kommunfullmäktige rätt att meddela föreskrifter om avgifter ska justeras så att den rätten ges till en kommun.

Hänvisningar till EU:s marknadskontrollförordning ska vara dynamiska.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens. Utredningen föreslår att befogenheterna för marknadskontrollmyndigheterna ska framgå av bestämmelser i en sektorsövergripande lag och lämnar därför inget förslag om reglering genom att använda befintliga bestämmelser i miljöbalken. Utredningen föreslår att det i den sektorsövergripande lagen ska föras in en bestämmelse som ger möjlighet att överklaga beslut enligt lagen som kan strida mot EU:s miljölagstiftning.

Remissinstanserna har inte berört frågan om reglering genom befintliga bestämmelser i miljöbalken. Remissinstanserna lämnar inga

synpunkter på utredningens förslag om överklaganderätt för miljöorganisationer.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utkastet föreslås att hänvisningen i miljöbalken till artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning ska vara statisk. Utkastet lämnar inget förslag beträffande passivitetsrätt vid brottsmisstanke vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning eller EU:s kontrollförordning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot utkastets förslag. Enligt *Läkemedelsverket* framgår det inte av förslaget till ändring av miljöbalken att 28 kap. 1 § kommer att ändras och utvidgas så att bestämmelsen även gäller vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. *Göteborgs kommun* ifrågasätter om förslaget att enbart marknadskontrollmyndigheter ska ha befogenheter enligt artikel 14.4 k i förordningen innebär att kommunerna inte ska utföra sådana produktkontroller på digitala handelsplatser som är lokaliserade inom en enskild kommun och betraktas vara en detaljist. Göteborgs kommun påpekar också att kommunen kan behöva starta upp ett tillsynsärende och genomföra kontroller innan det är utrett om det är kommunen eller marknadskontrollmyndigheten som är ansvarig kontrollmyndighet för den aktuella verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tillämpningsområdet för befintliga bestämmelser i 26, 28 och 30 kap. miljöbalken bör utökas

Miljöbalken innehåller en utförlig reglering av tillsynsmyndigheternas verksamhet och befogenheter. Flertalet bestämmelser i 26 kap. miljöbalken är i dag tillämpliga vid marknadskontroll i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008. Detsamma gäller 28 kap. 1 § miljöbalken. Den lagstiftningsteknik som har valts för att komplettera förordning (EG) nr 765/2008 innebär att tillämpningsområdet för ett antal paragrafer i 26 kap. miljöbalken utvidgas till att gälla även när myndigheter utför marknadskontroll i enlighet med den förordningen. Samma teknik har använts för att komplettera Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (EU:s kontrollförordning).

Bestämmelserna genom vilken denna lagstiftningsteknik har valts trädde i kraft den 1 augusti 2020 (se propositionen Förbättrad tillsyn på

miljöområdet, prop. 2019/20:137). Den lagstiftningsteknik som således nyligen har etablerats i miljöbalken bör användas även för att tilldela marknadskontrollmyndigheter de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning, trots att det innebär ett avsteg från den generella lagstiftningsteknik som används i detta lagstiftningsärende.

Genom den valda metoden integreras bestämmelserna om marknadskontrollmyndigheternas verksamhet i största möjliga mån med befintliga bestämmelser om tillsynsverksamhet i miljöbalken, vilket kan underlätta arbetet för de tillämpande myndigheterna. Det bör framhållas att rättspraxis från EU-domstolen om hur EU:s marknadskontrollförordning ska tolkas och tillämpas, exempelvis befogenheterna enligt artikel 14.4 i förordningen, får direkt betydelse för hur de svenska marknadskontrollmyndigheterna ska använda de befogenheter i miljöbalken som, enligt vad som anförs närmare i det följande, motsvarar befogenheterna i artikeln.

De kompletterande nationella bestämmelserna inom miljöbalkens tillämpningsområde som nu föreslås innebär fastställande av sanktioner för överträdelse av förordningen samt att vissa bestämmelser i miljöbalken som ger tillsynsmyndigheterna befogenheter och skyldigheter vid tillsyn enligt miljöbalken utvidgas till att gälla även vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Bestämmelserna som ger myndigheterna befogenheter är i miljöbalken självständiga och får således inte sitt materiella innehåll genom hänvisningar till artikel 14 i förordningen. Det innebär att om det materiella innehållet i artikel 14 ändras behöver lagstiftaren överväga om det finns behov av att ändra de kompletterande bestämmelserna i miljöbalken. Mot den bakgrunden och i likhet med vad som föreslås gälla i övriga sektorslagar (se avsnitt 5.1) bör hänvisningarna i miljöbalken till EU:s marknadskontrollförordning göras dynamiska.

Åtgärder enligt 26 kap. miljöbalken är subsidiära till EU:s marknadskontrollförordning och förordning (EG) nr 1223/2009

Principen om EU-rättens företräde innebär att bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning alltid ska tillämpas före tillsynsbestämmelserna i miljöbalken. Bestämmelserna i miljöbalken ger kontrollmyndigheterna nödvändiga befogenheter men kontrollen ska ske i enlighet med bestämmelserna i förordningen, till exempel det som sägs i artikel 16 i förordningen om åtgärder för marknadskontroll.

Som anges i avsnitt 5.1 finns det bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter som har företräde framför bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning och därmed även de kompletterande bestämmelserna i miljöbalken. Att en marknadskontrollmyndighet ska tillämpa bestämmelser i EU:s förordning om kosmetiska produkter i stället för en bestämmelse i EU:s marknadskontrollförordning framgår av artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning och principen om lex specialis.

Befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter av ekonomiska aktörer

Den befogenhet som ska tilldelas medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter enligt artikel 14.4 a i EU:s marknadskontrollförordning är befogenheten att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen.

I 26 kap. 21 § miljöbalken ges tillsynsmyndigheter en befogenhet att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i balken eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Termen handling i 26 kap. 21 § miljöbalken har samma innebörd som i 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen. Med handling avses en framställning i skrift eller bild samt en upptagning som endast med tekniska hjälpmedel kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt. Det är inte bäraren av informationen som utgör handlingen i rättslig bemärkelse. Det är i stället informationsinnehållet som konstituerar en handling. Regeringen bedömer att termen handling innefattar de medier som omfattas av artikel 14.4 a. Befogenheten i 26 kap. 21 § miljöbalken är bred och är endast begränsad på så sätt att uppgifterna och handlingarna ska vara av betydelse för tillsynen. Bestämmelsen rymmer de befogenheter som ska tilldelas myndigheter enligt artikel 14.4 a, b och c.

Tillämpningsområdet för bestämmelsen i 26 kap. 21 § miljöbalken bör utvidgas så att den gäller vid kontroll enligt EU:s kontrollförordning eller EU:s marknadskontrollförordning.

Oanmälda inspektioner och tillträde till lokaler, mark eller transportmedel

Enligt artikel 14.4 d i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Enligt artikel 14.4 e ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke.

I 28 kap. 1 § miljöbalken regleras rätten för en myndighet eller den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete att få tillträde till fastigheter byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra

undersökningar och andra åtgärder för att fullgöra sina uppgifter enligt balken eller EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. Bestämmelsen är generellt utformad och förhindrar inte oanmälda besök. Av förarbetena framgår att avsikten är att tillträde i första hand ska ske efter överenskommelse med ägaren eller innehavaren men i den mån en effektiv tillsyn förutsätter oanmälda inspektionsbesök ska sådana kunna ske (propositionen Miljöbalk, prop. 1997/98:45 del 2 s. 293). Enligt EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollen vara riskbaserad (artikel 11.3 andra stycket). Ett riskbaserat tillvägagångssätt ska inte bara påverka omfattningen av kontrollen utan även den metodik som används, till exempel om en inspektion ska vara föranmäld eller oanmäld.

Bestämmelsen i 28 kap. 1 § miljöbalken rymmer de befogenheter som ska tilldelas marknadskontrollmyndigheterna enligt artikel 14.4 d och e. Enligt *Läkemedelsverket* framgår det inte av utkastet till lagrådsremiss att 28 kap. 1 § miljöbalken kommer att ändras och utvidgas så att den även gäller vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Enligt 28 kap. 1 § punkt 3 miljöbalken gäller bestämmelsens tillämpningsområde vid sådan kontroll som avses i 26 kap. 30 § miljöbalken. Regeringens förslag innebär att 26 kap. 30 § miljöbalken ska ändras för att omfatta EU:s marknadskontrollförordning. Tillämpningsområdet för 28 kap. 1 § miljöbalken kommer följaktligen att även omfatta marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. En konsekvens av detta är att en marknadskontrollmyndighet, som en sista utväg, kan begära polishjälp med stöd av 28 kap. 8 § miljöbalken för att få tillträde till en fastighet eller lokal.

Befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ

Enligt artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I 26 kap. 1 § miljöbalken förklaras innebörden av ordet tillsyn. Med tillsyn avses bland annat att tillsynsmyndigheter på eget initiativ eller efter anmälan ska kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs. Tillsyn innefattar således en skyldighet för myndigheterna att vidta åtgärder på eget initiativ eller efter en anmälan från allmänheten. Orden "efter anmälan" infördes i 26 kap. 1 § miljöbalken för att genomföra kraven i artikel 9.3 i FN:s konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, den så kallade Århuskonventionen (se propositionen Århuskonventionen, prop. 2004/05:65). Tillsynsmyndighetens skyldighet att agera är ett viktigt led i det svenska system som byggts upp för att allmänheten och enskilda ska kunna få myndigheters handlande och underlåtenheter att handla granskade av oberoende organ. Motsvarande skyldighet bör gälla när myndigheter bedriver marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det bör framgå av lagtexten.

Befogenheter för att få bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk

Enligt artikel 14.4 g i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Enligt 26 kap. 5 § miljöbalken får regeringen meddela föreskrifter om att 26 kap. ska gälla även i fråga om tillsyn över att EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde följs. Ett beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite (26 kap. 14 § miljöbalken). Om förelägandet inte följs kan tillsynsmyndigheten ansöka om verkställighet hos Kronofogdemyndigheten (26 kap. 17 § miljöbalken). I stället för att begära verkställighet får tillsynsmyndigheten enligt 26 kap. 18 § miljöbalken besluta om att vidta rättelse på den felandes bekostnad.

Bestämmelserna i 26 kap. 9, 14, 17 och 18 §§ miljöbalken rymmer de befogenheter som ska tilldelas marknadskontrollmyndigheterna enligt artikel 14.4 g och h i EU:s marknadskontrollförordning. Tillämpningsområdet för bestämmelserna bör utvidgas så att de gäller även vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Liksom vid tillsyn enligt miljöbalken bör vid kontroll enligt EU:s kontrollförordning eller EU:s marknadskontrollförordning gälla att den som är misstänkt för ett brott inte får föreläggas vid vite att medverka i utredning av en fråga som har samband med det misstänkta brottet. Denna så kallade passivitetsrätt regleras i 26 kap. 14 a § miljöbalken. Tillämpningsområdet för bestämmelsen bör utvidgas så att den gäller även vid kontroll enligt EU:s kontrollförordning eller EU:s marknadskontrollförordning.

Befogenhet att fastställa påföljder

Medlemsstaterna ska enligt artikel 14.4 i i EU:s marknadskontrollförordning tilldela marknadskontrollmyndigheterna en befogenhet att fastställa påföljder i enlighet med artikel 41 i förordningen.

Befintliga sanktioner vid överträdelser av den EU-lagstiftning som omfattas av EU:s marknadskontrollförordning omfattar straff i enlighet med bestämmelser i 29 kap. miljöbalken och miljöstraffavgifter enligt 30 kap. miljöbalken.

En tillsynsmyndighet har enligt 30 kap. 3 § miljöbalken befogenhet att besluta om miljöstraffavgifter. Om det finns misstanke om brott är tillsynsmyndigheterna skyldiga att anmäla överträdelser till polis eller åklagare (26 kap. 2 § miljöbalken).

Myndigheter som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning bör ha befogenhet att påföra miljöstraffavgift. Detsamma bör gälla behöriga myndigheter som bedriver kontroll enligt EU:s kontrollförordning. Tillämpningsområdet för 30 kap. 3 § miljöbalken bör därför utvidgas så att bestämmelsen gäller även vid kontroll enligt EU:s kontrollförordning eller EU:s marknadskontrollförordning.

Införskaffande av varuprover

I artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 14.4 ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Tillsynsmyndigheterna har enligt 26 kap. 28 § miljöbalken en rätt att köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav, så kallat testköp. Näringsidkaren ska underrättas om köpet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

En myndighet som använder sig av att rätten att göra ett testköp måste följa allmänna principer vid myndighetsutövning, det vill säga ändamålsprincipen, behovsprincipen och proportionalitetsprincipen. Det innebär att ett testköp bara får göras i det syfte som har motiverat den lagstiftning som ligger till grund för åtgärden, det vill säga att skydda människors hälsa och miljön, om det finns ett påtagligt behov av åtgärden och om det bedöms att det inte är möjligt att nå det avsedda resultatet med andra mindre ingripande åtgärder (prop. 2019/20:137 s. 63).

Bestämmelsen om testköp i 26 kap. 28 § miljöbalken bör utvidgas till att gälla även vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Begränsning av onlinegränssnitt

Enligt artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas för användarna eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Marknadskontrollmyndigheten får endast använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Motsvarande befogenhet saknas i miljöbalken i dag.

Det behöver införas en ny bestämmelse i miljöbalken som ger en marknadskontrollmyndighet rätt att vidta sådana åtgärder som avses i artikel 14.4 k. Som framgår av avsnitt 5.1 ovan ska befogenheten att begränsa onlinegränssnitt utövas med försiktighet.

De skäl som i avsnitt 5.1 anförs för att befogenheten inte bör gälla för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd gör sig gällande även på miljöbalkens område. En bestämmelse av sådan innebörd bör därför införas i miljöbalken. De skäl som anförs i det avsnittet för att, när ändrade förhållanden ger anledning till det, marknadskontrollmyndigheten ska besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd avseende ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla motiverar även en motsvarande bestämmelse i miljöbalken.

Med anledning av *Göteborgs kommuns* synpunkt kan det förtydligas att avsikten är att kommunerna ska ha ansvar för produktkontroller på digitala handelsplatser i samma utsträckning som tidigare. Om en kommun vid sin produktkontroll bedömer att det kan finnas skäl för en åtgärd i form av begränsning av onlinegränssnitt bör kommunen omgående underrätta den marknadskontrollmyndighet som är ansvarig och har befogenhet att besluta om en sådan åtgärd.

Miljöorganisationers överklaganderätt

Utredningen föreslår att miljöorganisationer ska ges möjlighet att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut enligt den av utredningen föreslagna sektorsövergripande lagen som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde. Ingen remissinstans har kommenterat förslaget särskilt. Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Kommunernas och länsstyrelsernas roll vid produktkontroll enligt miljöbalken

I avsnitt 6 gör regeringen bedömningen att kommunala myndigheter inte bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning men att de bör utföra vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning. I det avsnittet redogörs närmare för vilken produktkontroll kommunerna utför i dag, bland annat inom miljöbalkens tillämpningsområde. Vidare görs bedömningen att kommunernas produktkontroll kan begränsas till kontroll i distributionsledet av att produkter uppfyller kraven i unionslagstiftningen i fråga om märkning, information och sådan förekomst av förbjudna beståndsdelar som kan konstateras utifrån redovisat produktinnehåll.

Länsstyrelserna har ett begränsat ansvar för produktkontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde. Ansvaret uppkommer endast i de fall länsstyrelsen har tillsynsansvaret över en tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet som inte samtidigt är primärleverantör av kemiska produkter. Ett exempel på en sådan verksamhet kan vara en större grossist som förvarar stora mängder kemiska produkter på en fastighet. Länsstyrelserna har inget ansvar för att kontrollera utsläppande på marknaden av varor. Inte heller länsstyrelserna bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning. Lika som kommunerna bör länsstyrelserna i stället utföra vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

För att kommunerna och länsstyrelserna ska kunna säkerställa att det sker en effektiv marknadskontroll inom sina ansvarsområden behöver de ha samma befogenheter som de har tillgång till i dag vid tillsyn enligt miljöbalken. Regeringens förslag är att befogenheterna i 26 kap. miljöbalken görs tillämpliga vid marknadskontroll, vilket innebär att de även gäller för myndigheter som inte är marknadskontrollmyndigheter men som har ett ansvar för att utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Befogenheten att vidta åtgärder mot onlinegränssnitt bör dock endast ges till marknadskontrollmyndigheter. Att ingripa mot ett onlinegränssnitt genom att till exempel kräva att vissa produkter avlägsnas från en webbsida innebär att tillhandahållandet av

produkten begränsas på nationell nivå. Ett föreläggande med ett sådant krav kan behöva riktas mot flera aktörer och dessa kan ha säte i olika kommuner. För att befogenheten ska kunna utövas på ett effektivt och rättssäkert sätt är det lämpligt att den endast ges till den myndighet som har det övergripande ansvaret för marknadskontrollen i Sverige på det berörda området.

Göteborgs kommun påpekar att kommunen kan behöva starta upp ett tillsynsärende och genomföra kontroller innan det är utrett om det är kommunen eller marknadskontrollmyndigheten som är ansvarig kontrollmyndighet för den aktuella verksamheten. Om det visar sig att det är marknadskontrollmyndigheten som är ansvarig kan kommunen inte få ersättning för sina kostnader från den ansvariga aktören. Regeringen konstaterar att distributörskedjorna i många fall är komplexa. En aktör kan ha flera roller och således vara både primärleverantör och distributör på samma gång och detta kan komplicera kontrollmyndigheternas arbete. Förhållandena på området understryker vikten av täta kontakter mellan marknadskontrollmyndigheterna å ena sidan och länsstyrelserna och kommunerna å andra sidan för att kontrollen ska vara effektiv. Som regeringen redogör för i avsnitt 6 bör det vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att utföra ytterligare uppgifter, under förutsättning att marknadskontrollmyndigheten anser att detta är lämpligt. Det kan till exempel handla om att utföra kontroller av vissa primärleverantör inom kommunen.

Avgifter för marknadskontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde

I avsnitt 5.8 gör regeringen bedömningen att avgifter kan tas ut för marknadskontroll och att det är lämpligt att införa en generell reglering som medger sådana avgiftsuttag i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. I den mån sektorslagarna innehåller avgiftsbestämmelser som motsvarar bemyndigandet bör dessa bestämmelser upphävas eller justeras för att undvika dubbelreglering. Det bör därför göras en ändring i bestämmelsen i 27 kap. 1 § första stycket 2 miljöbalken, som innebär att bemyndigandet i den bestämmelsen inskränks till att endast gälla avgifter som tas ut för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt EU:s kontrollförordning.

I 27 kap. 1 § andra stycket miljöbalken finns en bestämmelse som ger kommunfullmäktige ett bemyndigande att meddela vissa föreskrifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Det är lämpligt att anpassa bestämmelsen till bestämmelsen i 8 kap. 9 § regeringsformen som föreskriver att riksdagen kan bemyndiga en kommun att meddela föreskrifter om avgifter. Ändringen innebär att beslut om taxor ska fattas i enlighet med den beslutsordning som följer av kommunallagen (2017:725). Det ger, som *Sveriges Kommuner och Regioner* påpekar, möjligheter för kommunfullmäktige att delegera vissa befogenheter till en kommunal nämnd att fatta beslut om mindre ändringar i taxan, till exempel beslut om indexuppräkningsar.

7.2 Ändring av en straffbestämmelse i 29 kap. miljöbalken

Regeringens förslag: Den som med uppsåt eller av oaktsamhet lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning ska dömas för försvårande av miljökontroll till böter eller fängelse i högst två år. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförfordning ska vara dynamisk.

Utredningens förslag: Utredningen lämnar inget förslag angående regleringen om försvårande av miljökontroll.

Remissinstanserna har inte berört frågan om försvårande av miljökontroll.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: EU:s marknadskontrollförfordning ålägger medlemsstaterna att fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i förordningen och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas.

Straffbestämmelsen i 29 kap. 5 § miljöbalken kriminaliserar lämnandet av oriktig uppgift i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska ges in till en myndighet enligt bland annat artikel 15 i EU:s kontrollförfordning eller artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008.

Som framgår av jämförelsetabellen i bilaga III till EU:s marknadskontrollförfordning motsvarar artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i relevanta delar, artikel 14.4 a och b i EU:s marknadskontrollförfordning. Att lämna oriktiga uppgifter enligt dessa artiklar bör kunna bestraffas på samma sätt som lämnande av oriktiga uppgifter enligt den numera upphävda artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008. Det rör sig således om en följdändring, orsakad av att artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 har upphävts och ersatts av bestämmelser i EU:s marknadskontrollförfordning.

Den nuvarande hänvisningen till förordning (EG) nr 765/2008 är dynamisk. En dynamisk hänvisningsteknik innebär en tillräcklig avgränsning av bestämmelsens räckvidd eftersom den kombineras med en ram inom vilket det straffbara området anges och även hänvisningen till EU:s marknadskontrollförfordning ska därför vara dynamisk.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 25 juli 2022.

I lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter ska det införas en särskild bestämmelse om

att bestämmelserna om marknads kontroll ska tillämpas på sådana medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som den upphävda lagen om medicintekniska produkter fortfarande gäller för.

Regeringens bedömning: Utöver i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter finns det inte behov av några övergångsbestämmelser.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår en sektorsövergripande lag som ska ersätta bestämmelser om marknads kontroll och sanktionsbestämmelser i sektorslagarna. Utredningen föreslår att den nya lagen och lagändringarna ska träda i kraft den 16 juli 2021. Utredningen föreslår vidare att det ska införas övergångsbestämmelser i vissa av sektorslagarna för överträdelser som har skett före ikraftträdandet. Utredningen bedömer att det inte finns behov av några övergångsbestämmelser i övrigt.

Remissinstanserna har inga invändningar mot förslaget och bedömningen.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer delvis med regeringens. Utkastet föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 2 juli 2022. Utkastets förslag till bestämmelser om tillämplighet av lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter har en annan språklig utformning än regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: De lagändringar som föreslås är huvudsakligen anpassningar och följdändringar med anledning av att EU:s marknads kontrollförordning ska kompletteras. Eftersom EU:s marknads kontrollförordning trädde i kraft den 16 juli 2021 bör de lagbestämmelser som kompletterar förordningen träda i kraft snarast möjligt. De föreslagna lagändringarna ska därför träda i kraft den 25 juli 2022.

Enligt punkt 4 b i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter gäller den upphävda lagen (1993:589) om medicintekniska produkter fortfarande för medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022, med vissa närmare angivna undantag. Även enligt punkt 11 i nu nämnda ikraftträdande- och övergångsbestämmelser ska den upphävda lagen gälla. I punkt 19 anges att bestämmelserna om tillsyn, straff, förverkande, tystnadsplikt och avgifter i den upphävda lagen ska fortsätta att gälla i de avseenden och så länge som bestämmelser i den lagen ska tillämpas. Vidare kan det nämnas att det av punkt 8 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna framgår att kraven på bland annat marknads kontroll i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter ska tillämpas på produkter som släpps ut eller tas i bruk i enlighet med den punkten.

De nu föreslagna bestämmelserna om marknads kontroll bör vara tillämpliga vid marknads kontroll av sådana medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik för vilka den upphävda lagen enligt övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter fortfarande ska gälla. Det

behövs kompletterande bestämmelser av sådan innebörd. Denna slutsats gäller även med beaktande av de ändringar av övergångsbestämmelserna till lagen som föreslås i propositionen Ändrade övergångsbestämmelser när det gäller medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik (prop. 2021/22:204, jämför även Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/112 om ändring av förordning (EU) 2017/746 vad gäller övergångsbestämmelser för vissa medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och senarelagd tillämpning av villkoren för egentillverkade produkter).

Utförningen av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter har i denna lagrådsremiss förtydligats i förhållande till utkastets förslag så att det klart framgår vilka produkter som omfattas av de föreslagna bestämmelserna om marknads kontroll. Ändringen innebär att endast relevanta delar av punkt 4 b i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter anges i bestämmelsen och att en hänvisning görs till punkt 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till den lagen. Därutöver införs en hänvisning till punkt 8 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna. Att de nya bestämmelserna i lagen även ska tillämpas på produkter som omfattas av punkt 8 framgår av den punkten. En hänvisning till punkt 8 läggs dock till i bestämmelsen som ett förtydligande för tillämparna. Genom att i den föreslagna punkten 2 b hänvisa till punkt 8 och 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna, som ska ändras den 26 maj 2022, anpassas tillämpningsbestämmelsen även till förordning (EU) 2022/112.

Till skillnad från utredningens förslag innehåller lagrådsremissen inte några bestämmelser som påverkar befintliga bestämmelser om sanktioner för överträdelser av den unionslagstiftning som sektorslagarna genomför eller kompletterar. Beslut om åtgärder som har fattats med stöd av artikel 19.1 andra stycket i förordning (EG) nr 765/2008 gäller även efter att de föreslagna lagändringarna träder i kraft. Det finns därför i övrigt inget behov av övergångsbestämmelser i sektorslagarna.

9 Konsekvenser

Regeringens bedömning: De föreslagna lagändringarna innebär framför allt att marknadskontrollmyndigheterna får utökade befogenheter för att kontrollera att produkter som tillhandahålls på EU:s inre marknad uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller miljökrav.

Fördelarna med att bevara dagens systematik och reglera marknads kontrollen i varje sektorslag, i stället för i en sektorsövergripande lag, bedöms överväga nackdelarna.

Förslagen att regeringen ska få meddela föreskrifter om uppgifter för kommunerna när det gäller marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning och att kommunala myndigheter ska vara skyldiga

att rapportera vissa uppgifter till marknadskontrollmyndigheterna bedöms innebära en inskränkning av den kommunala självstyrelsen. Rapporteringsskyldigheten bedöms innebära ökade kostnader för kommunerna. Dessa ökade kostnader bör finansieras genom statliga medel.

De merkostnader som kan uppstå för statliga marknadskontrollmyndigheter som får ett större ansvar för marknadskontroll kan finansieras inom befintliga budgetramar eller genom befintligt avgiftsuttag.

Förslagen bedöms inte ge några nämnvärda negativa ekonomiska eller andra konsekvenser för företagen.

Förslagen medför att Polismyndigheten och domstolarna kan få en något ökad arbetsbörda. Eventuella kostnadsökningar bedöms rymmas inom befintliga anslagsramar.

Det finns inte behov av speciella informationsinsatser utöver vad som normalt krävs vid regeländringar.

Utredningens bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen bedömer bland annat att marknadskontrollmyndigheterna kommer att ha behov av ökade anslag för att kunna uppfylla sitt ansvar enligt förordningen.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. *Kemikalieinspektionen* påtalar att myndigheten kommer att få ett betydande merarbete med att rapportera åtgärder som kommuner vidtagit eller avser att vidta på kemikalieområdet och att det bör anslås ytterligare medel för detta behov. *Läkemedelsverket* framhåller att utredningens förslag avseende kommuners uppgiftsskyldighet i förhållande till ansvariga marknadskontrollmyndigheter kan innebära att det kommer att behövas ökade resurser för att hantera och utvärdera den information som kommunerna förväntas skicka till Läkemedelsverket. *Örebro kommun* anför att förslaget om rapportering av tillsynen kommer att innebära en ökad arbetsbörda. *Regelrådet* anser att flera av utredningens konsekvensbeskrivningar är bristfälliga och att förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet därför inte kan bedömas.

Bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Synpunkterna från de remissinstanser som uttalar sig avser främst anmärkningar om bristfälliga analyser samt invändningar om att förslagen innebär behov av resursförstärkning. *Småföretagarnas Riksförbund* påtalar att det faktum att det saknas uppgifter om avgiftsmodeller och avgiftsnivåer ökar osäkerheten för alla företag och då särskilt småföretagen. *Läkemedelsverket* bedömer att utkastets förslag, i likhet med utredningens, medför behov av ökade resurser för att hantera och utvärdera den information som kommunerna förväntas skicka till verket. *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll* ifrågasätter riktigheten i utkastets slutsats att någon resursförstärkning inte behövs till flertalet marknadskontrollmyndigheter. Styrelsen har fått signaler från marknadskontrollmyndigheterna om den ökade administrativa bördan som de nya bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning medför då informations- och kommunikationssystemet ICSMS blir obligatoriskt att använda vid registrering av marknadskontroll. Enligt *Näringslivets*

regelnämnd är det av stor vikt att konsekvenserna av förslaget till bemyndigande att meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning utreds noggrant med hänsyn till dess påverkan på företag. Det bör göras en närmare uppskattning av kostnaderna av de förslag som lämnas. Även *Regelrådet* och *Svensk Handel* efterfrågar detta. Regelrådet efterfrågar också en analys av konsekvenserna av den lagstiftningsteknik som har valts. Regelrådet anser vidare att flera av utkastets konsekvensbeskrivningar är bristfälliga och att effekterna på berörda företags kostnader, tidsåtgång, verksamhet och konkurrensförhållanden därför inte kan bedömas. Rådet efterfrågar även ett resonemang kring särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning och behovet av speciella informationsinsatser.

Skälen för regeringens bedömning

Förslagets innebörd

I lagrådsremissen föreslås nya bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar som genomför och kompletterar bestämmelser i EU:s produktlagstiftning. Det föreslås även ändringar av befintliga bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar. Bestämmelserna är nödvändiga för att komplettera EU:s marknadskontrollförordning i svensk rätt och säkerställa att unionsrätten får avsedd effekt. EU:s marknadskontrollförordning är direkt tillämplig i medlemsstaterna. Det ska därför inledningsvis konstateras att de konsekvenser som uppstår för samhället och de aktörer som berörs huvudsakligen är en direkt följd av den bakomliggande EU-förordningen och inte av lagrådsremissens förslag. De konsekvenser som följer av de direkt tillämpliga bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning redovisas därför inte.

Förslagen syftar till att skapa en bättre och effektivare marknadskontroll i Sverige.

Bestämmelserna innebär framför allt att marknadskontrollmyndigheterna får utökade befogenheter för att kontrollera att produkter som tillhandahålls på den inre marknaden uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller miljökrav.

Vilka berörs av förslagen?

Regeringens förslag berör framför allt de statliga myndigheter som i dag är marknadskontrollmyndigheter. Vid produktkontroll av kemiska produkter och varor, kosmetiska produkter, vissa mobila maskiner samt tobak och liknande produkter berör förslagen även Sveriges kommuner.

Förslagen om marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och sanktionsmöjligheter berör också ekonomiska aktörer, det vill säga tillverkare, tillverkares representanter, importörer, distributörer, leverantörer av distributionstjänster och andra fysiska eller juridiska personer som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning. Det är inte möjligt att uppskatta hur många fysiska eller juridiska personer som berörs av förslagen i egenskap av ekonomiska aktörer.

Förslagen berör även domstolarna och Polismyndigheten.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Förslagen bedöms inte ha några specifika miljömässiga konsekvenser men det är viktigt för miljön att produkter uppfyller gällande krav som är relaterade till miljö, hälsa och säkerhet. Förslagen bedöms inte heller ha några nämnvärda sociala effekter, till exempel för jämlikhet, tillgänglighet, kultur, hälsa eller utbildning. Däremot gynnar en effektiv marknadskontroll konsumenter och slutanvändare, män som kvinnor. Om kommuner skulle fråntas tillsynsansvaret för de kontroller som i dag utförs med stöd av bland annat miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter skulle det kunna påverka sysselsättningen i landets 290 kommuner negativt.

Konsekvenser av vald lagstiftningsteknik

Med anledning av *Regelrådets* synpunkter kan det konstateras att det finns både för- och nackdelar med regeringens val av lagstiftningsteknik (för en närmare beskrivning se avsnitt 5.1). Vid en avvägning mellan å ena sidan den ökade överblickbarhet och underlättade samverkan som en sektorsövergripande lag skulle kunna bidra till och å andra sidan behovet av produktspecifik särreglering och förväntade effektivitetsvinster för kontrollmyndigheterna av en samlad tillsyn via sektorslagstiftningen, bedöms fördelarna med att bevara dagens systematik överväga nackdelarna.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Förslagen bedöms inte ha några särskilda effekter på förhållandena mellan stora, medelstora och små företag.

Konsekvenser för kommunerna

Förslagen bedöms ha effekter på den kommunala självstyrelsen. Förslaget att regeringen ska få meddela föreskrifter om uppgifter för kommunerna när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning bedöms innebära en inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Detsamma gäller förslaget att i miljöbalken, lagen om tobak och liknande produkter och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner införa bestämmelser som innebär att kommunala myndigheter kan komma att bli skyldiga att till en marknadskontrollmyndighet rapportera sådana uppgifter om utförd produktkontroll som kan ha betydelse för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Förslagen bedöms som nödvändiga för att Sveriges utpekade marknadskontrollmyndigheter ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning. Regeringen bedömer att ingreppet i den kommunala självstyrelsen inte kan undvikas genom någon mindre ingripande åtgärd och att förslagen inte går utöver ändamålet som motiverar dem.

Enligt regeringens förslag ska kommuner, i enlighet med vad regeringen föreskriver, kunna utföra vissa uppgifter som regleras i EU:s marknadskontrollförordning. Som utredningen framhåller i sin konsekvensanalys har kommunerna utfört vissa uppgifter som utgjort

marknadskontroll enligt förordning (EG) nr 765/2008 och skillnaden blir framför allt på vilken rättslig grund de utförs.

Utifrån inhämtade uppgifter under beredningen av ärendet kan det totala antalet timmar som Sveriges samtliga kommuner lägger ner på kontroll av produkter som omfattas av förteckningen av harmoniserad unionslagstiftning i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning uppskattas till cirka 16 000 timmar per år.

Som *Örebro kommun* lyfter fram kan den utökade rapporteringsskyldighet som följer av regeringens förslag inte bedömas till fullo motsvaras av någon liknande uppgift i dag. Kostnaden bör därför inte beräknas i jämförelse med nuvarande uppgifter. Det kan uppskattas att varje utförd kontrolltimme vid en utökad rapporteringsskyldighet jämfört med dagens läge skulle kunna medföra cirka tio minuters arbete med rapportering av kontrollen till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten. Vid 16 000 utförda kontrolltimmar kan det uppskattas att Sveriges kommuner kommer att behöva lägga cirka 2 600 timmar per år på att rapportera utförda kontroller och resultatet av dessa till ansvariga statliga marknadskontrollmyndigheter. Det bedöms kosta 2 600 000 kronor per år. Enligt finansieringsprincipen bör detta finansieras genom att kommunerna får ökade statliga bidrag. Regeringen har i budgetpropositionen för år 2022 föreslagit att kommunerna ska få 2 600 000 kronor årligen från år 2022 som ett allmänt bidrag (se prop. 2021/22:1, utgiftsområde 25). Beloppet fördelas till kommunerna via det generella statsbidraget (se prop. 2021/22:1, utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner, anslag 1:1 Kommunalekonomisk utjämning).

Konsekvenser för de statliga marknadskontrollmyndigheterna

Regeringens bedömning att kommunala myndigheter inte bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning innebär att några statliga marknadskontrollmyndigheter får ansvaret för marknadskontroll av samtliga produkter i alla led inom sina ansvarsområden. Marknadskontrollmyndigheten får alltså ett formellt ansvar för marknadskontroll även på den kommunala nivån.

Med utgångspunkt från nuvarande fördelning av marknadskontrollansvaret är det Naturvårdsverket (området för producentansvar för förpackningar), Läkemedelsverket (området för produktkontroll av kosmetiska produkter), Kemikalieinspektionen (området för produktkontroll av kemiska produkter), Folkhälsomyndigheten (området för produktkontroll av tobak och liknande produkter) och Transportstyrelsen (området för produktkontroll av viss utomhusutrustning och vissa mobila maskiner) som berörs.

De kommunala myndigheternas ansvar för att kontrollera produkter som omfattas av marknadskontrollförordningens tillämpningsområde ska kvarstå. Det är viktigt – bland annat för ett effektivt resursutnyttjande, och för att marknadskontrollmyndigheterna ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning – att kommunerna även fortsättningsvis har täta kontakter med de statliga marknadskontrollmyndigheterna. Regeringen föreslår även en rapporteringsskyldighet för kommunerna, av innebörd att de ska vara skyldiga att lämna sådana

uppgifter till marknadskontrollmyndigheten som kan ha betydelse för marknadskontrollmyndigheten.

Läkemedelsverket anför att det kommer att behövas ökade resurser för att hantera och utvärdera den information som kommunerna förväntas lämna. Regeringen framhåller det lämpliga i att de ansvariga statliga marknadskontrollmyndigheterna inom ramen för sin nuvarande tillsynsvägledning klargör innebörden av rapporteringsskyldigheten för kommunerna, så att uppgiftslämningen inte blir mer omfattande än nödvändigt.

Kemikalieinspektionen påtalar att myndigheten kommer att få ett betydande merarbete med att rapportera åtgärder som kommuner vidtagit eller avser att vidta på kemikalieområdet till EU och att det bör anslås ytterligare medel för detta behov. Regeringen bedömer att marknadskontrollmyndigheternas rapporteringsskyldighet på unionsnivå endast kommer att påverkas i mindre omfattning av kommunernas rapportering till marknadskontrollmyndigheterna.

Eftersom de kommunala myndigheternas ansvar att kontrollera produkter som omfattas av marknadskontrollförordningens tillämpningsområde kvarstår, innebär den omständigheten att vissa statliga marknadskontrollmyndigheter blir formellt ansvariga för marknadskontroll även på den kommunala nivån inte i sig någon större faktisk förändring beträffande produktkontrollen på den nivån. I den mån marknadskontrollmyndigheterna ändå ser ett behov av att utöka sin marknadskontroll i kommunerna är bedömningen att det kan finansieras inom befintliga budgetramar eller genom befintligt avgiftsuttag (angående avgiftsuttag, se avsnitt 5.8). För *Kemikalieinspektionen* beslutade riksdagen i enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1, utgiftsområde 20), att anslaget ska öka med 15 miljoner kronor 2022 för myndighetens arbete med marknadskontroll. Med detta tillskott kan myndigheten hantera arbetet inom befintliga ekonomiska ramar.

Samtliga marknadskontrollmyndigheter får genom förslagen i lagrådsremissen utökade befogenheter att kontrollera att produkter som tillhandahålls på den inre marknaden uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller miljökrav. Detta bedöms kunna leda till en effektivare och mer ändamålsenlig marknadskontroll samt ett bättre resursutnyttjande. Regeringen kan inte, till skillnad från *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll*, bedöma att förslagen innebär att resursförstärkning behövs till flertalet marknadskontrollmyndigheter. Regeringens bedömning är att för det fall kostnader skulle uppstå för marknadskontrollmyndigheterna med anledning av förslagen kan dessa hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenser för företagen

Regeringens förslag att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning skulle kunna innebära att marknadskontrollen bedrivs på ett annat sätt, vilket i sin tur kan ställa krav på en större medverkan av de ekonomiska aktörerna. Med ekonomiska aktörer i förordningens mening avses exempelvis tillverkare eller leverantörer av produkter som

tillhandahålls på den inre marknaden. I vilken utsträckning större medverkan kommer att krävas beror dock på hur marknadskontrollmyndigheterna väljer att utnyttja sina tilldelade befogenheter.

Förslagen innebär till viss del att företag påförs ytterligare krav som kan komma att medföra konsekvenser. Till exempel kan förslaget om att marknadskontrollmyndigheten under vissa omständigheter ska få besluta om åtgärder mot onlinegränssnitt ha ekonomisk påverkan. För det företag som får åtkomsten till sin webbplats begränsad kan det innebära att konsumenter inte längre kan köpa företagets produkter online och ersättning från försäljning därmed uteblir. Möjligheten att begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt är emellertid ett sistahandsalternativ. Befogenheten kan vidare medföra att tredje parter som leverantörer av informationssamhällets tjänster får något fler arbetsuppgifter. Kostnaderna för att bistå marknadskontrollmyndigheten bör dock som regel vara begränsade. Samtidigt kan en mer effektiv och ändamålsenlig marknadskontroll förväntas gynna seriösa företag och leda till en förbättrad och rättvisare konkurrens på de berörda marknaderna.

Marknadskontrollmyndigheterna ska beakta proportionalitetsprincipen vid tillämpningen av alla sina befogenheter enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Detta är en garant för att ingen enskild aktör drabbas orimligt hårt av en marknadskontrollmyndighets åtgärder.

För att det föreslagna bemyndigandet att meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning ska få konsekvenser för företagen krävs det att möjligheten att meddela sådana föreskrifter utnyttjas, vilket sålunda kräver anpassningar på förordningsnivå. Det är därmed inte möjligt att redan nu fastställa vilka avgiftsmodeller eller avgiftsnivåer som eventuellt kan införas, enligt vad bland andra *Näringslivets regelnämnd* och *Småföretagarnas Riksförbund* efterfrågar.

Regeringen konstaterar att det är svårt att ge den utförligare beskrivning av konsekvenserna för företagen som *Regelrådet* efterfrågar i sina remissvar över såväl utredningens som utkastets förslag. En stärkt marknadskontroll på den inre marknaden syftar särskilt till att skapa bättre möjligheter för små och medelstora företag (jämför skäl 3 till EU:s marknadskontrollförordning). Liksom anges i inledningen är regeringens bedömning att de konsekvenser som uppstår för ekonomiska aktörer huvudsakligen är en direkt följd av den bakomliggande EU-förordningen och inte av lagrådsremissens förslag. Det bedöms därför inte finnas behov av att i de författningar som kompletterar EU:s marknadskontrollförordning införa några särskilda regler för små företag.

Sammantaget bedöms förslagen inte medföra några nämnvärda negativa ekonomiska eller andra konsekvenser för företagen.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Polismyndigheten ska i dag enligt ett stort antal sektorsspecifika lagar lämna biträde åt marknadskontrollmyndigheter, främst för att få tillträde till lokaler och liknande i samband med inspektioner. Marknadskontrollmyndigheterna har uppgett att möjligheten att begära Polismyndighetens hjälp sällan eller aldrig används. Regeringens förslag att Polismyndigheten på begäran av en marknadskontrollmyndighet i vissa fall ska lämna den

hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning bedöms därför inte medföra några nämnvärda ekonomiska konsekvenser för myndighetens verksamhet.

Konsekvenser för domstolarna

Regeringen föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning och att sådana beslut samt förelägganden om att förordningen ska följas ska få förenas med vite. Dessa förslag kan leda till ett något ökat antal överklaganden av marknadskontrollmyndigheternas beslut, i vart fall inledningsvis innan vägledande praxis etableras på området. De eventuella merkostnader som kan uppstå för domstolarna till följd av detta kan finansieras inom befintliga budgetramar.

Särskilda informationsinsatser

Enligt Regelrådet kan det finnas anledning att anta att informationsinsatser kring det nya regelverket är behövliga, både till berörda statliga myndigheter, men kanske särskilt till kommunerna. Rådet konstaterar vidare att de föreslagna bestämmelserna även berör de ekonomiska aktörerna och att det därför torde finnas ett behov av information till dessa om det nya regelverket.

Vad gäller de statliga marknadskontrollmyndigheterna ingår dessa i marknadskontrollrådet som framför allt fungerar som ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte mellan myndigheter. Marknadskontrollrådet har bland annat till uppgift att fungera som ett samordningsorgan i frågor om marknadskontroll och ansvara för spridning av allmän information om marknadskontroll (se 7 § förordningen om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn).

Beträffande kommunerna föreslås i avsnitt 7.1 att befintliga bestämmelser i miljöbalken om tillsynsvägledning ska tillämpas vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Vidare har Utrikesdepartementet i promemorian Kompletterande promemoria till betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49) – förslag till förordningsändringar del 2 (UD2022/02424) lämnat förslag om att ansvariga marknadskontrollmyndigheter ska ge tillsynsvägledning till kommuner som utövar kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Dessa statliga myndigheter har således till uppgift att i den mån behov skulle uppstå tillsynsvägleda kommunerna om vad exempelvis det nya regelverket innebär för kommunernas produktkontroll.

I fråga om ekonomiska aktörer innebär den föreslagna fördelningen av befogenheter till marknadskontrollmyndigheterna inte några nya skyldigheter för företagen.

Sammantaget bedöms de föreslagna bestämmelserna inte medföra behov av några speciella informationsinsatser för berörda aktörer utöver vad som normalt krävs vid regeländringar.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om marknadskontroll av EU-gödselprodukter

1 § I denna lag finns bestämmelser om marknadskontroll över att produkter överensstämmer med kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 av den 5 juni 2019 om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter och om ändring av förordningarna (EG) nr 1069/2009 och (EG) nr 1107/2009 samt om upphävande av förordning (EG) nr 2003/2003.

Paragrafen inleder lagen och innehåller en hänvisning till förordning (EU) 2019/1009.

Av bestämmelsen framgår att det i lagen finns bestämmelser om marknadskontroll över att produkter överensstämmer med kraven i förordning (EU) 2019/1009.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Marknadskontroll

2 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

3 § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f.

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I första stycket anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt första stycket 1 har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat förordning (EU) 2019/1009. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk

aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om EU-gödselprodukter uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 a följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad

unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av

en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

4 § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

5 § Ett beslut om föreläggande enligt 3 eller 4 § får förenas med vite.

Paragrafen reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 3 eller 4 § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 3 § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 3 § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 4 § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

6 § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 3 eller 4 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 3 § eller om förelägganden enligt 4 § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

7 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda

befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

8 § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

9 § *En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen reglerar vilka beslut av en marknadskontrollmyndighet som får överklagas.

I *första stycket* anges att marknadskontrollmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 3 § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

I *andra stycket* anges att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.2 Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

15 kap.

34 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Föreskrifter enligt första stycket får endast avse åtgärder som krävs av återanvändnings- eller återvinningskäl eller andra hälso- eller miljöskäl.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om krav på certifiering.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

26 kap.

30 § I följande EU-förordningar finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs:

1. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och*

2. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.*

I *förordning (EU) 2017/625* finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

Paragrafen innehåller i dag en upplysning om att det i två EU-förordningar, förordning (EG) nr 765/2008 och EU:s kontrollförordning, finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa

bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

I *första stycket* görs ändringar med anledning av att bestämmelser om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 har upphört och ersatts av EU:s marknadskontrollförordning. Innehållet i den nuvarande andra punkten flyttas till *första punkten*. I *andra punkten* nämns EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningarna är dynamiska och avser alltså förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Därutöver görs en redaktionell ändring i *andra stycket*.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

30 a § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020.*

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets befogenhet avseende innehållet på ett onlinegränssnitt.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning får besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Marknadskontrollmyndigheten får endast använda sig av befogenheten i artikel 14.4 k när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen. I *tredje stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

31 a § *Kontrollmyndigheterna ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning.*

Paragrafen är ny och anger att kontrollmyndigheterna ska utföra kontroll på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning. Begreppet ”kontrollmyndigheter” avser myndigheter som utför kontroll i enlighet med EU:s marknadskontrollförordning. Vilka myndigheter som är kontrollmyndigheter på miljöområdet framgår av 26 kap. 3 § miljöbalken och föreskrifter meddelade med stöd av den bestämmelsen. Att 26 kap. 3 § gäller vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning framgår av 26 kap. 31 § miljöbalken.

I artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Orden ”efter anmälan” förtydligar den rätt allmänheten har att vända sig till tillsynsmyndigheten när de anser att det föreligger brister i efterlevnaden (se propositionen Århuskonventionen, prop. 2004/05:65 s. 136).

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

32 § Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 14 a, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *kontrollmyndigheterna* meddelar enligt förordningarna,

3. i 21 § gälla de uppgifter och handlingar som behövs för kontrollen,

4. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

5. i 28 § gälla testköp som *kontrollmyndigheterna* gör.

Första stycket gäller inte om annat följer av förordningarna.

Paragrafen reglerar ett antal befogenheter för myndigheter som utövar sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 §. Vid sådan verksamhet gäller det som sägs i kapitlet om förelägganden (9 §), vite (14 §), verkställighet (17 och 26 §§), rättelse på den felandes bekostnad (18 §), uppgiftsskyldighet (21 §), ersättning för prover och provtagning (22 b §) samt testköp (28 §).

I *första stycket andra punkten* görs en ändring så att 14 a § läggs till i uppräknningen av bestämmelser. Bestämmelsen i 14 a §, som handlar om att den som är misstänkt för ett brott inte får föreläggas vid vite att medverka i utredning av en fråga som har samband med det misstänkta brottet, ska gälla vid kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 §. I första stycket andra punkten ersätts även orden ”de behöriga myndigheterna” med ”kontrollmyndigheterna”. Begreppet ”kontrollmyndigheter” avser myndigheter som utför kontroll eller annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa efterlevnaden av vissa EU-förordningar och bestämmelser som genomför EU-direktiv inom miljöbalkens tillämpningsområde i enlighet med EU:s kontrollförordning eller EU:s marknadskontrollförordning. Ändringen innebär att befogenheterna i 14, 14 a, 17, 18 och 26 §§ tilldelas samtliga myndigheter som utför kontroll i enlighet med angivna EU-förordningar och således även kommunala nämnder och länsstyrelser.

En ny *tredje punkt* införs som anger att det som sägs i 21 § om att en tillsynsmyndighet får förelägga den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av miljöbalkens tillämpningsområde att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen ska gälla även vid sådan kontroll som avses i 30 §. Den nya punkten innebär att en myndighet som utför kontroll har befogenhet att begära de uppgifter som myndigheten behöver för sin marknadskontroll.

Nuvarande tredje punkten byter beteckning till *fjärde punkten*.

I den nuvarande fjärde punkten ersätts orden ”de behöriga myndigheterna” med ”kontrollmyndigheterna” och punkten byter beteckning till *femte punkten*.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

32 a § *Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.*

Paragrafen, som är ny, innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.

Med kommunal myndighet avses kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd. Föreskrifterna kan avse skyldighet för en kommunal nämnd att lämna såväl allmän information om den kontroll av produkter som har bedrivits i kommunen som specifik information om upptäckt av farliga produkter.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

33 § Det som anges i 27 § om förbud mot att röja eller utnyttja uppgifter gäller även den som

1. utför delegerade uppgifter i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 och som ingår i sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i den förordningen, eller

2. utför uppgifter i enlighet med förordning (EU) 2019/1020 och som ingår i sådan kontroll som avses i den förordningen.

Paragrafen anger att tystnadsplikten i 27 § även gäller den som utför delegerade uppgifter som ingår i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i enlighet med EU:s kontrollförordning.

En punktuppställning införs. *Första punkten* motsvaras av nuvarande paragraf. Redaktionella ändringar görs på så sätt att ordföljden ändras och orden ”utför delegerade uppgifter” placeras först i punkten. Hänvisningen till verksamhet som avses i 30 § ändras till en hänvisning till EU:s kontrollförordning.

En ny *andra punkt* införs. Den nya punkten innebär att tystnadsplikten i 27 § även ska gälla den som utför uppgifter som ingår i marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det innebär att fysiska personer som utför uppgifter på en myndighets uppdrag, till exempel personal på laboratorier, inte obehörigen får röja eller utnyttja vad de fått veta om affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar.

Hänvisningarna till förordningarna är dynamiska och avser alltså förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

27 kap.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde,

2. sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 § *första stycket 1*, och

3. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter för myndigheters kostnader för vissa verksamheter.

Punkten 2 i första stycket ändras så att avgiftsbemyndigandet i miljöbalken inte omfattar kostnader för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* görs en ändring som innebär att ordet ”kommunfullmäktige” ersätts av orden ”en kommun”. Ändringen innebär att beslut om taxor ska fattas i enlighet med den beslutsordning som följer av kommunallagen (2017:725).

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

1 a § Bestämmelser om avgifter för kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen är ny och innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I 2 § lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8 och 7.1.

29 kap.

5 § För försvårande av miljökontroll döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning, tillsyn eller kontroll, om uppgiften finns i en ansökan, anmälan eller annan handling som lämnas in till eller visas upp för en myndighet enligt

a) denna balk,

b) artikel 16 b, 16 d, 16 e, 18.1, 18.2, 18.3, 50.4 a eller 50.4 c i förordning (EG) nr 1013/2006,

c) artikel 62 i förordning (EG) nr 1907/2006,

d) artikel 33.1, 33.2 eller 33.3 i förordning (EG) nr 1107/2009,

e) artikel 20 i förordning (EU) nr 528/2012,

f) artikel 14.4 a och b i förordning (EU) 2019/1020 eller artikel 15 i förordning (EU) 2017/625, i fråga om sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §,

g) en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av balken, eller

h) ett beslut som i det enskilda fallet har meddelats med stöd av balken, artikel 46 i förordning (EG) nr 1907/2006 eller regeringens föreskrifter,

2. i fråga om en verksamhet eller åtgärd som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 9, 11, 13 eller 14 kap. eller enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av de bestämmelserna bryter mot en föreskrift

som regeringen har meddelat om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en driftsstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan skada människors hälsa eller miljön,

3. bryter mot en bestämmelse i 10 kap. 11 §, 12 § första stycket eller 13 § om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en förorening, överhängande fara för en allvarlig miljöskada eller allvarlig miljöskada,

4. i fråga om innesluten användning, avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 13 kap. om skyldighet att anmäla kännedom om nya uppgifter eller ändrade förhållanden,

5. i fråga om yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter bryter mot 14 kap. 10 § eller mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap. 11 § genom att inte göra en anmälan för registrering i produktregistret enligt de föreskrifter som regeringen meddelat,

6. i fråga om ett godkänt växtskyddsmedel inte lämnar den information om medlet som krävs enligt artikel 56.1 i förordning (EG) nr 1107/2009,

7. i fråga om kosmetiska produkter inte lämnar information till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 eller 16.3 i förordning (EG) nr 1223/2009 eller inte uppdaterar informationen till Europeiska kommissionen enligt artikel 13.7 i samma förordning, eller

8. i fråga om en godkänd biocidprodukt inte lämnar den information om produkten som krävs enligt artikel 47.1 i förordning (EU) nr 528/2012.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om straff för försvårande av miljökontroll.

I *första punkten f* görs en ändring med anledning av att bestämmelserna om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 har upphört att gälla och ersatts av EU:s marknadskontrollförordning. Straffbestämmelsen i första punkten f omfattar i nuvarande lydelse lämnande av oriktiga uppgifter enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008. Ändringen i punkten innebär att en hänvisning görs till artikel 14 a och b i EU:s marknadskontrollförordning i stället för till artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008. Det straffrättsliga området ändras inte då den skyldighet att lämna uppgifter som tidigare reglerades i artikel 19 andra stycket i den förordningen motsvaras av artikel 14.4 a och b i EU:s marknadskontrollförordning, se jämförelsetabellen i bilaga III till EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12 och 7.2.

30 kap.

3 § Tillsynsmyndigheten eller den myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 beslutar om miljö-sanktionsavgift.

Innan *myndigheten* beslutar om avgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Paragrafen reglerar befogenheten att besluta om miljö-sanktionsavgift.

Paragrafens *första stycke* ändras så att möjligheten att besluta om miljö-sanktionsavgift även gäller myndigheter som utför kontroll enligt EU:s kontrollförordning respektive EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* görs en redaktionell ändring.

Hänvisningarna till förordningarna är dynamiska och avser alltså förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

10.3 Förslaget till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

1 kap.

2 § Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. *Denna lag gäller också marknadskontroll.* I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

I fråga om fartyg och fartygsarbete ska vad som sägs i denna lag om Arbetsmiljöverket i stället gälla Transportstyrelsen. Vad som sägs om en arbetsgivare i denna lag ska såvitt avser fartyg också gälla en redare, även då fartygsarbete utförs av någon annan än den som är anställd av redaren. Med redare likställs i denna lag den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift.

Om skyldigheter i vissa avseenden för andra än arbetsgivare och arbetstagare finns bestämmelser i 3 och 5 kap.

Paragrafens första stycke innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde.

Paragrafens *första stycke* ändras så att det framgår att lagen gäller också marknadskontroll.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

7 kap.

15 § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

16 § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I första stycket anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt första stycket 1 har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13

i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om en maskin uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som

innehåller bestämmelser om åtgärder för marknads kontroll. Av artikel 16.1 a följer exempelvis att marknads kontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknads kontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknads kontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuprovorna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknads kontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknads kontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknads kontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknads kontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknads kontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknads kontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknads kontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknads kontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under

dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

17 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av

definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

18 § *Ett beslut om föreläggande enligt 16 eller 17 § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 16 eller 17 § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 16 § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 16 § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 17 § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

19 § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 16 §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt

propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

20 § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

9 kap.

2 § *En myndighets beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av en myndighets beslut.

Paragrafens *första stycke* ändras så att det framgår att en myndighets beslut i enskilda fall, såväl i ärenden som avser marknadskontroll som i andra ärenden enligt lagen eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen, får överklagas. Ett överklagande kan därmed bland annat ske av en marknadskontrollmyndighets beslut som grundar sig på de befogenheter som anges i 7 kap. 16 § och som innebär förpliktelser för ekonomiska aktörer. Dessutom görs redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

5 § *En tillsynsmyndighet eller en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart.*

Paragrafen reglerar omedelbar verkställighet av beslut.

Paragrafens ändras så att även en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte

fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

1 a § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn.

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning.

Marknads kontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknads kontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknads kontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

Marknads kontroll

6 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads kontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknads kontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknads kontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads kontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknads kontroll finns i EU:s marknads kontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

6 b § *En marknads kontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknads kontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknads kontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknads kontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknads kontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknads kontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan,

om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om utrustningar uppfyller gällande krav på elektromagnetisk kompatibilitet.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande

överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknads kontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

6 c § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

6 d § *Ett beslut om föreläggande enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 6 b eller 6 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 6 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 6 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 6 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

6 e § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 b §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–

14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

6 f § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

12 § *En tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om förbud enligt 6 § och beslut enligt 6 b eller 6 c § gäller omedelbart och får verkställas utan hinder av att det inte fått laga kraft.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av en tillsynsmyndighets beslut och om omedelbar verkställighet av beslut om förbud.

Paragrafens *första stycke* ändras så att det framgår att också en marknadskontrollmyndighets beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett överklagande kan därmed bland annat ske av en marknadskontrollmyndighets beslut som grundar sig på de befogenheter som anges i 6 b § och som innebär förpliktelser för ekonomiska aktörer. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Andra stycket ändras så att även beslut enligt 6 b eller 6 c § omfattas av möjligheten till omedelbar verkställighet. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås. Dessutom görs i andra stycket redaktionella ändringar som bland annat förtydligar att bestämmelsen är tillämplig för förbud enligt 6 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11 och 5.4.

10.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton

Marknadskontroll

6 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet. Nuvarande 6 a § betecknas 6 i §.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

6 b § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta

den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/34/EG av den 23 april 2009 om gemensamma föreskrifter för både mätton och metrologiska kontrollmetoder. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om mätton uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld

inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om

att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

6 c § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

6 d § *Ett beslut om föreläggande enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 6 b eller 6 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 6 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 6 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 6 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

6 e § *Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 6 b eller 6 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.*

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 6 b § eller om förelägganden enligt 6 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

6 f § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 b §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om

leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

6 g § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

7 § *En tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av en tillsynsmyndighets beslut.

Paragrafen ändras så att det framgår att också en marknadskontrollmyndighets beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas. Ett överklagande kan därmed bland annat ske av en marknadskontrollmyndighets beslut som grundar sig på de befogenheter som anges i 6 b § och som innebär förpliktelser för ekonomiska aktörer. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor

Marknadskontroll

4 § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och

överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll, en upplysningsbestämmelse och en bestämmelse om tillsyn.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket anger att marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs. Bestämmelsen motsvarar i sak den reglering som tidigare återfanns i första stycket men riktar sig nu till marknadskontrollmyndighet i stället för som tidigare tillsynsmyndighet.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

4 a § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller

transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om skor är märkta i enlighet med gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande

överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en

webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten

begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

4 b § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

4 c § Ett beslut om föreläggande enligt 4 a eller 4 b § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 4 a eller 4 b § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 4 a § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 4 a § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 4 b § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

4 d § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 4 a eller 4 b §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 4 a § eller om förelägganden enligt 4 b § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

4 e § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 4 a §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

4 f § Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i första stycket att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja

eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *att en näringsidkare är skyldig att betala kostnader för provtagning och undersökning av skor.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om bemyndigande att meddela föreskrifter,

Paragrafen ändras på så sätt att nuvarande *andra punkten* tas bort. Med stöd av det borttagna bemyndigandet kunde föreskrifter om skyldighet för näringsidkare att lämna vissa upplysningar, handlingar, varuprover meddelas. Av den nya bestämmelsen i 4 a § framgår bland annat att marknadskontrollmyndigheten har befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

6 § *Marknadskontrollmyndighetens* beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av en tillsynsmyndighets beslut.

Paragrafen ändras på så sätt att det i stället för den myndighetens beslut är marknadskontrollmyndighetens beslut i enskilda fall enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen som får överklagas. Ett överklagande kan därmed bland annat ske av en marknadskontrollmyndighets beslut som grundar sig på de befogenheter som anges i 4 a § och som innebär förpliktelser för ekonomiska aktörer. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

Marknadskontroll och sanktioner

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer *ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs

Paragrafen innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll, en upplysingsbestämmelse och en bestämmelse om tillsyn.

Paragrafens första stycke ändras så att det anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket, som är nytt, upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket är nytt men motsvarar i sak nuvarande lydelsen av paragrafen. I stycket anges att marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7 och 5.1.

6 § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter. Nuvarande 6 § betecknas 12 §.

I första stycket anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att

eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat rådets direktiv 69/493/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om marknadsförda kristallglas uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning.

Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i

den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

7 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

8 § Ett beslut om föreläggande enligt 6 eller 7 § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 6 eller 7 § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 6 § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 6 § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 7 § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

9 § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 6 eller 7 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 6 § eller om förelägganden enligt 7 § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10 § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

11 § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter

om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

Överklagande

13 § *En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen är ny och reglerar vilka beslut av en marknadskontrollmyndighet som får överklagas.

I *första stycket* anges att marknadskontrollmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 6 § *andra stycket* för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt *fjärde stycket* i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

I *andra stycket* anges att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.8 Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

5 kap.

26 § Innan en viss typ av alkohol ska godkännas ska den genomgå teknisk provning. Den tekniska provningen får utföras endast av godkända provorgan. Provorgan ska godkännas genom ackreditering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller motsvarande förfarande.

I paragrafen anges krav på att alkohol ska genomgå teknisk provning av ackrediterade provorgan för att få användas.

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

8 § Tillsynsmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *ska följas*.

Paragrafen, som reglerar tillsynsmyndighetens möjlighet att meddela förelägganden, ändras på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Avgaser och buller från mobila maskiner, prop. 1998/99:3 s. 37–38). Dessutom görs ytterligare redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10 § *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

Paragrafen, som reglerar tillsynsmyndighetens möjlighet att förena förelägganden med vite, ändras på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att meddela förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning prop. 1998/99:13, s. 39). Dessutom görs redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Marknadskontroll

10 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommunala myndigheter när det gäller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll, en upplysningsbestämmelse och ett bemyndigande.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Tredje stycket innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om uppgifter för kommunala myndigheter när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Bemyndigandet ger förutsättningar att ge kommunerna ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, men detta utan att utses till marknadskontrollmyndigheter.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1, 5.7 och 7.1.

10 b § En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordningen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
 6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h, och
 7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.
- Myndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en myndighet som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning har vid kontroll av produkter. Befogenheterna kan utövas av både marknadskontrollmyndigheten och de kommunala myndigheter som enligt lagen kan ges ansvar för att utföra uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning utan att vara utsedda till marknadskontrollmyndighet.

I första stycket anges att myndigheten i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att införskaffa, inspektera och demontera varuprover

Enligt första stycket 1 har en myndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En myndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG av den 8 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om buller i miljön från utrustning som är avsedd att användas utomhus. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om utrustningen uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en myndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en myndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en myndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en myndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en myndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en myndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att

marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en myndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en myndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En myndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om myndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för myndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan myndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

10 c § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020.*

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att endast en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning får besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten i paragrafen gäller således inte en kommunal myndighet, som getts ansvar att utföra uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning utan att vara utsedd till marknadskontrollmyndighet. Marknadskontrollmyndigheten får endast använda sig av befogenheten i artikel 14.4 k när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *tredje stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1 och 7.1.

10 d § En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet eller en kommunal myndighet som getts ansvar att utföra uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning utan att vara utsedd till marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10 e § Ett beslut om föreläggande enligt 10 b, 10 c eller 10 d § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar den möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite som en marknadskontrollmyndighet eller en kommunal myndighet som getts ansvar att utföra uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning utan att vara utsedd till marknadskontrollmyndighet har.

En marknadskontrollmyndighets eller en kommunal myndighets beslut om föreläggande enligt 10 b, 10 c eller 10 d § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 10 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och bestämmelsen i 10 c § innehåller befogenheten som anges i artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning. Endast en marknadskontrollmyndighet får fatta beslut enligt 10 c §.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 10 b § första stycket 1, 3, och 5 och 10 c § med vite. För beslut enligt 10 d § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10 f § En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får, när den fattar beslut enligt 10 b, 10 c eller 10 d §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet eller en kommunal myndighet som getts ansvar att utföra uppgifter enligt EU:s marknadskontrollmyndighet utan att vara utsedd till marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 10 b eller 10 c § eller om förelägganden enligt 10 d § ska gälla omedelbart. Endast en marknadskontrollmyndighet får fatta beslut enligt 10 c §.

Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet eller en kommunal myndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10 g § *På begäran av en myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när myndigheten vidtar åtgärder enligt 10 b eller 10 c §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet eller en kommunal myndighet som getts ansvar att utföra uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning utan att vara utsedd till marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en myndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning. Befogenheten enligt artikel 14.4 k får endast utövas av en marknadskontrollmyndighet. Marknadskontrollmyndigheten får därför, till skillnad från en kommunal myndighet, även begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder som omfattas av 10 c § i lagen. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är myndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

10 h § Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en myndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en myndighet som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

10 i § Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.

Paragrafen, som är ny, innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.

Föreskrifterna kan avse skyldighet för en kommunal myndighet att lämna såväl allmän information om den kontroll av produkter som har bedrivits i kommunen som specifik information om upptäckt av farliga produkter. Med en kommunal myndighet avses kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att särskilda avgifter ska tas ut för prövning för EU-typgodkännande och ansökan om undantag samt tillsyn enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen, som innehåller avgiftsbemyndiganden, ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av

varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning.

Marknads kontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknads kontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknads kontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

15 a § Till ansvar döms inte om gärningen omfattas av ett föreläggande om vite, om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Paragrafen är ny och innebär att ett förbud mot dubbelbestraffning införs.

I lagen finns bestämmelser om straff för vissa gärningar som rör olovligt handhavande med mobila maskiner eller motorer till dessa (se 13–15 §§). Den nya bestämmelsen hindrar att en ekonomisk aktör får dubbla straff för samma överträdelse. När en ansökan om utdömande av vite har gjorts får ansvar inte dömas ut för en gärning som omfattas av vitesföreläggandet och ligger till grund för ansökan.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

10.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten

8 § En tillverkare eller importör kan låta ett kontrollorgan som är ackrediterat för uppgiften kontrollera finhalten i ett ädelmetallarbeta som har försetts med finhaltsstämpel. Om kontrollorganet finner att den uppgivna finhalten är riktig, ska organet bekräfta detta med en kontrollstämpel. Kontrollorganet ska vara ackrediterat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Om arbetet inte kan kontrollstämplas utan att det skadas, får organet i stället utfärda bevis om att arbetet uppfyller fordringarna för kontrollstämpling.

Med kontrollstämpel enligt första stycket jämföras kontrollstämpel från ett kontrollorgan i något annat land inom EES under förutsättning att organet är oberoende och kontrollen kan bedömas som likvärdig.

Paragrafens *första stycke*, som reglerar ackrediterade organs kontroll av finhalten i ädelmetallarbeten, ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

10.11 Förslaget till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

1 kap.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om

1. kontroll av fordon samt därtill hörande system, komponenter och separata tekniska enheter,

2. kontroll av fordon's last,

3. kontroll av färdskrivare, taxameter och sådan särskild utrustning för taxifordon som avses i 2 b kap. 1 § taxitrafiklagen (2012:211) och kontroll av användningen av dessa, samt

4. den verksamhet som bedrivs av besiktningsorgan på fordonsområdet.

Lagen innehåller dessutom bemyndiganden att meddela föreskrifter i dessa ämnen samt om fordon's beskaffenhet och utrustning.

I denna lag finns även bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG, och

4. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.*

Paragrafen anger vilka typer av bestämmelser som lagen innehåller.

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att EU:s marknadskontrollförordning läggs till i uppräkningsdelen av EU-förordningar som lagen kompletterar.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

3 kap.

6 § Transportstyrelsen, en polisman, ett besiktningsorgan eller en bilinspektör får i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 5 kap. 8 § meddela de förelägganden, körförbud och andra beslut som behövs med hänsyn till ett fordon's säkerhet eller lämplighet i trafik. För ett sådant fall får det föreskrivas att fordonet kan godkännas på grundval av ett intyg som har utfärdats efter reparation och provning vid en verkstad som är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Körförbud får meddelas vid registreringsbesiktning, kontrollbesiktning och flygande inspektion om det kontrollerade fordonet är så bristfälligt att det inte kan användas utan uppenbar fara för trafiksäkerheten. Körförbud kan inträda även med anledning av att ett fordon inte har genomgått en kontroll som ska ske enligt meddelade föreskrifter eller särskilt föreläggande.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden, körförbud och beslut att godkänna eller underkänna ett fordon vid kontroll.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

4 kap.

2 § Registreringsbesiktningar, mopedbesiktningar, lämplighetsbesiktningar och kontrollbesiktningar får utföras endast av sådana besiktningsorgan som är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ska underrätta Transportstyrelsen om sådana beslut om ackreditering som avses i första stycket liksom om återkallelser av sådana beslut.

Paragrafen reglerar ackreditering av besiktningsorgan.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

2 g § I ansökan om ackreditering ska sökanden ange det eller de län där besiktningsverksamheten ska bedrivas.

Ett beslut om ackreditering enligt 2 a § ska förenas med villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att besiktningsorganet i ett och samma län ska erbjuda och utföra besiktningar för de fordon som anges i beslutet.

Paragrafen reglerar beslut om ackreditering.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

5 kap.

2 a § *Till ansvar döms inte om gärningen omfattas av ett föreläggande om vite, om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.*

Paragrafen är ny och innebär att ett förbud mot dubbelbestraffning införs.

I lagen finns bestämmelser om straff för vissa gärningar (se 5 kap. 1§). Den nya bestämmelsen hindrar att en ekonomisk aktör får dubbla straff för

samma överträdelse. När en ansökan om utdömande av vite har gjorts får ansvar inte dömas ut för en gärning som omfattas av vitesförelägandet och ligger till grund för ansökan.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Marknadskontroll

3 d § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

3 e § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data

eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG av den 26 oktober 2005 om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning samt om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om motorfordon uppfyller gällande krav avseende återanvändning, materialåtervinning och återvinning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk

aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses

kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallaget till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

3 f § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

3 g § *Ett beslut om föreläggande enligt 3 e eller 3 f § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 3 e eller 3 f § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 3 e § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 3 e § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 3 f § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontroll-

myndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

3 h § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 e §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

3 i § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.12 Förslaget till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)

27 § Tillsynsmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska *följas*.

Ett föreläggande får *beslutas* även om en vara ska anses säker enligt 11 § eller en vara eller tjänst uppfyller sådana kriterier som anges i 12 §, om det visar sig att varan eller tjänsten trots detta är farlig.

Paragrafen reglerar en tillsynsmyndighets möjligheter att meddela förelägganden och ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land.

Paragrafens *första* och *andra stycken* ändras på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Ny produktsäkerhetslag, prop. 2003/04:121 s. 130–136 och 196). Dessutom görs redaktionella ändringar i dessa stycken.

Paragrafen ändras även på så sätt att *tredje stycket* tas bort. Tredje stycket innehåller en upplysning som hänvisar till upphävda bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods

Marknadskontroll

15 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

15 b § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I första stycket anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt första stycket 1 har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13

i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportabla tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om transportabla tryckbärande anordningar uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt

på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om

det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaftet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaftande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaftet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaftet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

15 c § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och

artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

15 d § *Ett beslut om föreläggande enligt 15 b eller 15 c § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 15 b eller 15 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 15 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 15 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 15 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

15 e § *Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 15 b eller 15 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.*

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 15 b § eller om förelägganden enligt 15 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

15 f § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 15 b §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

10.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

8 § En energirelaterad produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av energirelaterade produkter och delar.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Paragrafen innehåller bestämmelser om CE-märkning.

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Marknadskontroll

18 § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknads kontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

19 § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan,

om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om energirelaterade produkter uppfyller gällande krav på ekodesign.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande

överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

20 § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

21 § Ett beslut om föreläggande enligt 19 eller 20 § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 19 eller 20 § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 19 § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 19 § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 20 § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns avsnitt 5.4.

22 § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 19 eller 20 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 19 § eller om förelägganden enligt 20 § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

23 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 19 §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

24 § Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

Överklagande

25 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt 14 eller 15 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett föreläggande angående en tillverkares eller dennes representants skyldigheter enligt 9 § andra stycket får dock inte överklagas.

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av tillsynsmyndighetens beslut.

Paragrafen ändrar beteckning från 18 § till 25 §. I *första stycket* görs redaktionella ändringar. I det nya *andra stycket* anges att också en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 19 § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla. Bestämmelsen i det nya *tredje stycket* om prövningstillstånd i kammarrätten har flyttats hit från paragrafens första stycke.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.15 Förslaget till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

11 kap.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter och andra ersättningar för förrättningar och tillstånd enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt enligt EU-förordningar på den civila luftfartens område. Beslut om avgifter och andra ersättningar som är förfallna till betalning får verkställas enligt utsökningsbalken.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller bestämmelser om avgifter och andra ersättningar för förrättningar.

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som

vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

12 kap.

Marknadskontroll

3 a § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

3 b § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om tillämpliga krav är uppfyllda.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld

inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och

erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning.

Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaftet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskafta varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

3 c § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

3 d § *Ett beslut om föreläggande enligt 3 b eller 3 c § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 3 b eller 3 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 3 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 3 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 3 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

3 e § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 3 b eller 3 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 3 b § eller om förelägganden enligt 3 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

3 f § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om

leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

3 g § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

13 kap.

8 § Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket *eller 12 kap. 3 g §* finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Paragrafen upplyser om att bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Paragrafen ändras på så sätt att 12 kap. 3 g § läggs till i uppräknningen av bestämmelser om tystnadsplikt i lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

10.16 Förslaget till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

8 kap.

21 § Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011,
2. förordning (EU) 2016/424, eller
3. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

Paragrafen, som reglerar krav på CE-märkning av byggprodukter, ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

22 § Material, konstruktioner och anordningar får typgodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådant typgodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 4 ska ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning vara typgodkänd för att få användas i ett byggnadsverk (obligatoriskt typgodkännande). Även om ett typgodkännande inte är obligatoriskt, får ett typgodkännande meddelas på ansökan (frivilligt typgodkännande).

Ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning som är typgodkänd ska anses uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § i de avseenden som typgodkännandet gäller.

Paragrafen innehåller bestämmelser om typgodkännande.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

25 § Om det med stöd av 16 kap. 11 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 4 § första stycket 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant som är certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Paragrafen reglerar kontroll av ventilationssystem.

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10 kap.

8 § Av kontrollplanen ska det framgå i vilken omfattning kontrollen ska utföras

1. inom ramen för byggherrens dokumenterade egenkontroll, eller
2. av någon som har särskild sakkunskap och erfarenhet i fråga om sådana åtgärder som kontrollen avser (sakkunnig) och som kan styrka sin sakkunnighet

med ett certifikat som har utfärdats av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I paragrafen finns bestämmelser om en kontrollplans innehåll.

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

9 § För den kontroll som avses i 5 § ska det finnas en eller flera kontrollansvariga som

1. har den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering, och

2. har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Om det finns flera kontrollansvariga, ska byggherren se till att någon av dem samordnar de kontrollansvarigas uppgifter.

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kontrollansvariga.

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

11 kap.

26 § Tillsynsmyndigheten får besluta om *de förelägganden* som behövs för att de krav på byggprodukter som *fastställs i föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2* ska följas.

Paragrafen ger marknadskontrollmyndigheten befogenhet att besluta om vissa förelägganden.

Paragrafen ändras på så sätt att *första–tredje styckena* tas bort. Första–tredje styckena innehåller bestämmelser som ger tillsynsmyndigheten befogenhet att vidta vissa åtgärder när byggprodukter inte uppfyller föreskrivna krav. Den myndighet som i enlighet med den nya 26 a § utses till marknadskontrollmyndighet för en viss unionsrättsakt som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning ges i 26 b § befogenhet att vidta motsvarande åtgärder.

Av bestämmelsen följer att tillsynsmyndigheten får besluta om de förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 ska följas. Med stöd av bestämmelsen kan tillsynsmyndigheten således besluta om förelägganden även i de fall de föreskrifter som meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 inte genomför något av de EU-direktiv som listas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1 och 5.12.

Marknadskontroll

26 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

26 b § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om en installerad hiss uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för

ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en

produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret

till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

26 c § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

26 d § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 26 b §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–

14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

37 § Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 26 b eller 26 c § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Frågor om utdömande av vite prövas av mark- och miljödomstol.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vite.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att även förelägganden enligt 26 b eller 26 c § får förenas med vite. Bestämmelserna i 26 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

38 § I ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26 b eller 26 c § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden *respektive marknadskontrollmyndigheten* bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har *fått* laga kraft.

Beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Paragrafen innehåller bestämmelser om omedelbar verkställighet av vissa beslut av byggnadsnämnden.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten i ett föreläggande enligt 26 b eller 26 c § får bestämma att den åtgärd som föreläggandet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet inte har fått laga kraft. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

65 § Den som i ett ärende som gäller tillsyn *eller marknadskontroll* enligt denna lag eller EU-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller en sådan EU-förordning har fått information om någons affärs- eller driftförhållanden

eller förhållanden av betydelse för landets försvar, får inte obehörigen röja eller utnyttja informationen.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt i ärenden som gäller tillsyn eller marknadskontroll.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att tystnadsplikten enligt stycket även omfattar ärenden som gäller marknadskontroll. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

10.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

22 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utövar *tillsyn* över

1. brandfarliga och explosiva varors egenskaper, utsläppande och tillhandahållande på marknaden, samt

2. *utsläppande och tillhandahållande på marknaden* av sådana produkter som används för hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och för vilka myndigheten har utfärdat föreskrifter.

Paragrafen reglerar tillsynsansvaret för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Ändringen i *första meningen* innebär att det tydliggörs att paragrafen även innefattar tillsyn över att produkter uppfyller andra krav än de som regleras i unionsrättsakter som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning. Bestämmelser om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning finns i 25 a–25 f §§. Det gjorda tillägget i *andra punkten* innebär ett tydliggörande av vad kontrollen ska omfatta.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Marknadskontroll

25 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

25 b § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan,

om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat rådets direktiv 75/324/EEG av den 20 maj 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande aerosolbehållare. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om aerosolbehållare uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande

överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknads kontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

25 c § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

25 d § Ett beslut om föreläggande enligt 25 b eller 25 c § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 25 b eller 25 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 25 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 25 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 25 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

25 e § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 25 b eller 25 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 25 b § eller om förelägganden enligt 25 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

25 f § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 25 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

27 § Avgifter enligt denna lag får tas ut för tillståndsprovning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare och deltagare, godkännande av explosiv vara och beslut om huruvida en vara är att anse som en explosiv vara.

För tillsyn enligt 22 § får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller bestämmelser om bland annat avgifter för tillsyn.

Paragrafens *andra stycke* ändras och det anges att avgift får tas ut för sådan tillsyn som avses i 22 §. I nuvarande lydelse av bestämmelsen anges att avgift får tas ut för sådan tillsyn som utgör marknadskontroll. Ändringen är en följd av att ordet marknadskontroll tas bort från 22 §, se vidare kommentaren till den paragrafen.

I *tredje stycket*, som är nytt, ges en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en

kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförfordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena beträffande ändringen i andra stycket finns i avsnitt 5.1. Övervägandena beträffande det nya tredje stycket finns i avsnitt 5.8.

10.18 Förslaget till lag om ändring i avgasreninglagen (2011:318)

34 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsning av utsläpp,
2. motorfordons och motorers utrustning och beskaffenhet,
3. skyldighet att underhålla motorfordon så att utsläppsbegränsande anordningar fungerar,
4. skyldighet att använda visst bränsle,
5. tillsyn och annan kontroll,
6. förfarandet i samband med typgodkännande och återkallande av typgodkännande,
7. förfarandet i samband med godkännande av åtgärdsplaner och genomförande av åtgärdsplaner,
8. ibruktagande och försäljning av motorfordon, motorer och motorers utrustning,
9. skyldighet för tillverkaren att tillhandahålla information och dokumentation om motorfordon, motorer och motorers utrustning, reparation och underhåll,
10. förfarandet i samband med motorfordons indelning i klasser i fråga om utsläpp av avgaser och andra föroreningar enligt 30–32 §§,
11. att motorfordon som inte kan klassificeras enligt 30–32 §§ får klassificeras i utsläppsklasser som överensstämmer med EU-direktiv om sådan klassificering,
12. avgifter för tillsyn och prövning enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen,
13. att beslut om betalning av avgift enligt denna lag ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas, och
14. sådana undantag från 11–16, 19 och 20 §§ som det finns särskilda skäl för.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller bemyndiganden att meddela föreskrifter.

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av

varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning.

Marknads kontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknads kontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknads kontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

Marknads kontroll

37 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads kontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknads kontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknads kontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i första stycket att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads kontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknads kontroll finns i EU:s marknads kontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

37 b § *En marknads kontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*
- 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*
- 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,*
- 6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,*
- 7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och*
- 8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.*

En marknads kontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om lätta personbilar och lätta nyttofordon uppfyller gällande utsläppskrav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknads-kontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på

plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuprovorna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och

erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning.

Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

37 c § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

37 d § Ett beslut om föreläggande enligt 37 b eller 37 c § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 37 b eller 37 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 37 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 37 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 37 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

37 e § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 37 b eller 37 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 37 b § eller om förelägganden enligt 37 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

37 f § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 37 b §, om*

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att

verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

37 g § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

39 § Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33, 37 eller 37 d § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Paragrafen innehåller ett förbud mot dubbelbestraffning. Bestämmelsen anger att den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33 eller 37 § får inte dömas till ansvar enligt lagen för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Paragrafen ändras på så sätt att ett vitesföreläggande enligt 37 d § omfattas av förbudet mot dubbelbestraffning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

10.19 Förslaget till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som bedriver verksamhet med att tillhandahålla ett flytande eller gasformigt drivmedel, eller i en sådan verksamhet tillhandahåller el som drivmedel, att informera konsumenter om

a) drivmedlets utsläpp av växthusgaser och andra förhållanden som har betydelse för att bedöma drivmedlets miljöpåverkan, och

b) hur stor andel biodrivmedel som en bensin eller ett dieselbränsle har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,
3. hur koldioxidkvaliteter ska beräknas,
4. undantag från kraven i 6 § för bensen som är avsedd endast för drift av kolmotorer i luftfartyg,
5. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nyttillverkade fordon inför leverans,
6. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensen som avses i den paragrafen,
7. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,
8. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporterings-skyldigheten,
9. hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp enligt 21 § och hur minskning av utsläpp ska beräknas, och
10. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller bemyndiganden att meddela föreskrifter.

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

Marknadskontroll

24 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknads kontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads kontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknads kontroll finns i EU:s marknads kontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

24 b § *En marknads kontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknads kontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknads kontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknads kontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknads kontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknads kontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens

tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om bensin och dieselbränslen uppfyller gällande kvalitetskrav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar

om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuprovorna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten

till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

24 c § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

24 d § Ett beslut om föreläggande enligt 24 b eller 24 c § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 24 b eller 24 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 24 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 24 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 24 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

24 e § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 24 b eller 24 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 24 b § eller om förelägganden enligt 24 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

24 f § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 24 b §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

24 g § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

34 § Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24, 24 b eller 24 c § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Paragrafen innehåller ett förbud mot dubbelbestraffning. Bestämmelsen anger att den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24 § får inte dömas till ansvar enligt lagen för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Paragrafen ändras på så sätt att vitesförelägganden enligt 24 b eller 24 c § omfattas av förbudet mot dubbelbestraffning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

10.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet

24 § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Första meningen i *första stycket* ändras och anger att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet. Vidare ändras paragrafen redaktionellt på så sätt att andra meningen i bestämmelsen placeras i ett nytt, *andra*, stycke.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

24 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första och andra stycke* ändras och de *nya tredje och fjärde styckena* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknads-

kontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

I *första och andra styckena* ersätts den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en

åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

27 § En marknadskontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2000/11:65 s. 72 och 111–112).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening. Dessutom görs ytterligare redaktionella ändringar.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

32 § En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot 7, 8, 16 § första stycket, 19, 20, 21, 22 eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till 18 eller 19 §.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för att den inte har följt ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produkt-säkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelse av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 27 § där ordet förbud tas bort. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändring i sak (se vad gäller tillämpning prop. 2010/11:65, s. 82 och 114).

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.21 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, när det gäller ackreditering och CE-märkning.

Denna lag tillämpas också beträffande

1. organ som anmäls till Europeiska kommissionen och de andra medlemsstaterna för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt harmoniserad unionslagstiftning,
2. organ som anmäls till Europeiska kommissionen för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt avtal som Europeiska unionen träffat med tredje land,
3. riksmätplatser och laboratorier för mätning, samt
4. övrig ackreditering genom Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll.

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10.22 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket

2 § Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1 i *förordning (EG) nr 66/2010*) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 i *förordning (EG) nr 66/2010*) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 i *förordning (EG) nr 66/2010*).

Paragrafen innehåller bestämmelser om behöriga organ.

Paragrafen ändras redaktionellt på så sätt att det anges att artikelhänvisningarna avser Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke.

Marknadskontroll

2 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknads kontroll finns i EU:s marknads kontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

2 b § *En marknads kontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknads kontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknads kontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknads kontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknads kontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknads kontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden

och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om de krav som ställs vid användande av EU-miljömärket är uppfyllda.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel

14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett

varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktoppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

2 c § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontroll-

förordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

2 d § Ett beslut om föreläggande enligt 2 b eller 2 c § får förenas med vite.

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 2 b eller 2 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 2 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 2 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 2 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

2 e § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 2 b eller 2 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 2 b § eller om förelägganden enligt 2 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

2 f § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 2 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behövs tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

4 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 i *förordning (EG) nr 66/2010*), marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 i *förordning (EG) nr 66/2010*) eller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Första stycket ändras dessutom redaktionellt på så sätt att det anges att artikelhänvisningarna avser förordning (EG) nr 66/2010.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

5 § Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och förbud mot att använda EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt *tredje stycke*. Ändringen innebär att en marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 2 b § eller om förelägganden enligt 2 c § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 2 b § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.23 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Paragrafen är ny och innehåller två bemyndiganden.

I *första stycket* anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Bemyndigandet ger förutsättningar att ta ut avgifter för kontrollen av samtliga produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Med kommunal myndighet avses kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd. Bemyndigandet ger förutsättningar att ta ut avgifter vid sådan kontroll som rent praktiskt i vissa delar motsvarar sådan marknadskontroll som avses i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

10.24 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

2 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s textilmärkningsförordning och denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen ändras redaktionellt på så sätt att andra meningen i bestämmelsen placeras i ett nytt, *andra*, stycke.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

2 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första och andra stycke* ändras och de nya *tredje och fjärde styckena* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva

att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförfordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

I *första och andra styckena* ersätts den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

3 § Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s textilmärkningsförordning *och förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Märkning av textilprodukter, prop. 2013/14:171 s. 12 och 21–22).

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Hjälp av Polismyndigheten

5 a § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 2 a §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

10.25 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

26 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens första och andra stycke ändras och de nya tredje och fjärde styckena införs.

Ändringen av första stycket innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i första stycket 1 följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär

att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

I *första och andra styckena* ersätts den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

28 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG *samt förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

Ett beslut enligt första stycket eller enligt 26 a § ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt första stycket eller enligt 26 a §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafens *första stycke* och paragrafens rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Lag om fritidsbåtar och vattenskotrar, prop. 2015/16:64 s. 66–70 och 88–89).

Första stycket ändras även på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska efterlevas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med

marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

29 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll.

Paragrafen ändras på så sätt att bemyndigandet inte längre omfattar avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Andra stycket i paragrafen är nytt och innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

30 § En tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller privatimportör ska åläggas att betala en sanktionsavgift om denne eller någon som handlar på dennes vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot någon av 10–19 §§ eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till dessa paragrafer.

Sanktionsavgift enligt första stycket för en privatimportör får endast åläggas om det finns synnerliga skäl.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon *för att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelser av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 28 § där ordet förbud tas bort. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändring i sak (se vad gäller tillämpning prop. 2015/16:64, s. 72 och 89).

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Tystnadsplikt

30 a § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

10.26 Förslaget till lag om ändring i tullagen (2016:253)

1 kap.

4 § Tullverket ska på begäran tillhandahålla följande myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor:

- Arbetsmiljöverket,
- Boverket,
- Elsäkerhetsverket,
- *Folkhälsomyndigheten*
- Havs- och vattenmyndigheten,
- Kemikalieinspektionen,
- Kommerskollegium,
- Konsumentverket,
- Kronofogdemyndigheten,
- Livsmedelsverket,
- Läkemedelsverket,

- Myndigheten för press, radio och tv,
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
- Naturvårdsverket,
- Post- och telestyrelsen,
- Skatteverket,
- Skogsstyrelsen,
- Statens energimyndighet,
- Statens jordbruksverk,
- Statistiska centralbyrån,
- Strålsäkerhetsmyndigheten,
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,
- Sveriges riksbank, och
- Transportstyrelsen.

Tullverket ska på begäran tillhandahålla Inspektionen för strategiska produkter och Säkerhetspolisen uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör export av varor.

I lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet finns bestämmelser om Tullverkets behandling av uppgifter i vissa fall.

Paragrafen innehåller en uppräknning av myndigheter som Tullverket på begäran är skyldig att ge vissa uppgifter till.

Paragrafens *första stycke* ändras genom att Folkhälsomyndigheten läggs till i uppräknningen av myndigheter som Tullverket på begäran ska tillhandahålla uppgifter som rör export eller import av varor. Ändringen görs för att listan ska omfatta samtliga myndigheter som är utpekade marknadskontrollmyndigheter enligt artikel 10.2 i EU:s marknads-kontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.10.

10.27 Förslaget till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

11 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

*När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-
kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första
stycket 8 inte längre ska gälla.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första och andra stycke* ändras och de nya *tredje och fjärde styckena* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontroll-

myndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknads kontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknads kontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknads kontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknads kontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknads kontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknads kontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknads kontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

I *första och andra styckena* ersätts den statiska hänvisningen till EU:s marknads kontrollförordning med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en

åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

12 § En marknadskontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/53/EU och förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

I fråga om radioutrustning som uppfyller föreskrivna krav men ändå utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra intressen som de väsentliga kraven avser att skydda, får en marknadskontrollmyndighet *besluta* förelägganden som begränsar eller förbjuder tillhandahållande av utrustningen på marknaden eller som avser att utrustning ska dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafens *första* och *andra stycke* ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Genomförande av radioutrustningsdirektivet, prop. 2015/16:93 s. 40–43 och 63–64).

Första stycket ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning i första stycket är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Tystnadsplikt

14 a § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller

driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

16 § En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligt eller av oaktsamhet har brutit mot 4 § första stycket eller 10 § första eller andra stycket eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket, 7 § eller 10 § tredje stycket.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelser av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 12 § där ordet förbud tas bort. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändring i sak (se vad gäller tillämpning prop. 2015/16:93, s. 51 och 65–66).

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.28 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering

2 § Bestämmelser om ackreditering av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som i enlighet med artikel 20 i EU:s förordning om elektronisk identifiering ska granska kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse,
2. hur bedömningar av överensstämmelse ska göras, och
3. rapportering av bedömningar av överensstämmelse.

Paragrafens första stycke innehåller en upplysning om ackrediteringsbestämmelser.

Första stycket ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10.29 Förslaget till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)

Marknadskontroll

46 a § *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

46 b § *En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:*

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oannälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*
- 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*
- 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,*
- 6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,*
- 7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och*
- 8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.*

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och skyddssystem som är avsedda för användning i potentiellt explosiva atmosfärer. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om utrustningar uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens

näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör

en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att

tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

46 c § *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

46 d § *Ett beslut om föreläggande enligt 46 b eller 46 c § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om föreläggande enligt 46 b eller 46 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 46 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 46 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 46 c § är det bland annat möjligt att rikta ett

vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

46 e § *Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 46 b eller 46 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.*

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 46 b § eller om förelägganden enligt 46 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

46 f § *På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 46 b §, om*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

46 g § *Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om tystnadsplikt vid marknadskontroll.

Paragrafen anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

47 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beskaftenhet, placering, provning, kontroll, besiktning, användning och skötsel av elektriska starkströmsanläggningar och elektrisk utrustning som är avsedd att anslutas till en starkströmsanläggning samt om arbete på eller i anslutning till sådana anläggningar och sådan utrustning,

2. tillståndsplikt eller anmälningsplikt för uppförande, ändring eller borttagning av starkströmsanläggningar,

3. skyldighet för innehavare av nätkoncession enligt ellagen (1997:857) eller en starkströmsanläggning att anmäla olycksfall eller driftstörningar,

4. skyldigheter vid framdragande av svagströmsledning,

5. säkerhetskrav som avses i 16–18 §§,

6. skyldigheter i fråga om information som ska följa med elektrisk utrustning,

7. skyldigheter att i fråga om elektrisk utrustning vidta skadeförebyggande arbete och vidta åtgärder när det finns anledning att anta att sådan utrustning inte överensstämmer med säkerhetskraven,

8. vilken utbildning och praktisk erfarenhet som krävs för att bli auktoriserad som elinstallatör,

9. de slag av elinstallationsarbete för vilka auktorisation kan ges enligt 20 § andra stycket och de för vilka anmälan kan göras enligt 25 §,

10. vad ett egenkontrollprogram ska innehålla,

11. avgifter för en myndighets verksamhet enligt denna lag,

12. ersättning för uttaget prov enligt 39 § och om skyldighet att ersätta kostnaderna för provningen, och

13. sådana undantag från kraven i 16–27 §§ som det finns särskilda skäl för.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller bemyndiganden att meddela föreskrifter.

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen

bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

53 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt 20, 37–39 och 41–46 §§ *samt en marknadskontrollmyndighets beslut enligt 46 b eller 46 c §* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av tillsynsmyndighetens beslut.

Paragrafen ändras på så sätt att det i *första stycket* anges att även en marknadskontrollmyndighets beslut enligt 46 b eller 46 c § får överklagas. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 46 b § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

10.30 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning

17 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första och andra stycke* ändras och ett *tredje och fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknads-kontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar

lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknads kontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

I *första och andra styckena* ersätts den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

19 § Den myndighet som utför marknadskontroll och övrig tillsyn får *besluta* de förelägganden som behövs och i övrigt vidta de åtgärder som behövs

1. för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/90/EU och *förordning (EU) 2019/1020* ska följas,

2. om marin utrustning som uppfyller kraven enligt denna lag och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen ändå utgör en risk för sjösäkerheten, hälsan eller miljön.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Genomförande av det nya direktivet om marin utrustning, prop. 2015/16:158 s. 42–45 och 69–70).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska efterlevas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening. Dessutom gör ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om bland annat avgifter för marknadskontroll.

Paragrafen ändras på så sätt att bemyndigandet inte längre omfattar avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Andra stycket i paragrafen är nytt och innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

23 § En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som har handlat på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot

1. 10 eller 11 § eller mot föreskrifter meddelade i anslutning till dessa bestämmelser,

2. föreskrifter meddelade med stöd av 6, 7, 12 eller 13 §, eller

3. beslut meddelade med stöd av 7 § andra meningen.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för att den inte har följt ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelse av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 19 § där ordet förbud tas bort. Dessutom görs en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändring i sak (se vad gäller tillämpning prop. 2015/16:158, s. 54 och 72).

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.31 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel

7 d § En kommun får ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att det ackrediterade organet ska bistå kommunen i de

uppgifter som kommunen har enligt 7 a–7 c §§. Avtalet får inte omfatta uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

Paragrafen reglerar en kommuns möjlighet att ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse om uppgifter.

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10.32 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

9 kap.

9 § En upphandlande myndighet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020.

I paragrafen finns bestämmelser om vilka bevis en upphandlande myndighet får kräva för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap.

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen är utformad så att den avser förordningen i en viss angiven lydelse, så kallad statisk hänvisning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10.33 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

9 kap.

9 § En upphandlande enhet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020.

I paragrafen finns bestämmelser om utredning om överensstämmelse.

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen är utformad så att den avser förordningen i en viss angiven lydelse, så kallad statisk hänvisning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

10.34 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

2 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens första och andra stycke ändras och ett tredje och fjärde stycke införs.

Ändringen av första stycket innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att

punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en

produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

I *första och andra styckena* ersätts den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

4 § Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning *och förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning, prop. 2017/18:51 s. 27–28 och 44).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknads-kontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s

marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

9 § En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaksamhet har brutit mot kraven i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för att den inte har följt ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelser av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 4 § där ordet förbud tas bort. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändring i sak (se vad gäller tillämpning prop. 2017/18:51, s. 38 och 46–47).

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.35 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

2 § I denna lag betyder

– EU:s marknadskontrollförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, och

– marknadskontrollmyndighet: den myndighet som utövar marknadskontroll enligt EU:s energimärkningsförordning, EU:s marknadskontrollförordning och denna lag.

Paragrafen innehåller definitioner.

Paragrafen ändras på så sätt att den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning ersätts med en dynamisk hänvisning.

Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Härutöver görs redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

3 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och ett *tredje* och *fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär

att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

4 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s energimärkningsförordning och EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att meddela förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om energi- och däckmärkning, prop. 2017/18:227 s. 16–19 och 31).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får meddela de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.36 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

2 § I denna lag betyder

– *EU:s marknadskontrollförordning*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, och

– *marknadskontrollmyndighet*: den myndighet som utövar marknadskontroll enligt EU:s däckmärkningsförordning, EU:s marknadskontrollförordning och denna lag.

Paragrafen innehåller definitioner.

Paragrafen ändras på så sätt att den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning ersätts med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Härutöver görs redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

3 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens första stycke ändras och ett tredje och fjärde stycke införs.

Ändringen av första stycket innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget

initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en

varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

4 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s däckmärkningsförordning och EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att meddela förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning

propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om energi- och däckmärkning, prop. 2017/18:227 s. 24 och 35).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får meddela de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.37 Förslaget till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

16 kap.

3 § För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tekniska krav som en licenshavare behöver uppfylla.

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

10.38 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar

2 a § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första och andra stycke* ändras och ett *tredje och fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Ändringen införs genom att punkt 1 ändras, nuvarande punkt 2 och 3 numreras om och fem nya punkter läggs till (punkt 2, 4–6 och 8).

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet

att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

I *första och andra styckena* ersätts den statiska hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning med en dynamisk hänvisning. Hänvisningen avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Förelägganden

4 § Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs för att EU:s förordning om gasanordningar *och förordning (EU) 2019/1020* ska följas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud tas bort. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Detta innebär därmed inte någon ändring i sak (se vad gäller tillämpning propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017/18:178 s. 24–26 och 41).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

9 § En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om aktören eller någon som handlar för dennes räkning uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot de skyldigheter som gäller för ekonomiska aktörer enligt EU:s förordning om gasanordningar.

En sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelse av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 4 § där ordet förbud tas bort. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändring i sak (se vad gäller tillämpning prop. 2017/18:178, 30–35, 43 och 44).

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

10.39 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

1 kap.

3 § I denna lag avses med

1. elektronisk cigarett: produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke, eller beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank,

2. påfyllningsbehållare: behållare som innehåller vätska som innehåller nikotin och som kan användas för att fylla på en elektronisk cigarett,

3. örtprodukter för rökning: produkter som är baserade på växter, örter eller frukter som inte innehåller tobak och som kan förbrukas via förbränning,

4. detaljhandel: försäljning till konsumenter,

5. partihandel: annan försäljning än detaljhandel,

6. försäljningsställe: en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel,

8. gränsöverskridande distansförsäljning: försäljning där, vid tidpunkten för beställningen av varan eller produkten, konsumenten finns i Sverige och återförsäljningsstället i ett annat land, eller där återförsäljningsstället finns i Sverige och konsumenten i en annan medlemsstat, och

9. medlemsstat: en stat som är medlem i Europeiska unionen eller en annan stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har genomfört bestämmelserna i *Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG* i nationell rätt.

I paragrafen finns definitioner av olika begrepp.

Paragrafen ändras redaktionellt på så sätt att det fullständiga namnet på Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG anges.

7 kap.

19 a § Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet enligt *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om*

marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 när det gäller produkter som omfattas av direktiv 2014/40/EU.

Paragrafen, som ändrar beteckning från 16 § till 19 a §, innehåller bestämmelser om Folkhälsomyndighetens ansvar för marknadskontroll.

Paragrafens *första stycke* ändras och det *andra stycket*, som innehåller en upplysning som hänvisar till upphävda bestämmelser i förordning (EG) nr 765/2008, tas bort. I paragrafen anges att Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet enligt EU:s marknadskontrollförordning när det gäller produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7 och 5.12.

19 b § Folkhälsomyndigheten har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

Folkhälsomyndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska Folkhälsomyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter Folkhälsomyndigheten, som i enlighet med bestämmelsen i 19 a § är marknadskontrollmyndighet, har vid kontroll av produkter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I *första stycket* anges att Folkhälsomyndigheten i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att

eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. Folkhälsomyndigheten har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG. Detta innebär att Folkhälsomyndigheten har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om tobaksvaror uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning

en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för

dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall Folkhälsomyndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet. Folkhälsomyndigheten får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om Folkhälsomyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och Folkhälsomyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för Folkhälsomyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan Folkhälsomyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i

den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska Folkhälsomyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

19 c § *Folkhälsomyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.*

Paragrafen är ny och ger Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

19 d § *Ett beslut om föreläggande enligt 19 b eller 19 c § får förenas med vite.*

Paragrafen är ny och reglerar Folkhälsomyndighetens möjlighet att förena vissa beslut om föreläggande med vite.

Folkhälsomyndighetens beslut om föreläggande enligt 19 b eller 19 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 19 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten. Enligt 2 § den lagen ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer. Det är därmed möjligt att förena beslut om föreläggande enligt exempelvis 19 b § första stycket 1, 3, 5 och 8 med vite. För beslut enligt 19 c § är det bland annat möjligt att rikta ett vitesföreläggande till en ekonomisk aktör som i enlighet med artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av aktören medför.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

19 e § *Folkhälsomyndigheten får, när den fattar beslut enligt 19 b eller 19 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.*

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en Folkhälsomyndigheten får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 19 b § eller om förelägganden enligt 19 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om Folkhälsomyndigheten har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

19 f § På begäran av Folkhälsomyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när Folkhälsomyndigheten vidtar åtgärder enligt 19 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar Folkhälsomyndigheten har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att Folkhälsomyndigheten får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är Folkhälsomyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jämför propositionen Ny lag om leksakers säkerhet, prop. 2010/11:65 s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar, prop. 2017:18:178 s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

19 g § Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

Paragrafen är ny och innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Bemyndigandet ger förutsättningar att ge kommunerna ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, men detta utan att utses till marknadskontrollmyndigheter.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

21 § Kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn eller för myndighetens marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

Paragrafen reglerar kommunernas skyldighet att underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn.

Paragrafen ändras på så sätt att kommunerna även ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det kan till exempel handla om att en kommunal nämnd påträffar en farlig produkt som kan kräva ingripande på nationell nivå eller inom EU. Det kan också handla om att kommunen i samband med sin kontroll av produkter uppmärksammar något som bör lyftas på en mer övergripande nivå, till exempel i marknadskontrollrådet.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

8 kap.

4 § *Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.*

Paragrafen är ny och innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I den lagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer samt för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Nuvarande 4 § betecknas 5 §.

Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i EU:s marknadskontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

10.40 Förslaget till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter

3 kap.

Marknadskontroll

3 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafen är ny och innehåller en bestämmelse om ansvar för marknadskontroll och en upplysning.

Paragrafen anger i första stycket att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

4 § En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020:

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*
- 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*
- 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,*
- 6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,*
- 7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och*
- 8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.*

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om medicintekniska produkter uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt

artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. I vilka fall ett sådant införskaffande får ske under dold identitet framgår av andra stycket.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av

artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

För att innehåll ska kunna avlägsnas från ett onlinegränssnitt behöver det raderas från den utrustning där det lagras. Ett mindre ingripande alternativ till en sådan åtgärd är att marknadskontrollmyndigheten begär att ett varningsmeddelande införs på onlinegränssnittet i samband med marknadsföring eller tillhandahållande av en viss produkt. I ett sådant föreläggande kan det närmare innehållet i varningsmeddelandet anges. För att uppnå sitt syfte bör meddelandet utformas som en varning som på ett för slutanvändarna tydligt sätt informerar om risken med den aktuella produkten. Kräver marknadskontrollmyndigheten i stället att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas ska berörd aktör se till att all information som hänvisar till en specifik produkt avlägsnas från samtliga onlinegränssnitt där produkten marknadsförs eller tillhandahålls.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans

till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallaget till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en upplysning om en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas som följer av grundlag. Befogenheten gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. De databaser som bestämmelsen tar sikte på regleras i den så kallade bilageregeln i 1 kap. 5 och 6 §§ tryckfrihetsförordningen och den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningarna till förordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

5 § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 4 § eller, i enlighet med 6 §, fattar beslut om de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut. Nuvarande 5 § betecknas 8 §.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut om åtgärder enligt 4 § eller om förelägganden enligt 6 § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen ska tillämpas i det enskilda fallet och kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Förelägganden och vite

6 § En tillsynsmyndighet eller marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746, förordning (EU) 2019/1020, denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas. En tillsynsmyndighet får också besluta om förelägganden om tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen enligt 2 § vägras.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Paragrafen, som ändrar beteckning från 3 § till 6 §, reglerar en tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets befogenhet att besluta om vissa förelägganden och möjligheten att förena beslut om förelägganden med vite.

Genom ändringen i *första stycket* ges en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas. Av andra stycket följer att ett beslut om ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 7.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför. Artikel 3.18 innehåller en definition av begreppet risk och artikel 3.19 en definition av begreppet produkt som utgör en risk. Av definitionerna framgår bland annat att produkter som kan inverka negativt på hälsa och säkerhet kan utgöra en risk i förordningens mening.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

7 § På begäran av en tillsynsmyndighet eller en marknadskontrollmyndighet ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten eller marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen, som ändrar beteckning från 4 § till 7 §, reglerar under vilka förutsättningar en tillsynsmyndighet eller en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder eller verkställa beslut.

Genom ändringen i *första stycket* ges en marknadskontrollmyndighet möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller lagen eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. En marknadskontrollmyndighet kan därmed begära Polismyndighetens hjälp när den vidtar åtgärder med stöd av 5 §. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 25 juli 2022.

2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 3–7 §§ tillämpas på marknadskontroll av de medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som

a) har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022, eller

b) släpps ut, tas i bruk eller tillhandahålls i enlighet med punkt 8 eller 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

Första punkten anger när lagen träder i kraft.

I *andra punkten* införs en särskild bestämmelse om att bestämmelserna i 3 kap. 3–7 §§ ska tillämpas vid marknadskontroll av vissa medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik. Av *punkt a* framgår att de nya bestämmelserna om marknadskontroll tillämpas även när det gäller de medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022. Enligt *punkt b* ska de nya bestämmelserna om marknadskontroll tillämpas på sådana medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som släpps ut, tas i bruk eller tillhandahålls på marknaden i enlighet med punkt 8 eller 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter. Av punkt 8 framgår det redan att kraven på marknadskontroll i lagen ska tillämpas på de produkter som släpps ut eller tas i bruk enligt den punkten. Hänvisningen till punkt 8 innebär således endast ett förtydligande. Punkt 8 och 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter beskrivs närmare i propositionen Anpassningar till EU:s förordningar om medicinteknik – del 2 (prop. 2020/21:172 s. 332–336 och 403 f.) och propositionen Ändrade övergångsbestämmelser när det gäller medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik (prop. 2021/22:204 s. 15–21 och s. 29–31). Övervägandena finns i avsnitt 8.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/1020

av den 20 juni 2019

om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 33 och 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) I syfte att säkerställa den fria rörligheten för produkter inom unionen är det nödvändigt att säkerställa att produkterna stämmer överens med harmoniserad unionslagstiftning och därmed uppfyller krav som tillgodoser en hög skyddsnivå för allmänintressen som hälsa och säkerhet i allmänhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, konsumentskydd, miljöskydd, allmän säkerhet och skydd av varje annat allmänt intresse som skyddas av den lagstiftningen. En kraftfull tillsyn av dessa krav är en förutsättning för det ordentliga skyddet av dessa intressen och för att skapa förutsättningar för att den rättvisa konkurrensen på unionsmarknaden för varor kan utvecklas. Det behövs därför regler för att säkerställa denna tillsyn, oberoende av om produkterna släpps ut på marknaden på eller utanför internet och oberoende av om de tillverkas i unionen eller inte.
- (2) Harmoniserad unionslagstiftning omfattar en stor andel av tillverkade produkter. Produkter som inte överensstämmer med kraven och osäkra produkter utsätter medborgarna för risker och kan snedvräta konkurrensen med ekonomiska aktörer som säljer produkter som uppfyller kraven inom unionen.
- (3) Att stärka den inre marknaden för varor genom att ytterligare öka ansträngningarna så att produkter som inte överensstämmer med kraven inte släpps ut på unionsmarknaden anges som en prioritet i kommissionens meddelande av den 28 oktober 2015 med titeln *Att förbättra den inre marknaden – bättre möjligheter för individer och företag*. Detta bör åstadkommas genom stärkt marknadskontroll, tydliga, transparenta och heltäckande regler för de ekonomiska aktörerna, ökade kontroller av överensstämmelse och ett närmare samarbete över gränserna från de tillsynsmyndigheternas sida, bland annat genom samarbete med tullmyndigheterna.

⁽¹⁾ EUT C 283, 10.8.2018, s. 19.⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 17 april 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 14 juni 2019.

- (4) Det ramverk för marknads kontroll som inrättas genom denna förordning bör komplettera och stärka befintliga bestämmelser i harmoniserad unionslagstiftning om tillhandahållande av information om produkters överensstämmelse och samarbetet med organisationer som representerar de ekonomiska aktörerna eller slutanvändarna, marknads kontrollen av produkter och kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden. Denna förordning bör emellertid, i enlighet med principen om *lex specialis*, endast vara tillämplig i den mån det inte finns några specifika bestämmelser med samma syfte, karaktär eller verkan i harmoniserad unionslagstiftning. Motsvarande bestämmelser i denna förordning bör därför inte vara tillämpliga inom de områden som täcks av sådana specifika bestämmelser, till exempel de som anges i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1223/2009 ⁽⁷⁾, (EU) 2017/745 ⁽⁸⁾ och (EU) 2017/746 ⁽⁹⁾, inbegripet vad gäller användningen av den europeiska databasen för medicintekniska produkter (Eudamed), och (EU) 2018/858 ⁽¹⁰⁾.
- (5) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG ⁽¹¹⁾ fastställs allmänna säkerhetskrav för alla konsumentprodukter och särskilda skyldigheter och befogenheter för medlemsstaterna när det gäller farliga produkter samt informationsutbytet avseende dessa genom systemet för snabbt informationsutbyte (Rapex). Marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att vidta mer specifika åtgärder som är tillgängliga för dem genom det direktivet. I syfte att uppnå en högre säkerhetsnivå för konsumentprodukter bör mekanismerna för utbyte av information och situationer som kräver ett snabbt ingripande som föreskrivs i direktiv 2001/95/EG göras mer effektiva.
- (6) Bestämmelserna om marknads kontroll i denna förordning bör omfatta produkter som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I för tillverkade produkter, med undantag av livsmedel, foder, humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel, levande växter och djur, produkter av mänskligt ursprung samt produkter av växter och djur med direkt koppling till deras framtida fortplantning. Detta kommer att säkerställa en enhetlig ram för marknads kontrollen av dessa produkter på unionsnivå och bidra till att öka konsumenters och andra slutanvändares förtroende för produkter som släpps ut på unionsmarknaden. Om unionen antar ny harmoniserad unionslagstiftning i framtiden lämnas det åt den lagstiftningen att föreskriva om huruvida denna förordning också ska tillämpas på den.
- (7) Artiklarna 15–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 ⁽¹²⁾ om fastställande av en gemenskapsram för marknads kontroll och kontroll av produkter som förs in på gemenskapsmarknaden bör utgå och respektive bestämmelser bör ersättas av den här förordningen. Det ramverket omfattar även bestämmelserna om kontroll av produkter som förs in på gemenskapsmarknaden i artiklarna 27, 28, och 29 i förordning (EG) nr 765/2008, vilka är tillämpliga inte bara på produkter som omfattas av det ramverk för marknads kontroll utan på alla produkter såvida inte annan unionsrätt innehåller specifika bestämmelser om hur kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden ska organiseras. Det är därför nödvändigt att tillämpningsområdet för bestämmelserna i den här förordningen om produkter som förs in på unionsmarknaden utvidgas till att omfatta alla produkter.
- (8) I syfte att rationalisera och förenkla det övergripande rättsliga ramverket samtidigt som målet om bättre lagstiftning eftersträvas bör reglerna för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden ses över och integreras i ett enda rättsligt ramverk för kontroll av produkter vid unionens yttre gränser.
- (9) Ansvar för att genomdriva harmoniserad unionslagstiftning bör ligga hos medlemsstaterna, och deras marknads kontrollmyndigheter bör vara skyldiga att säkerställa att lagstiftningen respekteras fullt ut. Medlemsstaterna bör därför utforma systematiska tillvägagångssätt för att säkerställa att marknads kontrollen och annan tillsyns verksamhet får verkan. I detta avseende bör metoderna och kriterierna för att bedöma risker vara ytterligare harmoniserade i alla medlemsstater i syfte att säkerställa lika villkor för alla ekonomiska aktörer.

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 av den 30 november 2009 om kosmetiska produkter (EUT L 342, 22.12.2009, s. 59).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG (EUT L 117, 5.5.2017, s. 1).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för *in vitro*-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU (EUT L 117, 5.5.2017, s. 176).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknads kontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG (EUT L 151, 14.6.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktssäkerhet (EGT L 11, 15.1.2002, s. 4).

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

- (10) För att bistå marknadskontrollmyndigheterna med att stärka enhetligheten i deras verksamhet när det gäller tillämpningen av denna förordning bör ett ändamålsenligt system för referentbedömning inrättas för de marknadskontrollmyndigheter som önskar delta.
- (11) Vissa definitioner som för närvarande fastställs i förordning (EG) nr 765/2008 bör anpassas till definitionerna i andra unionsrättsakter och, där så är lämpligt, återspegla strukturen i moderna leveranskedjor. Definitionen av *tillverkare* i den här förordningen bör inte befria tillverkarna från eventuella skyldigheter de kan ha enligt harmoniserad unionslagstiftning där specifika definitioner av tillverkare tillämpas, vilka kan inbegripa alla fysiska eller juridiska personer som ändrar en produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med den tillämpliga unionslagstiftningen om harmonisering kan påverkas och släpper ut den på marknaden, eller varje annan fysisk eller juridisk person som släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke.
- (12) De ekonomiska aktörerna i hela leveranskedjan bör förväntas agera ansvarsfullt och uppfylla alla tillämpliga rättsliga krav när de släpper ut eller tillhandahåller produkter på marknaden, för att säkerställa överensstämmelse med harmoniserad unionslagstiftning för produkter. Denna förordning bör inte påverka de skyldigheter som motsvarar varje ekonomisk aktörs roll i leverans- och distributionsprocessen enligt specifika bestämmelser i harmoniserad unionslagstiftning, och tillverkaren bör behålla det slutliga ansvaret för att produkten överensstämmer med kraven i harmoniserad unionslagstiftning.
- (13) Utmaningarna med den globala marknaden och alltmer komplexa leveranskedjor, samt ökningen av produkter som erbjuds till försäljning online till slutanvändare inom unionen, kräver åtgärder för förstärkning och tillsyn för att säkerställa konsumenternas säkerhet. Praktiska erfarenheter av marknadskontroll har dessutom visat att denna leveranskedja ibland omfattar ekonomiska aktörer vars nya utformning innebär att de inte lätt passar in i de traditionella leveranskedjorna enligt det befintliga rättsliga ramverket. Detta gäller särskilt leverantörer av distributionstjänster, som utför många av de funktioner som importörer utför men som kanske inte alltid motsvarar den traditionella definitionen av importör i unionsrätten. För att säkerställa att marknadskontrollmyndigheterna kan fullgöra sina uppgifter på ett ändamålsenligt sätt och för att undvika en lucka i systemet för tillsyn är det lämpligt att inkludera leverantörer av distributionstjänster i den förteckning över ekonomiska aktörer mot vilka det är möjligt för marknadskontrollmyndigheter att vidta tillsynsåtgärder. Genom att inkludera leverantörer av distributionstjänster i tillämpningsområdet för denna förordning kommer marknadskontrollmyndigheterna att ha bättre förmåga att hantera nya former av ekonomisk verksamhet för att garantera konsumenternas säkerhet och en väl fungerande inre marknad, inbegripet när den ekonomiska aktören agerar både som importör av vissa produkter och som leverantör av distributionstjänster för att uppfylla kraven i fråga om andra produkter.
- (14) Moderna leveranskedjor omfattar ett brett spektrum av ekonomiska aktörer som alla bör omfattas av tillsyn av harmoniserad unionslagstiftning, samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till deras respektive roller i leveranskedjan, och i vilken utsträckning de bidrar till tillhandahållande av produkter på unionsmarknaden. Det är därför nödvändigt att denna förordning tillämpas på de ekonomiska aktörer som direkt berörs av harmoniserad unionslagstiftning enligt förteckningen i bilaga I till den här förordningen, såsom producenten av en vara och nedströmsanvändaren enligt definitionen i varje fall i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006^(*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008^(**), installatören enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU^(†), leverantören enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1222/2009^(‡) eller återförsäljaren enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369^(§).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

(†) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar (EUT L 96, 29.3.2014, s. 251).

(‡) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelsfektivitet och andra väsentliga parametrar (EUT L 342, 22.12.2009, s. 46).

(§) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (EUT L 198, 28.7.2017, s. 1).

- (15) Om en produkt erbjuds till försäljning online eller genom andra metoder för distansförsäljning bör produkten anses ha gjorts tillgänglig på marknaden om erbjudandet om försäljning är riktat till slutanvändare i unionen. I enlighet med tillämpliga unionsbestämmelser om internationell privaträtt bör en analys från fall till fall genomföras för att fastställa om ett erbjudande är riktat till slutanvändare i unionen. Ett erbjudande om försäljning bör anses vara riktat till slutanvändare i unionen om den berörda ekonomiska aktören på något sätt styr sin verksamhet mot en medlemsstat. För analyser från fall till fall behöver man ta hänsyn till relevanta faktorer, till exempel vilka geografiska områden som det är möjligt att sända till, vilka språk som används för erbjudandet eller för beställnings- eller betalningssätt. När det gäller onlineförsäljning räcker inte det faktum att de ekonomiska aktörernas eller förmedlarnas webbplats är tillgänglig i den medlemsstat där slutanvändaren är etablerad eller bosatt.
- (16) Utvecklingen av e-handeln beror också till stor del på mängden leverantörer av informationssamhällets tjänster, i vanliga fall via plattformar och mot betalning, som erbjuder förmedlande tjänster genom att lagra innehåll från tredje part, utan att utöva kontroll över innehållet, och leverantörerna agerar därmed inte på uppdrag av en ekonomisk aktör. Avlägsnande av innehåll som rör produkter som inte överensstämmer med kraven eller, om detta inte är genomförbart, begränsad tillgång till produkter som inte överensstämmer med kraven som erbjuds via dessa tjänster, bör inte påverka tillämpningen av reglerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG⁽¹⁴⁾. I synnerhet bör inte någon allmän skyldighet åläggas leverantörer av informationssamhällets tjänster om att övervaka den information de överför eller lagrar, och inte heller någon allmän skyldighet att aktivt efterforska fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig verksamhet. Inte heller bör värdtjänstleverantörer hållas ansvariga såvida de inte har faktisk kännedom om olaglig verksamhet eller information eller är medvetna om de fakta eller omständigheter som gör förekomsten av den olagliga verksamheten eller den olagliga informationen uppenbar.
- (17) Även om denna förordning inte behandlar skyddet av immateriella rättigheter bör man ha i åtanke att förfalskade produkter ofta inte överensstämmer med kraven i harmoniserad unionslagstiftning, medför risker för slutanvändarnas hälsa och säkerhet, snedvrider konkurrensen, äventyrar allmänintressen och stöder annan olaglig verksamhet. Därför bör medlemsstaterna fortsätta att vidta effektiva åtgärder för att förhindra att förfalskade produkter förs in på unionsmarknaden i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013⁽¹⁵⁾.
- (18) En rättvisare inre marknad bör garantera lika konkurrensvillkor för alla ekonomiska aktörer och skydda dem mot illalaglig konkurrens. I detta syfte är en förstärkt tillsyn av harmoniserad unionslagstiftning för produkter nödvändigt. Ett gott samarbete mellan tillverkare och marknadskontrollmyndigheter är en viktig faktor som gör det möjligt att omedelbart ingripa och vidta korrigerande åtgärder med avseende på produkten. Det är viktigt att det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen för vissa produkter, så att marknadskontrollmyndigheterna har någon att kontakta för begäran, däribland begäran om information angående en produkts överensstämmelse med harmoniserad unionslagstiftning, och som kan samarbeta med marknadskontrollmyndigheter för att se till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse. Ekonomiska aktörer som fullgör dessa uppgifter är tillverkaren eller en importör – om tillverkaren inte är etablerad i unionen – eller en representant som anlitas av tillverkaren för detta ändamål, eller en leverantör av distributionstjänster som är etablerad i unionen, för produkter som hanteras av den leverantören, om ingen annan ekonomisk aktör är etablerad i unionen.
- (19) Utvecklingen av e-handeln medför vissa utmaningar för marknadskontrollmyndigheterna när det gäller säkerställandet av överensstämmelsen för produkter som erbjuds till försäljning online och en faktisk tillämpning av harmoniserad unionslagstiftning. Det antal ekonomiska aktörer som erbjuder produkter direkt till konsumenter på elektronisk väg ökar. Det är därför viktigt med en ekonomisk aktör med uppgifter avseende produkter som omfattas av viss harmoniserad unionslagstiftning för att marknadskontrollmyndigheterna ska få en motpart som är etablerad i unionen, och för att fullgöra specifika uppgifter i god tid för att säkerställa produkternas överensstämmelse med kraven i harmoniserad unionslagstiftning, till nytta för konsumenter, andra slutanvändare och företag inom unionen.

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 (EUT L 181, 29.6.2013, s. 15).

- (20) De förpliktelser som åligger den ekonomiska aktör som har uppgifter avseende produkter som omfattas av viss unionslagstiftning om harmonisering bör inte påverka tillverkarens, importörers och tillverkarens representanters befintliga skyldigheter och ansvar enligt relevant harmoniserad unionslagstiftning.
- (21) Skyldigheter enligt denna förordning som kräver att en ekonomisk aktör är etablerad i unionen för att få släppa ut produkter på unionens marknad bör endast gälla områden där behovet av att en ekonomisk aktör agerar som kontaktpunkt med marknadskontrollmyndigheterna har identifierats, med hänsyn till en riskbaserad metod, samt med beaktande av proportionalitetsprincipen och med en hög skyddsnivå för slutanvändare i unionen i åtanke.
- (22) Vidare bör dessa skyldigheter inte gälla när de särskilda kraven i vissa rättsakter om produkter uppnår samma resultat i praktiken, närmare bestämt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004⁽¹⁶⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013⁽¹⁷⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013⁽¹⁸⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/28/EU⁽¹⁹⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU⁽²⁰⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1628⁽²¹⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746, förordning (EU) 2017/1369 och förordning (EU) 2018/858.

Hänsyn bör också tas till situationer där det finns låg förekomst av potentiella risker eller fall av bristande efterlevnad, eller där produkter huvudsakligen handlas genom traditionella leveranskedjor, vilket till exempel är fallet med direktiv 2014/33/EU, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424⁽²²⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU⁽²³⁾.

- (23) Kontaktuppgifter för ekonomiska aktörer med uppgifter avseende produkter som omfattas av viss unionslagstiftning om harmonisering bör anges med produkten för att underlätta kontroller genom hela leveranskedjan.
- (24) De ekonomiska aktörerna bör samarbeta fullt ut med marknadskontrollmyndigheterna och andra behöriga myndigheter för att säkerställa ett smidigt bedrivande av marknadskontrollen och göra det möjligt för myndigheterna att utföra sina uppgifter. Detta inbegriper, när myndigheterna så begär, att tillhandahålla kontaktuppgifterna för de ekonomiska aktörer som har uppgifter avseende produkter som omfattas av viss unionslagstiftning om harmonisering, om de har tillgång till denna information.
- (25) De ekonomiska aktörerna bör ha enkel tillgång till utförlig information av hög kvalitet. Eftersom den gemensamma digitala ingång som inrättats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724⁽²⁴⁾ ger en gemensam åtkomstpunkt för information online, kan den användas för att tillhandahålla relevanta uppgifter om harmoniserad unionslagstiftning till ekonomiska aktörer. Medlemsstaterna bör dock inrätta

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel (EUT L 104, 8.4.2004, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon (EUT L 60, 2.3.2013, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga fordon (EUT L 60, 2.3.2013, s. 52).

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/28/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (EUT L 96, 29.3.2014, s. 1).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU av den 23 juli 2014 om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 146).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1628 av den 14 september 2016 om krav för utsläppsgränser vad gäller gas- och partikelformiga föroreningar samt typgodkännande av förbränningsmotorer för mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, om ändring av förordningarna (EU) nr 1024/2012 och (EU) nr 167/2013 samt om ändring och upphävande av direktiv 97/68/EG (EUT L 252, 16.9.2016, s. 53).

⁽²²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 av den 9 mars 2016 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG (EUT L 81, 31.3.2016, s. 1).

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportabla tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG (EUT L 165, 30.6.2010, s. 1).

⁽²⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (EUT L 295, 21.11.2018, s. 1).

förfaranden för att säkerställa åtkomst till de produktkontaktpunkter som inrättas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 ⁽²³⁾ för att bistå de ekonomiska aktörerna med att korrekt hantera deras förfrågningar om information. Vägledning i frågor som rör tekniska specifikationer om harmoniserade standarder eller utformning av en specifik produkt bör inte ingå i medlemsstaternas skyldigheter när de tillhandahåller sådana uppgifter.

- (26) Marknadskontrollmyndigheter får utföra gemensamma aktiviteter med andra myndigheter eller organisationer som representerar ekonomiska aktörer eller slutanvändare, i syfte att främja överensstämmelse, identifiera bristande överensstämmelse, öka medvetenheten och tillhandahålla vägledning om harmoniserad unionslagstiftning och med avseende på särskilda produktkategorier, inbegripet de som erbjuds till försäljning online.
- (27) Medlemsstaterna bör utse sina egna marknadskontrollmyndigheter. Den här förordningen bör inte förhindra medlemsstaterna att välja vilka behöriga myndigheter som ska utföra marknadskontrollen. För att underlätta administrativt stöd och samarbete bör medlemsstaterna också tillsätta ett centralt samordningskontor. Samordningskontoren bör åtminstone representera en samordnad ståndpunkt från marknadskontrollmyndigheterna och de myndigheter som ansvarar för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden.
- (28) E-handel medför vissa utmaningar för marknadskontrollmyndigheterna när det gäller skyddet av slutanvändarnas hälsa och säkerhet mot produkter som inte överensstämmer med kraven. Därför bör medlemsstaterna säkerställa att deras marknadskontroll är organiserad på ett lika effektivt sätt avseende produkter som säljs på som utanför internet.
- (29) När marknadskontrollmyndigheterna bedriver marknadskontroll av produkter som erbjuds till försäljning online ställs de inför många svårigheter – såsom att spåra produkter som erbjuds till försäljning online, identifiera de ansvariga ekonomiska aktörerna eller utföra riskbedömningar eller tester – på grund av bristen på fysisk tillgång till produkter. Utöver de krav som införs genom denna förordning uppmantras medlemsstaterna att använda kompletterande vägledning och bästa praxis för marknadskontroll och för kommunikation med företag och konsumenter.
- (30) Ny teknik bör ägnas särskild uppmärksamhet, med tanke på att konsumenter i allt högre grad använder uppkopplade enheter i sin vardag. Unionens regelverk bör därför ta itu med de nya riskerna för att säkerställa skydd för slutanvändarna.
- (31) I en era av ständigt pågående utveckling av digital teknik bör nya lösningar som kan bidra till en effektiv marknadskontroll inom unionen utforskas.
- (32) Marknadskontrollen bör vara grundlig och effektiv för att säkerställa att harmoniserad unionslagstiftning för produkter tillämpas korrekt. Med tanke på att kontroller kan utgöra en börda för de ekonomiska aktörerna bör marknadskontrollmyndigheterna organisera och genomföra kontrollverksamheten med en riskbaserad metod som tar hänsyn till dessa ekonomiska aktörers intressen och begränsa nämnda börda till vad som är nödvändigt för att kontrollerna ska vara effektiva och ändamålsenliga. Dessutom bör marknadskontrollen utföras med samma omsorg av de behöriga myndigheterna i medlemsstaten oberoende av om den bristande överensstämmelsen hos den aktuella produkten är relevant på denna medlemsstats territorium eller sannolikt kommer att få en inverkan på marknaden i en annan medlemsstat. Kommissionen kan komma att fastställa enhetliga villkor för viss kontrollverksamhet som utövas av marknadskontrollmyndigheter för fall där produkter eller kategorier av produkter utgör specifika risker eller allvarligt överträder den tillämpliga unionslagstiftningen om harmonisering.
- (33) Marknadskontrollmyndigheter står, när de fullgör sina uppgifter, inför olika tillkortakommanden när det gäller resurser, samordningsmekanismer samt befogenheter i fråga om produkter som inte överensstämmer med kraven. Sådana skillnader leder till en splittrad tillsyn av harmoniserad unionslagstiftning och till att marknadskontrollen är striktare i vissa medlemsstater än andra, vilket kan äventyra de lika villkoren bland företagen och skapa potentiella obalanser i produktsäkerheten i hela unionen.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008 (EUT L 91, 29.3.2019, s. 1).

- (34) För att säkerställa att harmoniserad unionslagstiftning för produkter genomdrivs på ett korrekt sätt bör marknadskontrollmyndigheterna ha en gemensam uppsättning av utrednings- och tillsynsbefogenheter, som möjliggör fördjupat samarbete mellan marknadskontrollmyndigheterna och mer effektiva avskräckande åtgärder mot ekonomiska aktörer som medvetet bryter mot harmoniserad unionslagstiftning. Dessa befogenheter bör vara tillräckligt robusta för att hantera problem med tillämpning av harmoniserad unionslagstiftning, samt utmaningarna inom e-handeln och den digitala miljön och hindra de ekonomiska aktörerna från att utnyttja luckor i systemet för tillsyn genom att flytta till en medlemsstat vars marknadskontrollmyndigheter inte är rustade för att bekämpa olagliga metoder. Dessa befogenheter bör framför allt säkerställa att information och bevis kan utbytas mellan behöriga myndigheter så att tillsyn kan ske på ett likvärdigt sätt i alla medlemsstater.
- (35) Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas frihet att välja det system för tillsyn som de anser lämpligt. Medlemsstaterna bör ha rätt att välja om deras marknadskontrollmyndigheter kan bedriva utredningar och tillsyn direkt inom ramen för sina egna befogenheter, genom att vända sig till andra offentliga myndigheter, eller vid ansökan till behöriga domstolar.
- (36) Marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar på eget initiativ om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.
- (37) Marknadskontrollmyndigheterna bör ha tillgång till alla nödvändiga bevis, data och uppgifter som rör föremålet för en utredning i syfte att avgöra om tillämplig harmoniserad unionslagstiftning har överträtts, och framför allt för att identifiera den ansvariga ekonomiska aktören, oberoende av vem som innehar dessa bevis, information eller data i fråga och oavsett var de finns och det format i vilket de lagras. Marknadskontrollmyndigheterna bör kunna begära att ekonomiska aktörer, inbegripet de som ingår i den digitala värdekedjan, tillhandahåller alla nödvändiga bevis, data och uppgifter.
- (38) Marknadskontrollmyndigheterna bör kunna utföra nödvändiga inspektioner på plats, och ha befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med dennes näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke.
- (39) Marknadskontrollmyndigheterna bör kunna kräva att en representant för eller en relevant anställd vid den berörda ekonomiska aktören lämnar förklaringar eller tillhandahåller fakta, uppgifter eller handlingar som rör föremålet för inspektionen och kunna protokollföra den representantens eller den berörda anställdas svar.
- (40) Marknadskontrollmyndigheterna bör kunna kontrollera att produkter som ska göras tillgängliga på marknaden överensstämmer med harmoniserad unionslagstiftning och kunna inhämta bevis för bristande överensstämmelse. De bör därför ha befogenhet att köpa produkter och, när bevis inte kan inhämtas på annat sätt, köpa in produkter under fingerad identitet.
- (41) I framför allt den digitala miljön bör marknadskontrollmyndigheterna ha möjlighet att få fall av bristande överensstämmelse att upphöra snabbt och effektivt, särskilt om den ekonomiska aktör som säljer produkten följer sin identitet eller flyttar inom unionen eller till ett tredjeland för att undvika tillsyn. I fall där det finns en risk för allvarlig och irreparabel skada för slutanvändarna till följd av bristande överensstämmelse bör marknadskontrollmyndigheterna ha möjlighet att vidta åtgärder, där det är motiverat och proportionellt och inga andra medel är tillgängliga för att förhindra eller lindra sådan skada, inklusive, om det behövs, kräva att innehåll avlägsnas från onlinegränssnittet eller att en varning visas. När en sådan begäran inte följs bör den berörda myndigheten ha befogenhet att kräva att leverantörer av informationssamhällets tjänster begränsar åtkomsten till onlinegränssnittet. Dessa åtgärder bör vidtas i enlighet med de principer som fastställs i direktiv 2000/31/EG.
- (42) Genomförandet av denna förordning och utövandet av befogenheter vid dess tillämpning bör också överensstämma med annan unionsrätt och nationell rätt, till exempel direktiv 2000/31/EG, inbegripet med tillämpliga rättssäkerhetsgarantier och principer inom ramen för de grundläggande rättingifterna. Genomförandet och utövandet av befogenheter bör också stå i proportion till och vara lämpligt i förhållande till arten av överträdelse och dess övergripande faktiska eller potentiella skada. De behöriga myndigheterna bör ta hänsyn till

samtliga fakta och omständigheter i fallet och bör välja de lämpligaste åtgärderna, nämligen de som krävs för att komma till rätta med en överträdelse som omfattas av denna förordning. Åtgärderna bör vara proportionella, effektiva och avskräckande. Det bör fortsätta stå medlemsstaterna fritt att i nationell rätt fastställa villkor och begränsningar för utövandet av befogenheterna att fullgöra av uppgifterna. Om det till exempel enligt nationell rätt krävs förhandsgodkännande från den rättsliga myndigheten i den berörda medlemsstaten för att beträda fysiska och juridiska personers lokaler, bör befogenheten att beträda sådana lokaler utnyttjas först när förhandsgodkännande har erhållits.

- (43) Marknadskontrollmyndigheterna verkar till förmån för ekonomiska aktörer, slutanvändare, och allmänheten för att säkerställa att de allmänintressen som omfattas av relevant harmoniserad unionslagstiftning för produkter upprätthålls och skyddas på ett enhetligt sätt genom lämpliga tillsynsåtgärder, och att överensstämmelsen med denna lagstiftning säkerställs i hela leveranskedjan genom lämpliga kontroller, med hänsyn till att enbart administrativa kontroller i många fall inte kan ersätta fysisk kontroll och kontroll i laboratorium i syfte att kontrollera produktens överensstämmelse med relevant harmoniserad unionslagstiftning. Följaktligen bör marknadskontrollmyndigheterna säkerställa en hög grad av öppenhet när de utför sin verksamhet och bör ge allmänheten tillgång till all information som de anser vara relevant för att skydda slutanvändarnas intressen i unionen har.
- (44) Denna förordning bör inte påverka funktionen av Rapex i enlighet med direktiv 2001/95/EG.
- (45) Denna förordning bör inte påverka det förfarande med skyddsklausul som föreskrivs i sektorspecifik harmoniserad unionslagstiftning, i enlighet med artikel 114.10 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. För att säkerställa en likvärdig skyddsnivå i hela unionen ska medlemsstaterna tillåtas att vidta åtgärder mot produkter som utgör en risk för människors hälsa och säkerhet eller andra aspekter av skydd i allmänintresset. De är också skyldiga att anmäla dessa åtgärder till övriga medlemsstater och till kommissionen, och göra det möjligt för kommissionen att bedöma rättfärdigandet av de nationella åtgärder som begränsar den fria rörligheten för produkter i syfte att säkerställa att den inre marknaden fungerar.
- (46) Utbytet av information mellan marknadskontrollmyndigheterna, och användningen av bevis och utredningsresultat bör respektera principen om konfidentialitet. Informationen bör hanteras i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning, i syfte att säkerställa att utredningarna inte äventyras och de ekonomiska aktörernas rykte inte skadas.
- (47) Om det vid tillämpningen av denna förordning är nödvändigt att behandla personuppgifter, bör detta utföras i enlighet med unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter. All behandling av personuppgifter enligt denna förordning omfattas av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/679⁽²⁶⁾ och (EU) 2018/1725⁽²⁷⁾, beroende på vad som är tillämpligt.
- (48) För att säkerställa provningens ändamålsenlighet och enhetlighet i hela unionen inom ramen för marknadskontroll, i fråga om specifika produkter eller en specifik produktkategori eller produktgrupp, eller för specifika risker förknippade med en produktkategori eller produktgrupp, får kommissionen utse sina egna provningsanläggningar eller en medlemsstats offentliga provningsanläggningar till en unionsprovningsanläggning. Alla unionsprovningsanläggningar bör ackrediteras i enlighet med kraven i förordning (EG) nr 765/2008. För att undvika intressekonflikter bör unionsprovningsanläggningarna erbjuda sina tjänster enbart till marknadskontrollmyndigheterna, kommissionen, unionsnätverket för produktöverensstämmelse (nedan kallat *nätverket*) och andra statliga eller mellanstatliga enheter.
- (49) Medlemsstaterna bör säkerställa att tillräckliga finansiella resurser alltid finns tillgängliga för att tillhandahålla lämplig personal och utrustning till marknadskontrollmyndigheterna. Effektiv marknadskontroll är krävande i fråga om resurser och stabila resurser bör tillhandahållas på en nivå som är anpassad till tillsynsbehovet vid varje given tidpunkt. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att komplettera den offentliga finansieringen genom att från berörda ekonomiska aktörer återkräva de kostnader som uppstår vid marknadskontroll av produkter som befins vara icke överensstämmande.
- (50) Mekanismer för ömsesidig assistans bör inrättas, eftersom det är absolut nödvändigt för unionsmarknaden för varor att medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter samarbetar med varandra på ett effektivt sätt. Myndigheterna bör handla i god tro och, som en allmän princip, godta begäranden om ömsesidig assistans, särskilt dem som rör tillgång till EU-försäkran om överensstämmelse, prestandadeklarationen och den tekniska dokumentationen.

⁽²⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (51) Det är lämpligt att medlemsstaterna utser de myndigheter som ansvarar för tillämpningen av tullagstiftningen samt alla andra myndigheter som enligt nationell lagstiftning ansvarar för kontroll av produkter som förs in på unionens marknad.
- (52) Ett effektivt sätt att säkerställa att osäkra produkter eller produkter som inte överensstämmer med kraven inte släpps ut på unionsmarknaden är att upptäcka sådana produkter innan de övergår till fri omsättning. Myndigheter som ansvarar för kontrollen av produkter som förs in på unionens marknad har en fullständig överblick över handelsflödena över unionens yttre gränser, och bör därför vara skyldiga att utföra lämpliga kontroller på grundval av riskbedömning för att bidra till en säkrare marknad vilket säkerställer en hög skyddsnivå för allmänintresset. Det är medlemsstaternas sak att utse de specifika myndigheter som ska ansvara för lämplig dokumentkontroll och vid behov fysisk kontroll eller kontroll i laboratorium av produkter innan dessa produkter övergår i fri omsättning. En enhetlig tillämpning av harmoniserad unionslagstiftning för produkter kan endast uppnås genom ett systematiskt samarbete och informationsutbyte mellan marknadskontrollmyndigheterna och andra myndigheter som utsetts till myndigheter med ansvar för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Dessa myndigheter bör i god tid få all nödvändig information från marknadskontrollmyndigheterna rörande produkter som inte överensstämmer med kraven eller information om ekonomiska aktörer som har konstaterats ha en högre risk för bristande överensstämmelse. Myndigheterna med ansvar för kontroll av produkter som förs in på unionens tullområde bör i sin tur underrätta marknadskontrollmyndigheterna i tid om utsläppande av produkter för övergång till fri omsättning och om resultaten av kontrollerna, om dessa uppgifter är relevanta för tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning för produkter. Utöver detta bör kommissionen om den får kännedom om en allvarlig risk som härrör från en importerad produkt informera medlemsstaterna om den risken i syfte att säkerställa samordnade och mer effektiva kontroller av överensstämmelse och tillsyn vid de första införselställena i unionen.
- (53) Importörer bör påminnas om att det i artiklarna 220, 254, 256, 257 och 258 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013⁽²⁸⁾ föreskrivs att produkter som förs in på unionsmarknaden och som behöver bearbetas ytterligare för att överensstämma med tillämplig unionslagstiftning om harmonisering, ska hänföras till det lämpliga tullförfarande som tillåter sådan bearbetning av importören. I allmänhet bör övergång till fri omsättning inte anses vara bevis för överensstämmelse med unionsrätten, eftersom en sådan övergång inte nödvändigtvis innefattar en fullständig kontroll av överensstämmelse.
- (54) För att använda en gemensam kontaktpunkt för EU:s tullsektor och därmed optimera och avlasta uppgiftsöverföringen mellan tull- och marknadskontrollmyndigheter är det nödvändigt att inrätta elektroniska gränssnitt som möjliggör automatisk uppgiftsöverföring. Tull- och marknadskontrollmyndigheter bör bidra till att fastställa vilka uppgifter som ska överföras. Ytterligare börord för tullmyndigheterna bör begränsas och gränssnitten bör vara automatiserade i hög grad och lätta att använda.
- (55) Det är nödvändigt att inrätta nätverket, som handhas av kommissionen, som syftar till strukturerad samordning och samarbete mellan tillsynsmyndigheterna i medlemsstaterna och kommissionen och till att strömlinjeforma marknadskontrollen inom unionen och underlätta genomförandet av gemensam tillsynsverksamhet av medlemsstaterna, såsom gemensamma utredningar. Denna administrativa stödstruktur bör möjliggöra sammanslagning av resurser och upprätthålla ett informations- och kommunikationssystem mellan medlemsstaterna och kommissionen, och därigenom bidra till att stärka tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning för produkter och avskräcka från överträdelser. Medverkan av grupper för administrativt samarbete inom nätverket bör inte hindra medverkan av andra liknande grupper som deltar i administrativt samarbete. Kommissionen bör tillhandahålla nödvändigt administrativt och finansiellt stöd till nätverket.
- (56) Det bör finnas ett ändamålsenligt, snabbt och tillförlitligt informationsutbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen. Befintliga verktyg, såsom informations- och kommunikationssystemet för marknadskontroll (ICSMS) och Rapex, möjliggör samordning mellan marknadskontrollmyndigheterna i unionen. Tillsammans med ett gränssnitt som möjliggör överföring av uppgifter från ICSMS till Rapex bör dessa verktyg upprätthållas och vidareutvecklas för att deras fulla potential ska utnyttjas och för att bidra till att samarbetet och informationsutbytet mellan medlemsstaterna och kommissionen ökar i omfattning.

⁽²⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

- (57) I detta sammanhang bör ICSMS, i syfte att samla in information om tillsynen av harmoniserad unionslagstiftning för produkter, uppdateras och göras tillgängligt för kommissionen, centrala samordningskontor, tullmyndigheter och marknadskontrollmyndigheter. Dessutom bör ett elektroniskt gränssnitt utvecklas för att möjliggöra ett effektivt utbyte av information mellan nationella tullsystem och marknadskontrollmyndigheter. När det gäller ärenden om begäranden om ömsesidig assistans bör de centrala samordningskontoren ge allt det stöd som krävs för samarbetet mellan de berörda myndigheterna. Därför bör ICSMS tillhandahålla de funktioner som möjliggör en automatiserad underrättelse till de centrala samordningskontoren när tidsfrister har överskridits. När det i sektorspecifik lagstiftning föreskrivs elektroniska system för samarbete och utbyte av uppgifter, såsom fallet till exempel är för medicintekniska produkter genom Eudamed, bör de systemen fortsätta att vara i bruk när så är lämpligt.
- (58) I allmänhet bör ICSMS användas för att förmedla information som anses vara till hjälp för andra marknadskontrollmyndigheter. Detta kan inbegripa kontroller som genomförs i samband med marknadskontrollprojekt, oberoende av resultatet av testerna. Mängden uppgifter som ska föras in i ICSMS bör nå en balans mellan att lägga för betungande, när ansträngningarna för att föra in uppgifterna skulle vara mer omfattande än det arbete som krävs för att utföra de faktiska kontrollerna, och att vara tillräckligt omfattande för att stödja större effektivitet och ändamålsenlighet från myndigheternas sida. Därför bör de uppgifter som matas in i ICSMS också omfatta enklare kontroller än laborietester. Det bör dock inte finnas något behov av att inbegripa endast korta visuella kontroller. Som en riktlinje bör kontroller som är individuellt dokumenterade också införas i ICSMS.
- (59) Medlemsstaterna uppmanas att använda ICSMS för utbyten mellan tull- och marknadskontrollmyndigheter, som ett alternativ till de nationella systemen. Detta bör inte ersätta Gemenskapens system för riskhantering (CRMS) som används av tullmyndigheterna. Dessa två system skulle kunna fungera parallellt eftersom de fyller olika kompletterande roller: ICSMS underlättar kommunikationen mellan tull- och marknadskontrollmyndigheter i syfte att möjliggöra en smidig behandling av tulldeklarationer inom ramen för produktsäkerhets- och efterlevnadsramen, medan CRMS används för tullens gemensamma riskhantering och kontroller.
- (60) Skador som orsakas av produkter som inte överensstämmer med kraven utgör viktig information för marknadskontrollmyndigheterna. ICSMS bör därför tillhandahålla relaterade datafält så att marknadskontrollmyndigheterna kan föra in lättillgängliga rapporter som tillhandahålls under deras utredningar, och på så sätt underlätta senare statistiska utvärderingar.
- (61) Kommissionen bör ha möjlighet att utbyta marknadskontrollrelaterad information med tillsynsmyndigheter i tredjeländer eller internationella organisationer inom ramen för avtal som ingåtts mellan unionen och tredjeländer eller internationella organisationer, i syfte att säkerställa överensstämmelse före exporten av produkter till unionsmarknaden.
- (62) För att uppnå en hög grad av överensstämmelse med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning för produkter och samtidigt säkerställa en verkningsfull resursfördelning och en kostnadseffektiv kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden, bör kommissionen kunna godkänna särskilda system för kontroll före export. Produkter som omfattas av sådana godkända system kan, som en del av den riskbedömning som utförs av myndigheter med ansvar för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden, gynnas av en högre tillitsnivå än jämförbara produkter som inte har kontrollerats före export.
- (63) Kommissionen bör göra en utvärdering av denna förordning mot bakgrund av de mål som eftersträvas med den, och med beaktande av utvecklingen inom teknik, ekonomi, handel och på det rättsliga området. I enlighet med punkt 22 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽⁷⁹⁾ bör denna utvärdering, på grundval av effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, enhetlighet och mervärde, ligga till grund för konsekvensbedömningar av olika alternativ för vidare åtgärder, särskilt när det gäller denna förordnings tillämpningsområde, tillämpningen och efterlevnaden av bestämmelserna om uppgifterna för de ekonomiska aktörer som släpper ut produkter på marknaden och systemet med produktrelaterade kontroller före export.
- (64) Unionens ekonomiska intressen bör skyddas genom proportionella åtgärder under hela utgiftscykeln, inbegripet förebyggande, upptäckt och utredning av oriktigheter, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt, i tillämpliga fall, administrativa och ekonomiska sanktioner.

⁽⁷⁹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (65) Mångfalden av de sanktioner som tillämpas i unionen är en av de främsta orsakerna till ett otillräckligt avskräckande och ett ojämnt skydd. Regler för fastställande av sanktioner, inklusive böter, är en fråga som faller under nationell behörighet och därför bör fastställas i nationell lagstiftning.
- (66) I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör genomförandebefogenheter tilldelas kommissionen avseende att fastställa de enhetliga villkoren för kontroller, kriterier för fastställande av hur ofta kontroller ska utföras samt hur många prover som ska kontrolleras avseende dessa produkter eller produktkategorier på unionsnivå, om specifika risker eller allvarliga överträdelser av harmoniserad unionslagstiftning kontinuerligt har identifierats; att specificera förfarandena för att utse unionens provningsanläggningar; att fastställa riktmärken och tekniker för kontroller på grundval av en gemensam riskanalys på unionsnivå; att specificera detaljer för statistiska uppgifter om kontroller utförda av den utseende myndigheten när det gäller produkter som omfattas av unionsrätt; att specificera formerna för genomförandet av informations- och kommunikationssystemet och ange vilka uppgifter om produkter som hänförs till tullförfarandet för övergång till *fri omsättning* som tullmyndigheterna ska överföra; och avseende godkännande av specifika system för produktrelaterade kontroller före export och tillbakadragande av sådana godkännanden. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽³⁰⁾.
- (67) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att förbättra den inre marknads funktionssätt genom att stärka marknadskontrollen av produkter som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna med tanke på behovet av en mycket hög grad av samarbete, samverkan och enhetliga insatser från alla behöriga myndigheter i samtliga medlemsstater, utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, får unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (68) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i särskilt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och som återfinns i medlemsstaternas konstitutionella traditioner. Denna förordning bör således tolkas och tillämpas i enlighet med dessa rättigheter och principer, inbegripet de som rör mediernas frihet och mångfald. Denna förordning strävar särskilt mot att säkerställa full respekt för konsumentskydd, näringsfrihet, yttrandefrihet och informationsfrihet, rätten till egendom och skyddet av personuppgifter.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

1. Syftet med denna förordning är att förbättra den inre marknads funktionssätt genom att stärka marknadskontrollen av produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som avses i artikel 2, med syfte att säkerställa att endast produkter som uppfyller en hög kravnivå vad avser skydd för allmänintressen, såsom hälsa och säkerhet i allmänhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, konsumentskydd, miljöskydd och allmän trygghet samt annat allmänintresse som skyddas av den lagstiftningen, tillhandahålls på unionsmarknaden.
2. Denna förordning fastställer regler och förfaranden för ekonomiska aktörer när det gäller produkter som omfattas av viss harmoniserad unionslagstiftning och inrättar en ram för samarbete med ekonomiska aktörer.
3. Denna förordning tillhandahåller också en ram för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden.

⁽³⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga 1 (nedan kallad *harmoniserad unionslagstiftning*), i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser med samma syfte i harmoniserad unionslagstiftning som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknads kontroll och tillsyn.
2. Artiklarna 25–28 ska tillämpas på produkter som omfattas av unionsrätten, i den mån specifika bestämmelser om hur kontroller av produkter som förs in på unionsmarknaden ska organiseras inte föreligger i annan unionsrätt.
3. Tillämpningen av denna förordning får inte hindra marknadskontrollmyndigheterna från att vidta mer specifika åtgärder som föreskrivs i direktiv 2001/95/EG.
4. Denna förordning påverkar inte tillämpningen av artiklarna 12–15 i direktiv 2000/31/EG.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *tillhandahållande på marknaden*: leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis.
2. *utsläppande på marknaden*: tillhandahållande för första gången av en produkt på unionsmarknaden.
3. *marknads kontroll*: den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.
4. *marknads kontrollmyndighet*: en myndighet som av en medlemsstat enligt artikel 10 utses som ansvarig för att utföra marknads kontroll inom den medlemsstatens territorium.
5. *begärande myndighet*: den marknads kontrollmyndighet som framställer en begäran om ömsesidig assistans.
6. *tillfrågad myndighet*: den marknads kontrollmyndighet som tar emot en begäran om ömsesidig assistans.
7. *bristande överensstämmelse*: en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller enligt denna förordning.
8. *tillverkare*: en fysisk eller juridisk person som tillverkar en produkt eller som låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför den produkten, i eget namn eller under eget varumärke.
9. *importör*: en fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som släpper ut en produkt från ett tredjeland på unionsmarknaden.
10. *distributör*: en fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, utöver tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en produkt på marknaden.
11. *leverantör av distributionstjänster*: en fysisk eller juridisk person som i samband med kommersiell verksamhet erbjuder minst två av tjänsterna magasinering, paketering, adressering och avsändning, utan att ha äganderätt till de varor som berörs, undantaget posttjänster enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG⁽¹⁾, postleveranstjänster enligt definitionen i artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644⁽²⁾, och andra posttjänster eller godstransporttjänster.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (EGT L 15, 21.1.1998, s. 14).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 av den 18 april 2018 om gränsoverskridande paketleveranstjänster (EUT L 112, 25.2018, s. 19).

12. *tillverkarens representant*: en fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som enligt skriftlig fullmakt från en tillverkare har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter, med beaktande av den sistnämndas skyldigheter enligt tillämplig harmoniserad unionslagstiftning eller kraven i denna förordning.
13. *ekonomisk aktör*: tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören, leverantören av distributions-tjänster eller en annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning.
14. *leverantör av informationssamhällets tjänster*: leverantör av en tjänst enligt definitionen i artikel 1.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 ⁽³⁾.
15. *onlinegränssnitt*: programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.
16. *korrigering åtgärd*: en åtgärd som vidtagits av en ekonomisk aktör för att få en bristande överensstämmelse att upphöra, när så krävs av en marknadskontrollmyndighet eller på den ekonomiska aktörens eget initiativ.
17. *frivillig åtgärd*: en korrigering åtgärd som inte krävs av en marknadskontrollmyndighet.
18. *risk*: sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar.
19. *produkt som utgör en risk*: en produkt som kan inverka negativt på personers hälsa och säkerhet i allmänhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, konsumentskydd, miljöskydd, skydd av allmänhetens trygghet samt andra allmänintressen som skyddas av tillämplig harmoniserad unionslagstiftning i en omfattning som går utöver vad som anses rimligt och godtagbart i förhållande till dess avsedda ändamål eller under normala eller rimligen förutsägbara användningsförhållanden för den berörda produkten, inbegripet användningstid och, i förekommande fall, krav som gäller produktens ibruktagande, installation och underhåll.
20. *produkt som utgör en allvarig risk*: en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar – baserat på en riskbedömning och med beaktande av normal och förutsebar användning av produkten – anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara.
21. *slutanvändare*: en fysisk eller juridisk person som är bosatt eller etablerad i unionen, till vilken en produkt har tillhandahållits antingen som konsument utan egenhandels-, företags-, hantverks- eller yrkesverksamhet eller som professionell slutanvändare i sin industriella eller yrkesmässiga verksamhet.
22. *återkallelse*: en åtgärd i syfte att få till stånd ett återlämnande av en produkt som redan tillhandahållits slutanvändaren.
23. *tillbakadragande*: en åtgärd i syfte att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden.
24. *tullmyndigheter*: myndigheter enligt definitionen i artikel 5.1 i förordning (EU) nr 952/2013.
25. *övergång till fri omsättning*: det förfarande som anges i artikel 201 i förordning (EU) nr 952/2013.
26. *produkter som förs in på unionsmarknaden*: produkter från tredjeländer avsedda att släppas ut på unionens marknad eller avsedda för privat användning eller konsumtion inom unionens tullområde och som hänförs till tullförfarandet för övergång till fri omsättning.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

KAPITEL II

UPPGIFTER FÖR EKONOMISKA AKTÖRER

Artikel 4

Uppgifter för ekonomiska aktörer avseende produkter som omfattas av viss harmoniserad unionslagstiftning

1. Oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som omfattas av lagstiftning som avses i punkt 5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i punkt 3 med avseende på den produkten.
2. Vid tillämpningen av denna artikel avses med den ekonomiska aktören enligt punkt 1 någon av följande:
 - a) En tillverkare som är etablerad i unionen.
 - b) En importör, om tillverkaren inte är etablerad i unionen.
 - c) En tillverkares representant med skriftlig fullmakt från den tillverkare som utser representanten att utföra de uppgifter som anges i punkt 3 för tillverkarens räkning.
 - d) En leverantör av distributionstjänster som är etablerad i unionen med avseende på produkter som hanteras av denne, om ingen annan ekonomisk aktör enligt leden a, b och c är etablerad i unionen.
3. Utan att det påverkar ekonomiska aktörers skyldigheter enligt den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen ska den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 utföra följande uppgifter:
 - a) Om den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten föreskriver en EU-försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration och teknisk dokumentation, kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration och teknisk dokumentation har upprättats och hålla försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna under den period som krävs enligt den lagstiftningen samt säkerställa att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.
 - b) På en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten.
 - c) Om den har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk, informera marknadskontrollmyndigheterna om detta.
 - d) Samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk.
4. Utan att det påverkar de ekonomiska aktörernas respektive skyldigheter enligt den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen ska namn, registrerat företagsnamn eller registrerat varumärke, och kontaktuppgifter, inbegripet postadress, för den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 anges på produkten eller på dess förpackning, på omslaget eller i ett medföljande dokument.

5. Denna artikel är endast tillämplig avseende produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 305/2011⁽³⁴⁾, (EU) 2016/425⁽³⁵⁾ och (EU) 2016/426⁽³⁶⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG⁽³⁷⁾, 2006/42/EG⁽³⁸⁾, 2009/48/EG⁽³⁹⁾, 2009/125/EG⁽⁴⁰⁾, 2011/65/EU⁽⁴¹⁾, 2013/29/EU⁽⁴²⁾, 2013/53/EU⁽⁴³⁾, 2014/29/EU⁽⁴⁴⁾, 2014/30/EU⁽⁴⁵⁾, 2014/31/EU⁽⁴⁶⁾, 2014/32/EU⁽⁴⁷⁾, 2014/34/EU⁽⁴⁸⁾, 2014/35/EU⁽⁴⁹⁾, 2014/53/EU⁽⁵⁰⁾ och 2014/68/EU⁽⁵¹⁾.

Artikel 5

Tillverkarens representant

1. Vid tillämpning av artikel 4.2 c ska tillverkarens representant ges i uppdrag av tillverkaren att utföra de uppgifter som anges i artikel 4.3, utan att det påverkar andra uppgifter som krävs enligt relevant harmoniserad unionslagstiftning.
2. Tillverkarens representant ska utföra de uppgifter som anges i fullmakten. Representanten ska på begäran av marknadskontrollmyndigheterna lämna en kopia av fullmakten på ett unionsspråk som anges av marknadskontrollmyndigheterna.
3. Tillverkarens representant ska ha lämpliga resurser för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Artikel 6

Distansförsäljning

Produkter som säljs online eller genom andra metoder för distansförsäljning ska anses ha tillhandahållits på marknaden om försäljningserbjudandet är riktat till slutanvändare i unionen. Ett erbjudande bör anses vara riktat till slutanvändare i unionen om den berörda ekonomiska aktören på något sätt riktar sin verksamhet mot en medlemsstat.

⁽³⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (EUT L 88, 4.4.2011, s. 5).

⁽³⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG (EUT L 81, 31.3.2016, s. 51).

⁽³⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/426 av den 9 mars 2016 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen och om upphävande av direktiv 2009/142/EG (EUT L 81, 31.3.2016, s. 99).

⁽³⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG av den 8 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om buller i miljön från utrustning som är avsedd att användas utomhus (EGT L 162, 3.7.2000, s. 1).

⁽³⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG av den 17 maj 2006 om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 24).

⁽³⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG av den 18 juni 2009 om leksakers säkerhet (EUT L 170, 30.6.2009, s. 1).

⁽⁴⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10).

⁽⁴¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (EUT L 174, 1.7.2011, s. 88).

⁽⁴²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU av den 12 juni 2013 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar (EUT L 178, 28.6.2013, s. 27).

⁽⁴³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG (EUT L 354, 28.12.2013, s. 90).

⁽⁴⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/29/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av enkla tryckkärl (EUT L 96, 29.3.2014, s. 45).

⁽⁴⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (EUT L 96, 29.3.2014, s. 79).

⁽⁴⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/31/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av icke-automatiska vågar (EUT L 96, 29.3.2014, s. 107).

⁽⁴⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument (EUT L 96, 29.3.2014, s. 149).

⁽⁴⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och skyddssystem som är avsedda för användning i potentiellt explosiva atmosfärer (EUT L 96, 29.3.2014, s. 309).

⁽⁴⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/68/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning (EUT L 96, 29.3.2014, s. 357).

⁽⁵⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/53/EU av den 16 april 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG (EUT L 153, 22.5.2014, s. 62).

⁽⁵¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/68/EU av den 15 maj 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av tryckbärande anordningar (EUT L 189, 27.6.2014, s. 164).

Artikel 7

Samarbetskyldighet

1. Ekonomiska aktörer ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna beträffande åtgärder som kan undanröja eller minska risker som produkter tillhandahållna på marknaden av dessa aktörer medför.
2. Leverantörer av informations-samhällets tjänster ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, på begäran av marknadskontrollmyndigheterna och i specifika fall, för att underlätta alla åtgärder som vidtas för att undanröja eller, om så inte är möjligt, minska risker som medförs av en produkt som erbjuds eller har erbjudits för försäljning online genom deras tjänster.

KAPITEL III

STÖD TILL OCH SAMARBETE MED EKONOMISKA AKTÖRER

Artikel 8

Information till ekonomiska aktörer

1. Kommissionen ska, i enlighet med förordning (EU) 2018/1724, se till att portalen Ditt Europa ger användare enkel tillgång till information online om de produktkrav och de rättigheter, skyldigheter och regler som följer av den harmoniserade unionslagstiftningen.
2. Medlemsstaterna ska införa förfaranden för att ge ekonomiska aktörer, på deras begäran och utan kostnad, information om nationellt införlivande och genomförande av harmoniserad unionslagstiftning som är tillämplig på produkter. För detta ändamål ska artikel 9.1, 9.4 och 9.5 i förordning (EU) 2019/515 tillämpas.

Artikel 9

Gemensamma aktiviteter för att främja överensstämmelse

1. Marknadskontrollmyndigheter får komma överens med andra relevanta myndigheter eller med organisationer som representerar ekonomiska aktörer eller organisationer som företräder slutanvändare för att utföra gemensamma aktiviteter som syftar till att främja överensstämmelse, upptäcka bristande överensstämmelse, höja medvetenheten och ge vägledning i fråga om harmoniserad unionslagstiftning och särskilt avseende vissa kategorier av produkter som ofta konstateras medföra en allvarlig risk, inbegripet produkter som erbjuds till försäljning online.
2. Den berörda marknadskontrollmyndigheten och de parter som avses i punkt 1 ska säkerställa att överenskommelsen om gemensamma aktiviteter inte leder till illojal konkurrens mellan ekonomiska aktörer och inte påverkar parternas objektivitet, oberoende och opartiskhet.
3. En marknadskontrollmyndighet får använda all information från genomförda gemensamma aktiviteter som en del av en utredning om bristande överensstämmelse som den genomför.
4. Den berörda marknadskontrollmyndigheten ska göra överenskommelsen om gemensamma aktiviteter, inbegripet namnen på de medverkande parterna, tillgänglig för allmänheten och ska föra in överenskommelsen i det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34. Det nätverk som inrättas i enlighet med artikel 29 ska på begäran av en medlemsstat bistå vid upprättandet och genomförandet av överenskommelsen om gemensamma aktiviteter.

KAPITEL IV

MARKNADSKONTROLLMYNDIGHETERNAS OCH DET CENTRALA SAMORDNINGSKONTORETS ORGANISATION, VERKSAMHET OCH SKYLDIGHETER

Artikel 10

Utseende av marknadskontrollmyndigheter och det centrala samordningskontoret

1. Medlemsstaterna ska organisera och genomföra marknadskontroll i enlighet med denna förordning.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 i denna artikel ska varje medlemsstat utse en eller flera marknadskontrollmyndigheter i sina territorier. Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om sina marknadskontrollmyndigheter och behörighetsområdena för var och en av dessa myndigheter, med hjälp av det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.
3. Varje medlemsstat ska tillsätta ett centralt samordningskontor.

4. Det centrala samordningskontoret ska åtminstone ha ansvaret för att representera en samordnad ståndpunkt från marknadskontrollmyndigheterna och de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 och för att meddela de nationella strategierna i enlighet med artikel 13. Det centrala samordningskontoret ska också bistå i samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna i olika medlemsstater i enlighet med kapitel VI.

5. För att bedriva marknadskontroll av produkter som görs tillgängliga på och utanför internet med samma effektivitet för alla distributionskanaler ska medlemsstaterna säkerställa att deras marknadskontrollmyndigheter och centrala samordningskontor har de resurser som krävs, inbegripet tillräckliga ekonomiska och andra resurser, såsom tillräckligt med kvalificerad personal, sakkunskap, förfaranden och andra arrangemang för att ordentligt kunna utföra sina uppgifter.

6. Om en medlemsstat har mer än en marknadskontrollmyndighet på sitt territorium ska den säkerställa att deras respektive uppgifter är tydligt definierade och att det inrättas lämpliga kommunikations- och samordningsmekanismer som gör det möjligt för dessa myndigheter att bedriva ett nära samarbete och fullgöra sina uppgifter på ett effektivt sätt.

Artikel 11

Marknadskontrollmyndigheternas verksamhet

1. Marknadskontrollmyndigheterna ska bedriva sin verksamhet för att säkerställa följande:

- a) Effektiv marknadskontroll inom deras territorium av produkter som görs tillgängliga på och utanför internet avseende produkter som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning.
- b) Att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga och proportionella korrigerande åtgärder för överensstämmelsen med den lagstiftningen och denna förordning.
- c) Att lämpliga och proportionella åtgärder vidtas om den ekonomiska aktören underlåter att vidta korrigerande åtgärder.

2. Marknadskontrollmyndigheterna ska utöva sina befogenheter och utföra sina uppgifter oberoende, objektivt och opartiskt.

3. Marknadskontrollmyndigheterna ska, som en del av sin verksamhet enligt punkt 1 i denna artikel, utföra lämpliga kontroller av produkters egenskaper i tillräcklig omfattning, genom dokumentkontroll och, om så är lämpligt, fysiska kontroller eller kontroller i laboratorium baserat på ett adekvat urval, och därvid prioritera sina resurser och åtgärder för att säkerställa en effektiv marknadskontroll och ta hänsyn till den nationella strategi för marknadskontroll som avses i artikel 13.

När beslut fattas om vilka kontroller som ska utföras på vilka typer av produkter och i vilken omfattning, ska marknadskontrollmyndigheterna följa en riskbaserad metod med beaktande av följande faktorer:

- a) Möjliga riskkällor och bristande överensstämmelse som hör samman med produkten och, när så är tillgängligt, i vilken utsträckning dessa förekommer på marknaden.
- b) Den verksamhet och drift som står under den ekonomiska aktörens kontroll.
- c) Den ekonomiska aktörens tidigare historia vad gäller bristande överensstämmelse.
- d) Om det är relevant, den riskprofilering som utförs av de myndigheter som anges i artikel 25.1.
- e) Klagomål från konsumenter och annan information som tas emot från andra myndigheter, ekonomiska aktörer, media och andra källor som kan tyda på bristande överensstämmelse.

4. Kommissionen får, efter samråd med nätverket, anta genomförandeakter med avseende på fastställande av enhetliga villkor för kontroller, kriterier för fastställande av hur ofta kontroller ska utföras samt hur många prover som ska kontrolleras avseende vissa produkter eller produktkategorier, där särskilda risker eller allvarliga överträdelser av unionens tillämpliga harmoniserade unionslagstiftning återkommande har konstaterats, i syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för hälsa och säkerhet eller andra allmänintressen som skyddas av den lagstiftningen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 43.2.

5. Om ekonomiska aktörer uppvisar provningsrapporter eller intyg som intygat deras produkters överensstämmelse med harmoniserad unionslagstiftning och som utfärdats av ett organ för bedömning av överensstämmelse som ackrediterats i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008, ska marknadskontrollmyndigheterna ta vederbörlig hänsyn till dessa rapporter och intyg.

6. Bevis som används av en marknadskontrollmyndighet i en medlemsstat får användas i utredningar för att kontrollera produktöverensstämmelse som marknadskontrollmyndigheter i en annan medlemsstat utfört, utan andra formella krav.
7. Marknadskontrollmyndigheterna ska inrätta följande förfaranden avseende produkter som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning:
 - a) Förfaranden för att följa upp klagomål eller rapporter om frågor som rör risker eller bristande överensstämmelse.
 - b) Förfaranden för att kontrollera att de korrigerande åtgärder som skulle vidtas av de ekonomiska aktörerna har vidtagits.
8. Marknadskontrollmyndigheterna ska, i syfte att säkerställa kommunikation och samordning med sina motparter i andra medlemsstater, aktivt delta i de grupper för administrativt samarbete (Adco-grupper) som avses i artikel 30.2.
9. Utan att det påverkar unionsförfaranden för skyddsåtgärder enligt den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen, ska produkter som, på grundval av ett beslut som fattas av en marknadskontrollmyndighet i en medlemsstat, inte har ansetts överensstämma med kraven, av marknadskontrollmyndigheterna i en annan medlemsstat presumeras vara icke överensstämmande med kraven, såvida inte en berörd marknadskontrollmyndighet i en annan medlemsstat har tydliga bevis för motsatsen, på grundval av dess egen utredning med beaktande av underlag som i förekommande fall tillhandahållits av en ekonomisk aktör.

Artikel 12

Referentbedömning

1. Referentbedömning ska organiseras för marknadskontrollmyndigheter som önskar delta i sådan bedömning, i syfte att stärka enhetligheten i marknadskontrollen med avseende på tillämpningen av denna förordning.
2. Nätverket ska utveckla metoden och den löpande planen för referentbedömningen mellan de deltagande marknadskontrollmyndigheterna. Vid fastställandet av metoden och den löpande planen ska nätverket åtminstone ta i beaktande antalet marknadskontrollmyndigheter i medlemsstaterna och deras storlek, den kvantitativa tillgången på personal och andra resurser för att utföra bedömningen, och andra relevanta kriterier.
3. Referentbedömning ska omfatta bästa praxis som utvecklats av vissa marknadskontrollmyndigheter och som kan vara till nytta för andra marknadskontrollmyndigheter, samt andra relevanta aspekter som rör marknadskontrollens effektivitet.
4. Resultatet av referentbedömningen ska rapporteras till nätverket.

Artikel 13

Nationella strategier för marknadskontroll

1. Varje medlemsstat ska åtminstone vart fjärde år upprätta en övergripande nationell strategi för marknadskontroll. Varje medlemsstat ska upprätta en sådan strategi första gången senast den 16 juli 2022. Den nationella strategin ska främja ett konsekvent, övergripande och samlat tillvägagångssätt för marknadskontroll och för tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning inom medlemsstatens territorium. Vid utarbetande av den nationella strategin för marknadskontroll ska hänsyn tas till alla sektorer som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning och samtliga led i leverantörskedjan, inbegripet import och digitala leveranskedjor. De prioriteringar som anges i arbetsprogrammet för nätverket får också beaktas.
2. Den nationella strategin för marknadskontroll ska omfatta åtminstone följande delar, om detta inte äventyrar marknadskontrollaktiviteter:
 - a) Den tillgängliga informationen om förekomsten av produkter som inte överensstämmer med kraven, med särskilt beaktande av de kontroller som avses i artiklarna 11.3 och 25.3, och, i tillämpliga fall, marknadstrender som kan påverka antalet fall av bristande överensstämmelse i olika kategorier av produkter, och möjliga hot och risker i samband med ny teknik.
 - b) De områden som medlemsstaterna identifierar som prioriterade för tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning.

- c) Den tillsynsverksamhet som planeras i syfte att minska den bristande överensstämmelsen inom de områden som identifieras som prioriterade, inbegripet, i förekommande fall, de miniminivåer för kontroller som förutses för kategorier av produkter som har hög nivå av bristande överensstämmelse.
 - d) En bedömning av samarbetet med marknadskontrollmyndigheter i andra medlemsstater enligt vad som avses i artikel 11.8 och kapitel VI.
3. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen och övriga medlemsstater sin nationella strategi för marknadskontroll genom det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34. Varje medlemsstat ska offentliggöra en sammanfattning av sin strategi.

KAPITEL V

BEFOPENHETER OCH ÅTGÄRDER FÖR MARKNADSKONTROLL

Artikel 14

Marknadskontrollmyndigheternas befogenheter

1. Medlemsstaterna ska tilldela sina marknadskontrollmyndigheter de befogenheter för marknadskontroll, utredning och tillsyn som behövs för att tillämpa denna förordning och för tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning.
2. Marknadskontrollmyndigheterna ska utöva de befogenheter som anges i denna artikel effektivt och ändamålsenligt, i enlighet med proportionalitetsprincipen, i den utsträckning detta stämmer överens med föremålet för och syftet med åtgärderna samt den övergripande karaktären hos den faktiska eller potentiella skada som följer av bristande överensstämmelse. Befogenheter ska tilldelas och utövas i enlighet med unionsrätten och nationell rätt, inbegripet principerna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt i enlighet med principerna i nationell rätt i fråga om yttrandefrihet och mediernas frihet och mångfald, med tillämpliga rätts säkerhetsgarantier samt med unionens bestämmelser om dataskydd, särskilt förordning (EU) 2016/679.
3. När medlemsstaterna tilldelar befogenheter enligt punkt 1 får de föreskriva att befogenheten ska kunna utövas på något av följande sätt, beroende på vad som är lämpligt:
 - a) Direkt av marknadskontrollmyndigheterna inom ramen för deras egen myndighetsutövning.
 - b) Med hjälp av andra myndigheter, i överensstämmelse med den berörda medlemsstatens fördelning av befogenheter och institutionella och administrativa organisation.
 - c) Vid ansökningar till domstolar som är behöriga att fatta det nödvändiga beslutet att godkänna utövandet av den befogenheten, inbegripet, där så är lämpligt, vid överklagande, ifall ansökan om det nödvändiga beslutet avslagits.
4. De befogenheter som tilldelas marknadskontrollmyndigheterna enligt punkt 1 ska åtminstone omfatta följande befogenheter:
 - a) Befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter, däribland tillgång till programvara, i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen, i alla former och format och oberoende av lagringsmedium eller var handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter lagras, och att göra eller erhålla kopior av dessa.
 - b) Befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning.
 - c) Befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen.
 - d) Befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter.
 - e) Befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke, i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis.
 - f) Befogenhet att inleda undersökningar på marknadskontrollmyndigheternas eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör.

- g) Befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk.
- h) Befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas.
- i) Befogenhet att fastställa påföljder i enlighet med artikel 41.
- j) Befogenhet att köpa varuprover, inbegripet under fingerad identitet, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis.
- k) Befogenhet att, när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk,
- i) kräva att innehåll som hänvisar till de relaterade produkterna avlägsnas från ett onlinegränssnitt, eller att kräva tydlig visning av en varning till slutanvändarna när de använder ett onlinegränssnitt, eller
- ii) om en begäran i enlighet med led i inte har iakttagits, kräva att leverantörer av informationssamhällets tjänster begränsar åtkomsten till onlinegränssnittet, inbegripet genom att begära att en relevant tredje part genomför sådana åtgärder.
5. Marknadskontrollmyndigheterna får använda alla uppgifter, handlingar, undersökningsresultat, yttranden eller underrättelser som bevis i sina utredningar, oavsett i vilken form och på vilket medium de lagras.

Artikel 15

Marknadskontrollmyndigheternas återkrav av kostnader

1. Medlemsstaterna får ge sina marknadskontrollmyndigheter rätt att från den relevanta ekonomiska aktören återkräva alla kostnader för sin verksamhet avseende fall av bristande överensstämmelse.
2. De kostnader som avses i punkt 1 i denna artikel får inkludera kostnader för att utföra provning, kostnader för att vidta åtgärder i enlighet med artikel 28.1 och 28.2, kostnader för lagring och kostnader för verksamhet avseende produkter som befunnits inte överensstämma med kraven och som undergår korrigerande åtgärder innan de övergår till fri omsättning eller släpps ut på marknaden.

Artikel 16

Åtgärder för marknadskontroll

1. Marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning, när den används i enlighet med sitt avsedda syfte eller under omständigheter som rimligen kan förutses och den är korrekt installerad och underhållen,
- a) kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet, eller
- b) inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning.
2. Om marknadskontrollmyndigheterna upptäcker att de omständigheter som avses i punkt 1 a eller b föreligger, ska de utan dröjsmål kräva att den relevanta ekonomiska aktören vidtar lämpliga och proportionella korrigerande åtgärder för att få den bristande överensstämmelsen att upphöra eller eliminera risken inom en tidsfrist som de anger.
3. Vid tillämpning av punkt 2 får den åtgärd som ska vidtas av den ekonomiska aktören bland annat inbegripa följande:
- a) Åtgärder för att bringa produkten i överensstämmelse, däribland genom att korrigera formell bristande överensstämmelse enligt definitionen i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen, eller genom att säkerställa att produkten inte längre utgör en risk.
- b) Åtgärder för att förhindra att produkten tillhandahålls på marknaden.
- c) Åtgärder för att omedelbart dra tillbaka eller återkalla produkten och varna allmänheten för de risker produkten utgör.
- d) Åtgärder för att förstöra produkten eller på annat sätt göra den obrukbar.

- e) Åtgärder för att förse produkten med lämpliga, tydligt formulerade, lättförståeliga varningar om de risker den kan utgöra, på det eller de språk som fastställs av den medlemsstat där produkten tillhandahålls på marknaden.
- f) Åtgärder för att fastställa förhållanden för tillhandahållandet på marknaden av den berörda produkten.
- g) Åtgärder för att varna slutanvändare utsatta för risk omedelbart och på lämpligt sätt, bl.a. genom offentliggörande av särskilda varningar på det eller de språk som fastställs av den medlemsstat där produkten tillhandahålls på marknaden.
4. Korrigering åtgärder som avses i punkt 3 e, f och g får endast krävas i fall då produkten riskerar att medföra en risk endast under vissa omständigheter eller endast för vissa slutanvändare.
5. Om den ekonomiska aktören underlåter att vidta korrigering åtgärder enligt punkt 3 eller om den bristande överensstämmelse eller den risk som avses i punkt 1 kvarstår, ska marknadskontrollmyndigheterna säkerställa att produkten dras tillbaka eller återkallas eller att dess tillhandahållande på marknaden förbjuds eller inskränks samt att allmänheten, kommissionen och övriga medlemsstater informeras om detta.
6. Information till kommissionen och övriga medlemsstater i enlighet med punkt 5 i denna artikel ska lämnas genom det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34. Detta informationslämnande ska också anses uppfylla underrättelsekraven för de tillämpliga förfarandena för skyddsåtgärder i harmoniserad unionslagstiftning.
7. Om en nationell åtgärd anses vara motiverad i enlighet med de tillämpliga förfarandena för skyddsåtgärder, eller om inte en marknadskontrollmyndighet i en annan medlemsstat fastställt motsatsen såsom avses i artikel 11.9, ska de behöriga marknadskontrollmyndigheterna i övriga medlemsstater vidta nödvändiga åtgärder med avseende på den produkt som inte uppfyller kraven och ska föra in den relevanta informationen i det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.

Artikel 17

Användning av information samt yrkes- och affärshemligheter

Marknadskontrollmyndigheterna ska utföra sin verksamhet med en hög grad av öppenhet och ska för allmänheten göra all information tillgänglig som de anser vara relevant för att skydda slutanvändarnas intressen. Marknadskontrollmyndigheterna ska respektera principen om konfidentialitet samt om yrkes- och affärshemligheter och ska skydda personuppgifter i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.

Artikel 18

Processuella rättigheter för ekonomiska aktörer

1. Alla åtgärder, beslut eller förelägganden som fattas eller vidtas av marknadskontrollmyndigheterna enligt harmoniserad unionslagstiftning eller denna förordning ska ange de exakta grunder som de baseras på.
2. Varje sådan åtgärd, beslut eller föreläggande ska utan dröjsmål meddelas den berörda ekonomiska aktören, som samtidigt ska underrättas om vilka rättsmedel som står till dennes förfogande enligt lagstiftningen i medlemsstaten ifråga och vilka tidsfrister som gäller för dessa rättsmedel.
3. Innan en åtgärd, ett beslut eller ett föreläggande som avses i punkt 1 fattas eller vidtas ska den berörda ekonomiska aktören ges tillfälle att yttra sig inom rimlig tid som inte får vara kortare än tio arbetsdagar, förutsatt att det inte är möjligt att ge den ekonomiska aktören den möjligheten därför att åtgärden, beslutet eller föreläggandet är brådskande på grund av hälso- eller säkerhetskrav eller andra skäl som rör de allmänintressen som omfattas av den berörda harmoniserade unionslagstiftningen.

Om åtgärden, beslutet eller föreläggandet fattas eller vidtas utan att den ekonomiska aktören har fått möjlighet att yttra sig ska den ekonomiska aktören ges denna möjlighet så snart som möjligt i efterhand, och åtgärden, beslutet eller föreläggandet ska skyndsamt ses över av marknadskontrollmyndigheten.

Artikel 19

Produkter som utgör en allvarlig risk

1. Marknadskontrollmyndigheterna ska säkerställa att produkter som utgör en allvarlig risk dras tillbaka eller återkallas när det inte finns andra effektiva medel att tillgå för att eliminera den allvarliga risken, och att tillhandahållandet av dem på marknaden förbjuds. Marknadskontrollmyndigheterna ska omedelbart anmäla detta till kommissionen i enlighet med artikel 20.
2. Ett beslut om huruvida en produkt utgör en allvarlig risk ska bygga på en lämplig riskbedömning som beaktar riskkällans karaktär och sannolikheten att en riskfylld situation inträffar. En produkt ska inte anses utgöra en allvarlig risk av den anledningen att det är genomförbart att uppnå en högre säkerhetsnivå och att det finns andra tillgängliga produkter som utgör en mindre risk.

Artikel 20

Systemet för snabbt informationsutbyte

1. Om en marknadskontrollmyndighet vidtar, eller avser att vidta, en åtgärd enligt artikel 19 och anser att orsakerna till åtgärden eller åtgärdens konsekvenser när utanför dess medlemsstats territorium ska den, i enlighet med punkt 4 i den här artikeln, omedelbart informera kommissionen om den åtgärden. Marknadskontrollmyndigheten ska även utan dröjsmål underrätta kommissionen om en ändring eller ett tillbakadragande av en sådan åtgärd.
2. Om en produkt som utgör en allvarlig risk har tillhandahållits på marknaden ska marknadskontrollmyndigheterna omedelbart informera kommissionen om eventuella frivilliga åtgärder som en ekonomisk aktör vidtagit och anmält till marknadskontrollmyndigheten.
3. I den information som lämnas i enlighet med punkterna 1 och 2 ska alla tillgängliga uppgifter ingå, särskilt de som krävs för att kunna identifiera produkten, dess ursprung och leveranskedja, den produktrelaterade risken, vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess giltighetstid samt eventuella frivilliga åtgärder som de ekonomiska aktörerna vidtagit.
4. Vid tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 i denna artikel ska det system för snabbt informationsutbyte (Rapex) som avses i artikel 12 i direktiv 2001/95/EG användas. Artikel 12.2, 12.3 och 12.4 i det direktivet ska gälla i tillämpliga delar.
5. Kommissionen ska tillhandahålla och upprätthålla ett datagränssnitt mellan Rapex och det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34, för att undvika att uppgifter förs in två gånger.

Artikel 21

Unionsprovninganläggningar

1. Målet för unionsprovninganläggningarna är att bidra till en förbättrad laboratoriekapacitet samt att säkerställa tillförlitlighet och enhetlighet vid provningar inom ramen för marknadskontrollen inom unionen.
2. Vid tillämpning av punkt 1 får kommissionen utse en offentlig provninganläggning i en medlemsstat till unionsprovninganläggning för särskilda produktkategorier eller för särskilda risker förknippade med en produktkategori.

Kommissionen får också utse en av sina egna provninganläggningar till unionsprovninganläggning för särskilda produktkategorier eller för särskilda risker förknippade med en produktkategori eller för produkter för vilka det saknas provningskapacitet eller för vilka den är otillräcklig.

3. Unionsprovninganläggningarna ska vara ackrediterade i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008.
4. Utseendet av unionsprovninganläggningar får inte påverka marknadskontrollmyndigheternas, nätverkets och kommissionens frihet att välja provninganläggningar för sin verksamhet.
5. De utsedda unionsprovninganläggningarna ska erbjuda sina tjänster enbart till marknadskontrollmyndigheterna, nätverket, kommissionen och andra statliga eller mellanstatliga enheter.

6. Unionsprovningsanläggningarna ska, inom sitt behörighetsområde, utföra följande verksamheter:
 - a) Prova produkter på begäran av marknadskontrollmyndigheterna, nätverket eller kommissionen.
 - b) Tillhandahålla oberoende teknisk eller vetenskaplig rådgivning på begäran av nätverket.
 - c) Utveckla ny teknik och nya metoder för analys.
7. Ersättning ska utgå för den verksamhet som avses i punkt 6 i denna artikel och den får finansieras av unionen i enlighet med artikel 36.2.
8. Unionsprovningsanläggningarna får erhålla finansiering av unionen i enlighet med artikel 36.2 för att öka sin provningskapacitet eller skapa ny provningskapacitet för särskilda produktkategorier eller för särskilda risker förknippade med en produktkategori för vilken det saknas provningskapacitet eller för vilken den är otillräcklig.
9. Kommissionen ska anta genomförandeakter som specificerar förfarandena för utseende av unionsprovningsanläggningar. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 43.2.

KAPITEL VI

GRÄNSÖVERSKRIDANDE ÖMSESIDIG ASSISTANS

Artikel 22

Ömsesidig assistans

1. Det ska finnas ett effektivt samarbete och informationsutbyte mellan medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter och mellan marknadskontrollmyndigheterna, kommissionen och unionens berörda byråer.
2. Om en marknadskontrollmyndighet inte kan slutföra sina utredningar på grund av att den inte fått tillgång till viss information, trots att den har vidtagit alla lämpliga åtgärder för att inhämta den informationen, får den lämna en motiverad begäran till marknadskontrollmyndigheten i en annan medlemsstat där tillgång till denna information kan verkställas. I detta fall ska den tillfrågade myndigheten utan dröjsmål, och i alla händelser inom 30 dagar, tillhandahålla den begärande myndigheten all information som den tillfrågade myndigheten anser vara relevant för att fastställa om en produkt inte överensstämmer med kraven.
3. Den tillfrågade myndigheten ska genomföra lämpliga utredningar eller vidta andra åtgärder som är lämpliga för att inhämta den begärda informationen. Om det är nödvändigt ska dessa utredningar genomföras med hjälp av andra marknadskontrollmyndigheter.
4. Den begärande myndigheten ska behålla ansvaret för en utredning som den har inlett, om inte den tillfrågade myndigheten samtycker till att ta över ansvaret.
5. I vederbörligen motiverade fall får en tillfrågad myndighet avslå en begäran om information enligt punkt 2 om:
 - a) Den begärande myndigheten inte i tillräcklig utsträckning har visat att den begärda informationen är nödvändig för att fastställa bristande överensstämmelse.
 - b) Den tillfrågade myndigheten visar att det finns rimliga skäl för att ett tillmötesgående av begäran avsevärt skulle försämra utförandet av dess egen verksamhet.

Artikel 23

Begäran om tillsynsåtgärder

1. Om åtgärder krävs inom en annan medlemsstats jurisdiktion för att avsluta ett fall av bristande överensstämmelse avseende en produkt och om sådana åtgärder inte följer av kraven i artikel 16.7, kan en begärande myndighet lämna in en vederbörligen motiverad begäran om tillsynsåtgärder hos en tillfrågad myndighet i den andra medlemsstaten.
2. Den tillfrågade myndigheten ska utan dröjsmål vidta alla nödvändiga tillsynsåtgärder med stöd av de befogenheter som den tilldelats genom denna förordning för att få ett fall av bristande överensstämmelse att upphöra genom att utöva de befogenheter som fastställs i artikel 14 och eventuella ytterligare befogenheter som den tilldelats enligt nationell rätt.

3. Den tillfrågade myndigheten ska underrätta den begärande myndigheten om de åtgärder som avses i punkt 2 som har vidtagits eller som avses att vidtas.

En tillfrågad myndighet får avslå en begäran om tillsynsåtgärder i någon av följande situationer:

- a) Den tillfrågade myndigheten konstaterar att den begärande myndigheten inte har lämnat tillräcklig information.
- b) Den tillfrågade myndigheten anser att begäran strider mot harmoniserad unionslagstiftning.
- c) Den tillfrågade myndigheten visar att det finns rimliga skäl för att ett tillmötesgående av begäran avsevärt skulle försämra utförandet av dess egen verksamhet.

Artikel 24

Förfarande för begäran om ömsesidig assistans

1. Den begärande myndigheten ska sträva efter att själv utföra alla utredningar som rimligen är möjliga innan den överlämnar en begäran om assistans enligt artikel 22 eller 23.

2. Den begärande myndigheten ska, när den överlämnar en begäran enligt artikel 22 eller 23, tillhandahålla all tillgänglig information, för att den tillfrågade myndigheten ska kunna tillmötesgå begäran, inbegripet eventuella nödvändiga bevis som endast kan erhållas i den begärande myndighetens medlemsstat.

3. En begäran enligt artiklarna 22 och 23 och all kommunikation i samband med denna ska göras med användning av elektroniska standardformulär med hjälp av det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.

4. Kommunikationen ska ske direkt mellan de berörda marknadskontrollmyndigheterna eller via de centrala samordningskontoren i de berörda medlemsstaterna.

5. De språk som ska användas vid en begäran enligt artiklarna 22 och 23 och i all kommunikation i samband med denna ska överenskommas av de berörda marknadskontrollmyndigheterna.

6. Om ingen överenskommelse om språk kan nås mellan de berörda marknadskontrollmyndigheterna, ska en begäran enligt artiklarna 22 och 23 översändas på det officiella språket i den begärande myndighetens medlemsstat och svaren på en sådan begäran ska översändas på det officiella språket i den tillfrågade myndighetens medlemsstat. I detta fall ska den begärande myndigheten och den tillfrågade myndigheten ombesörja översättningen av begäran, svar och andra handlingar som den tar emot från den andra myndigheten.

7. Det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34 ska ge strukturerad information om fall som rör ömsesidig assistans till de berörda centrala samordningskontoren. Med hjälp av denna information ska de centrala samordningskontoren ge det stöd som behövs för att underlätta assistansen.

KAPITEL VII

PRODUKTER SOM FÖRS IN PÅ UNIONSMARKNADEN

Artikel 25

Kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden

1. Medlemsstaterna ska utse tullmyndigheter, en eller flera marknadskontrollmyndigheter eller någon annan myndighet på sitt territorium till ansvariga myndigheter för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden.

Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om de myndigheter som den utser enligt första stycket och deras behörighetsområden, genom det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.

2. De myndigheter som utsetts enligt punkt 1 ska ha de befogenheter och resurser som krävs för ett korrekt utförande av sina uppgifter som avses i den punkten.

3. Produkter som omfattas av unionsrätten och som ska hänföras till tullförfarandet för *övergång till fri omsättning* ska vara föremål för kontroller som utförs av de myndigheter som utsetts enligt punkt 1 i denna artikel. De ska utföra dessa kontroller på grundval av riskanalyser i enlighet med artiklarna 46 och 47 i förordning (EU) nr 952/2013 och i förekommande fall på grundval av den riskbaserade metod som avses i artikel 11.3 andra stycket i den här förordningen.

4. Riskrelaterad information ska utbytas mellan

- a) de myndigheter som utsetts enligt punkt 1 i denna artikel i enlighet med artikel 47.2 i förordning (EU) nr 952/2013, och
- b) tullmyndigheter i enlighet med artikel 46.5 i förordning (EU) nr 952/2013.

Om tullmyndigheterna på införselplatsen, när det gäller produkter som omfattas av unionsrätten och som antingen är i tillfällig lagring eller hänförs till ett annat tullförfarande än *övergång till fri omsättning*, har skäl att tro att dessa produkter inte överensstämmer med tillämplig unionsrätt eller att de utgör en risk, ska de vidarebefordra all relevant information till det behöriga tullkontoret i bestämmelsemedlemsstaten.

5. Marknadskontrollmyndigheterna ska tillhandahålla information till de myndigheter som utsetts enligt punkt 1 om produktkategorier eller ekonomiska aktörer för vilka en högre risk för bristande överensstämmelse har konstaterats.

6. Senast den 31 mars varje år ska medlemsstaterna till kommissionen överlämna utförliga statistiska uppgifter om de kontroller som utförts av de myndigheter som utsetts enligt punkt 1 avseende produkter som omfattas av unionsrätten under det föregående kalenderåret. De statistiska uppgifterna ska omfatta antalet insatser för kontroll av dessa produkter med avseende på produktsäkerhet och produktöverensstämmelse.

Kommissionen ska senast den 30 juni varje år utarbeta en rapport som ska innehålla den information som medlemsstaterna lämnat in för föregående kalenderår och en analys av de uppgifter som lämnats. Denna rapport ska offentliggöras i det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.

7. Om kommissionen får kännedom om en allvarlig risk i samband med produkter som omfattas av unionsrätten och som importeras från ett tredjeland, ska den rekommendera den berörda medlemsstaten att vidta lämpliga marknadskontrollåtgärder.

8. Kommissionen får efter samråd med nätverket anta genomförandeakter med avseende på fastställandet av riktmärken och tekniker för kontroller på grundval av en gemensam riskanalys på unionsnivå, i syfte att säkerställa ett enhetligt genomförande av unionsrätten, stärka kontrollerna av produkter som förs in på unionsmarknaden samt säkerställa en ändamålsenlig och enhetlig nivå på sådana kontroller. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 43.2.

9. Kommissionen ska anta genomförandeakter som närmare anger detaljerna för de uppgifter som ska lämnas enligt punkt 6 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 43.2.

Artikel 26

Uppskjutande av övergång till fri omsättning

1. De myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 ska skjuta upp övergången till fri omsättning om det vid kontrollerna enligt artikel 25.3 konstateras att

- a) produkten inte åtföljs av den dokumentation som krävs i den unionsrätt som är tillämplig på produkten eller om det finns rimliga tvivel om huruvida dokumentationen är äkta, korrekt eller fullständig,
- b) produkten inte är märkt eller etiketterad i enlighet med den unionsrätt som är tillämplig på produkten,
- c) produkten är försedd med en CE-märkning eller annan märkning, som krävs enligt den unionsrätt som är tillämplig på produkten, som är falsk eller vilseledande,
- d) namn, registrerat företagsnamn eller registrerat varumärke och kontaktuppgifter, inklusive postadress, till en ekonomisk aktör med uppgifter avseende den produkt som omfattas av specifik harmoniserad unionslagstiftning inte är angivna eller identifierbara i enlighet med artikel 4.4, eller
- e) det av andra skäl finns anledning att tro att produkten inte överensstämmer med den unionsrätt som är tillämplig på produkten eller att den utgör en allvarlig risk för hälsa, säkerhet, miljö eller annat allmänintresse som avses i artikel 1.

2. De myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 ska omedelbart underrätta marknadskontrollmyndigheterna om att man skjutit upp övergången till fri omsättning som avses i punkt 1 i den här artikeln.

3. Om marknadskontrollmyndigheterna har rimliga skäl att tro att en produkt inte överensstämmer med den unionsrätt som är tillämplig på produkten eller utgör en allvarlig risk, ska de begära att de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 skjuter upp förfarandet för produktens övergång till fri omsättning.

4. Underrättelser enligt punkt 2 och begäranden enligt punkt 3 i denna artikel får lämnas med hjälp av informations- och kommunikationssystemet som avses i artikel 34, bland annat genom användning av elektroniska gränssnitt mellan detta system och system som används av tullmyndigheterna, om de är tillgängliga.

Artikel 27

Övergång till fri omsättning

Om en produkts övergång till fri omsättning har skjutits upp i enlighet med artikel 26, ska den produkten övergå till fri omsättning om alla övriga krav och formaliteter i samband med en sådan övergång är uppfyllda och om något av följande villkor är uppfyllt:

- a) Inom fyra arbetsdagar efter det att övergången skjutits upp, om de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 inte av marknadskontrollmyndigheterna har ombetts att uppskjutandet ska kvarstå.
- b) De myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 har underrättats av marknadskontrollmyndigheterna om att produkten har godkänts för övergång till fri omsättning.

Övergången till fri omsättning ska inte anses vara bevis för överensstämmelse med unionsrätten.

Artikel 28

Vägrad övergång till fri omsättning

1. Om marknadskontrollmyndigheterna drar slutsatsen att en produkt utgör en allvarlig risk, ska de vidta åtgärder för att förbjuda att produkten släpps ut på marknaden och kräva att de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 inte låter produkten övergå till fri omsättning. De ska också kräva att dessa myndigheter inkluderar följande meddelande i tullens databehandlingssystem och, i förekommande fall, på den faktura som medföljer produkten och på övriga relevanta åtföljande handlingar:

"Farlig produkt – får ej övergå i fri omsättning – förordning (EU) 2019/1020".

Marknadskontrollmyndigheterna ska omedelbart föra in denna information i det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.

2. Om marknadskontrollmyndigheterna drar slutsatsen att en produkt inte får släppas ut på marknaden eftersom den inte överensstämmer med den unionsrätt som är tillämplig på produkten, ska de vidta åtgärder för att förbjuda att produkten släpps ut på marknaden och kräva att de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 inte låter produkten övergå till fri omsättning. De ska också kräva att dessa myndigheter inkluderar följande meddelande i tullens databehandlingssystem och, i förekommande fall, på den faktura som medföljer produkten och på övriga relevanta åtföljande handlingar:

"Produkten uppfyller inte gällande krav – får ej övergå i fri omsättning – förordning (EU) 2019/1020."

Marknadskontrollmyndigheterna ska omedelbart föra in denna information i det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.

3. Om den produkt som avses i punkt 1 eller 2 sedan deklarerar för ett annat tullförfarande än övergång till fri omsättning, och förutsatt att marknadskontrollmyndigheterna inte har invändningar, ska de meddelanden som krävs i punkt 1 eller 2 också inkluderas, enligt de villkor som anges i punkt 1 eller 2 i de handlingar som används i samband med det förfarandet.

4. Myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 får destruera eller på annat sätt göra en produkt obrukbar om den utgör en risk för slutanvändarnas hälsa och säkerhet om detta, av myndigheten i fråga, bedöms vara nödvändigt och proportionellt. Kostnaden för en sådan åtgärd ska betalas av den fysiska eller juridiska person som deklarerar produkten för övergång till fri omsättning.

Artiklarna 197 och 198 i förordning (EU) nr 952/2013 ska tillämpas i enlighet med detta.

KAPITEL VIII

SAMORDNAD TILLSYN OCH INTERNATIONELLT SAMARBETE

Artikel 29

Unionsnätverk för produktöverensstämmelse

1. Ett unionsnätverk för produktöverensstämmelse (nedan kallat *nätverket*) inrättas härmed.
2. Nätverkets syfte är att fungera som en plattform för strukturerad samordning och strukturerat samarbete mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter och kommissionen och att göra marknadskontrollrutinerna enhetliga inom unionen, så att marknadskontrollen blir effektivare.

Artikel 30

Nätverkets sammansättning och funktion

1. Nätverket ska bestå av representanter från varje medlemsstat, inbegripet en representant för varje centralt samordningskontor som avses i artikel 10 och en valfri nationell expert, ordförandena för Adco-grupperna och representanter från kommissionen.
2. Separata eller gemensamma Adco-grupper ska inrättas för en enhetlig tillämpning av harmoniserad unionslagstiftning. Adco-grupperna ska bestå av representanter för de nationella marknadskontrollmyndigheterna och, om så är lämpligt, representanter för de centrala samordningskontoren.

Adco-gruppernas möten är avsedda endast för representanter för marknadskontrollmyndigheter och kommissionen.

Relevanta berörda parter, till exempel organisationer som representerar intressen för näringslivet, små och medelstora företag, konsumenter, provningslaboratorier, standardiseringsorgan och organ för bedömning av överensstämmelse på unionsnivå, får bjudas in att närvara vid Adco-gruppernas möten beroende på det ämne som ska diskuteras.

3. Kommissionen ska stödja och uppmuntra samarbete mellan marknadskontrollmyndigheterna genom nätverket och delta i möten i nätverket, dess arbetsgrupper och Adco-grupperna.
4. Nätverket ska sammanträda regelbundet och, vid behov, på motiverad begäran av kommissionen eller en medlemsstat.
5. Nätverket får inrätta ständiga eller tillfälliga arbetsgrupper som arbetar med specifika frågor och uppgifter.
6. Nätverket får bjuda in experter och andra tredje parter, däribland organisationer som representerar intressen för näringslivet, små och medelstora företag, konsumenter, provningslaboratorier, standardiseringsorgan och organ för bedömning av överensstämmelse på unionsnivå att närvara som observatörer vid möten eller att lämna in skriftliga bidrag.
7. Nätverket ska göra sitt yttersta för att nå samförstånd. De beslut som fattas av nätverket ska vara rekommendationer som inte är rättsligt bindande.
8. Nätverket ska fastställa sin egen arbetsordning.

Artikel 31

Nätverkets roll och uppgifter

1. Nätverket ska vid utförandet av de uppgifter som anges i punkt 2 behandla allmänna övergripande frågor om marknadskontroll i syfte att underlätta samarbetet mellan de centrala samordningskontoren och med kommissionen.
2. Nätverket ska ha följande uppgifter:
 - a) Utarbета, anta och övervaka genomförandet av sitt arbetsprogram.
 - b) Medverka till att hitta gemensamma prioriteringar för marknadskontroll och sektorsövergripande utbyte av information om utvärderingar av produkter, inbegripet riskbedömningar, provningsmetoder och provningsresultat, senaste forskningsrön och ny teknik, framväxande risker och andra aspekter av vikt för kontrollverksamheten samt om genomförandet av nationella strategier och verksamhet avseende marknadskontroll.

- c) Samordna Adco-grupperna och deras verksamhet.
- d) Organisera sektorsövergripande gemensamma marknadskontroller och provningsprojekt, och fastställa deras prioriteringar.
- e) Utbyta sakkunskap och bästa praxis, särskilt i fråga om genomförandet av nationella strategier för marknadskontroll.
- f) Underlätta organiseringen av utbildningsprogram och utbyten för personal.
- g) I samarbete med kommissionen organisera informationskampanjer och frivilliga ömsesidiga besöksprogram mellan marknadskontrollmyndigheterna.
- h) Diskutera frågor som uppstår i samband med mekanismen för gränsöverskridande ömsesidig assistans.
- i) Bidra till utvecklingen av vägledning för att säkerställa en effektiv och enhetlig tillämpning av denna förordning.
- j) Föreslå finansiering av den verksamhet som avses i artikel 36.
- k) Bidra till enhetlig administrativ praxis i fråga om medlemsstaternas marknadskontroll.
- l) Ge råd till och bistå kommissionen i frågor som rör vidareutvecklingen av Rapex och det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34.
- m) Främja samarbete och utbyte av sakkunskap och bästa praxis mellan marknadskontrollmyndigheter och myndigheter med ansvar för kontroller vid unionens yttre gränser.
- n) Främja och underlätta samarbete med andra relevanta nätverk och grupper i syfte att utforska möjligheterna att använda nya tekniker för marknadskontroll och produkters spårbarhet.
- o) Regelbundet utvärdera de nationella strategierna för marknadskontroll, varav den första utvärderingen ska ske senast den 16 juli 2024.
- p) Behandla andra frågor inom den verksamhet som omfattas av nätverkets behörighet i syfte att bidra till en väl fungerande marknadskontroll inom unionen.

Artikel 32

Roll och uppgifter för grupperna för administrativt samarbete

1. Adco-grupperna ska vid utförandet av de uppgifter som anges i punkt 2 behandla särskilda frågor avseende marknadskontroll och sektorsspecifika frågor.
2. Adco-grupperna ska ha följande uppgifter:
 - a) Underlätta en enhetlig tillämpning av harmoniserad unionslagstiftning inom sitt behörighetsområde i syfte att effektivisera marknadskontrollen på hela den inre marknaden.
 - b) Främja kommunikationen mellan marknadskontrollmyndigheter och nätverket, och skapa ömsesidigt förtroende mellan marknadskontrollmyndigheter.
 - c) Fastställa och samordna gemensamma projekt, t.ex. gemensam gränsöverskridande marknadskontroll.
 - d) Utveckla gemensam praxis och gemensam metodik för en effektiv marknadskontroll.
 - e) Underrätta varandra om nationella metoder och verksamhet avseende marknadskontroll och utveckla och främja bästa praxis.
 - f) Kartlägga frågor av gemensamt intresse som rör marknadskontroll och föreslå gemensamma strategier för antagande.
 - g) Underlätta sektorsspecifika utvärderingar av produkter, inbegripet riskbedömningar, provningsmetoder och provningsresultat, senaste forskningsrön och andra aspekter av vikt för kontrollverksamheten.

Artikel 33

Kommissionens roll och uppgifter

Kommissionen ska ha följande uppgifter:

- a) Bistå nätverket, dess arbetsgrupper och Adco-grupperna genom ett verkställande sekretariat som tillhandahåller tekniskt och logistiskt stöd.
- b) Upprätta en förteckning över Adco-gruppernas ordförande och deras kontaktoppgifter, hålla den uppdaterad och göra den tillgänglig för de centrala samordningskontoren och Adco-gruppernas ordförande.

- c) Bistå nätverket i utarbetandet och övervakningen av dess arbetsprogram.
- d) Stödja arbetet i de produktkontaktpunkter som har tilldelats uppgifter av medlemsstaterna som rör harmoniserad unionslagstiftning.
- e) I samråd med nätverket fastställa behovet av ytterligare provningskapacitet och föreslå lösningar för detta ändamål i enlighet med artikel 21.
- f) Tillämpa de instrument för internationellt samarbete som avses i artikel 35.
- g) Tillhandahålla stöd för inrättande av separata eller gemensamma Adco-grupper.
- h) Utveckla och upprätthålla det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34, inbegripet det gränssnitt som avses i artikel 34.7 och gränssnittet till nationella databaser för marknads kontroll, och lämna information till allmänheten med hjälp av detta system.
- i) Bistå nätverket i förberedande eller kompletterande arbete i samband med genomförandet av marknads kontrollaktiviteter kopplade till tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning, t.ex. studier, program, utvärderingar, jämförande analyser, ömsesidiga gemensamma besök och besöksprogram, personalutbyte, forskningsarbete, laboratoriearbete, kvalifikationsprovning, provningar i samarbete mellan olika laboratorier och bedömningar av överensstämmelse.
- j) Förbereda och bistå vid genomförandet av marknads kontrollkampanjer i unionen och liknande aktiviteter.
- k) Organisera gemensamma marknads kontroller och provningsprojekt och gemensamma utbildningsprogram, underlätta personalutbyte mellan marknads kontrollmyndigheter och där så är lämpligt med marknads kontrollmyndigheter i tredjeländer eller med internationella organisationer och organisera informationskampanjer och frivilliga ömsesidiga besöksprogram mellan marknads kontrollmyndigheter.
- l) Genomföra verksamhet enligt program för tekniskt stöd, samarbete med tredjeländer och främjande och stärkande av unionens strategier och system för marknads kontroll bland berörda parter inom unionen och på internationell nivå.
- m) Främja teknisk eller vetenskaplig sakkunskap för att genomföra administrativt samarbete om marknads kontroll.
- n) På begäran av nätverket eller på eget initiativ undersöka frågor om tillämpningen av denna förordning och utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i syfte att främja en enhetlig tillämpning av denna förordning.

Artikel 34

Informations- och kommunikationssystem

1. Kommissionen ska vidareutveckla och underhålla ett informations- och kommunikationssystem för insamling, behandling och lagring av information i en strukturerad form om frågor som rör tillsyn av harmoniserad unionslagstiftning, i syfte att förbättra utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna, bland annat när det gäller begäran om information, och ge en heltäckande överblick över marknads kontrollaktiviteter, resultat och trender. Kommissionen, marknads kontrollmyndigheterna, de centrala samordningskontoren och de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 ska ha tillgång till detta system. Kommissionen ska utveckla och underhålla det offentliga användargränssnittet för detta system, där viktig information till slutanvändarna om marknads kontroller ska ges.
2. Kommissionen ska vidareutveckla och underhålla elektroniska gränssnitt mellan det system som avses i punkt 1 och de nationella marknads kontrollsystemen.
3. De centrala samordningskontoren ska föra in följande uppgifter i informations- och kommunikationssystemet:
 - a) Namn på marknads kontrollmyndigheterna i deras medlemsstat och dessa myndigheters behörighetsområden enligt artikel 10.2.
 - b) Namn på de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1.
 - c) Den nationella strategi för marknads kontroll som utarbetats av respektive medlemsstat enligt artikel 13 och resultaten från översynen och bedömningen av denna strategi.

4. Marknadskontrollmyndigheterna ska i informations- och kommunikationssystemet i fråga om produkter som tillhandahållits på marknaden för vilka det gjorts en ingående kontroll av att kraven är uppfyllda, utan att det påverkar artikel 12 i direktiv 2001/95/EG och artikel 20 i denna förordning, och, i tillämpliga fall, i fråga om produkter som förs in på unionsmarknaden för vilka förfarandet för övergång till fri omsättning i deras territorium har skjutits upp i enlighet med artikel 26 i denna förordning, föra in information om följande:

- a) Åtgärder enligt artikel 16.5 som vidtagits av den marknadskontrollmyndigheten.
- b) Rapporter om provningar som de utfört.
- c) Korrigering åtgärder som berörda ekonomiska aktörer vidtagit.
- d) Lätillgängliga rapporter om skador som orsakats av produkten i fråga.
- e) En medlemsstats eventuella invändning i enlighet med tillämpligt förfarande för skyddsåtgärder i den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten och en eventuell uppföljning.
- f) I förekommande fall, underlåtenhet av tillverkarens representant att uppfylla kraven i artikel 5.2.
- g) I förekommande fall, underlåtenhet av tillverkare att uppfylla kraven i artikel 5.1.

5. Om marknadskontrollmyndigheterna anser det lämpligt får de föra in i informations- och kommunikationssystemet eventuell ytterligare information om kontroller som de utfört och resultat av provningar som utförts av dem eller på deras begäran.

6. Om det är relevant för tillsynen av harmoniserad unionslagstiftning och i syfte att minimera risker, ska tullmyndigheterna ur de nationella tullsystemen extrahera uppgifter om produkter som hänförs till tullförfarandet för *övergång till fri omsättning* i samband med tillsyn av harmoniserad unionslagstiftning och överföra dem till informations- och kommunikationssystemet.

7. Kommissionen ska utveckla ett elektroniskt gränssnitt för att möjliggöra överföringen av uppgifter mellan de nationella tullsystemen och informations- och kommunikationssystemet. Detta gränssnitt ska vara i drift inom fyra år efter den dag då den relevanta genomförandeakten som avses i punkt 8 antas.

8. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att ange närmare detaljer om genomförandet av punkterna 1–7 i denna artikel, och särskilt den databehandling som kommer att ske av uppgifter som samlats in i enlighet med punkt 1 i denna artikel, och fastställa de uppgifter som ska överföras i enlighet med punkterna 6 och 7 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 43.2.

Artikel 35

Internationellt samarbete

1. I syfte att effektivisera marknadskontrollen i unionen får kommissionen samarbeta med och utbyta information med anknytning till marknadskontroll med tillsynsmyndigheter i tredjeländer eller internationella organisationer inom ramen för avtal som har ingåtts mellan unionen och tredjeländer eller internationella organisationer. Ett sådant avtal ska bygga på ömsesidighet, innehålla sådana bestämmelser om sekretess som motsvarar dem som är tillämpliga i unionen och säkerställa att allt informationsutbyte sker i enlighet med tillämplig unionsrätt.

2. Samarbetet eller informationsutbytet får bland annat avse följande:

- a) De metoder för riskbedömning som används och resultaten av produktprovningar.
- b) Samordnade produktåterkallelser eller liknande åtgärder.
- c) Åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheter enligt artikel 16.

3. Kommissionen får godkänna ett särskilt system för produktrelaterade kontroller före export som utförs av ett tredjeland på produkter omedelbart före export till unionen i syfte att kontrollera att dessa produkter uppfyller kraven i tillämplig harmoniserad unionslagstiftning. Godkännandet får beviljas för en eller flera produkter, för en eller flera produktkategorier eller för produkter eller produktkategorier som tillverkas av vissa tillverkare.

4. Kommissionen ska utarbeta och upprätthålla en förteckning över de produkter eller produktkategorier som har beviljats sådant godkännande som avses i punkt 3 och göra denna förteckning tillgänglig för allmänheten.

5. Godkännandet får endast beviljas ett tredjeland enligt punkt 3 om följande villkor är uppfyllda:
- Tredjelandet har ett effektivt system för att kontrollera att produkter som exporteras till unionen överensstämmer med kraven, och de kontroller som utförs i tredjelandet är tillräckligt effektiva och ändamålsenliga för att kunna ersätta eller minska importkontrollerna.
 - Revisioner inom unionen och, i tillämpliga fall, i tredjelandet visar att produkter som exporteras från tredjelandet till unionen uppfyller de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning.
6. Om ett sådant godkännande har beviljats, ska riskbedömningen för importkontroller av de produkter eller produktkategorier som avses i punkt 3 och som förs in på unionsmarknaden inkludera de beviljade godkännandena.
- Myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 får emellertid utföra kontroller av dessa produkter eller produktkategorier när de förs in på unionsmarknaden, bland annat för att säkerställa att de kontroller före export som ett tredjeland utför är effektiva för att fastställa överensstämmelsen med harmoniserad unionslagstiftning.
7. Det godkännande som avses i punkt 3 ska ange vilken behörig myndighet i tredjelandet som ansvarar för utförandet av kontrollerna före export, och denna behöriga myndighet ska vara motparten för alla kontakter med unionen.
8. Den behöriga myndighet som avses i punkt 7 ska säkerställa den officiella kontrollen av produkterna innan de förs in i unionen.
9. Om kontroller av produkter som avses i punkt 3 i denna artikel och som förs in på unionsmarknaden visar på betydande bristande överensstämmelse, ska marknadskontrollmyndigheterna omedelbart underrätta kommissionen genom det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34 och anpassa kontrollnivån för sådana produkter.
10. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att godkänna varje sådant särskilt system för produktrelaterade kontroller före export som avses i punkt 3 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 43.2.
11. Kommissionen ska regelbundet övervaka att det godkännande som beviljats enligt punkt 3 fungerar korrekt. Kommissionen ska anta en genomförandeakt som återkallar det godkännandet om det visar sig att de produkter som förs in på unionsmarknaden inte överensstämmer med harmoniserad unionslagstiftning i ett betydande antal fall. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 43.2. Kommissionen ska omedelbart underrätta det berörda tredjelandet om detta.
12. Systemet för produktrelaterade kontroller före export ska utvärderas i enlighet med artikel 42.4.

KAPITEL IX

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

Artikel 36

Finansiering av verksamhet

- Unionen ska finansiera utförandet av uppgifterna för det nätverk som avses i artikel 31 och den referentbedömning som avses i artikel 12.
- Unionen får finansiera följande verksamhet i samband med tillämpningen av denna förordning:
 - Arbetet i produktkontaktpunkterna.
 - Inrättandet och driften av de unionsprovningsanläggningar som avses i artikel 21.
 - Utvecklingen av de instrument för internationellt samarbete som avses i artikel 35.
 - Utarbetandet och uppdateringen av bidrag till riktlinjer om marknadskontroll.
 - Tillhandahållandet av teknisk eller vetenskaplig sakkunskap till kommissionen i syfte att bistå kommissionen i genomförandet av administrativt samarbete om marknadskontroll.
 - Genomförandet av de nationella strategier för marknadskontroll som avses i artikel 13.
 - Medlemsstaternas och unionens marknadskontrollkampanjer och därmed sammanhängande verksamhet, inbegripet resurser och utrustning, it-verktyg och utbildning.

- h) Förberedande eller kompletterande arbete i samband med marknadskontroller relaterade till tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning, t.ex. studier, program, utvärderingar, riktlinjer, jämförande analyser, ömsesidiga besök och besöksprogram, personalutbyte, forskningsarbete, utbildning, laboratoriearbete, kvalifikationsprövning, provningar i samarbete mellan olika laboratorier och bedömningar av överensstämmelse.
- i) Verksamhet som genomförs enligt program för tekniskt stöd, samarbete med tredjeländer och främjande och stärkande av unionens åtgärder och system för marknadskontroll bland berörda parter inom unionen och på internationell nivå.
3. Unionen ska finansiera det elektroniska gränssnitt som avses i artikel 34.7, inbegripet den utveckling av det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34 som gör det möjligt att ta emot automatiska flöden av elektroniska uppgifter från de nationella tullsystemen.
4. Unionen ska finansiera de elektroniska gränssnitt som avses i artikel 34.2, som möjliggör utbyte av uppgifter mellan det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34 och de nationella systemen för marknadskontroll.
5. Unionens ekonomiska bistånd till verksamhet till stöd för denna förordning ska genomföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽³⁾, antingen direkt eller genom att uppgifter för att genomföra budgeten anförs de enheter som förtecknas i artikel 62.1 c i den förordningen.
6. De medel som anslås till den verksamhet som avses i denna förordning ska fastställas varje år av budgetmyndigheten inom den gällande budgetramen.
7. De medel som budgetmyndigheten fastställer för finansieringen av marknadskontroll får också täcka de utgifter för förberedande arbete, övervakning, kontroll, revision och utvärdering som krävs för förvaltningen av de åtgärder som avses i denna förordning och för förverkligande av målen. Dessa utgifter ska omfatta genomförandet av studier, anordnandet av expertmöten, informations- och kommunikationsåtgärder, inklusive kommunikation av unionens politiska prioriteringar om de är relaterade till de allmänna målen för marknadskontrollen, utgifter kopplade till it-nätverk som fokuserar på bearbetning och utbyte av information, tillsammans med alla övriga tekniska och administrativa stödutgifter som kommissionen ådrar sig.

Artikel 37

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Kommissionen ska säkerställa att unionens ekonomiska intressen skyddas vid genomförandet av insatser som finansieras enligt denna förordning, genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalda belopp samt vid behov genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska sanktioner.
2. Kommissionen eller dess representanter och revisionsrätten ska ha befogenhet att utföra revisioner, av dokument och på plats, hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit unionsfinansiering enligt denna förordning.
3. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 ⁽³⁾ och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 ⁽⁴⁾, göra utredningar, inklusive kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med bidragsavtal, bidragsbeslut eller kontrakt som finansierats inom ramen för den här förordningen.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EUT L 292, 15.11.1996, s. 2).

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 ska samarbetsavtal med tredjeland och med internationella organisationer, kontrakt, bidragsavtal och bidragsbeslut som ingås som ett resultat av genomförandet av denna förordning innehålla bestämmelser som uttryckligen tillerkänner kommissionen, revisionsrätten och Olaf rätten att utföra sådan revision och genomföra sådana utredningar inom ramen för sina respektive behörigheter.

KAPITEL X

ÄNDRINGAR

Artikel 38

Ändringar av direktiv 2004/42/EG

Artiklarna 6 och 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG⁽⁵⁾ ska utgå.

Artikel 39

Ändringar av förordning (EG) nr 765/2008

1. Förordning (EG) nr 765/2008 ska ändras på följande sätt:

1. Titeln ska ersättas med följande:

"Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93".

2. I artikel 1 ska punkterna 2 och 3 utgå.

3. I artikel 2 ska leden 1, 2, 14, 15, 17, 18 och 19 utgå.

4. Kapitel III, innehållande artiklarna 15–29, ska utgå.

5. Artikel 32.1 ska ändras på följande sätt:

a) Led c ska ersättas med följande:

"c) Utarbetandet och uppdateringen av bidrag till riktlinjer om marknads kontroll inom områdena ackreditering, anmälan till kommissionen om organ för bedömning av överensstämmelse."

b) Leden d och e ska utgå.

c) Leden f och g ska ersättas med följande:

"f) Förberedande eller kompletterande arbete i samband med bedömning av överensstämmelse, reglerad mätteknik och ackrediteringsverksamhet kopplade till genomförandet av gemenskapslagstiftning, t.ex. studier, program, utvärderingar, riktlinjer, jämförande analyser, ömsesidiga besök, forskningsarbete, utveckling och underhåll av databaser, utbildning, laboratoriearbete, kvalifikationsprövning, prov som sker i samarbete mellan olika laboratorier och uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse.

g) Verksamhet som genomförs enligt program för tekniskt stöd, samarbete med tredjeländer och främjande och stärkande av det europeiska systemet för bedömning av överensstämmelse, ackrediteringspolitik- och system bland berörda parter inom gemenskapen och på internationell nivå."

2. Hänvisningar till de bestämmelser i förordning (EG) nr 765/2008 som utgått ska anses som hänvisningar till bestämmelserna i den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III till den här förordningen.

Artikel 40

Ändringar av förordning (EU) nr 305/2011

I artikel 56.1 i förordning (EU) nr 305/2011 ska första stycket ersättas med följande:

"1. Om marknadskontrollmyndigheterna i en medlemsstat har tillräckliga skäl att anta att en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning utfärdats inte uppnår angivna prestanda och utgör en risk för uppfyllandet av de grundläggande kraven för byggnadsverk som omfattas av denna förordning, ska de göra en utvärdering av den berörda produkten som omfattar de krav som fastställs i denna förordning. De berörda ekonomiska aktörerna ska när så krävs samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna."

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonreparationslackering och om ändring av direktiv 1999/13/EG (EUT L 143, 30.4.2004, s. 87).

KAPITEL XI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 41

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av denna förordning och i den harmoniserad unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas i enlighet med nationell rätt.
2. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.
3. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder senast den 16 oktober 2021, om de inte anmälts tidigare, samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem.

Artikel 42

Utvärdering, översyn och riktlinjer

1. Senast den 31 december 2026 och därefter vart femte år ska kommissionen genomföra en utvärdering av denna förordning mot bakgrund av dess mål och lägga fram en rapport om detta för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.
2. Rapporten ska bedöma om denna förordning har uppnått sina mål, i synnerhet när det gäller att minska antalet produkter på unionsmarknaden som inte överensstämmer med kraven, säkerställa en ändamålsenlig och effektiv tillämpning av harmoniserad unionslagstiftning inom unionen, förbättra samarbetet mellan de behöriga myndigheterna och stärka kontrollerna av produkter som förs in på unionsmarknaden, samtidigt som förordningens inverkan på företag och i synnerhet på små och medelstora företag beaktas. Dessutom ska utvärderingen även bedöma förordningens tillämpningsområde, effektiviteten av systemet med referentbedömning och de marknadskontrollaktiviteter som unionen finansierar med hänsyn till kraven i unionens politik och rätt samt möjligheterna att ytterligare förbättra samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna och tullmyndigheterna.
3. Senast den 16 juli 2023 ska kommissionen utarbeta en utvärderingsrapport om genomförandet av artikel 4. Rapporten ska särskilt innehålla en utvärdering av tillämpningsområdet för den artikeln, dess inverkan och dess kostnader och fördelar. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.
4. Kommissionen ska inom fyra år efter det att ett särskilt system för produktrelaterade kontroller före export som avses i artikel 35.3 godkänts första gången genomföra en utvärdering av dess inverkan och kostnadseffektivitet.
5. För att underlätta genomförandet av denna förordning ska kommissionen utarbeta riktlinjer för det praktiska genomförandet av artikel 4 till hjälp för marknadskontrollmyndigheterna och de ekonomiska aktörerna.

Artikel 43

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt när det gäller de genomförandebefogenheter som avses i artiklarna 11.4, 21.9, 25.8, 35.10 och 35.11 i den här förordningen, och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

Artikel 44

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 16 juli 2021. Artiklarna 29, 30, 31, 32, 33 och 36 ska emellertid tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 20 juni 2019.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

G. CIAMBA

Ordförande

BILAGA I

Förteckning över harmoniserad unionslagstiftning

1. Rådets direktiv 69/493/EEG av den 15 december 1969 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas (EGT L 326, 29.12.1969, s. 36).
2. Rådets direktiv 70/157/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tillåten ljudnivå och avgassystemet för motorfordon (EGT L 42, 23.2.1970, s. 16).
3. Rådets direktiv 75/107/EEG av den 19 december 1974 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om flaskor som tjänar som mätbehållare (EGT L 42, 15.2.1975, s. 14).
4. Rådets direktiv 75/324/EEG av den 20 maj 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande aerosolbehållare (EGT L 147, 9.6.1975, s. 40).
5. Rådets direktiv 76/211/EEG av den 20 januari 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om färdigförpackning av vissa varor efter vikt eller volym (EGT L 46, 21.2.1976, s. 1).
6. Rådets direktiv 80/181/EEG av den 20 december 1979 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning för måttenheter och om upphävande av direktiv 71/354/EEG (EGT L 39, 15.2.1980, s. 40).
7. Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle (EGT L 167, 22.6.1992, s. 17).
8. Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG av den 23 mars 1994 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeständsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet (EGT L 100, 19.4.1994, s. 37).
9. Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (EGT L 365, 31.12.1994, s. 10).
10. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG (EGT L 350, 28.12.1998, s. 58).
11. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/79/EG av den 27 oktober 1998 om medicintekniska produkter för *in vitro*-diagnostik (EGT L 331, 7.12.1998, s. 1);
12. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG av den 8 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om buller i miljön från utrustning som är avsedd att användas utomhus (EGT L 162, 3.7.2000, s. 1).
13. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG av den 18 september 2000 om uttjänta fordon (EGT L 269, 21.10.2000, s. 34).
14. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 av den 13 oktober 2003 om gödselmedel (EUT L 304, 21.11.2003, s. 1).
15. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel (EUT L 104, 8.4.2004, s. 1).
16. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 av den 29 april 2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 7).
17. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering och om ändring av direktiv 1999/13/EG (EUT L 143, 30.4.2004, s. 87).
18. Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG av den 26 oktober 2005 om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning samt om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG (EUT L 310, 25.11.2005, s. 10).

19. Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG av den 17 maj 2006 om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 24).
20. Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG av den 17 maj 2006 om utsläpp från luftkonditioneringssystem i motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG (EUT L 161, 14.6.2006, s. 12).
21. Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG av den 6 september 2006 om batterier och ackumulatörer och förbrukade batterier och ackumulatörer och om upphävande av direktiv 91/157/EEG (EUT L 266, 26.9.2006, s. 1).
22. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).
23. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttfordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon (EUT L 171, 29.6.2007, s. 1).
24. Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/45/EG av den 5 september 2007 om fastställande av bestämmelser för färdigförpackade varors nominella mängder, om upphävande av rådets direktiv 75/106/EEG och 80/232/EEG samt om ändring av rådets direktiv 76/211/EEG (EUT L 247, 21.9.2007, s. 17).
25. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).
26. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 78/2009 av den 14 januari 2009 om typgodkännande av motorfordon med avseende på skydd av fotgängare och andra oskyddade trafikanter, om ändring av direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiven 2003/102/EG och 2005/66/EG (EUT L 35, 4.2.2009, s. 1).
27. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 79/2009 av den 14 januari 2009 om typgodkännande av vätsgasdrivna motorfordon och om ändring av direktiv 2007/46/EG (EUT L 35, 4.2.2009, s. 32).
28. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/34/EG av den 23 april 2009 om gemensamma föreskrifter för både mätdon och metrologiska kontrollmetoder (EUT L 106, 28.4.2009, s. 7).
29. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG av den 18 juni 2009 om leksakers säkerhet (EUT L 170, 30.6.2009, s. 1).
30. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009 av den 18 juni 2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon samt om ändring av förordning (EG) nr 715/2007 och direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiven 80/1269/EEG, 2005/55/EG och 2005/78/EG (EUT L 188, 18.7.2009, s. 1).
31. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem (EUT L 200, 31.7.2009, s. 1).
32. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10).
33. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EUT L 286, 31.10.2009, s. 1).
34. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar (EUT L 342, 22.12.2009, s. 46).

35. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 av den 30 november 2009 om kosmetiska produkter (EUT L 342, 22.12.2009, s. 59).
36. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (EUT L 27, 30.1.2010, s. 1).
37. Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportabla tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG (EUT L 165, 30.6.2010, s. 1).
38. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (EUT L 88, 4.4.2011, s. 5).
39. Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (EUT L 174, 1.7.2011, s. 88).
40. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 av den 27 september 2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG (EUT L 272, 18.10.2011, s. 1).
41. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (EUT L 167, 27.6.2012, s. 1).
42. Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012, s. 38).
43. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon (EUT L 60, 2.3.2013, s. 1).
44. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga fordon (EUT L 60, 2.3.2013, s. 52).
45. Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU av den 12 juni 2013 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar (EUT L 178, 28.6.2013, s. 27).
46. Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG (EUT L 354, 28.12.2013, s. 90).
47. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/28/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (EUT L 96, 29.3.2014, s. 1).
48. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/29/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av enkla tryckkärl (EUT L 96, 29.3.2014, s. 45).
49. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (EUT L 96, 29.3.2014, s. 79).
50. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/31/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av icke-automatiska vågar (EUT L 96, 29.3.2014, s. 107).
51. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument (EUT L 96, 29.3.2014, s. 149).
52. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar (EUT L 96, 29.3.2014, s. 251).

53. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och skyddssystem som är avsedda för användning i potentiellt explosiva atmosfärer (EUT L 96, 29.3.2014, s. 309).
54. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/35/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning avsedd för användning inom vissa spänningsgränser (EUT L 96, 29.3.2014, s. 357).
55. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG (EUT L 127, 29.4.2014, s. 1).
56. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/53/EU av den 16 april 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG (EUT L 153, 22.5.2014, s. 62).
57. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/68/EU av den 15 maj 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av tryckbärande anordningar (EUT L 189, 27.6.2014, s. 164).
58. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU av den 23 juli 2014 om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 146).
59. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (EUT L 150, 20.5.2014, s. 195).
60. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 540/2014 av den 16 april 2014 om motorfordons ljudnivå och om utbytesljuddämpningssystem och om ändring av direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiv 70/157/EEG (EUT L 158, 27.5.2014, s. 131).
61. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 av den 9 mars 2016 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG (EUT L 81, 31.3.2016, s. 1).
62. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG (EUT L 81, 31.3.2016, s. 51).
63. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/426 av den 9 mars 2016 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen och om upphävande av direktiv 2009/142/EG (EUT L 81, 31.3.2016, s. 99).
64. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1628 av den 14 september 2016 om krav för utsläppsgränser vad gäller gas- och partikelformiga föroreningar samt tygodkännande av förbränningsmotorer för mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, om ändring av förordningarna (EU) nr 1024/2012 och (EU) nr 167/2013 samt om ändring och upphävande av direktiv 97/68/EG (EUT L 252, 16.9.2016, s. 53).
65. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG (EUT L 117, 5.5.2017, s. 1).
66. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för *in vitro*-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU (EUT L 117, 5.5.2017, s. 176).
67. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 (EUT L 137, 24.5.2017, s. 1).
68. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (EUT L 198, 28.7.2017, s. 1).
69. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG (EUT L 151, 14.6.2018, s. 1).

70. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 (EUT L 212, 22.8.2018, s. 1), i den mån det rör sig om konstruktion, produktion och utsläppande på marknaden av luftfartyg som avses i artikel 2.1 a och b, när det gäller obemannade luftfartyg och deras motorer, propellrar, delar och utrustning för kontroll av luftfartyg på distans.
-

BILAGA II

Förteckning över harmoniserad unionslagstiftning utan bestämmelser om sanktioner

1. Rådets direktiv 69/493/EEG av den 15 december 1969 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas (EGT L 326, 29.12.1969, s. 36).
2. Rådets direktiv 70/157/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tillåten ljudnivå och avgassystemet för motorfordon (EGT L 42, 23.2.1970, s. 16).
3. Rådets direktiv 75/107/EEG av den 19 december 1974 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om flaskor som tjänar som mätbehållare (EGT L 42, 15.2.1975, s. 14).
4. Rådets direktiv 75/324/EEG av den 20 maj 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande aerosolbehållare (EGT L 147, 9.6.1975, s. 40).
5. Rådets direktiv 76/211/EEG av den 20 januari 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om färdigförpackning av vissa varor efter vikt eller volym (EGT L 46, 21.2.1976, s. 1).
6. Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle (EGT L 167, 22.6.1992, s. 17).
7. Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG av den 23 mars 1994 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeständsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet (EGT L 100, 19.4.1994, s. 37).
8. Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (EGT L 365, 31.12.1994, s. 10).
9. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG av den 8 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om buller i miljön från utrustning som är avsedd att användas utomhus (EGT L 162, 3.7.2000, s. 1).
10. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG av den 18 september 2000 om uttjänta fordon (EGT L 269, 21.10.2000, s. 34).
11. Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG av den 26 oktober 2005 om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning samt om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG (EUT L 310, 25.11.2005, s. 10).
12. Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG av den 17 maj 2006 om utsläpp från luftkonditioneringsystem i motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG (EUT L 161, 14.6.2006, s. 12).
13. Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/45/EG av den 5 september 2007 om fastställande av bestämmelser för färdigförpackade varors nominella mängder, om upphävande av rådets direktiv 75/106/EEG och 80/232/EEG samt om ändring av rådets direktiv 76/211/EEG (EUT L 247, 21.9.2007, s. 17).
14. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar (EUT L 342, 22.12.2009, s. 46).
15. Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportabla tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG (EUT L 165, 30.6.2010, s. 1).
16. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (EUT L 88, 4.4.2011, s. 5).

17. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 av den 27 september 2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG (EUT L 272, 18.10.2011, s. 1).
 18. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU av den 23 juli 2014 om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 146).
 19. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 540/2014 av den 16 april 2014 om motorfordons ljudnivå och om utbytesljuddämpningssystem och om ändring av direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiv 70/157/EEG (EUT L 158, 27.5.2014, s. 131).
-

BILAGA III

Jämförelsetabell

Förordning (EG) nr 765/2008	Denna förordning
Artikel 1.2	Artikel 1.1
Artikel 1.3	Artikel 1.3
Artikel 2.1	Artikel 3.1
Artikel 2.2	Artikel 3.2
Artikel 2.14	Artikel 3.22
Artikel 2.15	Artikel 3.23
Artikel 2.17	Artikel 3.3
Artikel 2.18	Artikel 3.4
Artikel 2.19	Artikel 3.25
Artikel 15.1 och 15.2	Artikel 2.1
Artikel 15.3	Artikel 2.3
Artikel 15.4	—
Artikel 15.5	Artikel 2.2
Artikel 16.1	Artikel 10.1
Artikel 16.2	Artikel 16.5
Artikel 16.3	—
Artikel 16.4	—
Artikel 17.1	Artikel 10.2
Artikel 17.2	Artikel 34.1 sista meningen och artikel 34.3 a
Artikel 18.1	Artikel 10.6
Artikel 18.2 a	Artikel 11.7 a
Artikel 18.2 b	—
Artikel 18.2 c	Artikel 11.7 b
Artikel 18.2 d	—
Artikel 18.3	Artiklarna 10.5 och 14.1
Artikel 18.4	Artikel 14.2
Artikel 18.5	Artikel 13
Artikel 18.6	Artikel 31.2 o
Artikel 19.1 första stycket	Artikel 11.3
Artikel 19.1 andra stycket	Artikel 14.4 a, b, e och j
Artikel 19.1 tredje stycket	Artikel 11.5
Artikel 19.2	Artikel 16.3 g
Artikel 19.3	Artikel 18.2
Artikel 19.4	Artikel 11.2
Artikel 19.5	Artikel 17

Förordning (EG) nr 765/2008	Denna förordning
Artikel 20.1	Artikel 19.1
Artikel 20.2	Artikel 19.2
Artikel 21.1	Artikel 18.1
Artikel 21.2	Artikel 18.2
Artikel 21.3	Artikel 18.3
Artikel 21.4	—
Artikel 22.1	Artikel 20.1
Artikel 22.2	Artikel 20.2
Artikel 22.3	Artikel 20.3
Artikel 22.4	Artikel 20.4
Artikel 23.1 och 23.3	Artikel 34.1
Artikel 23.2	Artikel 34.4
Artikel 24.1	Artikel 22.1
Artikel 24.2	Artikel 22.2–22.5
Artikel 24.3	—
Artikel 24.4	—
Artikel 25.1	—
Artikel 25.2 a	Artiklarna 31.2 f, 33.1 i och k
Artikel 25.2 b	Artiklarna 31.2 g och m och 33.1 i och k
Artikel 25.3	—
Artikel 26	—
Artikel 27.1 första meningen	Artikel 25.2
Artikel 27.1 andra meningen	Artikel 25.3
Artikel 27.2	Artikel 25.4
Artikel 27.3 första stycket	Artikel 26.1
Artikel 27.3 andra stycket	Artikel 26.2
Artikel 27.4	—
Artikel 27.5	—
Artikel 28.1	Artikel 27 första stycket a
Artikel 28.2	Artikel 27 första stycket b
Artikel 29.1	Artikel 28.1
Artikel 29.2	Artikel 28.2
Artikel 29.3	Artikel 28.3
Artikel 29.4	Artikel 28.4
Artikel 29.5	Artikel 25.5
Artikel 32.1 d	—
Artikel 32.1 e	Artikel 36.2 e

Utdrag ur sammanfattning av betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49)

I betänkandet föreslås ändringar som syftar till att anpassa svensk lagstiftning till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, här benämnd EU:s marknadskontrollförordning.

I betänkandet föreslås en ny sektorsövergripande lag. I lagen ska allmänna bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll framgå så som marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och sanktionsmöjligheter. Bestämmelser som rör produktkrav ska alljämt finnas i sektorslagstiftningen. Förslagen i betänkandet medför följdändringar i sektorslagstiftningen. Bland annat införs hänvisningar till den sektorsövergripande lagen. Vidare upphävs bestämmelser i sektorslagstiftningen som innebär dubbelreglering i förhållande till EU:s marknadskontrollförordning.

Det föreslås i betänkandet att Sveriges marknadskontrollmyndigheter tilldelas de befogenheter som anges i artikel 14.4 a–14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning. I fråga om tillträde till lokaler föreslås att befogenheten även ska omfatta bostäder. Befogenheten att kräva begränsningar eller varningsmeddelanden på onlinegränssnitt föreslås inte gälla för de onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd. Köp under dold eller fingerad identitet betecknas anonymt köp och föreslås endast få ske om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter att ett sådant köp har genomförts ska den ekonomiska aktören underrättas om det. Det föreslås vidare att en marknadskontrollmyndighet ska få förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

I den sektorsövergripande lagen föreslås bestämmelser som reglerar olika typer av inspektioner. Det föreslås bland annat att en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten endast ska få genomföras om det kan befaras att en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion eller att det kan befaras att inspektionen annars skulle förlora i betydelse. Det föreslås att en marknadskontrollmyndighet under vissa förutsättningar ska få omhänderta handlingar och varuprover vid en inspektion.

Det föreslås vidare att en marknadskontrollmyndighet ska få meddela förelägganden och förbud i samband med marknadskontroll. Ett föreläggande eller förbud ska få förenas med vite. Om en ekonomisk aktör inte följer ett föreläggande eller förbud eller om aktören inte går att nå, föreslås att en marknadskontrollmyndighet själv får vidta lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk.

Det föreslås en bestämmelse i den sektorsövergripande lagen som anger att en marknadskontrollmyndighet ska få återkräva alla kostnader för utförd marknadskontroll av en relevant ekonomisk aktör, om det vid kontrollen visar sig att produkten inte överensstämmer med gällande krav enligt tillämplig harmoniserad unionslagstiftning.

I betänkandet föreslås att en marknadskontrollmyndighet ska ålägga en ekonomisk aktör att betala en sanktionsavgift om aktören har överträtt en bestämmelse i harmoniserad unionslagstiftning eller EU:s marknadskontrollförordning som ställer krav på den produkt som aktören tillhandahåller eller som medför skyldigheter för den ekonomiska aktören. Det föreslås även förfaranderegler för sanktionsavgifter.

Enligt förslaget ska de beslut en marknadskontrollmyndighet fattar få överklagas till allmän förvaltningsdomstol eller, när besluten rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde, mark- och miljödomstol.

I betänkandet anges att den föreslagna lagstiftningen bedöms ha positiva effekter för marknadskontrollmyndigheterna och för de ekonomiska aktörerna. Myndigheternas möjligheter att kontrollera produkter och ingripa mot överträdelser förbättras, vilket leder till säkrare produkter på marknaden och bättre förutsättningar för en rättvis konkurrens. EU:s marknadskontrollförordning bedöms medföra en höjd ambitionsnivå för marknadskontroll, vilket på sikt kan leda till behov av ökade anslag för marknadskontrollmyndigheterna. De eventuella kostnadsökningar som förslagen i betänkandet i sig medför beträffande myndigheternas verksamhet bedöms bli så begränsade att de ryms inom ramen för befintliga anslag. För en del ekonomiska aktörer bedöms förslagen kunna medföra ökade kostnader avseende exempelvis återkrav för utförd marknadskontroll och höjda sanktionsavgifter. Det drabbar dock endast aktörer som själva bryter mot eller hanterar produkter som brister i överensstämmelse med gällande krav.

Utdrag ur lagförslag i betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49)

1.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, här benämnd EU:s marknadskontrollförordning.

Termer och uttryck i lagen har samma betydelse som i EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontrollmyndigheter

2 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som är marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Undersökningar

3 § En marknadskontrollmyndighet har den befogenhet att inleda undersökningar som anges i artikel 14.4 f) i EU:s marknadskontrollförordning.

Information och handlingar

4 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 a)–c) i EU:s marknadskontrollförordning.

Inspektionsrätt

5 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 d) och e) i EU:s marknadskontrollförordning.

Befogenheten i artikel 14.4 e) omfattar även bostäder.

6 § En oanmäld inspektion enligt artikel 14.4 d) i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten får endast genomföras om det kan befaras att

1. en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion, eller
2. inspektionen annars skulle förlora i betydelse.

7 § Ett beslut om en inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska innehålla uppgifter om

1. föremålet för inspektionen,

2. tidpunkten när inspektionen ska börja,
3. marknadskontrollmyndighetens befogenheter enligt 4, 5, 9 och 12 §§, och
4. möjligheten att överklaga beslutet enligt 28 §.

8 § När en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten inleds, ska en marknadskontrollmyndighet överlämna ett exemplar av beslutet om inspektion till den som inspektionen ska genomföras hos, eller om det inte är möjligt underrätta den ekonomiska aktören om beslutet så snart det kan ske i efterhand.

9 § En marknadskontrollmyndighet får vid en inspektion på plats omhänderta sådana handlingar och liknande som avses i artikel 14.4 a)–c) samt sådana varuprover som avses i artikel 14.4 j) i EU:s marknadskontrollförordning om det kan befaras att

1. en produkt utgör en allvarlig risk och den ekonomiska aktören inte följer ett föreläggande om att omedelbart lämna ut handlingen eller varuprovet, eller
2. den ekonomiska aktören kommer att undanhålla, förvanska eller förstöra handlingar eller varuprover.

10 § En marknadskontrollmyndighet får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som anges i 9 § samt för att tillträde vid en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska kunna ske.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning. Kronofogdemyndigheten ska dock inte underrätta den som inspektionen ska genomföras hos innan verkställighet sker.

11 § En marknadskontrollmyndighet får begära att Polismyndigheten lämnar den hjälp som behövs för att tillträde i samband med en inspektion ska kunna ske.

Varuprover

12 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 j) i EU:s marknadskontrollförordning.

Köp under dold eller fingerad identitet (anonymt köp) enligt artikel 14.4 j) i EU:s marknadskontrollförordning får endast ske om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen.

Efter att en marknadskontrollmyndighet har genomfört ett anonymt köp enligt andra stycket, ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar i betydelse.

13 § En marknadskontrollmyndighet får förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla kostnadsfria varuprover.

Begränsning av onlinegränssnitt

14 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 k) i EU:s marknadskontrollförordning.

Befogenheterna enligt första stycket gäller inte för de onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden föranleder det ska en marknadskontrollmyndighet besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k) i EU:s marknadskontrollförordning inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

15 § En marknadskontrollmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att harmoniserad produktlagstiftning, EU:s marknadskontrollförordning, denna lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen ska följas. Ett sådant föreläggande eller förbud kan riktas mot en eller flera berörda aktörer.

Om en ekonomisk aktör underlåter att följa ett föreläggande eller förbud enligt första stycket, eller om den relevanta ekonomiska aktören inte går att nå, får en marknadskontrollmyndighet själv vidta lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk.

Omedelbar verkställighet

16 § En marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut enligt 15 § ska gälla omedelbart.

Ersättning för kostnader

17 § En marknadskontrollmyndighet får återkräva alla kostnader för utförd marknadskontroll av en relevant ekonomisk aktör, om det vid kontrollen visar sig att produkten inte överensstämmer med gällande krav enligt tillämplig harmoniserad unionslagstiftning.

Regeringen eller den marknadskontrollmyndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ersättning för kostnader enligt första stycket.

Tystnadsplikt

18 § Den som utför marknadskontroll får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Vite

19 § Ett föreläggande eller förbud enligt 15 § får förenas med vite.

Frågor om utdömande av vite i förelägganden och förbud som meddelats enligt första stycket och som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde prövas av mark- och miljödomstol.

Sanktionsavgift

20 § En marknadskontrollmyndighet ska ålägga en ekonomisk aktör att betala en sanktionsavgift om aktören har överträtt en bestämmelse i harmoniserad produktlagstiftning eller i EU:s marknadskontrollförordning som ställer krav på den produkt som aktören tillhandahåller eller som medför skyldigheter för den ekonomiska aktören.

Sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

I ringa fall ska någon sanktionsavgift inte beslutas. Sanktionsavgiften får sättas ned helt eller delvis om det finns särskilda skäl eller om det annars med hänsyn till omständigheterna skulle vara oskäligt att ta ut avgiften.

21 § Regeringen eller den marknadskontrollmyndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sanktionsavgiftens storlek. Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 15 000 kronor och högst 15 000 000 kronor.

När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är, betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser och om samma ekonomiska aktör tidigare har ålagts en sanktionsavgift enligt denna lag.

Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.

22 § Innan en marknadskontrollmyndighet beslutar om sanktionsavgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig. En sanktionsavgift får inte beslutas, om den som anspråket riktas mot inte har getts tillfälle att yttra sig inom fem år från det att överträdelsen upphörde.

23 § Ett beslut om att ta ut en sanktionsavgift ska delges den avgiftsskyldige.

En sanktionsavgift ska betalas inom 30 dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har delgetts den avgiftsskyldige, eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Beslutet om sanktionsavgift får efter sista betalningsdag verkställas enligt utsköningsbalken som ett beslut som vunnit laga kraft.

24 § Om ett beslut om sanktionsavgift inte har verkställts inom tio år från det att beslutet vann laga kraft, behöver avgiften inte betalas.

25 § En marknadskontrollmyndighet får inte besluta om sanktionsavgift för en överträdelse som har föranlett straff eller som omfattas av ett föreläggande eller förbud vid vite och samma överträdelse ligger till grund för en ansökan om utdömande av vite.

Straffbestämmelser

26 § Om ansvar för den som överträder 18 § finns bestämmelser i 20 kap. 3 § brottsbalken.

27 § För överträdelser av unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde gäller straffbestämmelser i 29 kap. miljöbalken.

Överklagande

28 § En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som fattas med stöd av lagen och som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde får överklagas till mark- och miljödomstol.

29 § En miljöorganisation som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken har rätt att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.2 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 26 kap. 30–32 §§, 29 kap. 11 § och 30 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 26 kap. 30 a och 32 a §§ samt 28 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

30 §¹

I följande EU-förordningar finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, och

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/ 2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU)

nr 652/2014, (EU) 2016/ 429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/ 74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/ EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/ EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396 /2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/ 429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/ 74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/ EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/ EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

I förordningen (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) 305/2011.

30 a §

I fråga om statliga myndigheters kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 gäller lagen

(2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknads-kontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

Det som anges om skyldighet att utföra kontroll efter anmälan i nödvändig utsträckning i 1 §, åtalsanmälan i 2 § och tillsynsvägledning i 3 a § ska gälla även i fråga om statliga myndigheter som utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

31 §²

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges i 3, 3 a, 4, 6 och 8 §§ om tillsyn, tillsynsvägledning och tillsynsmyndigheter gälla i fråga om kontroll, annan offentlig verksamhet och kontrollmyndigheter enligt de EU-förordningar som anges i 30 §. Detta gäller dock inte om annat följer av förordningarna.

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges i 1 a, 3, 3 a, 4, 6 och 8 §§ om tillsyn, tillsynsvägledning och tillsynsmyndigheter gälla i fråga om kontroll, annan offentlig verksamhet och kontrollmyndigheter enligt de EU-förordningar som anges i 30 §. Detta gäller dock inte om annat följer av förordningarna.

32 §³

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *de behöriga myndigheterna* meddelar enligt förordningarna, och

3. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

4. i 28 § gälla testköp som *de behöriga myndigheterna* gör.

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *kontrollmyndigheterna* meddelar enligt förordningarna, och

3. i 28 § gälla testköp som *kontrollmyndigheterna* gör.

Vid sådan kontroll och annan offentlig verksamhet som avses i 30 § 1 ska även det som anges i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningen.

² Senaste lydelse 2020:627.

³ Senaste lydelse 2020:627.

Vid sådan kontroll och annan offentlig verksamhet som avses i 30 § 2 ska även det som anges i 21 § gälla upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen.

Första stycket gäller inte om annat följer av förordningarna.

Första, andra och tredje styckena gäller inte om annat följer av förordningarna.

32 a §

Vid sådan kontroll som avses i 30 § 2 ska tillsynsmyndigheten lämna upplysningar om kontrollen till statliga myndigheter enligt föreskrifter meddelade av regeringen.

28 kap.

1 a §

I fråga om statliga myndigheters kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

29 kap.

11 §⁴

Om en gärning som avses i 2, 2 a, 2 b, 2 c, 3, 3 a eller 3 b §, 4 § första stycket 2, 4 a §, 5 § 1 eller 7 a, 8 eller 9 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar. En gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen.

Till ansvar enligt detta kapitel döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken. Om gärningen är straffbar både enligt detta kapitel och enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling men ansvar inte kan dömas ut enligt den lagen, döms till ansvar enligt detta kapitel.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte till ansvar enligt detta kapitel för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Om en gärning som avses i 1–9 §§ kan föranleda miljöstraffavgift och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Om en gärning som avses i 1–9 §§ kan föranleda miljöstraffavgift eller sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning, och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare

⁴ Senaste lydelse 2019:496.

endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

30 kap.

3 §

Tillsynsmyndigheten beslutar om miljöstraffavgift.

Tillsynsmyndigheten *eller den myndighet som bedriver sådan kontroll som avses i 26 kap. 30 §* beslutar om miljöstraffavgift.

Första stycket gäller inte statliga myndigheter som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

Innan *tillsynsmyndigheten* beslutar om avgift *skall* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Innan *myndigheten* beslutar om avgift *ska* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.3 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs i fråga om arbetsmiljölagen (1977:1160) att det ska införas tre nya paragrafer, 7 kap. 1 b § samt 8 kap. 3 a och 11 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 b §

I fråga om tillsyn som innebär marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknads kontroll-förordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

3 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 1 eller 2 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

11 §

Vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020, tillämpas 20–25 §§ i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för 5–10 §§.

-
1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
 2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande ska sanktionsbestämmelserna i denna lag tillämpas.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet¹

- dels att 7 och 8 §§ ska upphöra att gälla,*
- dels att 10 § ska ha följande lydelse,*
- dels att det ska införas en ny paragraf, 1 a §, och närmast före 1 a § en ny rubrik av följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

1 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni

¹ Senaste lydelse av
7 § 2016:362
8 § 2016:362.

2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

10 §²

Ansvar enligt 9 § ska inte dömas ut om

1. gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller överträdelsen är ringa, eller

2. gärningen omfattas av bestämmelser om sanktionsavgift enligt 7 §.

2. gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
 2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller de upphävda bestämmelserna i 7 och 8 §§ fortfarande.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, och närmast före 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

3 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europa-

parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

-
1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
 2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande ska sanktionsbestämmelserna i denna lag tillämpas.

1.6 Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel

Härigenom föreskrivs att lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som har skett före ikraftträdandet.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:584) om medicintekniska produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:584) om medicintekniska produkter att det ska införas två nya paragrafer, 4 a och 17 a §§, och närmast före 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

4 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europa-

parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

17 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 17 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:669) om märkning av skor att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, och närmast före 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

3 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv

2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas¹

dels att 6 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 § ska lyda ”Tillsyn”,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 a §, och närmast före 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

4 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter

¹ Senaste lydelse av 6 § 2008:500.

eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

dels att 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 6 a, 15 a och 15 b §§, samt närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

6 a §

I fråga om statliga myndigheters tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

7 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och

av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

efterlevnaden av förordning (EU) 2019/1020 utövas av statliga myndigheter och kommuner enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Bilaga 3

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner som utövar tillsyn enligt första stycket att lämna upplysningar om kontrollen till statliga myndigheter.

15 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 13–15 §§ om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

15 b §

Den som har åsidosatt ett vitesföreläggande eller vitesförbud får inte dömas till straff enligt denna lag för gärning som ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.11 Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonslagen (2002:574)

dels att 5 kap. 2 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 kap. 3 d §, och närmast före 5 kap. 3 d § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

2 §

Ansvar enligt denna lag inträder inte, om straff kan dömas ut enligt brottsbalken eller enligt lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Ansvar enligt denna lag inträder inte, om straff kan dömas ut enligt brottsbalken eller enligt lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, *eller om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med komplet-*

Marknadskontroll

3 d §¹

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

8 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fordons beskaffenhet och utrustning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om de kontrollformer som avses i denna lag när det gäller

1. kontrollens omfattning och besiktningsorganens verksamhet,
2. förutsättningarna för godkännande vid kontroll,
3. förelägganden och körförbud,
4. förutsättningarna för att bruka vissa fordon,
5. utbildnings- och kompetenskrav för
 - a) besiktnings tekniker, och
 - b) polismän och bilinspektörer som utför kontroller enligt 2 kap. 10 och 12 §§, och
6. avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. registrering, ibruktagande, försäljning, saluföring och användning av fordon, system, komponenter, separata tekniska enheter, fordonsdelar och annan utrustning till fordon,

¹ Tidigare 3 d § upphävd genom 2010:39.

² Senaste lydelse 2017:274.

2. att ett typgodkännande av fordon ska upphöra att gälla när nya krav som är tillämpliga på den godkända fordonstypen, varianten eller versionen blir obligatoriska,

3. tillverkarens tillhandahållande av information och dokumentation om fordon, system, komponenter och separata tekniska enheter,

4. tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *och över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon, i den ursprungliga lydelsen, samt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga fordon, i den ursprungliga lydelsen,*

5. skyldighet för besiktningsorganen att rapportera genomförande och utfall av fordonsbesiktningar och de uppgifter som i övrigt behövs för att Transportstyrelsen och Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ska kunna fullgöra sina tillsynsuppgifter enligt 5 kap. 3 a §,

6. avgifter för Transportstyrelsens tillsyn enligt 5 kap. 3 a-3 c §§ och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, samt om

7. avgifter för tillsyn och ärendehandläggning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon, i den ursprungliga lydelsen, samt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga fordon, i den ursprungliga lydelsen.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:263) om transport av farligt gods

dels att 16 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 12 a §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknads kontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

16 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 2 § första stycket *skall* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 2 § andra stycket döms till böter om

1. ansvar inte kan dömas ut enligt första stycket, och
2. överträdelsen avser någon annan föreskrift än 2 § första stycket.

Om ett brott enligt första eller andra stycket med hänsyn till risken för skador på liv, hälsa, miljö eller egendom och övriga omständigheter är att anse som ringa, *skall* penningböter dömas ut.

Om ett brott enligt första eller andra stycket med hänsyn till risken för skador på liv, hälsa, miljö eller egendom och övriga omständigheter är att anse som ringa, *ska* penningböter dömas ut.

Ansvar enligt denna paragraf döms inte ut, om

1. gärningen begåtts av en säkerhetsrådgivare och avser en uppgift som *skall* utföras av säkerhetsrådgivare,
2. gärningen är belagd med strängare straff i brottsbalken eller 29 kap. 1 eller 2 § miljöbalken, *eller*
3. gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite.

1. gärningen begåtts av en säkerhetsrådgivare och avser en uppgift som *ska* utföras av säkerhetsrådgivare,
2. gärningen är belagd med strängare straff i brottsbalken eller 29 kap. 1 eller 2 § miljöbalken,
3. gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite, *eller*

4. gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Bilaga 3

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:112) om ekodesign att det ska införas en ny paragraf, 12 a §, och närmast före 12 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

12 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.14 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs i fråga om luftfartslagen (2010:500)

dels att 13 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 12 kap. 3 a §, och närmast före 12 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

Marknadskontroll

3 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

13 kap.

9 §

Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken, *eller* om gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite.

Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken, om gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite, *eller* om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.15 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen¹ (2010:900)

dels att 11 kap. 26 § ska upphöra att gälla,

dels att 11 kap. 37 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 11 kap. 1 a §, och närmast före 11 kap. 1 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Marknadskontroll

1 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

37 §²

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 eller 26 § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24 eller 25 § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Frågor om utdömande av vite prövas av mark- och miljödomstol.

¹ Senaste lydelse av 11 kap. 26 § 2018:59.

² Senaste lydelse 2014:900.

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande ska sanktionsbestämmelserna i denna lag tillämpas.

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar att 3 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §¹

Mål om utövande av miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet, vattenanläggningar och ersättning vid vattenverksamhet samt om utdömmande av vite enligt miljöbalken efter särskild ansökan av myndighet prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område verksamheten i huvudsak bedrivs, har bedrivits eller kommer att bedrivs. Mål om utövande av verksamhet vid anläggningar som ingår i ett sammanhängande system för hantering, bearbetning, lagring och slutförvaring av använt kärnbränsle eller kärnavfall prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område någon av anläggningarna ligger eller är avsedd att ligga.

Mål om ersättning vid skada eller intrång enligt 28 kap. 2–5 §§ miljöbalken och vid ingripande av det allmänna enligt miljöbalken prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område skadan eller intrånget i huvudsak har inträffat eller kommer att inträffa.

Mål om ersättning för miljöskador enligt 32 kap. miljöbalken prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område den skadegörande verksamheten i huvudsak bedrivs eller har bedrivits. Den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet som kan medföra en sådan skada som avses i 32 kap. 3 § miljöbalken kan begära prövning av ersättningsfrågan vid den mark- och miljödomstol inom vars område verksamheten i huvudsak bedrivs eller kommer att bedrivs.

Mål om utdömmande av vite enligt plan- och bygglagen (2010:900) efter särskild ansökan av myndighet prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område myndigheten ligger.

Mål om utdömmande av vite enligt plan- och bygglagen (2010:900) och lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning efter särskild ansökan av myndighet prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område myndigheten ligger.

Mål som har överklagats till mark- och miljödomstol prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område förvaltningsmyndigheten eller kommunen som först har prövat ärendet ligger, om inte annat följer av bestämmelser som avses i sjunde stycket.

Mål enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster eller motsvarande äldre lagstiftning där mark- och miljödomstol är första instans prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område den allmänna eller allmänförklarade va-anläggningen i huvudsak är belägen eller är avsedd att vara belägen.

Särskilda bestämmelser om vilken mark- och miljödomstol som är behörig finns i annan lag.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Häriigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att 22, 24, 27 och 30 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 22 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utövar *marknadskontroll* över

1. brandfarliga och explosiva varors egenskaper, utsläppande och tillhandahållande på marknaden, samt

2. sådana produkter som används för hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och för vilka myndigheten har utfärdat föreskrifter.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utövar *tillsyn*

2. *utsläppande och tillhandahållande på marknaden av sådana produkter som används för hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och för vilka myndigheten har utfärdat föreskrifter.*

22 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000)

med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag.

24 §

En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar, handlingar och provexemplar som behövs för tillsynen.

För tillsynen har tillsynsmyndigheten rätt till tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används i samband med hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och får göra undersökningar och ta prover. För ett prov som myndigheten tar betalas inte ersättning.

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

27 §

Avgifter enligt denna lag får tas ut för tillståndsprovning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare, godkännande av explosiv vara och beslut om huruvida en vara är att anse som en explosiv vara.

För sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt denna lag får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

För tillsyn enligt 22 § får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

30 §¹

I ringa fall döms inte till ansvar enligt denna lag.

Till ansvar enligt 28 eller 29 § döms det inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Till ansvar enligt 28 eller 29 § döms det inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling, *eller om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.*

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.18 Förslag till lag om ändring i avgasreninglagen (2011:318)

Härigenom föreskrivs i fråga om avgasreninglagen (2011:318) att det ska införas två nya paragrafer, 34 a och 39 a §§, och närmast före 34 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

34 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

39 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 38 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.19 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs i fråga om drivmedelslagen (2011:319) att det ska införas två nya paragrafer, 22 a och 33 a §§, och närmast före 22 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

22 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

33 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 33 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (2011:579) om leksakers säkerhet¹
dels att 24, 25 och 27–33 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 24, 25, 27, 29–33 §§ ska utgå,
dels att 4 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, och närmast före 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

3 a §

Bestämmelser om marknadskontroll finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Detsamma gäller bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) 305/2011.

4 §

I denna lag betyder

1. leksak: en vara som helt eller delvis är utformad eller avsedd för barn under 14 år att leka med,
2. tillhandahållande på marknaden: varje leverans av en leksak för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis,
3. utsläppande på marknaden: tillhandahållande för första gången av en leksak på unionsmarknaden,

¹ Senaste lydelse av 25 § 2014:658.

4. tillverkare: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en leksak eller som låter konstruera eller tillverka en leksak och saluför denna leksak, i eget namn eller under eget varumärke,

5. tillverkarens representant: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter,

6. importör: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och släpper ut en leksak från ett tredjeländ på unionsmarknaden,

7. distributör: varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, utöver tillverkaren eller importören som tillhandahåller en leksak på marknaden,

8. ekonomisk aktör: tillverkaren, importören, tillverkarens representant och distributören,

9. harmoniserad standard: en standard som, på grundval av en begäran från Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter, antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan som upptas i bilaga I till det direktivet,

10. ackreditering: den betydelse som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

10. ackreditering: den betydelse som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

11. bedömning av överensstämmelse: en process där det visas huruvida specificerade krav avseende en leksak har uppfyllts,

12. återkallelse: varje åtgärd för att dra tillbaka en leksak som redan tillhandahålls slutanvändaren,

13. tillbakadragande: varje åtgärd för att förhindra att en leksak i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

14. marknads kontroll: den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av myndigheterna för att se till att leksakerna överensstämmer med de tillämpliga krav som fastställs i relevant unionslagstiftning om harmonisering, och inte hotar hälsan, säkerheten eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset, och

14. marknads kontroll: den betydelse som anges i förordning (EU) 2019/1020, och

15. CE-märkning: en märkning genom vilken tillverkaren visar att leksaken överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som föreskriver om märkning.

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

2. I fråga om överträdelse som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 32 § fortfarande. Bilaga 3

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:849) om EU-miljömärket

dels att 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 a §, och närmast före 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) *samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10).*

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9).

Marknadskontroll

2 a §

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Detsamma gäller sanktioner vid överträdelse av krav för användningen av EU-miljömärket.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.22 Förslag till lag om upphävande av lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

dels att 27–31 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 26 § och rubrikerna närmast före 27–31 §§ ska utgå,

dels att 26 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §

Bestämmelser om marknads-
kontroll finns i *artiklarna 15.3 och
16–29 i förordning (EG)
nr 765/2008.*

*Marknadskontroll ska utövas av
den myndighet som regeringen
bestämmer.*

Bestämmelser om marknads-
kontroll finns i *lagen (2021:000)
med kompletterande bestämmelser
till EU:s marknadskontrollförord-
ning. Detsamma gäller bestämmelser
om sanktioner vid överträdelser av
krav på produkter eller skyldigheter
för en ekonomisk aktör som
regleras i den harmoniserade pro-
duktlagstifning som anges i bilaga
I till Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2019/1020 av den
20 juni 2019 om marknadskontroll
och överensstämmelse för
produkter och om ändring av
direktiv 2004/42/EG och förord-
ningarna (EG) nr 765/2008 och
(EU) nr 305/2011.*

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 30 § fortfarande.

1.24 Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (2016:253) att 1 kap. 4 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Tullverket ska på begäran tillhandahålla följande myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor:

- Arbetsmiljöverket,
- Boverket,
- Elsäkerhetsverket,
- Havs- och vattenmyndigheten,
- Kemikalieinspektionen,
- Kommerskollegium,
- Konsumentverket,
- Kronofogdemyndigheten,
- Livsmedelsverket,
- Läkemedelsverket,
- Myndigheten för press, radio och tv,
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
- Naturvårdsverket,
- Post- och telestyrelsen,
- Skatteverket,
- Skogsstyrelsen,
- Statens energimyndighet,
- Statens jordbruksverk,
- Statistiska centralbyrån,
- Strålsäkerhetsmyndigheten,
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,
- Sveriges riksbank, och
- Transportstyrelsen.

Tullverket ska på begäran tillhandahålla följande myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor:

- Arbetsmiljöverket,
- Boverket,
- Elsäkerhetsverket,
- *Folkhälsomyndigheten*,
- Havs- och vattenmyndigheten,
- Kemikalieinspektionen,
- Kommerskollegium,
- Konsumentverket,
- Kronofogdemyndigheten,
- Livsmedelsverket,
- Läkemedelsverket,
- Myndigheten för press, radio och tv,
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
- Naturvårdsverket,
- Post- och telestyrelsen,
- Skatteverket,
- Skogsstyrelsen,
- Statens energimyndighet,
- Statens jordbruksverk,
- Statistiska centralbyrån,
- Strålsäkerhetsmyndigheten,
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,
- Sveriges riksbank, och
- Transportstyrelsen.

Tullverket ska på begäran tillhandahålla Säkerhetspolisen uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör export av varor.

I lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet finns bestämmelser om Tullverkets behandling av uppgifter i vissa fall.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.25 Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Härigenom föreskrivs i fråga om radioutrustningslagen (2016:392)

dels att 12–17 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 14–17 §§ ska utgå,

¹ Senaste lydelse 2018:401.

Nuvarande lydelse

Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer (marknadskontrollmyndigheter) ska utöva marknadskontroll av radioutrustning som omfattas av denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15.3 och 16–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Föreslagen lydelse

11 §

Bestämmelser om marknadskontroll finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Detsamma gäller bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

-
1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
 2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 16 § fortfarande.

1.26 Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)

Häri genom föreskrivs i fråga om elsäkerhetslagen (2016:732)

dels att 50 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 36 a §, och närmast före 36 a § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***Marknadskontroll**

36 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

50 §

Till ansvar enligt denna lag ska inte dömas i ringa fall *eller* om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

Till ansvar enligt denna lag ska inte dömas i ringa fall, om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken, *eller om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.*

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.27 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:768) om marin utrustning
dels att 18–21 och 23 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 17 § och rubrikerna närmast före 18, 19
och 23 §§ ska utgå,
dels att 17, 22 och 24 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Regeringen bestämmer vilken eller vilka myndigheter som ska utöva marknadskontroll av marin utrustning och i övrigt utöva tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Detsamma gäller bestämmelser om sanktioner vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15–29 i förordning (EG) nr 765/2008.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om marknadskontroll och övrig tillsyn.

22 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning och tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller *marknadskontroll eller övrig tillsyn* enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftsförhållanden.

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller tillsyn enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 23 § fortfarande.

1.28 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Häri genom föreskrivs att lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som har skett före den 16 juli 2021.

1.29 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

Häri genom föreskrivs att lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

1.30 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

Häri genom föreskrivs att lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

1.31 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar

Häri genom föreskrivs att lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som har skett före den 16 juli 2021.

1.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

dels att 7 kap. 16 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 7 kap. 16 ska utgå,
dels att 8 kap. 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 7 kap. 8 a–8 c §§ samt 10 kap. 8 §, och närmast före 7 kap. 8 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

Marknadskontroll

8 a §

I fråga om Folkhälsomyndighetens tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

8 b §

Kommuner ska inom sina ansvarsområden enligt 7 kap. utföra de uppgifter som ankommer på en marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 11.1 a) och b), 11.2 och 3, 17 och 18 i förordning (EU) 2019/1020.

När kommuner utför uppgifter enligt första stycket som innebär kontroll av att en produkt som tillhandahålls på marknaden uppfyller gällande krav i harmoniserad produktlagstiftning, ska de till utpekad marknadskontrollmyndighet

lämna de uppgifter som behövs för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt artiklarna 16, 19, 20 och 34 i förordning (EU) 2019/1020.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt andra stycket.

8 c §

Vid sådan kontroll som avses i 8 b § ska det som anges i 9, 12, 15, 17–19 och 24 §§ gälla i kommunernas verksamhet för att förordning (EU) 2019/1020 och harmoniserad produktlagstiftning ska följas.

8 kap.

2 §

En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning enligt 5 kap. 1 § och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 5 kap. 15 §.

För sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får avgift för kommunens verksamhet tas ut endast om det vid kontrollen visar sig att produkten inte uppfyller gällande krav.

3 §

Folkhälsomyndigheten får ta ut avgifter för sin tillsyn över att tillverkare och importörer av tobaksvaror följer 2 kap. 1, 2 och 6 §§.

Bestämmelser om avgifter för tillsyn som utgör marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

10 kap.

8 §

Det ska inte dömas till ansvar enligt detta kapitel om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

Bilaga 3

Förteckning över remissinstanserna (SOU 2020:49)

Efter remiss har yttranden över betänkandet kommit in från Statskontoret, Boverket, Göteborg stad, Post- och telestyrelsen, Patent- och registreringsverket, Livsmedelsverket, Konsumentverket, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Myndigheten för press, radio och tv, Transportstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Sveriges konsumenter, Läkemedelsverket, Svenskt Näringsliv, Folkhälsomyndigheten, Örebro kommun, Teknikföretagen, Näringslivets Regelnämnd, Innovations och kemiindustrierna (IKEM), Svensk handel, Regelrådet, Kronofogdemyndigheten, Skellefteå kommun, Stiftelsen för internetinfrastruktur, IT & Telekomföretagen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Skatteverket, Kommerskollegium, Landsorganisationen i Sverige (LO), Domstolsverket, Tullverket, Justitiekanslern, Elsäkerhetsverket, Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, Småföretagarnas Riksförbund, Arbetsmiljöverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Nacka Tingsrätt, Naturvårdsverket, Sveriges Kommuner och Regioner, Kemikalieinspektionen, Advokatsamfundet, Malmö stad och Stockholms stad, .

Därutöver har yttranden inkommit från Svenska Institutet för Standarder, MaskinLeverantörerna, Sveriges Verktygsmaskinaffärers förening, AppLiA, Jordbruksverket, Svensk Torv och Juridiska fakulteten (SU).

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Helsingborg kommun, Jönköpings kommun, Kalmar kommun, Karlstad kommun, Katrineholm kommun, Lunds kommun, Luleå kommun, Kammarrätten i Stockholm, Linköpings kommun, Skogsstyrelsen, Växjö kommun, Spelinspektionen, Förvaltningsrätten i Malmö, Lunds universitet, Socialstyrelsen, Ånge kommun, IF Metall, Lantmäteriet, Försvarsinspektören för hälsa och miljö, Piteå kommun, Arbetsgivarverket, Konkurrensverket, Försvarets materielverk, Haparanda tingsrätt, SACO, Kustbevakningen, Drivkraft Sverige, Polismyndigheten, Malung-Sälen kommun, Kammarkollegiet, Stockholms universitet, Länsstyrelsen i Stockholm, Arboga kommun, Arvika kommun, Botkyrka kommun, Business Sweden, Byggföretagen, Byggmaterialindustrierna, Danderyds kommun, Eskilstuna kommun, Falu kommun, Föreningen för generiska läkemedel och biosimilarer (FGL), Företagarna, Försvarmakten, Gnosjö kommun, Gotlands kommun, Gävle kommun, Handelsanställdas förbund, Innovationsföretagen, Inspektionens för vård och omsorg, Installationsföretagen, International Chamber of Commerce Sverige, Karlskrona kommun, Kemisk Tekniska Företagen (KTF), Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Livsmedelsföretagen, Läkemedelsindustrieföretagen, Mjölby kommun, Naturskyddsföreningen, Näringspunkten, Riksdagens ombudsmän – JO, RISE Research Institutions of Sweden AB, Sotenäs kommun, Standardiseringens konsument- och arbetstagaråd, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk, Stockholms Handelskammare, Sundsvall kommun, Svensk bensinhandel, Svensk Digital Handel,

Svenska Bioenergiföreningen, Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Svenska Elektrikerförbundet Sveriges standardiseringsförbund (SSF), Sweboat, båtbranschens riksförbund, Swedish Medtech, TCO, Tierps kommun, Unionen, Uppsala kommun, Vansbro kommun, Vetlanda kommun och Östersunds kommun. Bilaga 4

Sammanfattning av utkastet till lagrådsremiss

I utkastet föreslås nya bestämmelser om marknads kontroll i flera lagar som genomför och kompletterar bestämmelser i EU:s produktlagstiftning. Det föreslås även ändringar av befintliga bestämmelser om marknads kontroll i flera lagar. Bestämmelserna är nödvändiga för att komplettera EU:s marknads kontrollförordning i svensk rätt.

Bestämmelserna innebär framför allt att marknads kontrollmyndigheterna får utökade befogenheter att kontrollera att produkter som tillhandahålls på EU:s inre marknad uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller krav för att skydda människors hälsa eller miljön.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 2 juli 2022. Ändringar föreslås i följande lagar:

- miljöbalken,
- arbetsmiljölagen (1977:1160),
- lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet,
- lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon,
- lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel,
- lagen (1995:669) om märkning av skor,
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
- körkortslagen (1998:488),
- lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner,
- lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten,
- fordonslagen (2002:574),
- produktsäkerhetslagen (2004:451),
- järnvägslagen (2004:519),
- lagen (2006:263) om transport av farligt gods,
- lagen (2008:112) om ekodesign,
- luftfartslagen (2010:500),
- plan- och bygglagen (2010:900),
- lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
- avgasreningenslagen (2011:318),
- drivmedelslagen (2011:319) ,
- lagen (2011:579) om leksakers säkerhet,
- lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll,
- lagen (2013:849) om EU-miljömärket,
- lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn,
- lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning,
- lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar,
- radioutrustningslagen (2016:392),
- lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering,
- elsäkerhetslagen (2016:732),
- lagen (2016:768) om marin utrustning,

- lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel, Bilaga 5
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,
- lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning,
- lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning,
- lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning,
- lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar,
- spellagen (2018:1138),
- lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter,
- lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

Lagförslag i utkastet till lagrådsremiss

1.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 15 kap. 34 §, 26 kap. 30, 32 och 33 §§, 27 kap. 1 §, 29 kap. 5 § och 30 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 26 kap. 30 a, 31 a och 32 a §§ och 27 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

34 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Föreskrifter enligt första stycket får endast avse åtgärder som krävs av återanvändnings- eller återvinningsskäl eller andra hälso- eller miljöskäl.

26 kap.

30 §²

I följande EU-förordningar finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om *och* *1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll*

¹ Senaste lydelse 2016:782.

² Senaste lydelse 2020:627.

krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

I förordningen (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

2. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.*

I förordning (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

30 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i

förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen.

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

31 a §

En myndighet som utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska utföra kontroll på eget initiativ samt efter anmälan i nödvändig utsträckning.

32 §³

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *de behöriga myndigheterna* meddelar enligt förordningarna,

3. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

4. i 28 § gälla testköp som *de behöriga myndigheterna* gör.

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *kontrollmyndigheterna* meddelar enligt förordningarna,

3. i 21 § gälla *de uppgifter och handlingar som behövs för kontrollen,*

4. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

5. i 28 § gälla testköp som *kontrollmyndigheterna* gör.

Första stycket gäller inte om annat följer av förordningarna.

32 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.

Det som anges i 27 § om förbud mot att röja eller utnyttja uppgifter gäller även den som i *enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 utför delegerade uppgifter som ingår i sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 §.*

Det som anges i 27 § om förbud mot att röja eller utnyttja uppgifter gäller även den som

1. utför delegerade uppgifter i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 och som ingår i sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i den förordningen, eller

2. utför uppgifter i enlighet med förordning (EU) 2019/1020 och som ingår i sådan kontroll som avses i den förordningen.

27 kap.

1 §⁴

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde,

2. sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §, och

3. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap.

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.

1 a §

Bestämmelser om avgifter för kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

⁴ Senaste lydelse 2020:627.

För försvårande av miljökontroll döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning, tillsyn eller kontroll, om uppgiften finns i en ansökan, anmälan eller annan handling som lämnas in till eller visas upp för en myndighet enligt

a) denna balk

b) artikel 16 b, 16 d, 16 e, 18.1, 18.2, 18.3, 50.4 a eller 50.4 c i förordning (EG) nr 1013/2006,

c) artikel 62 i förordning (EG) nr 1907/2006,

d) artikel 33.1, 33.2 eller 33.3 i förordning (EG) nr 1107/2009,

e) artikel 20 i förordning (EU) nr 528/2012,

f) artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 eller artikel 15 i förordning (EU) 2019/1020 eller förordning (EU) 2017/625, i fråga om sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §,

g) en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av balken, eller

h) ett beslut som i det enskilda fallet har meddelats med stöd av balken, artikel 46 i förordning (EG) nr 1907/2006 eller regeringens föreskrifter,

2. i fråga om en verksamhet eller åtgärd som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 9, 11, 13 eller 14 kap. eller enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av de bestämmelserna bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en driftsstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan skada människors hälsa eller miljön,

3. bryter mot en bestämmelse i 10 kap. 11 §, 12 § första stycket eller 13 § om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en förorening, överhängande fara för en allvarlig miljöskada eller allvarlig miljöskada,

4. i fråga om innesluten användning, avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 13 kap. om skyldighet att anmäla kännedom om nya uppgifter eller ändrade förhållanden,

5. i fråga om yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter bryter mot 14 kap. 10 § eller mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap. 11 § genom att inte göra en anmälan för registrering i produktregistret enligt de föreskrifter som regeringen meddelat,

6. i fråga om ett godkänt växtskyddsmedel inte lämnar den information om medlet som krävs enligt artikel 56.1 i förordning (EG) nr 1107/2009,

7. i fråga om kosmetiska produkter inte lämnar information till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 eller 16.3 i förordning (EG) nr 1223/2009 eller inte uppdaterar

informationen till Europeiska kommissionen enligt artikel 13.7 i samma förordning, eller

8. i fråga om en godkänd biocidprodukt inte lämnar den information om produkten som krävs enligt artikel 47.1 i förordning (EU) nr 528/2012.

30 kap.

3 §

Tillsynsmyndigheten beslutar om miljöstraffavgift.

Tillsynsmyndigheten *eller den myndighet som bedriver kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020* beslutar om miljöstraffavgift.

Innan *tillsynsmyndigheten* beslutar om avgift *skall* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Innan *myndigheten* beslutar om avgift *ska* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 202

1.2 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs i fråga om arbetsmiljölagen (1977:1160)¹

dels att 1 kap. 2 § och 9 kap. 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 7 kap. 15–20 §§, och närmast före 7 kap. 15 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §²

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. *Denna lag gäller också marknadskontroll.* I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

I fråga om fartyg och fartygsarbete ska vad som sägs i denna lag om Arbetsmiljöverket i stället gälla Transportstyrelsen. Vad som sägs om en arbetsgivare i denna lag ska såvitt avser fartyg också gälla en redare, även då fartygsarbete utförs av någon annan än den som är anställd av redaren. Med redare likställs i denna lag den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift.

¹ Lagen omtryckt 1991:677.

² Senaste lydelse 2018:126.

7 kap.

Marknadskontroll

15 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

16 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*
- 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*
- 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,*
- 6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,*
- 7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och*
- 8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en*

varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

17 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

18 §

Ett beslut enligt 16 eller 17 § får förenas med vite.

19 §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 16 §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

20 §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

9 kap.

2 §³

Arbetsmiljöverkets beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Arbetsmiljöverkets eller en marknadskontrollmyndighets beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

5 §⁴

En tillsynsmyndighet får förordna att dess beslut skall gälla omedelbart.

En tillsynsmyndighet eller en marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

dels att 1 a och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 6 a–6 f §§, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

³ Senaste lydelse 2008:297.

⁴ Senaste lydelse 2000:764.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

6 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

6 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

¹ Senaste lydelse 2021:756.

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

6 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

6 d §

Ett beslut enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.

6 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

6 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

12 §²

En tillsynsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om förbud gäller omedelbart och får verkställas utan hinder av att det inte vunnit laga kraft.

En tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om förbud enligt 6 § och beslut enligt 6 b eller 6 c § gäller omedelbart och får verkställas utan hinder av att det inte fått laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

² Senaste lydelse 2016:362.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton¹

dels att nuvarande 6 a § ska betecknas 6 i §,

dels att 7 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 6 a § ska sättas närmast före den nya 6 i §,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 6 a–6 g §§, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

6 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

6 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att

¹ Senaste lydelse av rubriken till 6 a § 2016:330.

upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

6 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

6 d §

Ett beslut enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.

6 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 6 b eller 6 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

6 f §

*På begäran av marknads-
kontrollmyndigheten ska Polis-
myndigheten lämna den hjälp som
behövs när marknadskontroll-
myndigheten vidtar åtgärder enligt
6 b §, om*

*1. det på grund av särskilda
omständigheter kan befaras att
åtgärden inte kan utföras utan att
en polismans särskilda befogen-
heter enligt 10 § polislagen
(1984:387) behöver tillgripas, eller*

*2. det annars finns synnerliga
skäl.*

6 g §

*Den som har tagit befattning
med ett ärende som gäller
marknadskontroll enligt denna
lag får inte obehörigen röja eller
utnyttja vad denne har fått veta
om någons affärs- eller
driftförhållanden.*

*I det allmännas verksamhet
tillämpas i stället bestäm-
melserna i offentlighets- och
sekretesslagen (2009:400).*

7 §²

En tillsynsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

En tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel¹

² Senaste lydelse 1995:1726.

¹ Senaste lydelse av 9 § 2003:111.

dels att rubriken närmast före 8 § ska utgå,
 dels att nuvarande 9 och 10 §§ ska betecknas 12 och 13 §§,
 dels att 4–6 och 8 §§, den nya 13 § och rubriken närmast före 4 § ska ha
 följande lydelse,
 dels att rubriken närmast före 9 § ska sättas närmast före den nya 12 §,
 dels att det ska införas tre nya paragrafer, 9–11 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn

Marknadskontroll

4 §²

Jordbruksverket utövar tillsynen över efterlevnaden av EG:s förordning om gödselmedel, denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Jordbruksverket får överlåta åt länsstyrelsen att utöva viss tillsyn inom länet.

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

5 §³

För tillsynen har en tillsynsmyndighet rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen där gödselmedel hanteras och där göra undersökningar och ta prover. En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

² Senaste lydelse 2003:111.

³ Senaste lydelse 2003:111. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Polismyndigheten skall på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen.

6 §⁴

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att EG:s förordning om *Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU)*

gödselmedel, denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

I beslut om föreläggande eller förbud kan tillsynsmyndigheten sätta ut vite.

2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas. Bilaga 6

8 §⁵

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får föreskriva att särskilda avgifter får tas ut för kontroll som utövas enligt EG:s förordning om gödselmedel, denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Ett beslut enligt 5 eller 6 § får förenas med vite.

9 §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 5 eller 6 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

10 §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 5 §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

11 §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i

⁵ Senaste lydelse 2003:111.

10 §

Länsstyrelsens beslut i ärende som avses i 5 § första stycket eller 6 § får överklagas hos Jordbruksverket.

Beslut av Jordbruksverket i sådana ärenden får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten

13 §⁶

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt 5 eller 6 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:669) om märkning av skor dels att 4–6 §§ och rubriken närmast före 4 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas sex nya paragrafer, 4 a–4 f §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Tillsyn

Den myndighet som regeringen bestämmer skall se till att de föreskrifter följs som har meddelats med stöd av denna lag eller ett bemyndigande enligt lagen.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att föreskrifterna skall följas. Ett sådant föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

4 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har

meddelats med stöd av denna lag Bilaga 6
följs.

4 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

4 b §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

4 c §

Ett beslut enligt 4 a eller 4 b § får förenas med vite.

4 d §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 4 a eller 4 b §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

4 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 4 a §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

4 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att en näringsidkare är skyldig att betala kostnader för provtagning och undersökning av skor,

2. att en näringsidkare är skyldig att lämna sådana upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för att tillsynsmyndigheten skall kunna se till att de föreskrifter följs som har meddelats med stöd av denna lag eller ett bemyndigande enligt lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en näringsidkare är skyldig att betala kostnader för provtagning och undersökning av skor.

6 §

Tillsynsmyndighetens beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Marknadskontrollmyndighetens beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

dels att 5 § och rubriken närmast före 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 5 a–5 f och 7 §§, och närmast före 7 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn och sanktioner

Marknadskontroll och sanktioner

5 §

Den myndighet som regeringen bestämmer skall se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europa-

parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.

5 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå

syftet med kontrollen. Efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

5 b §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

5 c §

Ett beslut enligt 5 a eller 5 b § får förenas med vite.

5 d §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 5 a eller 5 b §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

5 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 5 a §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

5 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande

7 §

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt 5 a eller 5 b § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.8 Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 26 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

26 §¹

Innan en viss typ av alkolås får godkännas ska den genomgå teknisk provning. Den tekniska provningen får utföras endast av godkända provorgan. Provorgan ska godkännas genom ackreditering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG)

Innan en viss typ av alkolås får godkännas ska den genomgå teknisk provning. Den tekniska provningen får utföras endast av godkända provorgan. Provorgan ska godkännas genom ackreditering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och

¹ Senaste lydelse 2012:874.

nr 339/93 och enligt lagen teknisk kontroll eller motsvarande Bilaga 6
(2011:791) om ackreditering och förfarande.
teknisk kontroll eller motsvarande
förfarande.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

dels att 7, 8, 10 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas nio nya paragrafer, 10 a–10 h och 15 a §§, och närmast före 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en statlig eller kommunal myndighet ska utöva tillsyn över att denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs.

8 §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

10 §

Beslut om förelägganden och förbud får förenas med vite.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Marknadskontroll

10 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överens-

stämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommunala myndigheter när det gäller marknads kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

10 b §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordningen, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h, och

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

Myndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

10 c §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen.

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

10 d §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

10 e §

Ett beslut enligt 10 b–10 d § får förenas med vite.

10 f §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får, när den fattar beslut enligt 10 b–10 d §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

10 g §

På begäran av en myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 10 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogen-

heter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

10 h §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

12 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att särskilda avgifter ska tas ut för prövning för EU-typgodkännande och ansökan om undantag samt tillsyn enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

15 a §

Straff får inte dömas ut för en gärning som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, om en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten

Häri genom föreskrivs att 8 § lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten ska ha följande lydelse.

8 §¹

En tillverkare eller importör kan låta ett kontrollorgan som är ackrediterat för uppgiften kontrollera finhalten i ett ädelmetallarbete som har försetts med finhaltsstämpel. Om kontrollorganet finner att den uppgivna finhalten är riktig, ska organet bekräfta detta med en kontrollstämpel. Kontrollorganet ska vara ackrediterat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

En tillverkare eller importör kan låta ett kontrollorgan som är ackrediterat för uppgiften kontrollera finhalten i ett ädelmetallarbete som har försetts med finhaltsstämpel. Om kontrollorganet finner att den uppgivna finhalten är riktig, ska organet bekräfta detta med en kontrollstämpel. Kontrollorganet ska vara ackrediterat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Om arbetet inte kan kontrollstämplas utan att det skadas, får organet i stället utfärda bevis om att arbetet uppfyller fordringarna för kontrollstämpling.

Med kontrollstämpel enligt första stycket jämställs kontrollstämpel från ett kontrollorgan i något annat land inom EES under förutsättning att organet är oberoende och kontrollen kan bedömas som likvärdig.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.11 Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

Häri genom föreskrivs i fråga om fordonslagen (2002:574)

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 6 § och 4 kap. 2 och 2 g §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 5 kap. 2 a och 3 d–3 i §§, och närmast före 5 kap. 3 d § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förslagen lydelse

¹ Senaste lydelse 2011:802.

1 kap.1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om

1. kontroll av fordon samt därtill hörande system, komponenter och separata tekniska enheter,
2. kontroll av fordons last,
3. kontroll av färdskrivare, taxameter och sådan särskild utrustning för taxifordon som avses i 2 b kap. 1 § taxitrafiklagen (2012:211) och kontroll av användningen av dessa, samt
4. den verksamhet som bedrivs av besiktningsorgan på fordonsområdet.

Lagen innehåller dessutom bemyndiganden att meddela föreskrifter i dessa ämnen samt om fordons beskaffenhet och utrustning.

I denna lag finns även bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG.

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG, och

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3 kap. 6 §²

Transportstyrelsen, en polisman, ett besiktningsorgan eller en bilinspektör får i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 5 kap. 8 § meddela de förelägganden, körförbud och andra beslut som behövs med hänsyn till ett fordonets säkerhet eller lämplighet i trafik. För ett sådant fall får det föreskrivas att fordonet kan godkännas på grundval av ett intyg som har utfärdats efter reparation och provning vid en verkstad som är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Transportstyrelsen, en polisman, ett besiktningsorgan eller en bilinspektör får i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 5 kap. 8 § meddela de förelägganden, körförbud och andra beslut som behövs med hänsyn till ett fordonets säkerhet eller lämplighet i trafik. För ett sådant fall får det föreskrivas att fordonet kan godkännas på grundval av ett intyg som har utfärdats efter reparation och provning vid en verkstad som är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Körförbud får meddelas vid registreringsbesiktning, kontrollbesiktning och flygande inspektion om det kontrollerade fordonet är så bristfälligt att det inte kan användas utan uppenbar fara för trafiksäkerheten. Körförbud kan inträda även med anledning av att ett fordon inte har genomgått en kontroll som ska ske enligt meddelade föreskrifter eller särskilt föreläggande.

4 kap. 2 §³

Registreringsbesiktningar, mopedbesiktningar, lämplighetsbesiktningar och kontrollbesiktningar får utföras endast av sådana besiktningsorgan som är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av

Registreringsbesiktningar, mopedbesiktningar, lämplighetsbesiktningar och kontrollbesiktningar får utföras endast av sådana besiktningsorgan som är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och

² Senaste lydelse 2011:792.

³ Senaste lydelse 2011:792.

förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ska underrätta Transportstyrelsen om sådana beslut om ackreditering som avses i första stycket liksom om återkallelser av sådana beslut.

2 g §⁴

I ansökan om ackreditering ska sökanden ange det eller de län där besiktningens verksamheten ska bedrivas.

Ett beslut om ackreditering enligt 2 a § ska förenas med villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att besiktningensorganet i ett och samma län ska erbjuda och utföra besiktningar för de fordon som anges i beslutet.

Ett beslut om ackreditering enligt 2 a § ska förenas med villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att besiktningensorganet i ett och samma län ska erbjuda och utföra besiktningar för de fordon som anges i beslutet.

5 kap.

2 a §

Straff får inte dömas ut för en gärning som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, om en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Marknadskontroll

3 d §⁵

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna

⁴ Senaste lydelse 2011:792.

⁵ Tidigare 3 d § upphävd genom 2010:39.

3 e §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

3 f §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

3 g §

Ett beslut enligt 3 e eller 3 f § får förenas med vite.

3 h §

På begäran av marknads-kontrollmyndigheten ska Polis-myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-myndigheten vidtar åtgärder enligt 3 e §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

3 i §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller drift-förhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.12 Förslag till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)

Härigenom föreskrivs att 27 § produktsäkerhetslagen (2004:451) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §¹

Tillsynsmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska *efterlevas*.

Ett föreläggande eller *förbud* får *meddelas* även om en vara ska anses säker enligt 11 § eller en vara eller tjänst uppfyller sådana kriterier som anges i 12 §, om det visar sig att varan eller tjänsten trots detta är farlig.

Särskilda bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheterna att ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Tillsynsmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska *följas*.

Ett föreläggande får *beslutas* även om en vara ska anses säker enligt 11 § eller en vara eller tjänst uppfyller sådana kriterier som anges i 12 §, om det visar sig att varan eller tjänsten trots detta är farlig.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.13 Förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § järnvägslagen (2004:519) ska ha följande lydelse.

¹ Senaste lydelse 2011:1215. Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

1 kap.4 §¹

I denna lag och i föreskrifter som meddelas med stöd av lagen betyder *ackrediterat organ*: organ för bedömning av överensstämmelse som är ackrediterat för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

anläggning för tjänster: mark, spår, installationer, byggnader och utrustning som iordningställts för att det ska gå att utföra eller tillhandahålla sådana tjänster som avses i 6 kap. 23 § andra stycket eller 6 kap. 23 c §,

delsystem: del av järnvägssystem vilken kan hänföras till någon av de kategorier av delsystem som förtecknas i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG av den 17 juni 2008 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsrådet,

fordonsinnehavare: den som i egenskap av ägare eller med nyttjanderätt varaktigt använder eller upplåter ett järnvägsfordon och är registrerad som fordonsinnehavare i det nationella fordonregistret,

fordonstyp: fordon med identisk teknisk konstruktion som är registrerade i det europeiska registret över godkända fordonstyper,

försäkran om överensstämmelse: sådan försäkran om att ett järnvägsfordon överensstämmer med en redan godkänd fordonstyp som är utformad i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 201/2011 av den 1 mars 2011 om utformningen av försäkran om överensstämmelse med en godkänd typ av järnvägsfordon,

infrastrukturförvaltare: den som förvaltar järnvägsinfrastruktur och driver anläggningar som hör till infrastrukturen,

internationell persontrafik: persontrafik mellan olika stater inom EES samt Schweiz med tåg vars samtliga vagnar passerar minst en nationsgräns och vars främsta syfte är att befördra passagerare mellan stationer i skilda stater inom EES samt Schweiz,

järnvägsfordon: drivfordon och annan rullande materiel som kan framföras på järnvägsspår och som består av ett eller flera delsystem eller delar av delsystem,

järnvägsföretag: den som med stöd av licens eller nationellt trafiksäkerhetstillstånd tillhandahåller dragkraft och utför järnvägstrafik,

järnvägsinfrastruktur: spår-, signal- och säkerhetsanläggningar avsedda för järnvägstrafik, trafikledningsanläggningar, anordningar för

elförsörjning av trafiken samt övriga fasta anordningar som behövs för anläggningarnas bestånd, drift eller brukande,

järnvägsnät: järnvägsinfrastruktur som förvaltas av en och samma infrastrukturförvaltare,

järnvägssystem: järnvägsinfrastruktur och järnvägsfordon samt drift och förvaltning av infrastrukturen och fordonen,

regleringsorgan: sådant organ som avses i artikel 55 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde, i den ursprungliga lydelsen,

regional kollektivtrafikmyndighet: den som är regional kollektivtrafikmyndighet enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik,

tjänsteleverantör: varje offentlig eller privat enhet som ansvarar för förvaltningen av en anläggning för tjänster eller för tillhandahållande av sådana tjänster som avses i 6 kap. 23 § andra stycket eller 6 kap. 23 c §,

tyngre underhåll: arbete som inte utförs rutinemässigt som en del av det dagliga underhållet utan kräver att fordonet tas ur trafik,

tågläge: den infrastrukturkapacitet som, enligt vad som anges i en tågplan, får tas i anspråk för att framföra järnvägsfordon, utom arbetsfordon, från en plats till en annan under en viss tidsperiod,

tågplan: plan över användning av järnvägsinfrastruktur under en viss angiven period,

underhållsansvarig enhet: den enhet som har ansvaret för underhållet av ett järnvägsfordon och som är registrerad som sådan i fordonsregistret enligt 8 kap. 8 a §.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2006:263) om transport av farligt gods ska införas sex nya paragrafer, 15 a–15 f §§, och närmast före 15 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

15 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter

och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

15 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av

tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

15 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

15 d §

Ett beslut enligt 15 b eller 15 c § får förenas med vite.

15 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 15 b eller 15 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

15 f §

På begäran av marknads-kontrollmyndigheten ska Polis-myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-myndigheten vidtar åtgärder enligt 15 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:112) om ekodesign

*dels att 8 och 18 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas sju nya paragrafer, 17 a–17 g §§, och närmast före 17 a § en ny rubrik av följande lydelse.*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*8 §¹

En energirelaterad produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av energirelaterade produkter och delar.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Marknadskontroll

17 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

17 b §

En marknads kontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

17 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som

behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

17 d §

Ett beslut enligt 17 b eller 17 c § får förenas med vite.

17 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 17 b eller 17 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

17 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 17 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

17 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

18 §

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 14 och 15 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Ett föreläggande angående en tillverkare eller dennes representants skyldigheter enligt

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 14 och 15 §§ samt en marknadskontrollmyndighets beslut enligt 17 b eller 17 c § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Ett föreläggande

9 § andra stycket får dock inte överklagas. angående en tillverkares eller dennes representants skyldigheter enligt 9 § andra stycket får dock inte överklagas. Bilaga 6

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.16 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs i fråga om luftfartslagen (2010:500)

dels att 11 kap. 4 § och 13 kap. 8 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 12 kap. 3 a–3 h §§, och närmast före 12 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter och andra ersättningar för förrättningar och tillstånd enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt enligt EU-förordningar på den civila luftfartens område. Beslut om avgifter och andra ersättningar som är förfallna till betalning får verkställas enligt utskökningsbalken.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

12 kap.

Marknads kontroll

3 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*
- 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*
- 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,*
- 6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,*
- 7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och*
- 8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.*

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören

om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

3 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

3 d §

Ett beslut enligt 3 b eller 3 c § får förenas med vite.

3 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 3 b eller 3 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

3 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

3 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte

obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

13 kap.

8 §

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket *eller 12 kap. 3 g §* finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.17 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (2010:900)

dels att 11 kap. 26 § ska betecknas 11 kap. 26 b §,

dels att 8 kap. 21, 22 och 25 §§, 10 kap. 8 och 9 §§ samt den nya 11 kap. 26 b § och 11 kap. 37, 38 och 65 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 11 kap. 26, 26 a, 26 c, och 26 d §§, och närmast före 11 kap. 26 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

21 §¹

Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 338/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011,

Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011,
2. förordning (EU) 2016/424,
eller

¹ Senaste lydelse 2018:59.

2. förordning (EU) 2016/424, eller

3. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

3. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

22 §²

Material, konstruktioner och anordningar får tygodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådant tygodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbets-området.

Material, konstruktioner och anordningar får tygodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådant tygodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbets-området.

Om det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 4 ska ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning vara tygodkänd för att få användas i ett byggnadsverk (obligatoriskt tygodkännande). Även om ett tygodkännande inte är obligatoriskt, får ett tygodkännande meddelas på ansökan (frivilligt tygodkännande).

Ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning som är tygodkänd ska anses uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § i de avseenden som tygodkännandet gäller.

25 §³

Om det med stöd av 16 kap. 11 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 4 § första stycket 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant som är

Om det med stöd av 16 kap. 11 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 4 § första stycket 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant

² Senaste lydelse 2011:795.

³ Senaste lydelse 2011:795.

certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbets-området.

som är certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbets-området.

10 kap.

8 §⁴

Av kontrollplanen ska det framgå i vilken omfattning kontrollen ska utföras

1. inom ramen för byggherrens dokumenterade egenkontroll, eller
2. av någon som har särskild sakkunskap och erfarenhet i fråga om sådana åtgärder som kontrollen avser (sakkunnig) och som kan styrka sin sakkunnighet med ett certifikat som har utfärdats av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbets-området.

För den kontroll som avses i 5 § ska det finnas en eller flera kontrollansvariga som

1. har den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering, och

2. har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Om det finns flera kontrollansvariga, ska byggherren se till att någon av dem samordnar de kontrollansvarigas uppgifter.

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete.

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete.

11 kap.

Marknadskontroll

26 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

⁵ Senaste lydelse 2011:795.

26 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt

26 §

Om en byggprodukt som omfattas av förordning (EU) nr 305/2011 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 56–59.

Om en byggprodukt som omfattas av förordning (EU) 2016/424 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 39–43.

Om en byggprodukt inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 får tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008.

Tillsynsmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om det föreläggande som behövs för att de krav på byggprodukter som avses i första-tredje styckena ska uppfyllas.

26 b §⁶

Marknadskontrollmyndigheten får besluta om de förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i förordning (EU) nr 305/2011, förordning (EU) 2016/424 och föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 ska följas.

26 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

⁶ Senaste lydelse av tidigare 26 § 2018:59. Ändringen innebär bl.a. att första-tredje styckena tas bort.

26 d §

*På begäran av marknads-
kontrollmyndigheten ska Polis-
myndigheten lämna den hjälp som
behövs när marknadskontroll-
myndigheten vidtar åtgärder enligt
26 a §, om*

*1. det på grund av särskilda
omständigheter kan befaras att
åtgärden inte kan utföras utan att
en polismans särskilda befogen-
heter enligt 10 § polislagen
(1984:387) behöver tillgripas, eller*

*2. det annars finns synnerliga
skäl.*

37 §⁷

Ett föreläggande enligt 19, 20,
21, 22, 23, 24, 25 eller 26 § eller ett
beslut om förbud enligt 25, 30, 31,
32, 32 a eller 33 § får förenas med
vite.

Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Frågor om utdömande av vite prövas av mark- och miljödomstol.

38 §⁸

I ett föreläggande enligt 19, 20,
21, 22, 23 eller 24 § eller ett beslut
enligt 27 § tredje stycket får
byggnadsnämnden bestämma att
den åtgärd som föreläggandet eller
beslutet avser ska genomföras
omedelbart trots att föreläggandet
eller beslutet inte har *vunnit* laga
kraft.

Beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § gäller omedelbart,
om något annat inte bestäms.

65 §

Den som i ett ärende som gäller
tillsyn enligt denna lag eller EU-
förfordningar i frågor inom lagens
tillämpningsområde samt föres-
krifter, domar och andra beslut
som har meddelats med stöd av
lagen eller en sådan EU- förfordning

Den som i ett ärende som gäller
tillsyn eller marknadskontroll
enligt denna lag eller EU-
förfordningar i frågor inom lagens
tillämpningsområde samt föres-
krifter, domar och andra beslut som
har meddelats med stöd av lagen

⁷ Senaste lydelse 2014:900.

⁸ Senaste lydelse 2014:900.

har fått information om någons affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar, får inte obehörigen röja eller utnyttja informationen.

eller en sådan EU-förordning har fått information om någons affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar, får inte obehörigen röja eller utnyttja informationen.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att 22 § ska upphöra att gälla,

dels att 27 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 25 a–25 f §§, och närmast före 25 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

25 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

25 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

25 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

25 d §

Ett beslut enligt 25 b eller 25 c § får förenas med vite.

25 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 25 b eller 25 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

25 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 25 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

27 §¹

Avgifter enligt denna lag får tas ut för tillståndsprovning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare och deltagare, godkännande av explosiv vara och beslut om huruvida en vara är att anse som en explosiv vara.

För sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt denna lag får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.19 Förslag till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318)

Härigenom föreskrivs i fråga om avgasreningslagen (2011:318)

¹ Senaste lydelse 2021:657.

*dels att 34 och 39 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas sju nya paragrafer, 37 a–37 g §§, och närmast före 37 a § en ny rubrik av följande lydelse.*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

34 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsning av utsläpp,
2. motorfordons och motorers utrustning och beskaftenhet,
3. skyldighet att underhålla motorfordon så att utsläpps begränsande anordningar fungerar,
4. skyldighet att använda visst bränsle,
5. tillsyn och annan kontroll,
6. förfarandet i samband med typgodkännande och återkallande av typgodkännande,
7. förfarandet i samband med godkännande av åtgärdsplaner och genomförande av åtgärdsplaner,
8. ibruktagande och försäljning av motorfordon, motorer och motorers utrustning,
9. skyldighet för tillverkaren att tillhandahålla information och dokumentation om motorfordon, motorer och motorers utrustning, reparation och underhåll,
10. förfarandet i samband med motorfordons indelning i klasser i fråga om utsläpp av avgaser och andra föroreningar enligt 30–32 §§,
11. att motorfordon som inte kan klassificeras enligt 30–32 §§ får klassificeras i utsläppsklasser som överensstämmer med EU-direktiv om sådan klassificering,
12. avgifter för tillsyn och prövning enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen,
13. att beslut om betalning av avgift enligt denna lag ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas, och
14. sådana undantag från 11–16, 19 och 20 §§ som det finns särskilda skäl för.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknads kontroll

37 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

37 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet

enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

37 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

37 d §

Ett beslut enligt 37 b eller 37 c § får förenas med vite.

37 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 37 b eller 37 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

37 f §

På begäran av marknads-kontrollmyndigheten ska Polis-myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-myndigheten vidtar åtgärder enligt 37 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogen-

heter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller 2. det annars finns synnerliga skäl.

37 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

39 §

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33 eller 37 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33, 37 eller 37 d § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.20 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs i fråga om drivmedelslagen (2011:319)

dels att 22 och 34 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 24 a–24 g §§, och närmast före 24 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som bedriver verksamhet med att tillhandahålla ett flytande eller gasformigt drivmedel, eller i en sådan verksamhet tillhandahåller el som drivmedel, att informera konsumenter om

a) drivmedlets utsläpp av växthusgaser och andra förhållanden som har betydelse för att bedöma drivmedlets miljöpåverkan, och

¹ Senaste lydelse 2018:1513.

b) hur stor andel biodrivmedel som en bensin eller ett dieselbränsle har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

3. hur koldioxidekvivalenter ska beräknas,

4. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolvmotorer i luftfartyg,

5. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

6. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i den paragrafen,

7. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

8. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten,

9. hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp enligt 21 § och hur minskning av utsläpp ska beräknas, och

10. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

24 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna

24 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

24 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

24 d §

Ett beslut enligt 24 b eller 24 c § får förenas med vite.

24 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 24 b eller 24 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

24 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 24 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

24 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

34 §²

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24, 24 b eller 24 c § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet

Härigenom föreskrivs att 24, 24 a, 27 och 32 §§ och rubriken närmast före 27 § lagen (2011:579) om leksakers säkerhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §¹

Marknadskontrollen ska utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

24 a §²

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

² Senaste lydelse 2017:903.

¹ Senaste lydelse 2021:676

² Senaste lydelse 2021:676.

5. att kräva åtgärder för att få en
bristande överensstämmelse att
upphöra eller att eliminera en risk
enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt
artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och
demontera varuprover enligt
artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett
onlinegränssnitt avlägsnas, att en
varning visas eller att åtkomsten
begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

En marknadskontrollmyndighet får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska *efterlevas*.

Förelägganden

27 §

En marknadskontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och *förordning (EU) 2019/1020*, i den *ursprungliga lydelsen*, ska *följas*.

32 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot 7, 8, 16 § första stycket, 19, 20, 21, 22 eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till 18 eller 19 §.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att*

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt ett föreläggande* som har förenats med vite.

följa ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.22 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, när det gäller ackreditering och CE-märkning.

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, när det gäller ackreditering och CE-märkning.

Denna lag tillämpas också beträffande

1. organ som anmäls till Europeiska kommissionen och de andra medlemsstaterna för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt harmoniserad unionslagstiftning,

2. organ som anmäls till Europeiska kommissionen för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt avtal som Europeiska unionen träffat med tredje land,

3. riksmätplatser och laboratorier för mätning, samt

4. övrig ackreditering genom Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:849) om EU-miljömärket

dels att 4 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 2 a–2 f §§, och närmast före 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

2 §

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10).

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1 i förordning [EG] nr 66/2010) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 i förordning [EG] nr 66/2010) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 i förordning [EG] nr 66/2010).

Marknadskontroll

2 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

2 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att

upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

2 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

2 d §

Ett beslut enligt 2 b eller 2 c § får förenas med vite.

2 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 2 b eller 2 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

2 f §

*På begäran av marknads-
kontrollmyndigheten ska Polis-
myndigheten lämna den hjälp som
behövs när marknadskontroll-
myndigheten vidtar åtgärder enligt
2 b §, om*

*1. det på grund av särskilda
omständigheter kan befaras att
åtgärden inte kan utföras utan att
en polismans särskilda befogen-
heter enligt 10 § polislagen
(1984:387) behöver tillgripas, eller*

*2. det annars finns synnerliga
skäl.*

4 §

Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10) får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 i förordning [EG] nr 66/2010), marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 i förordning [EG] nr 66/2010) eller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

5 §

Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och förbud mot att använda EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

*En marknadskontrollmyndighets
beslut enligt 2 b eller 2 c § får
överklagas till allmän förvaltnings-
domstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.24 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn ska införas en ny paragraf, 2 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.25 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

dels att 2, 2 a och 3 §§ och rubriken närmast före 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s textilmärkningsförordning och denna lag. *Bestämmelser om marknadskontroll finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.*

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s textilmärkningsförordning och denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

2 a §²

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,
2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och
3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

¹ Senaste lydelse 2021:677

² Senaste lydelse 2021:677.

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s textilmärkningsförordning ska följas.

Förelägganden

3 §

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s textilmärkningsförordning och *förordning (EU) 2019/1020*, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

5 a §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 2 a §, om

1. *det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
2. *det annars finns synnerliga skäl.*

1.26 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

dels att 26 a, 28, 29 och 30 §§ och rubriken närmast före 28 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 30 a §, och närmast före 30 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den

ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. Bilaga 6

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen samt direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG ska följas.

Ett beslut enligt första stycket eller enligt 26 a § ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt första stycket eller enligt 26 a §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Förelägganden

28 §²

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG samt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

29 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

² Senaste lydelse 2021:678.

³ Senaste lydelse 2021:678.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

30 §

En tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller privatimportör ska åläggas att betala en sanktionsavgift om denne eller någon som handlar på dennes vägnar uppsåtligt eller av oaktsamhet har brutit mot någon av 10–19 §§ eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till dessa paragrafer.

Sanktionsavgift enligt första stycket för en privatimportör får endast åläggas om det finns synnerliga skäl.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller för en underlåtenhet att följa* ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt ett föreläggande* som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Tystnadsplikt

30 a §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknads kontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.27 Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Härigenom föreskrivs i fråga om radioutrustningslagen (2016:392)

dels att 11 a, 12 och 16 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 14 a §, och närmast före 14 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

¹ Senaste lydelse 2021:679.

En marknadskontrollmyndighet får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/53/EU ska följas.

I fråga om radioutrustning som uppfyller föreskrivna krav men ändå utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra intressen som de väsentliga kraven avser att skydda, får en marknadskontrollmyndighet *meddela* förelägganden och *förbud* som begränsar eller förbjuder tillhandahållande av utrustningen på marknaden eller som avser att utrustning ska dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

En marknadskontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/53/EU och *förordning (EU) 2019/1020*, i den *ursprungliga lydelsen*, ska följas.

I fråga om radioutrustning som uppfyller föreskrivna krav men ändå utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra intressen som de väsentliga kraven avser att skydda, får en marknadskontrollmyndighet *besluta* förelägganden som begränsar eller förbjuder tillhandahållande av utrustningen på marknaden eller som avser att utrustning ska dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

Tystnadsplikt

14 a §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

16 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot 4 § första stycket eller 10 § första eller andra stycket eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket, 7 § eller 10 § tredje stycket.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

1.28 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Bestämmelser om ackreditering av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som i enlighet med artikel 20 i EU:s förordning om elektronisk identifiering ska granska kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Bestämmelser om ackreditering av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som i enlighet med artikel 20 i EU:s förordning om elektronisk identifiering ska granska kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse,
2. hur bedömningar av överensstämmelse ska göras, och
3. rapportering av bedömningar av överensstämmelse.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.29 Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)

Härigenom föreskrivs i fråga om elsäkerhetslagen (2016:732)

dels att 47 och 53 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 46 a–46 g §§, och närmast före 46 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

46 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

46 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 i

förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

46 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

46 d §

Ett beslut enligt 46 b eller 46 c § får förenas med vite.

46 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 46 b eller 46 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

46 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 46 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

46 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

47 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beskaffenhet, placering, provning, kontroll, besiktning, användning och skötsel av elektriska starkströmsanläggningar och elektrisk utrustning som är avsedd att anslutas till en starkströmsanläggning samt om arbete på eller i anslutning till sådana anläggningar och sådan utrustning,

2. tillståndsplikt eller anmälningsplikt för uppförande, ändring eller borttagning av starkströmsanläggningar,

3. skyldighet för innehavare av nätkoncession enligt ellagen (1997:857) eller en starkströmsanläggning att anmäla olycksfall eller driftstörningar,

4. skyldigheter vid framdragande av svagströmsledning,

5. säkerhetskrav som avses i 16–18 §§,

6. skyldigheter i fråga om information som ska följa med elektrisk utrustning,

7. skyldigheter att i fråga om elektrisk utrustning vidta skadeförebyggande arbete och vidta åtgärder när det finns anledning att anta att sådan utrustning inte överensstämmer med säkerhetskraven,

8. vilken utbildning och praktisk erfarenhet som krävs för att bli auktoriserad som elinstallatör,

9. de slag av elinstallationsarbete för vilka auktorisation kan ges enligt 20 § andra stycket och de för vilka anmälan kan göras enligt 25 §,

10. vad ett egenkontrollprogram ska innehålla,

11. avgifter för en myndighets verksamhet enligt denna lag,

12. ersättning för uttaget prov enligt 39 § och om skyldighet att ersätta kostnaderna för provningen, och

13. sådana undantag från kraven i 16–27 §§ som det finns särskilda skäl för.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 20, 37–39 och 41–46 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 20, 37–39 och 41–46 §§ *samt en marknadskontrollmyndighets beslut enligt 46 b eller 46 c §* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.30 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning

Häriigenom föreskrivs att 17 a, 19, 22 och 23 §§ och rubriken närmast före 19 § lagen (2016:768) om marin utrustning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en

¹ Senaste lydelse 2021:680.

varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Den myndighet som utför marknadskontroll och övrig tillsyn får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs och i övrigt vidta de åtgärder som behövs

1. för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen *och* direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/90/EU ska följas,

2. om marin utrustning som uppfyller kraven enligt denna lag och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen ändå utgör en risk för sjösäkerheten, hälsan eller miljön.

19 §

Förelägganden

Den myndighet som utför marknadskontroll och övrig tillsyn får *besluta* de förelägganden som behövs och i övrigt vidta de åtgärder som behövs

1. för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/90/EU *och förordning (EU) 2019/1020*, i den *ursprungliga lydelsen*, ska följas,

22 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för *ärendehandläggning*, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för *ärendehandläggning*, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

*Bestämmelser om avgifter för
marknadskontroll enligt förordning
(EU) 2019/1020 finns i lagen
(2014:140) med bemyndigande att
meddela vissa föreskrifter om
marknadskontroll av varor och
annan närliggande tillsyn.*

23 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som har handlat på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot

1. 10 eller 11 § eller mot föreskrifter meddelade i anslutning till dessa bestämmelser,

2. föreskrifter meddelade med stöd av 6, 7, 12 eller 13 §, eller

3. beslut meddelade med stöd av 7 § andra meningen.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för att den inte har följt ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.31 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel

Härigenom föreskrivs att 7 d § lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 d §¹

En kommun får ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-

En kommun får ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och

¹ Senaste lydelse 2017:941.

av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att det ackrediterade organet ska bistå kommunen i de uppgifter som kommunen har enligt 7 a–7 c §§. Avtalet får inte omfatta uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att det ackrediterade organet ska bistå kommunen i de uppgifter som kommunen har enligt 7 a–7 c §§. Avtalet får inte omfatta uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 9 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

9 §

En upphandlande myndighet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen.

En upphandlande myndighet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.33 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 9 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

9 §

En upphandlande enhet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen.

En upphandlande enhet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.34 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Härigenom föreskrivs att 2 a, 4 och 9 §§ och rubriken närmast 4 § lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska följas.

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och *förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen*, ska följas.

9 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot kraven i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller för en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.35 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att 3 a och 4 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

¹ Senaste lydelse 2021:682.

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden *och förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s energimärkningsförordning ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s energimärkningsförordning *och EU:s marknadskontrollförordning* ska följas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.36 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att 3 a och 4 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser

¹ Senaste lydelse 2021:683.

som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att EU:s däckmärkningsförordning ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s däckmärkningsförordning och EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.37 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar

Härigenom föreskrivs att 2 a, 4 och 9 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §¹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,
2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och
3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

¹ Senaste lydelse 2021:684.

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och förbud som behövs för att EU:s förordning om gasanordningar ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs för att EU:s förordning om gasanordningar och förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

9 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om aktören eller någon som handlar för dennes räkning uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot de skyldigheter som gäller för ekonomiska aktörer enligt EU:s förordning om gasanordningar.

En sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse*

En sanktionsavgift får inte åläggas någon för *den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

att följa ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.38 Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 3 § spellagen (2018:1138) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

3 §

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.39 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

dels att nuvarande 7 kap. 16 § ska betecknas 7 kap. 19 a §,

dels att 1 kap. 3 §, den nya 7 kap. 19 a § och 7 kap. 21 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 7 kap. 16 § ska sättas närmast före den nya 7 kap. 19 a §,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 7 kap. 19 b–19 g §§, av Bilaga 6 följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

3 §

I denna lag avses med

1. elektronisk cigarett: produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke, eller beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank,

2. påfyllningsbehållare: behållare som innehåller vätska som innehåller nikotin och som kan användas för att fylla på en elektronisk cigarett,

3. örtprodukter för rökning: produkter som är baserade på växter, örter eller frukter som inte innehåller tobak och som kan förbrukas via förbränning,

4. detaljhandel: försäljning till konsumenter,

5. partihandel: annan försäljning än detaljhandel,

6. försäljningsställe: en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel,

8. gränsöverskridande distansförsäljning: försäljning där, vid tidpunkten för beställningen av varan eller produkten, konsumenten finns i Sverige och återförsäljningsstället i ett annat land, eller där återförsäljningsstället finns i Sverige och konsumenten i en annan medlemsstat, och

9. medlemsstat: en stat som är medlem i Europeiska unionen eller en annan stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har genomfört bestämmelserna i direktiv 2014/40/EU i nationell rätt.

9. medlemsstat: en stat som är medlem i Europeiska unionen eller en annan stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har genomfört bestämmelserna i *Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG* i nationell rätt.

7 kap.

16 §

Folkhälsomyndigheten ska i fråga om sådana krav på innehåll och utformning som följer av 2 kap. 8 § utöva marknadskontroll av elektroniska cigaretter och

19 a §¹

Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll

¹ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

påfyllningsbehållare som omfattas av denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15.3 och 16–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 när det gäller produkter som omfattas av direktiv 2014/40/EU, i lydelsen enligt kommissionens delegerade direktiv 2014/109/EU.

19 b §

Folkhälsomyndigheten har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*
- 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*
- 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,*
- 6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,*
- 7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och*
- 8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.*

Folkhälsomyndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska Folkhälsomyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

19 c §

Folkhälsomyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

19 d §

Ett beslut enligt 19 b eller 19 c § får förenas med vite.

19 e §

Folkhälsomyndigheten får, när den fattar beslut enligt 19 b eller 19 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

19 f §

På begäran av Folkhälsomyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när Folkhälsomyndigheten vidtar åtgärder enligt 19 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogen-

*heter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.*

*19 g §
Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.*

21 §
Kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn.
Kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn eller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.40 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter¹

dels att 3 kap. 3–5 §§ ska betecknas 3 kap. 6–8 §§,

dels att de nya 3 kap. 6 och 7 §§ och rubriken närmast före den nya 3 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 4 § ska sättas närmast före den nya 3 kap. 7 §,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 3 kap. 3–5 §§, och närmast före 3 kap. 3 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Marknadskontroll

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2021:602 3 kap. 5 § 2021:602.

3 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

4 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om

det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

5 §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 4 § eller, i enlighet med 6 §, fattar beslut om de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Förelägganden och vite

3 §

En tillsynsmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746, denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas. En tillsynsmyndighet får också besluta om förelägganden om tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen enligt 2 § vägras.

6 §²

En tillsynsmyndighet eller marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746, förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas. En tillsynsmyndighet får också besluta om förelägganden om tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen enligt 2 § vägras.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

4 §

På begäran av en tillsynsmyndighet ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om

7 §³

På begäran av en tillsynsmyndighet *eller en marknadskontrollmyndighet* ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten *eller marknadskontrollmyndigheten* vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.
 2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 3–5 §§ och de nya 3 kap. 6 och 7 §§ tillämpas även vid marknadskontroll av medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som
 - a) har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022, med undantag för
 - de produkter som omfattas av punkt 8 och 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen, och
 - de produkter som har släppts ut på marknaden såsom förenliga med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU,
 - b) fortsätter att tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk till och med den 27 maj 2025 i de fall denna produkt har
 - lagligen släppts ut på marknaden före den 26 maj 2022, eller
 - släppts ut på marknaden från och med den 26 maj 2022 och det för produkten har utfärdats ett intyg som avses i punkt 5 eller 6 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen.

³ Senaste lydelse av tidigare 3 kap. 4 § 2021:602.

Förteckning över remissinstanserna (utkastet till lagrådsremiss)

Efter remiss har yttranden över betänkandet kommit in från Arbetsmiljöverket, Boverket, Domstolsverket, Elsäkerhetsverket, Energimyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Förvaltningsrätten i Stockholm, Gävle kommun, Göteborgs kommun, Helsingborgs kommun, Justitiekanslern, Kalmar kommun, Kemikalieinspektionen, Kommerskollegium, Konsumentverket, Landsorganisationen i Sverige, Livsmedelsverket, Luleå kommun, Läkemedelsverket, Malmö kommun, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Näringslivets regelnämnd, Post- och telestyrelsen, Regelrådet, Småföretagarnas Riksförbund, Statens jordbruksverk, Stockholms kommun, Stockholms universitet, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Kommuner och Regioner, Tierps kommun, Transportstyrelsen och Tullverket.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Akavia, Arboga kommun, Arjeplogs kommun, Arvika kommun, BIL Sweden, Borgholms kommun, Byggföretagen, Enköpings kommun, Falu kommun, Fordonsbesiktningsbranschen, Föreningen för generiska läkemedel och biosimilarer, Företagarna, Gnosjö kommun, Gotlands kommun, IKEM – Innovations- och kemiindustrierna, Inspektionen för vård och omsorg, Jönköpings kommun, Katrineholms kommun, Kommunal alkohol- och tobakshandläggares förening, Konkurrensverket, Kronofogdemyndigheten, Kemisk Tekniska Företagen, Länsstyrelsen i Stockholms län, Miljömärkning Sverige AB, Mjölby kommun, Mölndals kommun, Nacka tingsrätt (Mark- och miljödomstolen), Piteå kommun, Polismyndigheten, Riksdagens ombudsmän, Sveriges Akademiker, Skellefteå kommun, Socialstyrelsen, Statskontoret, Stockholms Handelskammare, Svensk sjöfart, Strålsäkerhetsmyndigheten, Sundsvalls kommun, Sveriges Hudterapeuters riksorganisation, Sveriges konsumenter, Sveriges Åkeriföretag, Sweboat, Swedish Medtech, Swedtrain, Säffle kommun, Tjänstemännens centralorganisation, Teknikföretagen, Transportföretagen, Uppsala kommun, Växjö kommun, Yrkesföreningar mot tobak, Åklagarmyndigheten, Örebro kommun och Östersunds kommun.